

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

64 metai
2021 m. liepos 7 d.

Turinys

EUROPOS PARLAMENTAS

2019–2020 m. SESIJA

2020 m. sausio 13–16 d. posėdžiai

Posėdžių protokolai paskelbti OL C 239, 2021 6 18.

PRIIMTI TEKSTAI

I Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės

REZOLIUCIJOS

Europos Parlamentas

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

2021/C 270/01	2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos žaliojo kurso (2019/2956(RSP)) .	2
2021/C 270/02	2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Susitarimo dėl išstojimo iš ES nuostatų dėl piliečių teisių įgyvendinimo ir stebėsenos (2020/2505(RSP))	21
2021/C 270/03	2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl metinės žmogaus teisių ir demokratijos pasaulyje 2018 m. ir Europos Sąjungos politikos šioje srityje ataskaitos (2019/2125(INI))	25
2021/C 270/04	2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl metinio pranešimo dėl bendros užsienio ir saugumo politikos įgyvendinimo (2019/2136(INI))	41
2021/C 270/05	2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija „Bendros saugumo ir gynybos politikos įgyvendinimas. Metinė ataskaita“ (2019/2135(INI))	54

2021/C 270/06	2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos Parlamento pozicijos dėl konferencijos dėl Europos ateities (2019/2990(RSP))	71
2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis		
2021/C 270/07	2020 m. sausio 16 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Burundžio, ypač saviraiškos laisvės (2020/2502(RSP))	76
2021/C 270/08	2020 m. sausio 16 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Nigerijos, ypač pastarojo meto teroristinių išpuolių (2020/2503(RSP))	83
2021/C 270/09	2020 m. sausio 16 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Venesueloje po neteisėto naujos Nacionalinės Asamblėjos pirmininko ir valdybos išrinkimo (parlamentinio perversmo) (2020/2507(RSP))	88
2021/C 270/10	2020 m. sausio 16 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl pagal ES sutarties 7 straipsnio 1 dalį vykstančių klausymų dėl Lenkijos ir Vengrijos (2020/2513(RSP))	91
2021/C 270/11	2020 m. sausio 16 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 15-osios Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencijos (COP 15) (2019/2824(RSP))	94
2021/C 270/12	2020 m. sausio 16 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl metinio pranešimo apie Europos ombudsmeno 2018 m. veiklą (2019/2134(INI))	105
2021/C 270/13	2020 m. sausio 16 d. Europos Parlamento rezoliucija „Ekonominės ir pinigų sąjungos institucijos ir įstaigos: interesų konfliktų, pasibaigus darbiniam santykiams viešajame sektoriuje, prevencija“ (2019/2950(RSP))	113

III Parengiamieji aktai

Europos Parlamentas

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

2021/C 270/14	2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento sprendimas dėl nuolatinių komitetų narių skaičiaus (2020/2512(RSO))	117
2021/C 270/15	2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos bendrijos ir Islandijos bei Norvegijos Karalystės susitarimo dėl valstybės, atsakingos už prieglobsčio prašymo, pateikto valstybėje narėje arba Islandijoje ar Norvegijoje, nagrinėjimą, nustatymo kriterijų ir mechanizmų Europos Sąjungos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės protokolo dėl prieigos prie EURODAC teisėsaugos tikslais sudarymo projekto (15791/2018 – C9-0155/2019 – 2018/0419(NLE))	119
2021/C 270/16	2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Kinijos Liaudies Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl tam tikrų oro susisiekimo paslaugų aspektų sudarymo Sąjungos vardu projekto (11033/2019 – C9-0049/2019 – 2018/0147(NLE))	120
2021/C 270/17	2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos nuostatos, susijusios su specialia mažosioms įmonėms skirta schema, ir Reglamento (ES) Nr. 904/2010 nuostatos, susijusios su administraciniu bendradarbiavimu ir keitimusi informacija tinkamo specialios mažosioms įmonėms skirtos schemos taikymo stebėsenos tikslais, projekto (13952/2019 – C9-0166/2019 – 2018/0006(CNS))	121

Simbolių paaiškinimai

- * Konsultavimosi procedūra
- *** Pritarimo procedūra
- ***I Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas
- ***II Įprasta teisėkūros procedūra: antrasis svarstymas
- ***III Įprasta teisėkūros procedūra: trečiasis svarstymas

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Parlamento pakeitimai

Naujos teksto dalys žymimos **pusjuodžiu kursyvu**. Išbrauktos teksto dalys nurodomos simboliu „■“ arba perbraukiamos. Pakeistos teksto dalys nurodomos naują tekstą pažymint **pusjuodžiu kursyvu**, o ankstesnį nereikalingą tekstą išbraukiant arba perbraukiant.

EUROPOS PARLAMENTAS

2019–2020 m. SESIJA

2020 m. sausio 13–16 d. posėdžiai

Posėdžių protokolai paskelbti OL C 239, 2021 6 18.

PRIIMTI TEKSTAI

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REZOLIUCIJOS

EUROPOS PARLAMENTAS

P9_TA(2020)0005

Europos žaliasis kursas

2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos žaliojo kurso (2019/2956(RSP))

(2021/C 270/01)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatą „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019)0640),
- atsižvelgdamas į 2018 m. lapkričio 28 d. Komisijos komunikatą „Švari mūsų visų planeta. Strateginė klestinčios, modernios ir konkurencingos neutralizuoto poveikio klimatui Europos ekonomikos ateities vizija“ (COM(2018)0773) ir į išsamią šį komunikatą remiančią analizę,
- atsižvelgdamas į ES aplinkosaugos veiksnių programą iki 2020 m. ir joje išdėstytą 2050 m. viziją,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (UNFCCC), Kioto protokolą ir Paryžiaus susitarimą,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų biologinės įvairovės konvenciją,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. ir į darnaus vystymosi tikslus (DVT),
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 4 d. Europos aplinkos agentūros (EAA) ataskaitą „Europos aplinka: būklė ir raidos perspektyvos 2020 m.“,
- atsižvelgdamas į Tarpvyriausybines klimato kaitos komisijos (IPCC) specialiąją ataskaitą dėl visuotinio atšilimo 1,5 °C, į jos penktąją vertinimo ataskaitą (AR5) ir apibendrinamąją ataskaitą šiuo klausimu, į IPCC specialiąją ataskaitą dėl klimato kaitos ir žemės ir IPCC specialiąją ataskaitą dėl vandenyno ir kriosferos keičiantis klimatui,
- atsižvelgdamas į 2019 m. lapkričio 26 d. paskelbtą Jungtinių Tautų aplinkos programos 2019 m. ataskaitą dėl atotrūkio išmetamųjų teršalų srityje ir 2019 m. gruodžio mėn. jos pirmąją apibendrinamąją ataskaitą dėl iškastinio kuro gamybos (2019 m. gamybos skirtumo ataskaita),
- atsižvelgdamas į 2019 m. gegužės 31 d. visuotinio biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų vertinimo ataskaitą, kurią parengė Tarpvyriausybinė mokslinė politinė biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų platforma (IPBES),

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų aplinkos programos Tarptautinės išteklių darbo grupės parengtą 2019 m. pasaulinių išteklių apžvalgą,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją,
- atsižvelgdamas į Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvencijas ir rekomendacijas,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos peržiūrėtą Europos socialinę chartiją,
- atsižvelgdamas į Europos socialinių teisių ramstį,
- atsižvelgdamas į 26-ąją UNFCCC šalių konferenciją, kuri vyks 2020 m. lapkričio mėn., ir į tai, kad visos UNFCCC šalys turi padidinti savo nacionaliniu lygmeniu nustatytus įnašus atsižvelgdamos į Paryžiaus susitarimo tikslus,
- atsižvelgdamas į 2020 m. spalio mėn. Kunminge (Kinija) vyksiančią 15-ąją Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferenciją (COP 15), kurioje šalys turi nuspręsti dėl pasaulinės programos po 2020 m. siekdamos sustabdyti biologinės įvairovės nykimą,
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. kovo 14 d. rezoliuciją „Klimato kaita. Europos strateginė ilgalaikė vizija siekiant klestinčios, modernios ir konkurencingos neutralaus poveikio klimatui ekonomikos pagal Paryžiaus susitarimą⁽¹⁾“,
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. lapkričio 28 d. rezoliuciją dėl kritinės klimato ir aplinkos padėties⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. lapkričio 28 d. rezoliuciją dėl 2019 m. Jungtinių Tautų klimato kaitos konferencijos Madride (Ispanija) (COP 25)⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 12 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 ir 4 dalis,

A. kadangi ši rezoliucija yra pirminė Parlamento bendra reakcija į Komisijos komunikatą „Europos žaliasis kursas“; kadangi Parlamentas, palaiapsniui vykstant žaliajo kurso darbams, pateiks išsamesnes pozicijas dėl konkrečių priemonių ir politikos veiksnių ir pasinaudos visais savo teisėkūros įgaliojimais, kad būtų peržiūrėti ir iš dalies pakeisti visi Komisijos pasiūlymai siekiant užtikrinti, kad jais būtų remiami visi žaliajo kurso tikslai;

1. pabrėžia, kad reikia skubiai imtis veiksnių siekiant spręsti klimato kaitos ir su aplinka susijusias problemas, užtikrinti, kad visuotinis atšilimas neviršytų 1,5 C, ir išvengti didžiulio biologinės įvairovės praradimo, todėl palankiai vertina Komisijos komunikatą „Europos žaliasis kursas“; pritaria Komisijos išsipareigojimui pertvarkyti ES į sveikesnę, tvarią, sąžiningą, teisingą ir klestinčią visuomenę, kurios išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekis bus neutralizuotas; ragina, kad būtinas perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui visuomenės įvyktų ne vėliau kaip 2050 m. ir tai taptų Europos sėkmės istorija;

2. pabrėžia, kad visiems Europoje gyvenantiems žmonėms be diskriminacijos turėtų būti suteikta pagrindinė teisė į saugią, švarią, sveiką ir tvarią aplinką bei stabilų klimatą ir kad ši teisė turi būti įgyvendinama vykdant plataus užmojo politiką ir visapusiškai užtikrinama taikant teisingumo sistemą nacionaliniu ir ES lygmenimis;

3. yra tvirtai įsitikinęs, kad Europos žaliasis kursas turėtų skatinti integruotą ir moksliniais tyrimais pagrįstą požiūrį ir sutelkti visus sektorius, kad jie pagal tuos pačius principus siektų to paties tikslo; mano, kad įvairių sričių politikos integravimas siekiant holistinės vizijos yra tikra Europos žaliajo kurso pridėtinė vertė, todėl jį reikėtų stiprinti; mano, kad žaliasis kursas yra skatinamoji priemonė siekiant įtraukios ir nediskriminacinės visuomenės pertvarkos, kurios pagrindiniai tikslai yra poveikio klimatui neutralumas, aplinkos apsauga, tausūs išteklių naudojimas ir piliečių sveikata bei gyvenimo kokybė, neviršijant planetos galimybių;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2019)0217.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2019)0078.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2019)0079.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

4. pabrėžia, kad žaliasis kursas turėtų būti Europos naujo tvaraus ekonomikos augimo pagal planetos galimybes ir ekonominių galimybių atvėrimo, investicijų skatinimo ir kokybiškų darbo vietų kūrimo strategijos pagrindas; mano, kad tai bus naudinga ES piliečiams ir įmonėms ir padės sukurti modernią, efektyviai išteklius naudojančią ir konkurencingą ekonomiką, kurioje ekonomikos augimas bus atsietas nuo ES pasaulyje išmetamo ŠESD kiekio, išteklių naudojimo ir atliekų susidarymo; pabrėžia, kad žaliasis kursas turi skatinti socialinę pažangą gerinant visų gerovę ir mažinant socialinę nelygybę, ekonominę nelygybę tarp valstybių narių ir lyčių bei kartų skirtumus; mano, kad įgyvendinant pertvarką laikantis teisingumo principo neturėtų būti užmirštas nė vienas asmuo ir nė viena geografinė vieta ir turėtų būti sprendžiama socialinės ir ekonominės nelygybės problema;

5. mano, jog Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslai (DVT) turėtų būti ES politikos rengimo ir įgyvendinimo proceso pagrindas, kad ES propaguotų žmogaus socialinės raidos modelį, derantį su siekiu išsaugoti sveiką planetą; todėl pabrėžia, kad Europos žaliasis kursas turi sujungti socialines teises, aplinkosauginį naudingumą, regioninę sanglaudą, tvarumą ir perspektyvius pasauliniu mastu konkuruoti pajėgius pramonės sektorius, siekiant visuotinės naudos;

6. pabrėžia, kad įgyvendinant žaliąjį kursą turi būti siekiama klestinčios, sąžiningos, tvarios ir konkurencingos ekonomikos, kuri būtų naudinga visiems visuose Europos regionuose; mano, kad Žaliasis kursas turėtų atverti ekonominių galimybių ir užtikrinti teisingumą tarp kartų; pabrėžia, jog svarbu, kad, siekiant užtikrinti tinkamą perėjimą, būtų paisoma socialinio dialogo ir jis būtų stiprinamas visais lygmenimis ir visuose sektoriuose; pabrėžia, kad į žaliąjį kursą būtina įtraukti lyčių aspektu grindžiamą požiūrį dėl veiksmų ir tikslų, įskaitant lyčių aspekto integravimą ir veiksmus, kuriais atsižvelgiama į lyčių aspektą; pakartoja, kad perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos ir tvarios visuomenės turi būti vykdomas kartu įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį, ir primygtinai reikalauja, kad visos iniciatyvos, kurių imamasi pagal Europos žaliąjį kursą, būtų visiškai suderinamos su Europos socialinių teisių ramsčiu;

7. pabrėžia, jog norint, kad Sąjunga pasiektų žaliojo kurso tikslus, reikės sutelkti dideles viešąsias ir privačias investicijas, ir mano, kad tai yra išankstinė sąlyga siekiant, kad žaliasis kursas būtų sėkmingas; mano, jog ES turi užtikrinti ilgalaikį tikrumą investuotojams ir reguliavimo nuspėjamumą, taip pat tinkamą finansinę sistemą, išteklius ir rinkos bei mokėtines paskatas, kad būtų sėkmingai pereinama prie žaliosios ekonomikos vykstant teigiamiems ir tvariems socialiniams, pramoniniams ir ekonominiams pokyčiams; pakartoja, kad žaliasis kursas turėtų padėti Europai žengti ilgalaikio tvaraus augimo, klestėjimo ir gerovės keliu, užtikrinant, kad mūsų aplinkos, ekonominė ir socialinė politika būtų kuriama taip, kad garantuotų pertvarką laikantis teisingumo principo;

8. pabrėžia, kad pasauliniai klimato kaitos ir aplinkos būklės blogėjimo iššūkiai turi būti sprendžiami pasauliniu mastu; pabrėžia, kad ES turi siekti plataus užmojo tikslų ir mobilizuoti kitus pasaulio regionus, kad jie dirbtų ta pačia kryptimi; pabrėžia ES, kaip pasaulinės lyderės aplinkos ir klimato politikos srityje, vaidmenį;

9. siūlo, kad visi veiksmai pagal žaliąjį kursą būtų grindžiami moksliniu metodu ir holistiniais poveikio vertinimais;

10. pripažįsta savo institucinę pareigą mažinti savo anglies pėdsaką; siūlo patvirtinti savas priemones, skirtas išmetamųjų teršalų kiekiui mažinti, įskaitant savo transporto priemonių parko automobilių pakeitimą netaršiomis transporto priemonėmis, ir primygtinai ragina visas valstybes nares susitarti dėl vienos Europos Parlamento būstinės;

2030 ir 2050 m. ES klimato užmojų didinimas

11. mano, kad teisiškai privalomas ES įsipareigojimas ne vėliau kaip iki 2050 m. užtikrinti neutralų poveikį klimatui bus stipri priemonė siekiant sutelkti būtinas visuomenines, politines, ekonomines ir technologines jėgas pertvarkai; primygtinai pabrėžia, kad pertvarka pasiekama bendromis visų valstybių narių pastangomis ir kad kiekviena valstybė narė turi prisidėti prie neutralaus poveikio klimatui įgyvendinimo ES iki 2050 m.; ragina Komisiją iki 2020 m. kovo mėn. pateikti pasiūlymą dėl Europos klimato teisės akto;

12. ragina parengti plataus užmojo klimato teisės aktą, kuriame būtų nustatytas teisiškai privalomas ES ir visos ekonomikos tikslas ne vėliau kaip iki 2050 m. užtikrinti nulinį išmetamą ŠESD kiekį ir tarpiniai 2030 m. ir 2040 m. ES tikslai, kurie teisės aktų leidėjų būtų įtraukti į tą teisės aktą ir galutinai nustatyti ne vėliau kaip iki to teisės akto priėmimo dienos, remiantis poveikio vertinimais, ir būtų nustatyta tvirta valdymo sistema; pabrėžia, kad klimato teisės aktas turi

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

atitikti geriausias turimus mokslo duomenis, siekiant užtikrinti, kad visuotinis atšilimas neviršytų 1,5 C, ir kad jis turėtų būti nuolat atnaujinamas atsižvelgiant į ES teisinės sistemos pokyčius ir Paryžiaus susitarimo peržiūros ciklą; mano, kad į klimato teisės aktą taip pat turi būti įtraukti konkretūs prisitaikymo aspektai, visų pirma reikalaujama, kad visos valstybės narės priimtų prisitaikymo prie klimato kaitos veiksmų planus;

13. ragina padidinti 2030 m. bendro ES išmetamo ŠESD kiekio mažinimo tikslą, kad jis siektų 55 proc., palyginti su 1990 m. lygiu; primygtinai ragina Komisiją kuo greičiau pateikti pasiūlymą šiuo tikslu, kad ES galėtų patvirtinti šį tikslą kaip savo atnaujintus nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus gerokai prieš prasidedant COP 26; taip pat ragina šį tikslą atitinkamai įtraukti į Europos klimato teisės aktą;

14. mano, kad ES turi būti aktyvi ir imtis tvirto lyderės vaidmens rengiantis COP 26, kurioje šalys turėtų prisiimti kolektyvinius įsipareigojimus klimato kaitos srityje, atspindinčius kuo aukštesnį užmojų lygį; atsižvelgdamas į tai mano, kad ES turėtų kuo anksčiau 2020 m. priimti sustiprintus nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus, kad paskatintų kitas ES nepriklausančias šalis, ypač pagrindines teršėjas, padaryti tą patį; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad reikia susitarti dėl sustiprintų nacionaliniu lygmeniu nustatytų įpareigojančių veiksmų gerokai prieš planuojamą ES ir Kinijos aukščiausiojo lygio susitikimą rugsėjo mėn., taip pat prieš ES ir Afrikos aukščiausiojo lygio susitikimą;

15. pripažįsta, kad valstybės narės gali būti nusistačiusios skirtingas trajektorijas siekiant ne vėliau kaip 2050 m. sąžiningai ir ekonomiškai efektyviai užtikrinti neutralų poveikį klimatui, pripažįstant, kad šalių pradinė padėtis ir išteklių skiriasi ir kad kai kurios šalys juda į priekį greičiau nei kitos, bet taip pat pripažįstant, kad žaliąją pertvarką turėtų tapti ekonomine ir socialine galimybe visiems Europos regionams;

16. pabrėžia, kad grynasis išmetamas teršalų kiekis visuose ekonomikos sektoriuose turės būti sumažintas beveik iki nulio, siekiant drauge prisidėti prie tikslo neutralizuoti poveikį klimatui; ragina Komisiją pririnkus pateikti pasiūlymų, pagrįstų poveikio vertinimais, siekiant iki 2021 m. birželio mėn. peržiūrėti ES teisėkūros priemones klimato ir energetikos srityje, kad būtų pasiekti didesni vidutinės trukmės ir ilgalaikiai klimato srities tikslai; ragina Komisiją taip pat panaudoti papildomą kitų esamų ES teisės aktų, pvz., Ekologinio projektavimo direktyvos, ES atliekų teisės aktų, su žiedine ekonomika susijusių priemonių ir Fluorintų dujų reglamento, potencialą siekiant prisidėti prie klimato politikos veiksmų; be to, pabrėžia, kad gamtiniai sprendimai gali padėti valstybėms narėms pasiekti savo išmetamo ŠESD kiekio mažinimo ir biologinės įvairovės tikslus, tačiau primygtinai reikalauja, kad jie būtų papildomos išmetamo ŠESD kiekio mažinimo jų susidarymo vietoje priemonės;

17. mano, kad nauji ir didesni ŠESD kiekio mažinimo tikslai reikalauja, kad ES ATLPS atitiktų savo paskirtį; ragina Komisiją skubiai persvarstyti ATLPS direktyvą, be kita ko, sprendžiant linijinio mažinimo koeficiento, nemokamų apyvartinių taršos leidimų skyrimo taisyklių ir galimo poreikio nustatyti mažiausią leidžiamą anglies dioksido kainą klausimus;

18. atsižvelgdamas į tai, kad klimato srities užmojai visame pasaulyje vis dar skiriasi, pritaria Komisijos ketinimui parengti su PPO taisyklėmis suderinamą su anglies dioksido importu susijusį koregavimo mechanizmą; mano, kad tokio mechanizmo kūrimas yra platesnės strategijos, apimančios konkurencingą, nuo iškastinio kuro nepriklausomą ES ekonomiką, kuri grindžiama ES klimato užmojais, bet užtikrina vienodas veiklos sąlygas, dalis; atkreipia dėmesį į Komisijos nuomonę, kad toks mechanizmas būtų alternatyva su anglies dioksido nutekėjimu susijusioms priemonėms, kurios šiuo metu taikomos pagal ES ATLPS; pabrėžia, kad dabartinės priemonės, kuriomis siekiama spręsti anglies dioksido nutekėjimo problemą, neturėtų būti panaikintos, kol nebus įdiegta nauja sistema, ir prašo Komisijos, prieš pateikiant bet kokius pasiūlymus, atlikti išsamią įvairių formų su anglies dioksido importu susijusio koregavimo mechanizmo analizę prieš klimato teisės aktų peržiūrą, kuri turėtų įvykti 2021 m. birželio mėn.; be to, mano, kad su anglies dioksido importu susijęs koregavimo mechanizmas turėtų palaikyti ekonomines paskatas siekiant sėkmingos žaliosios pertvarkos, padėti pirmauti veiksniams klimato kaitos srityje ir remti mažo anglies dioksido kiekio prekių rinką ES ir kad jis turėtų užtikrinti veiksmingą anglies dioksido kainą ES, sykiu skatindamas įkainoti anglies dioksidą kituose pasaulio regionuose; mano, kad turi būti atsižvelgiama į kiekvieno sektoriaus ypatumus ir kad mechanizmas galėtų būti palaipsniui diegiamas pasirinktuose sektoriuose, sykiu vengiant bet kokių nereikalingų papildomų administracinių išlaidų, ypač tenkančių Europos MVĮ;

19. palankiai vertina planuojamą pasiūlymą persvarstyti Energijos mokesčių direktyvą, atsižvelgiant į aplinkos klausimus, siekiant taikyti principą „teršėjas moka“ ir sykiu atsižvelgiant į nacionalinę fiskalinę politiką ir vengiant bet kokio nelygybės didinimo;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

20. ragina parengti naują ir platesnio užmojo ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategiją; primena, kad reikėtų dėti daugiau pastangų gerinant prisitaikymą prie klimato kaitos, didinant atsparumą, vykdant prevenciją ir užtikrinant pasirengimą ES ir jos valstybėse narėse; pabrėžia, kad reikia sutelkti viešąsias ir privačiąsias investicijas, siekiant prisitaikyti prie klimato kaitos, ir ragina užtikrinti tikrą ES išlaidų politikos nuoseklumą, kad prisitaikymas prie klimato kaitos ir atsparumas klimato kaitai būtų vertinami kaip pagrindiniai kriterijai teikiant visą atitinkamą ES finansavimą; taip pat mano, kad nelaimių prevencija, pasirengimas joms ir reagavimas į jas turi suformuoti tvirtą solidarumo priemonę, turinčią užtektinai išteklių; ragina nuosekliai skirti užtektinai lėšų iš ES biudžeto ir sutelkti išteklius ES civilinės saugos mechanizmui;

21. palankiai vertina pranešimą, kad Komisija parengs Europos klimato paktą; pabrėžia, kad Europos klimato paktas turi suburti piliečius, regionus, vietos bendruomenes, pilietinę visuomenę, įmones (įskaitant MVI) ir profesines sąjungas kaip aktyvius dalyvius pereinant prie neutralaus poveikio klimatui, remiantis tikru dialogu ir skaidriais dalyvavimo principu grindžiamais procesais, įskaitant politikos projektavimo, įgyvendinimo ir vertinimo procesus; mano, kad svarbu bendradarbiauti su daug energijos vartojančių sektorių suinteresuotaisiais subjektais ir atitinkamais socialiniais partneriais, ypač darbdaviais, darbuotojais, NVO ir akademinė bendruomenė, siekiant padėti rasti tvirtų sprendimų pereinant prie anglies dioksido neišskiriančios ekonomikos;

Švarios ir įperkamos energijos tiekimas ir energijos tiekimo saugumas

22. pabrėžia esminį energetikos vaidmenį pereinant prie nulinio išmetamo ŠESD kiekio ekonomikos ir palankiai vertina Komisijos siekį toliau mažinti energetikos sistemos priklausomybę nuo iškastinio kuro, kad ne vėliau kaip iki 2050 m. ES galėtų pasiekti nulinį išmetamo ŠESD kiekio lygį; ragina, atsižvelgiant į šį užmojį, persvarstyti Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą ir kiekvienai valstybei narei nustatyti jai skirtus privalomus nacionalinius tikslus; taip pat palankiai vertina tai, kad pirmenybė teikiama energijos vartojimo efektyvumui; į tai atsižvelgdamas, ragina Komisiją ir valstybes nares įgyvendinti principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ visuose sektoriuose ir visose politikos srityse, nes tai itin svarbu siekiant sumažinti ES energetinę priklausomybę ir energijos gamybos metu išmetamą teršalų kiekį, sykiu užtikrinant vietines darbo vietas renovacijos sektoriuje ir mažinant piliečių sąskaitas už energiją; ragina persvarstyti Energijos vartojimo efektyvumo direktyvą ir Pastatų energijos vartojimo efektyvumo direktyvą atsižvelgiant į didesnę ES užmojį klimato srityje ir sustiprinti jų įgyvendinimą taikant privalomus nacionalinius tikslus, ypatingą dėmesį skiriant pažeidžiamiesiems piliečiams ir sykiu atsižvelgiant į atitinkamų sektorių ekonominio nuspėjamumo poreikį;

23. pabrėžia, kad norint pasiekti Paryžiaus susitarimo tikslus itin svarbu užtikrinti nuostatų vykdymą nacionaliniu ir ES lygmenimis; ragina valstybes nares ir Komisiją užtikrinti, kad nacionaliniai energetikos ir klimato srities veiksmų planai visiškai atitiktų ES tikslus; primena, kad priimti sprendimus dėl savo energijos rūšių derinio pagal ES klimato ir energetikos politikos strategiją yra valstybių narių kompetencija;

24. pabrėžia, kad norint pasiekti ES klimato ir tvarumo tikslus visi sektoriai turi daugiau vartoti atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir palapsniui atsakyti iškastinio kuro; ragina persvarstyti transeuropinės energetikos (TEN-E) gaires prieš patvirtinant kitą bendro intereso projektų sąrašą, siekiant suderinti teisės aktų sistemą su pažangiųjų tinklų diegimo prioritetu ir užkirsti kelią susisaistymui investicijomis į didelio anglies dioksido kiekio projektus; pabrėžia, kad reikia laikytis strateginio požiūrio į ES energijos klasterius siekiant kuo veiksmingiau panaudoti investicijas į atsinaujinančius energijos šaltinius; todėl palankiai vertina pranešimą apie jūros vėjo energijos strategiją; mano, kad ES politika turėtų konkrečiai skatinti inovacijas ir tvaraus energijos akumuliacijos ir žaliojo vandenilio technologijų diegimą; pabrėžia, jog reikia užtikrinti, kad tokie energijos išteklių kaip gamtinės dujos būtų naudojami tik pereinamuoju laikotarpiu, atsižvelgiant į tikslą ne vėliau kaip 2050 m. užtikrinti neutralų poveikį klimatui;

25. pabrėžia, kad labai svarbu užtikrinti gerai veikiančią, visiškai integruotą, į vartotojus orientuotą ir konkurencingą Europos energijos rinką; pabrėžia tarpvalstybinių jungčių svarbą siekiant visiškai integruotos energijos rinkos; palankiai vertina pranešimą, kad Komisija iki 2020 m. vidurio pasiūlys pažangios integracijos priemones, ir pabrėžia, kad tolesnė ES energijos rinkos integracija bus svarbi didinant energijos tiekimo saugumą ir kuriant neutralaus ŠESD poveikio ekonomiką; pabrėžia, kad, siekiant stiprinti ir stiprinti valstybių narių regioninę bendradarbiavimą, reikia tinkamai finansuojamos Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros;

26. primygtinai reikalauja, kad ne vėliau kaip 2020 m. ES ir kiekvienoje valstybėje narėje būtų sparčiai laipsniškai naikinamos tiesioginės ir netiesioginės iškastinio kuro subsidijos;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

27. palankiai vertina paskelbtą viešųjų ir privačių pastatų renovacijos bangą ir ragina daugiau dėmesio skirti mokyklų ir ligoninių renovacijai, taip pat socialiniam būstui ir nuomojamam būstui, siekiant padėti mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams; pabrėžia, kad reikia renovuoti esamą pastatų ūkį ir užtikrinti, kad pastatai beveik nevartotų energijos, kad ne vėliau kaip 2050 m. būtų užtikrintas anglies dioksido poveikio neutralizavimas; pabrėžia, kad pastatų sektorius turi didelį energijos taupymo potencialą ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos vietoje potencialą – tai gali paskatinti užimtumą ir padėti MVĮ plėstis; mano, kad labai svarbu sukurti pažangią ir į ateitį orientuotą teisės aktų sistemą; todėl palankiai vertina pasiūlymus sumažinti nacionalinio reglamentavimo sukuriamas kliūtis renovacijai ir persvarstyti Statybos produktų reglamentą; ragina valstybes nares griežtai vykdyti pareigą renovuoti viešuosius pastatus pagal Energijos vartojimo efektyvumo direktyvą; ragina skatinti naudoti medienos konstrukcijas ir ekologiškas statybines medžiagas;

28. pabrėžia, kad energetikos pertvarka turi būti socialiniu požiūriu tvari ir nedidinti energijos nepritekliaus skurdžiausiuose ES regionuose ir palankiai vertina Komisijos išsipareigojimą šiuo klausimu; mano, kad bendruomenės, kovojančios su energijos nepriteklumi, turi turėti reikiamas priemones, kad jos galėtų dalyvauti žaliwoje pertvarkoje pasinaudojant švietimo ir konsultavimo paslaugomis ir skatinant ilgalaikes investicijas; ragina imtis kryptingų veiksmų glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir keistis geriausia patirtimi siekiant sumažinti energijos nepriteklį, remiant vienodas galimybes naudotis energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtų renovacijų finansavimo priemonėmis; mano, kad energijos vartojimo efektyvumui didinti skirtų renovacijų išlaidos neturėtų tekti mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams; be to, pabrėžia centralizuoto šildymo vaidmenį tiekiant įperkama energiją;

29. iš esmės pritaria minčiai, kad rinkos priemonės yra viena iš priemonių siekiant klimato tikslų; vis dėlto išreiškia abejones dėl galimo pastatų išmetamų teršalų įtraukimo į ES ATLPS, nes taip galėtų būti panaikinta atsakomybė už viešuosius veiksmus ir galėtų padidėti nuomininkų ir namų savininkų sąskaitos už energiją; mano, kad bet kokia tokia priemonė turi būti išsamiau analizuojama;

Pramonės mobilizavimas švariai žiedinei ekonomikai

30. mano, kad perėjimas prie modernios, neutralaus poveikio klimatui, labai efektyviai išteklius naudojančios ir konkurencingos ES pramoninės bazės vėliausiai iki 2050 m. yra pagrindinis iššūkis ir galimybė, ir palankiai vertina pranešimą, kad 2020 m. kovo mėn. Komisija pateiks naują pramonės strategiją ir MVĮ strategiją; pabrėžia, kad pramonės konkurencingumas ir klimato politika vienas kitą papildo ir kad novatoriška ir neutralaus poveikio klimatui reindustrializacija padės sukurti darbo vietas vietos lygmeniu ir užtikrinti Europos ekonomikos konkurencingumą;

31. pabrėžia, jog pramonės strategijoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama tam, kad būtų skatinamos ekonomiškai perspektyvių ir tvarių gaminių, procesų ir verslo modelių vertės grandinės, siekiant užtikrinti neutralų poveikį klimatui, efektyvų išteklių naudojimą, žiediskumą ir netoksišką aplinką, kartu išlaikant ir plėtojant tarptautinį konkurencingumą ir vengiant Europos pramonės įmonių perkėlimo; pritaria Komisijai, kad daug energijos suvartojantys pramonės sektoriai, pvz., plieno, chemijos ir cemento pramonės šakos, yra būtini Europos ekonomikai ir būtina juos modernizuoti bei mažinti jų priklausomybę nuo iškastinio kuro;

32. ragina Komisiją užtikrinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą vykdant pertvarkas, ypatingą dėmesį skiriant nepalankiausioje padėtyje esantiems regionams, pramonės pertvarkos paveiktoms vietovėms (iš esmės anglių kasybos vietovėms ir regionams, priklausomiems nuo daug anglies dioksido išskiriančių pramonės šakų, pavyzdžiui, plieno gamybos), retai apgyvendintoms vietovėms ir aplinkos požiūriu pažeidžiamoms teritorijoms;

33. pabrėžia, kad pramonės ir MVĮ strategijose turi būti nustatyti aiškūs veiksmų planai, skirti visapusiškoms inovacijų paskatoms ir finansavimo galimybėms teikti, revoliucingosioms technologijoms ir naujiems tvariems verslo modeliams diegti, taip pat visoms nereikalingoms reglamentavimo kliūtims pašalinti; ragina ES remti pirmaujančius klimato ir išteklių sričių veikėjus taikant technologiškai neutralų požiūrį, kuris derėtų su geriausiais turimais moksliniais duomenimis ir ilgalaikiais ES klimato ir aplinkos apsaugos tikslais; pabrėžia aplinką tausojančio anglies dioksido surinkimo ir saugojimo vaidmenį siekiant neutralaus sunkiosios pramonės poveikio klimatui, kai nėra tiesioginio išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo galimybių;

34. primena esminį skaitmeninių technologijų vaidmenį remiant perėjimą prie ekologiškos ekonomikos, visų pirma gerinant išteklių ir energijos vartojimo efektyvumą, tobulinant aplinkos stebėseną, taip pat užtikrinant naudą klimatui, kurią teikia visapusiškas perdavimo ir paskirstymo bei išmaniųjų prietaikų skaitmeninimas; mano, kad į pramonės strategiją, kaip

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

siūloma, turėtų būti įtraukta žaliaji ir skaitmeninė pertvarka ir joje turėtų būti nustatyti pagrindiniai tikslai ir identifiikuotos pagrindinės kliūtys, trukdančios visapusiškai išnaudoti skaitmeninių technologijų potencialą; ragina Komisiją parengti naujoviškų skaitmeninių technologijų diegimo strategijas ir finansavimą; kartu pabrėžia, kad svarbu gerinti paties skaitmeninio sektoriaus energijos vartojimo efektyvumą ir žiedinės ekonomikos rezultatus, ir palankiai vertina Komisijos išsipareigojimus šioje srityje; prašo Komisijos nustatyti vis didėjančio skaitmeninių technologijų poveikio aplinkai stebėsenos ir kiekybinio vertinimo metodiką nesukuriant nereikalingos administracinės naštos;

35. pabrėžia, kad į pramonės strategijoje turi būti deramai atsižvelgiama į poveikį darbo jėgai, taip pat skiriamas dėmesys darbuotojų mokymui, perkvalifikavimui ir kvalifikacijos kėlimui; ragina Komisiją atidžiai išnagrinėti šios strategijos regioninį aspektą, užtikrinant, jog niekas ir nė vienas regionas nebūtų paliekamas nuošalyje; primygtinai reikalauja, kad neatsiejama strategijos dalis būtų socialinis dialogas, užtikrinantis visapusišką darbuotojų dalyvavimą;

36. ragina parengti naują plataus užmojo žiedinės ekonomikos veiksmų planą, kuriuo turi būti siekiama sumažinti bendrą ES gamybos ir vartojimo aplinkosauginį ir išteklių pėdsaką, kartu kurti svarias paskatas inovacijoms, tvarioms įmonėms ir rinkoms, propaguojančioms neutralaus poveikio klimatui ir netoksiškus žiedinius produktus, o pagrindiniai prioritetai turi būti efektyvus išteklių naudojimas, nulinė tarša ir atliekų prevencija; atkreipia dėmesį į stiprią klimato politikos veiksmų ir žiedinės ekonomikos sąveiką, ypač daug energijos naudojančiose ir daug anglies dioksido išskiriančiose pramonės šakose; ragina nustatyti ES lygmens efektyvaus išteklių naudojimo tikslą;

37. ragina Komisiją pasiūlyti tikslus, apimančius atskirą surinkimą, atliekų mažinimą, pakartotinį naudojimą ir perdirbimą, taip pat kitus konkrečius veiksmus, pvz., didesnės gamintojo atsakomybės nustatymą prioritetiniuose sektoriuose, pvz., komercinių atliekų, tekstilės, plastikų, elektronikos, statybos ir maisto; primygtinai ragina Komisiją parengti priemones, kuriomis būtų remiama perdirbtų medžiagų rinka Europoje, įskaitant bendrus kokybės standartus, taip pat, kai įmanoma, privalomus regeneruotų medžiagų naudojimo prioritetiniuose sektoriuose tikslus; pabrėžia, kad svarbu plėtoti netoksiškų medžiagų naudojimo ciklus, dedant daugiau pastangų labai didelį susirūpinimą keliančioms medžiagoms pakeisti ir skatinant mokslinius tyrimus ir inovacijas, kad būtų kuriami netoksiški produktai; ragina Komisiją apsvarstyti priemones, kuriomis būtų sprendžiami klausimai, susiję su importuojamais produktais, kurių sudėtyje yra cheminių medžiagų ar sudedamųjų dalių, kurios yra uždraustos ES, ir mano, kad tokie produktai neturėtų būti vėl pateikiami ES rinkai vartojimo produktuose juos perdirbus;

38. pritaria tvarius gaminius remiančioms politikos priemonėms, įskaitant ekologinio projektavimo taikymo srities išplėtimą teisės aktais, kuriais siekiama, kad gaminiai būtų patvaresni, lengviau pataisomi, pakartotinai panaudojami ir perdirbami, ir tvirtą ekologinio projektavimo ir ekologinio ženklinimo darbo programą, kuri nuo 2020 m. taip pat apimtų išmaniuosius telefonus ir kitą naują IT įrangą; ragina pateikti pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl teisės į remontą, suplanuoto nusidėvėjimo panaikinimo ir bendrų mobiliosios IT įrangos kroviklių; pritaria Komisijos planams teikti pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, kuriais siekiama užtikrinti saugią, žiedinę ir tvarią baterijų vertės grandinę visoms baterijoms, ir tikisi, kad į šį pasiūlymą bus įtrauktos bent ekologinio projektavimo priemonės, pakartotinio naudojimo ir perdirbimo tikslai ir tvarus, socialiai atsakingas tiekimas; pabrėžia, kad Europoje būtina sukurti stiprų ir tvarų baterijų ir energijos kaupimo sistemų klasterį; pabrėžia, kad būtina skatinti vietos vartojimą ir gamybą vadovaujantis atsisakymo, apribojimo, pakartotinio naudojimo, perdirbimo ir remonto principais, liautis igyvendinus suplanuoto nusidėvėjimo verslo strategijas, pagal kurias numatomas trumpas gaminių naudojimo laikas ir būtinybė juos pakeisti naujais, bei pritaikyti vartojimą prie planetos galimybių ribų; mano, kad teisė į remontą ir nuolatinis IT paslaugų rėmimas yra nepaprastai svarbu norint užtikrinti tvarų vartojimą; ragina šias teises įtvirtinti ES teisėje;

39. primygtinai ragina Komisiją toliau stiprinti ES kovos su tarša plastikumu priemones, ypač jūrose, ir ragina nustatyti platesnio masto apribojimus vienkartiniais plastikiniams gaminiams ir reikalauti naudoti jų pakaitalus; pritaria tam, kad būtų parengti teisės aktai, kuriais būtų sprendžiama perteklinio pakavimo problema ir užtikrinama, kad ne vėliau kaip iki 2030 m. ES rinkoje būtų draudžiamos visos pakuotės, kurias neekonomiška pakartotinai naudoti ar perdirbti, kartu siekiant ir maisto saugos; ragina imtis priemonių siekiant tarpvalstybinio vienkartinų pakuočių grąžinimo sistemų koordinavimo; primygtinai ragina Komisiją visapusiškai kovoti su mikroplastiku, be kita ko, patvirtinant laipsnišką specialiai dedamų mikroplastikų naudojimo nutraukimą ir taikant naujas kovos su netyčiniu plastiko išleidimu, pvz., iš tekstilės gaminių, padangų ir plastiko granulių, priemones, įskaitant reguliavimo priemones; pažymi, kad Komisija ketina parengti biologiškai skaidžių ir biologinių plastikų reglamentavimo sistemą; atkreipia dėmesį į tai, kad būtina visapusiškai žiedinė plastiko ekonomika;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

40. ragina sukurti žaliąją ES bendrąją rinką, kad būtų padidinta tvarių produktų paklausa, numatant konkrečias nuostatas, pvz., plačiau naudoti žaliuosius viešuosius pirkimus; šiuo atžvilgiu palankiai vertina Komisijos išpareigojimus pasiūlyti papildomų teisės aktų ir gairių žaliųjų viešųjų pirkimų srityje; ragina ES institucijas vykdamas viešuosius pirkimus rodyti pavyzdį; be to, pabrėžia, kad reikia peržiūrėti ir persvarstyti ES viešųjų pirkimų taisykles siekiant užtikrinti tikrai vienodas sąlygas ES įmonėms, ypač toms, kurios gamina tvarius produktus ar teikia tvarias paslaugas, pavyzdžiui, viešojo transporto srityje;

41. pabrėžia, kad įgalinti ir gerai informuoti vartotojai yra labai svarbūs; ragina imtis priemonių siekiant užtikrinti, kad vartotojams būtų teikiama skaidri, palyginama ir suderinta informacija apie produktą, įskaitant produktų ženklumą, remiantis patikimais duomenimis ir vartojimo tyrimais, kad jie galėtų rinktis sveikesnius ir tvaresnius produktus, ir būti informuoti apie gaminių ilgaamžiškumą ir taisyso galimybes bei jų aplinkosauginį pėdsaką; pabrėžia, kad vartotojams būtina suteikti veiksmingų, lengvai suprantamų ir įgyvendinamų pagalbos įrankių, kad jie galėtų rinktis pirmenybę teikdami tvarumo aspektui, pakartotiniam naudojimui arba taisyso, o ne neveikiančių tinkamai produktų išmetimui;

42. mano, kad tvariai išgaunamos atsinaujinančios medžiagos atliks svarbų vaidmenį pereinant prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, ir pabrėžia, kad reikia skatinti investicijas į tvarios bioekonomikos plėtrą, kai daug žaliavų naudojančios medžiagos pakeičiamos atsinaujinančiomis ir biologinėmis medžiagomis, pvz., pastatuose, tekstilėje, chemijos produktuose, pakuotėse, laivų statyboje ir, jei gali būti užtikrinamas tvarumas, energijos gamyboje; pabrėžia, kad tai turės būti daroma tvariai ir atsižvelgiant į ekologines ribas; atkreipia dėmesį į bioekonomikos potencialą kurti naujas žaliąsias darbo vietas, taip pat ir ES kaimo vietovėse, ir skatinti inovacijas; ragina remti mokslinius tyrimus ir inovacijas, susijusius su tvariais bioekonomikos sprendimais, kuriais taip pat turėtų būti atsižvelgiama į poreikį apsaugoti unikalią biologinę įvairovę ir ekosistemas; ragina veiksmingai įgyvendinti ES bioekonomikos strategiją, kuri yra Europos žaliojo kurso dalis;

Spartesnis perėjimas prie tvaraus ir išmaniajo judumo

43. palankiai vertina būsimą tvaraus ir išmaniaus judumo strategiją ir pritaria Komisijai, kad visų rūšių transportas (kelių, geležinkelių, aviacijos ir vandens transportas) turės visapusiškai prisidėti prie transporto sektoriaus priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo, atsižvelgiant į tikslą sukurti neutralaus poveikio klimatui ekonomiką, pripažįstant, kad tai bus ir iššūkis, ir galimybė; remia principo „teršėjas moka“ taikymą; ragina parengti ilgalaikę holistinę tinkamo pertvarkymo strategiją, kurioje taip pat būtų atsižvelgiama į transporto sektoriaus indėlį į ES ekonomiką ir poreikį užtikrinti aukšto lygio įperkamas ir prieinamas transporto jungtis, taip pat socialinius aspektus ir darbuotojų teisių apsaugą;

44. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą skatinti daugiarūšį transportą, kad būtų padidintas našumas ir sumažintas išmetamųjų teršalų kiekis; vis dėlto mano, kad daugiarūšiškumą geriausiai galima pasiekti tik konkrečiais pasiūlymais dėl teisės aktų; palankiai vertina Komisijos ketinimą pasiūlyti priemonių, kuriomis būtų gerinamas kelių, geležinkelių ir vidaus vandenų kelių jungtis ir taip iš tiesų pereinama prie kitų transporto rūšių; ragina didinti ir remti investicijas į ES geležinkelių tinklų junglumą, kad visoje ES būtų sudarytos vienodos galimybės naudotis viešuoju geležinkelių transportu ir keleivinis geležinkelių transportas taptų patrauklesnis; pabrėžia, kad bendra Europos geležinkelių erdvė yra būtina perėjimo prie kitų transporto rūšių sąlyga, ir ragina Komisiją iki 2020 m. pabaigos pateikti strategiją, o po to parengti konkrečius pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, siekiant panaikinti vidaus rinkos susiskaidymą;

45. pabrėžia, kad netaršus vandens kelių transportas yra labai svarbus plėtojant tvarų daugiarūšį transportą; primygtinai ragina Komisiją parengti suderintą Europos vidaus vandenų kelių taisyklių sistemą; prašo Komisijos aktyviai remti vidaus vandenų kelių intermodalumą, ypač tarpvalstybinį nacionalinių vandenų kelių sistemų tinklą, kuris turi būti tobulinamas;

46. pakartoja, kad Bendro Europos dangaus iniciatyva gali padėti be didelių išlaidų sumažinti aviacijos išmetamųjų teršalų kiekį, tačiau tai savaime nepadės gerokai sumažinti aviacijos išmetamųjų teršalų kiekio, kaip numatyta pagal ilgalaikį ES tikslą; ragina parengti aiškų reguliavimo veiksmų planą, kuriuo būtų siekiama mažinti aviacijos priklausomybę nuo iškastinio kuro ir kuris būtų grindžiamas technologiniais sprendimais, infrastruktūra, reikalavimais naudoti tausius alternatyvius degalus ir veiksmingomis operacijomis, kartu su paskatomis pereiti prie kitų transporto rūšių;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

47. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą peržiūrėti Alternatyviųjų degalų infrastruktūros direktyvą ir transeuropinio transporto tinklo (TEN-T) reglamentą, kad būtų sparčiau pradėta eksploatuoti daugiau netaršių ir mažataršių transporto priemonių ir laivų; palankiai vertina tai, kad daug dėmesio skiriama elektra varomų transporto priemonių įkrovimo infrastruktūros plėtrai; vis dėlto ragina parengti išsamesnį judumo mieste planą, kad būtų sumažintos spūstys ir pagerintas gyvenimas miesteliuose ir miestuose, pvz., remiant netaršaus viešojo transporto ir dviračių bei pėsčiųjų infrastruktūrą, ypač miestų teritorijose;

48. mano, kad labai svarbu užtikrinti pakankamas investicijas į atitinkamos netaršaus judumo infrastruktūros kūrimą ir kad visi atitinkami ES fondai (Europos infrastruktūros tinklų priemonė, „InvestEU“ ir kt.), įskaitant Europos investicijų banko (EIB) paskolas transportui, turi būti atitinkamai pritaikyti; ragina valstybes nares išsipareigoti skirti tinkamą finansavimą ir sparčiau diegti novatoriškas strategijas, įkrovimo infrastruktūrą ir naudoti alternatyvius degalus; mano, kad pajamos iš transporto mokesčių ar rinkliavų turėtų būti skiriamos perėjimui remti, kad šios išlaidos būtų socialiai priimtinesnės; palankiai vertina Komisijos pasiūlymą sukurti išmaniąsias eismo valdymo sistemas ir „Judumo kaip paslaugos“ sprendimus, ypač miestuose; ragina Komisiją remti inovatyvių programėlių, naujų technologijų, naujų verslo modelių ir naujų besiformuojančių ir inovatyvių judumo sistemų kūrimą visoje Europoje; ragina Komisiją įtraukti miestus su jų praktine patirtimi ir technologinėmis naujovėmis į diskusijas dėl būsimos judumo politikos įgyvendinimo ES lygmeniu;

49. palankiai vertina Komisijos ketinimą įtraukti jūrų sektorių į apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą; pabrėžia, kad ES turėtų ginti aukšto lygio užmojus sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį jūrose tiek tarptautiniu, tiek ES lygmeniu, o bet kokios naujos ES priemonės neturėtų kenkti tarptautiniam su ES vėliava plaukiojančių laivų konkurencingumui; mano, kad ES ir tarptautinės priemonės turėtų būti taikomos kartu siekiant išvengti dvigubo pramonės reguliavimo ir kad bet kokie pasaulinio lygmens veiksmai ar tų veiksmų stoka neturėtų sutrukdyti ES imtis platesnio užmojo veiksmų Sąjungoje; be to, pabrėžia, kad reikia imtis priemonių siekiant atsakyti mazuto naudojimo ir kad reikia nedelsiant investuoti į mokslinius tyrimus, susijusius su naujomis technologijomis, kuriomis siekiama mažinti laivybos sektoriaus priklausomybę nuo iškastinio kuro, ir į nulinės emisijos ir ekologiškų laivų plėtojamą;

50. pritaria siūlomoms priemonėms, kuriomis siekiama sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį aviacijos sektoriuje, ir pritaria ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos stiprinimui atsižvelgiant į ES užmojus klimato kaitos srityje ir laipsniškam nemokamų apyvartinių taršos leidimų paskirstymo oro transporto bendrovėms, vykdančioms ES vidaus skrydžius, panaikinimui; taip pat ragina Komisiją ir valstybes nares dėti visas pastangas, kad būtų sustiprinta Tarptautinės aviacijos išmetamo anglies dioksido kiekio kompensavimo ir mažinimo sistema (CORSIA) ir remti Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) ilgalaikio tikslo sumažinti aviacijos sektoriuje išmetamųjų teršalų kiekį priėmimą, tačiau užtikrinant ES teisėkūros savarankiškumą įgyvendinant ATLPS direktyvą; pabrėžia, kad tik Europos Parlamentas ir Taryba, kaip teisėkūros institucijos, gali spręsti dėl bet kokie dalinio ATLPS direktyvos pakeitimo ateityje; pabrėžia, kad bet koks dalinis ATLPS direktyvos pakeitimas turėtų būti atliekamas tik jeigu yra suderinamas su ES išsipareigojimu mažinti išmetamą ŠESD kiekį;

51. pabrėžia, kad svarbu užtikrinti vienodas sąlygas įvairioms transporto rūšims; todėl ragina Komisiją pateikti pasiūlymus dėl suderintų priemonių siekiant panaikinti aviacinių ir jūrinių degalų mokesčių lengvatas valstybėse narėse persvarstant Energijos mokesčių direktyvą, kartu išvengiant nenumatytų neigiamų pasekmių aplinkai, ekonomikai ir visuomenei;

52. laukia būsimų Komisijos pasiūlymų dėl griežtesnių išmetamųjų oro teršalų standartų vidaus degimo varikliams (Euro 7) ir persvarstytų lengvųjų automobilių ir furgonų, taip pat ir sunkvežimių išmetamo CO₂ kiekio standartų, užtikrinant, kad nuo 2025 m. būtų pereita prie netaršaus judumo; ragina Komisiją parengti gyvavimo ciklo vertinimo metodiką; primena išsamios analizės išvadas, pridėtas prie Komisijos komunikato „Švari mūsų visų planeta. Strateginė klestinčios, modernios ir konkurencingos neutralaus poveikio klimatui Europos ekonomikos ateities vizija“, kad nuo 2040 m. visi nauji ES rinkai pateikiami automobiliai turės būti visiškai netaršūs pagal scenarijus, pagal kuriuos 2050 m. būtų neutralizuotas poveikis klimatui, ir ragina parengti nuoseklią politikos sistemą ir pereinamojo laikotarpio sistemas, kuriomis būtų remiamas šis vystymasis; pažymi, kad reikės persvarstyti dabartines taisykles, kad pirmaujančios šalys galėtų taikyti griežtesnes priemones nacionaliniu lygmeniu, kai taip nusprendžia valstybės narės;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

53. palankiai vertina Komisijos planus spręsti jūrų transporto ir aviacijos keliamos oro taršos problemą, be kita ko, reglamentuoti labiausiai teršiančių laivų patekimą į ES uostus ir reguliavimo veiksmus, kuriais siekiama spręsti taršos iš uostuose esančių laivų problema; pabrėžia, kad svarbu skatinti netaršių uostų, naudojančių atsinaujinančiąją energiją, plėtrą; pabrėžia, kad išmetamųjų teršalų kontrolės zonų, numatytų Tarptautinėje konvencijoje dėl teršimo iš laivų prevencijos (MARPOL konvencija), diegimas ir laivų greičio mažinimas yra tinkami sprendimai siekiant sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį, kuriuos galima lengvai įgyvendinti;

54. atkreipia dėmesį į Komisijos planus apsvarstyti galimybę Europos taršos leidimų prekybos sistemą taikyti ir pastatų bei kelių transporto taršai; nepritaria tiesioginiam įtraukimui į ES ATLPS sistemą ir bet kokių lygiagrečių sistemų sukūrimui; tvirtai pabrėžia, kad jokia kainų sistema neturėtų pakeisti arba susilpninti esamų arba būsimų CO₂ standartų automobiliams ir sunkvežimiams ir sukurti papildomos naštos vartotojams;

Nuo „lauko iki stalo“: sąžiningos, sveikos ir aplinką tausojančios maisto sistemos kūrimas

55. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą 2020 m. pateikti strategiją „nuo lauko iki stalo“, kuria siekiama įgyvendinti darnią maisto politiką sutelkiant pastangas kovoti su klimato kaita, saugoti aplinką ir išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, siekiant užtikrinti, kad europiečiai gautų įperkama, aukštos kokybės ir tausų maistą, kartu užtikrinant deramą ūkininkų ir žvejų gyvenimą ir žemės ūkio sektoriaus konkurencingumą; mano, kad bendra žemės ūkio politika (BŽŪP) turėtų visiškai atitikti didesnius ES klimato ir biologinės įvairovės užmojus; palankiai vertina Komisijos išsipareigojimą užtikrinti, kad Europos maistas taptų pasauliniu tvarumo standartu; ragina Komisiją strategija „nuo lauko iki stalo“ sukurti iš tiesų ilgalaikę tvarios ir konkurencingos maisto sistemos, viziją, kartu skatinant ES gamybos standartų abipusiškumą prekybos susitarimuose;

56. pabrėžia, kad tvarus žemės ūkis ir ES ūkininkai atliks svarbų vaidmenį sprendžiant su Europos žaliuoju kursu susijusius uždavinius; pabrėžia Europos žemės ūkio svarbą ir jo potencialą prisidedant prie klimato politikos veiksmų, padedant plėtoti žiedinę ekonomiką, didinti biologinę įvairovę ir skatinti tvarų atsinaujinančių žaliavų naudojimą; pabrėžia, kad ES ūkininkams turi būti skirtos visos būtinos priemonės kovai su klimato kaita ir prisitaikymui prie jos, pvz., investicijos į perėjimą prie tvaresnių žemės ūkio sistemų; pabrėžia, kad strategija „nuo lauko iki stalo“ turėtų būti siekiama plataus užmojo tikslo žemės ūkio srityje sumažinti išlakas ir dirvožemio degradacijos mastą;

57. pabrėžia, kad turi būti stiprinama ūkininkų padėtis žemės ūkio maisto produktų tiekimo grandinėje; pabrėžia, kad turėtų būti sprendžiamas ES konkurencijos teisės poveikio maisto tiekimo grandinės tvarumui klausimas, pavyzdžiui, kovojant su nesąžiningos prekybos praktika ir atlyginant gamintojams, tiekiantiems aukštos kokybės maistą, už viešąsias gėrybes, kaip antai aukštesni aplinkos apsaugos ir gyvūnų gerovės standartai, tai nauda, kuri šiuo metu nepakankamai atispindi ne ūkių kainose;

58. ragina sukurti tvarią BŽŪP, kurios priemonėmis ūkininkai būtų aktyviai skatinami vykdyti veiklą taip, kad ji būtų naudingesnė aplinkai ir klimatui, taip pat geriau reaguoti į nepastovumą ir krizes; prašo Komisijos išanalizuoti dabartinės BŽŪP reformos indėlį įgyvendinant ES aplinkos, klimato ir biologinės įvairovės apsaugos išsipareigojimus, siekiant juos suderinti su Europos žaliajame kurse nustatytais tikslais, atsižvelgiant į būtinybę išlaikyti vienodas sąlygas Europoje, kad būtų galima vykdyti patikimą, atsparią ir tvarią žemės ūkio gamybą; pabrėžia, kad BŽŪP strateginiai planai turi visapusiškai atspindėti Europos žaliojo kurso užmojus ir ragina Komisiją ryžtingai šiuo klausimu atlikti strateginių planų vertinimą, ypač tikrinti, ar valstybių narių ekologinės programos yra plataus užmojo ir veiksmingos, ir atidžiai stebėti jų įgyvendinimo rezultatus; pabrėžia, kad taikant naująjį įgyvendinimo modelį svarbu laikytis rezultatais grindžiamo ir tikslinio požiūrio, kuris būtų paprastesnis ir skaidresnis konkrečių rezultatų ir pridėtinės vertės tikslų atžvilgiu; mano, kad būtina padėti ūkininkams pereiti prie tvaresnio žemės ūkio ir šiuo tikslu pritaria tam, kad BŽŪP būtų skirtas biudžetas, kuris leistų pasiekti visus jos tikslus, įskaitant ES aplinkosaugos tikslų įgyvendinimą;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

59. pakartoja, kad priklausomybės nuo pesticidų mažinimas yra vienas prioritetinių su tvariu žemės ūkiu susijusių konkrečių tikslų; šiuo požiūriu palankiai vertina Komisijos išsipareigojimą spręsti pesticidų poveikio aplinkai ir sveikatai problemą ir ženkliai sumažinti cheminių pesticidų naudojimą ir jų keliamą riziką, taip pat trąšų ir antibiotikų naudojimą, be kita ko, teisėkūros priemonėmis; pabrėžia, kad į strategiją „Nuo lauko iki stalo“ turėtų būti įtraukti privalomi konkretūs pavojingų pesticidų mažinimo tikslai; ragina nustatyti ES strategiją dėl moksliskai pagrįstų ir tvarių alternatyvų patekimo į rinką palengvinimo; ragina Komisiją imtis veiksmų pagal raginimus, pateiktus 2019 m. sausio 16 d. Parlamento rezoliucijoje dėl Sąjungos pesticidų autorizacijos procedūros⁽⁴⁾;

60. susirūpinęs pažymi, kad žemės ūkis, žuvininkystė ir maisto gamyba vis dar yra svarbiausi sausumos ir jūrų biologinės įvairovės nykimo veiksniai; mano, kad apdulkiniojų, įskaitant bites, nykimas kelia itin didelį susirūpinimą aprūpinimo maistu požiūriu, nes nuo apdulkiniojų priklausomi augalai atlieka itin svarbų vaidmenį mūsų dietose; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad būtų skubiai priimtos visos 2013 m. Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) gairės dėl bičių, ir primygtinai ragina valstybes nares atitinkamai suderinti savo pesticidų vertinimus;

61. pabrėžia, jog būtina taikyti pažangius žemės ūkio metodus ir gamybos metodus siekiant užtikrinti, kad vis daugiau gyventojų gautų pakankamai maistingų maisto produktų, ir sumažinti maisto nuostolius ir švaistymą; ragina Komisija ir valstybes nares dėti daugiau pastangų maisto atliekų kiekiui mažinti ir kovai su sukčiavimu maisto produktų srityje; ragina remiantis bendra metodika ES mastu nustatyti vykdytiną tikslą iki 2030 m. maisto atliekų kiekį sumažinti 50 proc.; pabrėžia teigiamą poveikį, kurį trumpos maisto tiekimo grandinės gali daryti maisto atliekų kiekio mažinimui;

62. pabrėžia, kad reikia peržiūrėti teisės aktus dėl su maistu besiliečiančių medžiagų ir didžiausių leidžiamų pesticidų kiekių maiste ir šie teisės aktai turėtų būti grindžiami naujausiais mokslo atradimais; primygtinai ragina Komisiją uždrausti žmonių sveikatai kenkiančius maisto priedus; pabrėžia, koks svarbus yra sveikas maistas siekiant sumažinti sergamumą širdies ir kraujagyslių ligomis, taip pat vėžiu; pabrėžia, kaip svarbu nustatyti teisinę sistemą, įskaitant laikymosi užtikrinimo priemones, pagal kurią būtų užtikrinama, kad importuojami maisto produktai atitiktų Europos aplinkosaugos standartus;

63. pažymi, kad ES piliečiai mano, jog saugaus, sveiko ir geros kokybės maisto tiekimas visiems vartotojams turėtų būti svarbiausias BŽŪP ir BŽP prioritetas; mano, kad skaitmeninės informacijos teikimo priemonės gali papildyti, bet ne pakeisti etiketėje pateikiamą informaciją; todėl palankiai vertina Komisijos ketinimą ieškoti naujų būdų geriau informuoti vartotojus; ragina persvarstyti galimybes pagerinti maisto produktų ženklinimą, pvz., maistingumo ženklinimą, tam tikrų maisto produktų kilmės šalies ženklinimą bei su aplinka ir gyvūnų gerove susijusį ženklinimą, kad būtų išvengta bendrosios rinkos susiskaidymo ir būtų užtikrinta objektyvi, skaidri ir vartotojams patogi informacija;

64. pabrėžia, kad žemės ūkis turi galimybių padėti ES sumažinti jos išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, tuo tikslu taikant tvarią praktiką, pvz., tikslųjį ūkininkavimą, ekologinį ūkininkavimą, agroekologiją, agrarinę miškininkystę, didesnę gyvūnų gerovę, žmonių ir gyvūnų ligų prevenciją, įskaitant tvarią miškotvarką, anglies dioksido surinkimą bei geresnį maistinių medžiagų valdymą, kad būtų padedama pasiekti Europos žaliojo kurso tikslų; pabrėžia, kad svarbu skatinti ūkininkus pereiti prie metodų, kurie sąžiningai, laiku ir ekonomiškai naudingai padidintų naudą klimatui, aplinkai ir biologinei įvairovei; palankiai vertina tai, kad strategijoje „Nuo lauko iki stalo“ taip pat bus nagrinėjama naujų technologijų, įskaitant skaitmeninį, nauda ir pagal ją bus siekiama pagerinti efektyvumą, išteklių naudojimą ir aplinkos tvarumą ir kartu suteikti sektoriui ekonominės naudos; pakartoja raginimą įgyvendinti platų strateginį Europos augalinių baltymų gamybos ir tiekimo planą, grindžiamą darniu visų ES auginamų augalų vystymu;

65. ragina Komisiją į savo strategiją „Nuo lauko iki stalo“ įtraukti žuvininkystės ir akvakultūros produktus siekiant sustiprinti tvarios vertės grandinę žuvininkystės sektoriuje (nuo žvejybos iki vartojimo); pripažįsta žuvininkystės sektoriaus potencialą prisidėti prie Europos žaliojo kurso tikslų įgyvendinimo; tvirtai pabrėžia, kad šis sektorius turi atitikti ES aplinkos, klimato ir tvarumo tikslus ir atitikti mokslo pasiekimus; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti tinkamą paramą Europos žvejams ir žvejėms jiems pereinant prie tausios žvejybos veiklos; ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl visų jūros produktų atsekamumo gerinimo, įskaitant konservuotų žuvų produktų kilmės ženklinimą ir produktų, kurie kenkia jūros aplinkai arba ją eikvoja, atsisakymą;

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2019)0023.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

66. mano, kad svarbu nustatyti aukštesnius gyvūnų gerovės standartus ir prireikus parengti atitinkamus naujus standartus, grindžiamus mokslo atradimais, taip pat pradėti pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš sistemingai reikalavimų nesilaikančias valstybes nares, įgyvendinant galiojančius gyvūnų gerovės teisės aktus ir užtikrinant šių aktų vykdymą; ragina Komisiją nedelsiant pristatyti naują Gyvūnų gerovės strategiją, kuri padėtų pamatus Gyvūnų gerovės pagrindų įstatymui, ir užtikrinti, kad pagal visas politikos kryptis būtų atsižvelgiama į tai, kad gyvūnai jaučia;

Išsaugoti ir atkurti ekosistemas bei biologinę įvairovę

67. labai apgailestauja, kad Europoje ir pasaulyje ir toliau nerimą keliančiu greičiu nyksta biologinė įvairovė ir nepasiekiami nustatyti konkrečių tikslų įskaitant Aičio tikslų, kuriais siekiama sustabdyti biologinės įvairovės nykimą; pabrėžia, kad būtina išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, ir palankiai vertina Komisijos išpareigojimą iki 2020 m. kovo mėn., prieš 15-ąją Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferenciją, pateikti naują biologinės įvairovės strategiją; pabrėžia, kad ES turėtų siekti plataus užmojo ir privalomo vykdyti visuotinio susitarimo dėl laikotarpio po 2020 m. biologinės įvairovės programos, kurioje būtų nustatyti aiškūs tikslai ir privalomi įvykdyti uždaviniai dėl saugomų teritorijų tiek visoje ES, tiek visame pasaulyje; mano, kad labai svarbu iki 2030 m. sustabdyti biologinės įvairovės nykimą ES ir pasaulyje ir ją atkurti, įskaitant Europos užjūrio subjektams skirtus konkrečius veiksmus;

68. pabrėžia, kad 2030 m. Biologinės įvairovės strategija turi apimti plataus užmojo įgyvendinamas teises priemones pažeidžiamų ekosistemų apsaugai stiprinti ir joms atkurti, taip pat išsamias priemones biologinės įvairovės veiksniams šalinti; pabrėžia, kad svarbu didinti saugomų teritorijų tinklų veiksmingumą ir mastą siekiant sušvelninti klimato kaitą ir prie jos prisitaikyti, taip pat sudaryti sąlygas biologinei įvairovei atsigausti; ragina Komisiją į Biologinės įvairovės strategiją įtraukti laipsniško pavojingų cheminių medžiagų atsakymo tikslą ir jį susieti su Netoksiškos aplinkos strategija; atkreipia dėmesį į Komisijos planus nustatyti priemones, kuriomis būtų galima atkurti pažeistas ekosistemas ir pagerinti jų būklę, ir pasiūlyti gamtos atkūrimo planą; mano, kad miestų žaliosios infrastruktūros didelės biologinės įvairovės zonos padeda spręsti taršos, triukšmo, klimato kaitos poveikio, karščio bangų, potvynių ir visuomenės sveikatos problemų klausimus; palankiai vertina tai, kad Komisija pateiks pasiūlymų dėl Europos ekologiškų miestų ir biologinės įvairovės didinimo miestų erdvėse;

69. pažymi, kad politikos suderinamumas tiek ES, tiek nacionaliniu lygmenimis yra labai svarbus veiksnys siekiant sėkmingai įgyvendinti gamtos ir biologinės įvairovės apsaugos politiką; įgyvendinimo klausimu mano, jog svarbu, kad valstybės narės keistųsi gerosios praktikos pavyzdžiais ir patirtimi; ragina Komisiją pradėti pažeidimo nagrinėjimo procedūras prieš valstybes nares, kurios nesilaiko gamtos apsaugos teisės aktų; ragina Komisiją sugriežtinti Atsakomybės už aplinkos apsaugą direktyvą atsižvelgiant į Europos Parlamento rekomendacijas, pateiktas 2017 m. spalio 26 d. priimtoje rezoliucijoje;

70. mano, kad biologinės įvairovės nykimą skatinantys veiksniai nepaiso nacionalinių sienų; todėl pritaria Komisijos pasiūlymui, kad Jungtinių Tautų biologinės įvairovės konferencijoje, kuri vyks 2020 m. spalio mėn., būtų nustatytas visuotinis privalomas vykdyti uždavinys apsaugoti biologinę įvairovę ir ją atkurti; ragina Komisiją ir valstybes nares suvienyti pastangas siekiant susitarti dėl plataus užmojo pasaulinio masto saugomų teritorijų tikslo dėl jūrų ir sausumos teritorijų;

71. primena, kad miškai yra būtini mūsų planetai ir biologinei įvairovei; palankiai vertina Komisijos ketinimą spręsti miškų naikinimo visame pasaulyje problemą ir prašo Komisijos suintensyvinti savo veiksmus; ragina Komisiją nedelsiant pateikti pasiūlymą dėl tinkamo patikrinimo grindžiamų Europos teisės aktų, kuriais siekiama užtikrinti tvarias ir miškų nenaikinančias gaminių į ES rinką tiekimo grandines, didžiausią dėmesį skiriant su miškų naikinimu susijusio importo veiksmų problemoms spręsti ir vietoj netinkamo importo skatinant importą, dėl kurio nevyksta miškų naikinimas užsienyje;

72. ragina Komisiją pristatyti naują plataus užmojo ES miškų strategiją, kurioje būtų tinkamai pripažintas svarbus, daugiafunkcinis ir kompleksinis vaidmuo, kurį Europos miškai, miškų sektorius ir tvari miškotvarka atlieka kovojant su klimato kaita ir biologinės įvairovės nykimu, taip pat atsižvelgiant į socialinius, ekonominius ir aplinkos aspektus; primena, kad būtina imtis veiksmų prieš neteisėtą medienos ruošą Europoje; pabrėžia, kad želdinimo mišku, miškų atsodinimo ir atkūrimo veikla turėtų būti siekiama didinti biologinę įvairovę ir užtikrinti anglies dioksido saugojimą;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

73. pabrėžia, kad neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais bei jų neteisėtas gabenimas yra pagrindiniai biologinės įvairovės nykimo veiksniai; pabrėžia, kad 2016 m. kovos su neteisėta prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais veiksmų planas baigia galioti 2020 m.; ragina Komisiją atnaujinti ir sugriežtinti jo nuostatas, jas įtraukti į 2030 m. Biologinės įvairovės strategiją ir užtikrinti tinkamą finansavimą; ragina Komisiją siekti, kad bendradarbiavimas su šalimis partnerėmis taptų pagrindiniu kovos su nusikaltimais laukinei gamtai ir biologinės įvairovės mažėjimu elementu;

74. pripažįsta mėlynosios ekonomikos svarbą sprendžiant klimato kaitos problemas; pabrėžia, kad mėlynoji ekonomika, įskaitant atsinaujinančiųjų išteklių energiją, turizmą ir pramonę, privalo būti iš tiesų tvari, kadangi jūrų išteklių naudojimas tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso nuo ilgalaikės vandenynų kokybės ir atsparumo; mano, kad vandenynai turėtų būti tarp pirmųjų Europos žaliojo kurso darbotvarkės punktų; ragina Komisiją Žaliajam kursui suteikti „mėlynąjį“ aspektą ir įtraukti vandenynus į Žaliąjį kursą kaip pagrindinį elementą, visapusiškai pripažįstant vandenynų ekosistemų funkcijas ir parengiant „Vandenynų ir akvakultūros veiksmų planą“, apimančią konkrečius veiksmus, kurie sudaro integruotą strateginę jūrų politikos klausimų, pvz., transporto, inovacijų ir žinių, biologinės įvairovės, mėlynosios ekonomikos, išmetamųjų teršalų ir valdymo, viziją;

75. mano, kad pagal bendrą žuvininkystės politiką (BŽP) turėtų būti siekiama sustabdyti perteklinę žvejybą ir atkurti žuvų išteklių biomą, kad ji viršytų dydžius, kuriais gali būti užtikrintas didžiausias galimas tausios žvejybos laimikis, plėtoti tvarias jūros ir gėlo vandens akvakultūros sistemas ir sukurti veiksmingą ir integruotą ekosistema grindžiamą valdymo sistemą, kuria būtų atsižvelgiama į visus veiksnius, darančius poveikį žuvų ištekliams ir jūrų ekosistemai, įskaitant klimato kaitą ir taršą; ragina Komisiją šiuo tikslu pateikti pasiūlymą dėl BŽP persvarstymo;

76. pabrėžia, kad reikia dėti pastangas siekiant išsaugoti vandenynus ir pakrantes, tiek švelninant klimato kaitą, tiek prie jos prisitaikant, apsaugoti ir atkurti jūrų ir pakrančių ekosistemas, ir ragina 2030 m. biologinės įvairovės strategijoje ES lygmeniu nustatyti privalomą tikslą bent 30 proc. išplėsti saugomų jūrų teritorijų tinklą, kad būtų sustiprinta vandenynų apsauga; pabrėžia, kad reikia didinti finansinius ir pajėgumų išteklius, kad būtų pagerintos žinios apie jūrą, susijusias su biologine įvairove, klimatu ir tarša, siekiant geriau suprasti veiklos poveikį jūrų ekosistemoms ir žuvų išteklių būklei, ir parengti tinkamus prisitaikymo prie klimato kaitos ir jos švelninimo veiksmų planus;

77. pabrėžia, kad svarbu stiprinti ES, kaip pasaulinės lyderės vandenynų valdymo srityje, vaidmenį, įskaitant prekybos aspektą, skatinant pagal Jungtinių Tautų jūrų teisės konvenciją priimti tarptautinį biologinės įvairovės ir jūrų ekosistemų apsaugos už nacionalinės jurisdikcijos ribų mechanizmą ir visišką neteisėtos žvejybos netoleravimo politiką, taip pat bendrą strategiją su kaimyninėmis šalimis dėl taršos prevencijos ir mažinimo; atkreipia dėmesį į tai, kad reikia stiprinti ES vaidmenį prisidedant prie JT vandenynų mokslo darnaus vystymosi labai dešimtmečio, kad būtų galima aktyviau dalyvauti vandenynų moksle ir prisidėti prie DVT įgyvendinimo;

Nulinės taršos tikslas siekiant užtikrinti, kad aplinkoje nebūtų toksinių medžiagų

78. palankiai vertina Komisijos planus parengti oro, vandens ir dirvožemio nulinės taršos veiksmų planą, kuriame taip pat turėtų būti sprendžiamas iš žemės į vandenį patenkančių teršalų klausimas, į kurį turėtų būti įtraukta griežtesnė stebėseną ir pagal kurią didžiausias dėmesys turėtų būti skiriamas taršos prevencijai; apgailestauja, kad vėluojama pateikti netoksiškos aplinkos strategiją, ir ragina Komisiją 2020 m. kuo greičiau pateikti plataus užmojo ir visus sektorius apimančią netoksiškos aplinkos strategiją siekiant užtikrinti, kad europiečiai, įskaitant vartotojus, darbuotojus ir pažeidžiamus gyventojus, būtų tinkamai apsaugoti nuo kenksmingų medžiagų;

79. mano, kad pagal netoksiškos aplinkos strategiją turėtų būti panaikinti visi ES chemines medžiagas reglamentuojančių teisės aktų trūkumai ir ji turėtų veiksmingai padėti greitai pakeisti labai didelį susirūpinimą keliančias medžiagas ir kitas pavojingas chemines medžiagas, įskaitant endokrininę sistemą ardančias medžiagas, labai patvarias chemines medžiagas, neurotoksiškas ir imunotoksiškas medžiagas, taip pat spręsti cheminių medžiagų sudėtinio poveikio, medžiagų nanofর্মų ir pavojingų cheminių medžiagų produktuose poveikio problemas; pakartoja, kad uždraudžiant šias chemines medžiagas turėtų būti atsižvelgiama į visus tvarumo aspektus; pabrėžia, kad reikalingi aiškūs išipareigojimai užtikrinti lėšų tobuliesiems saugesnių alternatyvių medžiagų moksliniams tyrimams, taip pat pavojingų cheminių medžiagų pakeitimui, švariai gamybai ir tvarioms inovacijoms skatinti; pabrėžia, kad reikia sumažinti bandymų su gyvūnais atliekant rizikos vertinimą ir ragina siekiant šio tikslo dėti daugiau pastangų ir skirti daugiau lėšų;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

80. primygtinai ragina iki 2020 m. birželio mėn. pateikti plataus užmojo pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo būtų siekiama spręsti endokrininę sistemą ardančių medžiagų, ypač kosmetikos gaminiuose, žaisluose ir maistą liečiančiose medžiagose, problemą, ir veiksmų planą, kuriame būtų pateikta išsami endokrininę sistemą ardančių cheminių medžiagų poveikio piliečiams mažinimo priemonių sistema, kurioje būtų nustatyti konkretūs tikslai ir terminai; atkreipia dėmesį į tai, kad nauja išsami endokrininę sistemą ardančių medžiagų sistema turi užtikrinti, kad būtų atsižvelgiama į mišinių poveikį ir bendrą poveikį;

81. prašo Komisijos imtis aiškių teisėkūros veiksmų, siekiant spręsti vaistų aplinkoje tiek dėl gamybos proceso, tiek dėl vaistų vartojimo ir šalinimo problemą; susirūpinęs atkreipia dėmesį į vaidmenį, kurį atlieka vaistai didinant atsparumą antimikrobinėms medžiagoms, kai jie patenka į aplinką per šalinamą gyvulių mėšlą;

82. pažymi, kad oro, vandens ir dirvožemio nulinės taršos veiksmų planas turi būti paremtas išsamia ir kompleksine strategija, skirta apsaugoti piliečių sveikatą nuo aplinkos būklės blogėjimo ir taršos; ragina Komisiją, vadovaujantis naujausiomis mokslinėmis išvadomis ir laikantis Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) gairių, padidinti oro kokybės apsaugos lygį; ragina geriau stebėti oro taršą valstybėse narėse taikant patikimus ir suderintus matavimo metodus, taip pat suteikti Europos piliečiams galimybę lengvai susipažinti su informacija; ragina imtis visapusiškų kovos su visais atitinkamais teršalais veiksmų, siekiant atkurti natūralias požeminio vandens ir paviršinio vandens funkcijas; pabrėžia, kad persvarstant Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvą turėtų būti akcentuojama taršos prevencija ir suderinamumas su žiedinės ekonomikos ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo politika; taip pat ragina persvarstyti Seveso direktyvą;

Europos žaliojo kurso finansavimas ir teisingos pertvarkos užtikrinimas

83. palankiai vertina tai, kad buvo pripažinta, jog norint pasiekti Europos žaliajame kurse nustatytus tikslus reikia didelio finansavimo; taip pat palankiai vertina tai, kad komunikate pripažįstama, jog darnumo principas turėtų būti labiau įtvirtintas visuose sektoriuose; mano, kad Komisija turėtų pateikti išsamų finansavimo planą, pagrįstą nuosekliais pasiūlymais, kuriais turėtų būti siekiama skatinti viešąsias ir privačiąsias investicijas visais lygmenimis; mano, kad toks planas reikalingas siekiant patenkinti didelius finansavimo poreikius ir suteikti papildomų investicijų, reikalingų Europos žaliajam kursui įgyvendinti, šie poreikiai gerokai viršija kuklią 260 mlrd. EUR sumą, kurią pateikė Komisija, kuri, pvz., neatsižvelgė į investicijas, kurių reikia siekiant prisitaikyti prie klimato kaitos arba kitiems aplinkos iššūkiams, pvz., susijusiems su biologine įvairove, atremti, ir į viešąsias investicijas, kurių reikia siekiant padengti socialines išlaidas; pabrėžia, kad esmingo priklausomybės nuo iškastinio kuro sumažinimo kaina dabar yra daug mažesnė nei išlaidos, kurias lemia klimato kaitos poveikis;

84. remia ketinimą parengti Tvarių investicijų planą, kuriuo siekiama padėti panaikinti investicijų trūkumą, padėti finansuoti perėjimą prie anglies dioksido neišskiriančios ekonomikos ir užtikrinti teisingą perėjimą prie anglies dioksido neišskiriančios ekonomikos visuose ES regionuose; pabrėžia, kad jame turėtų būti atsižvelgta į patirtį, įgytą įgyvendinant ankstesnes programas (Junckerio planą), bei atkreiptas ypatingas dėmesys į Europos pridėtinę vertę kuriančias tikrai papildomas investicijas; ragina imtis suderintų veiksmų, kuriais siekiama panaikinti investicijų trūkumą visoje ES, be kitų ko, naudojant ES biudžetą, EIB finansavimą ir kitų finansų įstaigų ir ES programų teikiamą finansavimą, pavyzdžiui, šiuo tikslu naudojantis programa „InvestEU“;

85. palankiai vertina naują skolinimo energetikos srityje politiką ir naują klimato politikos ir aplinkos tvarumo strategiją, kurią 2019 m. lapkričio 14 d. priėmė Europos investicijų bankas (EIB), prisidedant prie Europos žaliojo kurso įgyvendinimo; džiaugiasi, kad EIB bus reorganizuotas į naują ES klimato banką; numatoma, kad iki 2025 m. kovos su klimato kaita veiksams ir ekologiniam tvarumui skirtų EIB operacijų skaičius išaugs iki 50 proc., iki 2021 m. bus nutraukta jo parama su iškastiniu kuru susijusiems projektams ir iki 2020 m. visą jo finansavimo veiklą bus suderinta su Paryžiaus susitarimo principais ir tikslais; ragina EIB aktyviai remti projektus, kuriais remiamas teisingas perėjimas, pvz., moksliniams tyrimams, inovacijoms ir skaitmeninimui, MVĮ galimybėms gauti finansavimą, socialinėms investicijoms ir igūdžiams; ragina pagal EIB investicijų politiką prioritetine tvarka teikti tikslinį finansavimą Žaliojo kurso iniciatyvoms, sykiu atsižvelgiant į papildomumą, kurį EIB finansavimas gali duoti kartu su kitais šaltiniais; pabrėžia, kad nepaprastai svarbus koordinavimas su kitomis finansavimo priemonėmis, nes EIB vienas negali finansuoti visų Europos žaliojo kurso iniciatyvų; palankiai vertina paskutinius naujai paskirtos Europos Centrinio Banko (ECB) pirmininkės pareiškimus, kuriuose teigiama, kad institucija, vykdydama ir pinigų politikos, ir bankų priežiūros funkcijas, turėtų padėti kovoti su klimato kaita; primygtinai ragina Komisiją šiuo klausimu bendradarbiauti su ECB, siekiant užtikrinti, kad būtų imtasi Europos žaliojo kurso komunikate pažadėtų nuoseklių veiksmų, nedarant poveikio ECB įgaliojimams pagal Sutartis;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

86. pabrėžia, kad reikia spręsti dabartinio rinkos disbalanso tarp mažos tvarių finansinių produktų pasiūlos ir didelės jų paklausos problemą; dar kartą pabrėžia tvarių finansų vaidmenį ir mano, kad, norint užtikrinti ES finansų sistemos tvarumo lygio visišką skaidrumą ir sėkmingai sumažinti pasaulio ekonomikos priklausomybę nuo iškastinio kuro, labai svarbu, kad pagrindinės tarptautinės finansų institucijos skubiai priimtų ir plėtotų tvary finansavimą; atkakliai teigia, kad reikia remtis tvarios finansų sistemos laimėjimais, ir pabrėžia, kad reikia skubiai įgyvendinti ES veiksmų planą dėl tvarių finansų, įskaitant finansinių produktų ekologinį ženklą, žaliųjų obligacijų standartą, taip pat aplinkos, socialinių ir valdymo veiksmų integravimą į prudenčinę bankų sistemą, taip pat palankiai vertina tai, kad sukurta tarptautinė tvaraus finansavimo platforma;

87. pabrėžia, kad reikia remti teisingą pertvarką, ir palankiai vertina Komisijos įsipareigojimus šioje srityje; mano, kad gerai parengtas teisingos pertvarkos mechanizmas, įskaitant Teisingos pertvarkos fondą, bus svarbi priemonė siekiant palengvinti šią pertvarką ir pasiekti plataus užmojo klimato tikslus, sykiu sprendžiant socialinio poveikio klausimus; pabrėžia, kad pakankamas šios priemonės finansavimas, įskaitant papildomus biudžeto išteklius, bus vienas iš pagrindinių sėkmingo Europos žaliojo kurso įgyvendinimo elementų; mano, kad teisinga pertvarka yra kur kas daugiau nei fondas – tai bendras politikos požiūris, pagrįstas investicijomis, kuriomis turi būti užtikrinama, kad niekas nebūtų paliktas nuošalyje, ir pabrėžia valstybių narių vykdomos socialinės politikos vaidmenį šiame kontekste; mano, kad šis mechanizmas neturėtų būti tik grynųjų pinigų pervedimo nacionalinėms vyriausybėms priemonė, jis taip pat neturėtų būti naudojamas įmonių įsipareigojimams apmokėti – jis turėtų konkrečiai padėti visų ES didžiausių iškastinio kuro mažinimo poveikį patiriančių sektorių darbuotojams ir bendruomenėms, pavyzdžiui, angliakasybos regionams ir vietovėms, kuriose yra daug anglies dioksidą išskiriančių įmonių, pereiti prie švrios ekonomikos ateityje ir nedaryti atgrasančio poveikio pažangiesiems projektams ir iniciatyvoms; mano, kad fondas, be kita ko, turėtų skatinti kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą, kad būtų galima pasirengti ir prisitaikyti prie naujų užimtumo perspektyvų, reikalavimų ir kompetencijos, ir remti naujų aukštos kokybės tvarių darbo vietų kūrimą; tvirtai pabrėžia, kad teisingos pertvarkos finansavimas gali būti skiriamas tik jei daroma pažanga įgyvendinant konkrečius priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo planus laikantis Paryžiaus susitarimo, ypač turi būti palapsniui nutraukiamas anglių naudojimas ir pertvarkomi nuo iškastinio kuro priklausomi ekonominiai regionai; mano, kad svarbu užtikrinti tinkamą stebėsenos tvarką, kad būtų galima stebėti, kaip valstybės narės naudoja lėšas; tačiau pabrėžia, kad vien lėšomis negalima užtikrinti pertvarkos ir kad reikalinga tikru dialogu su susijusiais žmonėmis ir bendruomenėmis, įskaitant profsąjungas, pagrįsta visapusiška ES strategija;

88. pabrėžia 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos (DFP) vaidmenį įgyvendinant Europos žaliąjį kursą, taip pat pabrėžia, kad reikia skubiai žengti dar vieną didelį žingsnį politinių ir finansinių pastangų srityje, įskaitant naujus biudžeto asignavimus, kad būtų pasiekti jo tikslai, taip pat užtikrinti teisingą pertvarką siekiant neutralaus anglies dioksido poveikio ekonomikos, grindžiamos aukščiausiais socialinio teisingumo kriterijais, kad niekas ir niekur nebūtų paliktas nuošalyje; tikisi, kad biudžeto lėšos kitu finansinio programavimo laikotarpiu bus proporcingos šiam siekiui, ir pabrėžia, kad sumažinta DFP suma akivaizdžiai reikštų žingsnį atgal;

89. ragina sukurti mechanizmą, kuriuo būtų užtikrintas visų ES politikos sričių, finansavimo priemonių ir investicijų, įskaitant EIB, tinkamas koordinavimas, suderinamumas ir nuoseklumas, siekiant išvengti dubliavimosi ir padidinti jų finansavimo sąveiką ir papildomumą, taip pat pritraukti tvarias privačias ir viešąsias investicijas, tokiu būdu optimizuojant ir integruojant finansinę paramą Europos žaliajam kursui; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad remia tikslų įtraukimo į DFP principą, kad būtų užtikrintas politikos nuoseklumas; mano, kad kova su mokesčiniu sukčiavimu, mokesčių slėpimu, agresyviu mokesčių planavimu ir pinigų plovimu turi atlikti svarbų vaidmenį siekiant Europos žaliojo kurso tikslų ir formuojant teisingą visuomenę bei stiprią ekonomiką;

90. ragina nustatyti plataus užmojo privalomą išlaidų biologinei įvairovei tikslą ir klimato aspekto integravimo tikslus, kurie viršytų tikslinių išlaidų dalių dydį, kaip nustatyta Parlamento tarpiniame pranešime dėl DFP, įskaitant griežtą ir išsamią metodiką klimato ir biologinės įvairovės požiūriu svarbioms išlaidoms nustatyti ir stebėti; reikalauja, kad Komisija užtikrintų, kad visos bet kuriai ES politikos sričiai skiriamos ES viešosios lėšos būtų suderinamos su Paryžiaus susitarimo tikslais ir kitais ES aplinkos apsaugos tikslais bei tarptautiniais įsipareigojimais ir prievolėmis;

91. pritaria tam, kad būtų nustatytas tinkamai orientuotų naujų žaliųjų nuosavų išteklių krepšelis, kuris atitiktų Europos žaliojo kurso tikslus ir kuriuo būtų skatinama bei palengvinama tinkama žalioji ir socialiai teisinga pertvarka, įskaitant kovą su klimato kaita ir aplinkos apsaugą; laiko Komisijos pasiūlymus atspirties tašku šioje srityje;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

92. mano, kad vykdant planuojamą valstybės pagalbos taisyklių peržiūrą turėtų būti galvojama apie Europos žaliojo kurso politikos tikslus ir siekiama stiprinti ir supaprastinti investavimo į tvarius sprendimus galimybes, užtikrinti greitą laipsnišką tiesioginių ir netiesioginių subsidijų anglims ir iškastiniam kurui panaikinimą ES ir pateikti gaires, visiškai atitinkančias ŠESD kiekio mažinimo ir aplinkosaugos tikslus, nacionalinėms, regioninėms ir vietos valdžios institucijoms, nuo kurių indėlio priklausys veiksmingas ir novatoriškas Europos žaliojo kurso įgyvendinimas; mano, kad atlikus peržiūrą turėtų būti sudarytos sąlygos teikti nacionalinę paramą struktūriniais pokyčiams vykdyti siekiant laipsniškai nutraukti anglių naudojimą, laikantis tų pačių sąlygų, kaip ir Teisingos pertvarkos fondo atveju; pabrėžia, kad tokia peržiūra neturi susilpninti griežtų ES konkurencijos taisyklių;

93. pabrėžia, kad didelė žaliajam kursui finansuoti būtina suma bus skiriama iš valstybių narių biudžetų; palankiai vertina Komisijos ketinimą bendradarbiauti su valstybėmis narėmis nacionalinių biudžetų žalinimo srityje; yra susirūpinęs dėl to, kad nesant tvarios fiskalinės politikos ir valstybėms narėms neturint patikimų finansų gali kilti grėsmė bet kokiam Žaliojo kurso būsimam finansavimo modeliui; todėl ragina sukurti tvarių viešųjų investicijų sistemą, kad būtų sudarytos sąlygos pasiekti Europos žaliajame kurse nustatytus tikslus, tačiau pabrėžia, kad bet koks pasirinktas finansavimo modelis neturi kenkti ES viešųjų finansų tvarumui; vis dėlto pabrėžia, kad tvarios investicijos pagal Europos žaliąjį kursą turėtų būti iš tikrųjų papildomos ir jos neturėtų išstumti rinkos finansavimo; šiomis aplinkybėmis atkreipia dėmesį į galimybes, kurias privačioms ir viešosioms investicijoms teikia vyraujanti žemų palūkanų aplinka;

94. ragina, kad pokyčius skatinanti Europos žaliojo kurso darbotvarkė atsispindėtų ekologiškesnėje Europos semestro programoje; pabrėžia, kad Europos semestras – toks, koks yra dabar – neturėtų būti silpninamas; mano, kad į jį reikėtų įtraukti DVT ir paversti šį procesą permainingu varomąja jėga, siekiant Europoje užtikrinti tvarią gerovę visiems; todėl pritaria tolesniam socialinių ir aplinkosaugos rodiklių ir tikslų integravimui į semestrą, kuriame numatytas reikalavimas, kad valstybės narės pateiktų nacionalinius planus jiems pasiekti; be to, ragina Komisiją atlikti valstybių narių biudžetų atitikties atnaujinimams ES kovos su klimato kaita tikslams vertinimus;

Mokslinių tyrimų sutelkimas ir skatinimas kurti inovacijas

95. pabrėžia, kad pažangiausi pasaulyje moksliniai tyrimai ir inovacijos yra labai svarbūs Europos ateičiai ir yra būtini siekiant mūsų aplinkos ir klimato tikslų, užtikrinant mokslu pagrįstą strategiją, kurią įgyvendinant ne vėliau kaip 2050 m. bus pasiektas Europos nulinio grynojo anglies pėdsako ir visuomenės perėjimo prie švarių technologijų tikslas, sykiu užtikrinant ekonomikos konkurencingumą ir klestėjimą; palankiai vertina tai, kad Komisija akcentavo poreikį dirbti įvairiuose sektoriuose ir srityse; pabrėžia, kad į visas ES mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkės programas reikia sistemingai integruoti klimato aspektą ir užtikrinti atsparumą klimato kaitai; atkreipia dėmesį į naujų technologijų vaidmenį užtikrinant papildomą naudą pereinant prie tvarios ekonomikos; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti mokslinius tyrimus prisitaikymo prie klimato kaitos technologijų srityje;

96. pabrėžia 2021–2027 m. į misijas orientuotos programos „Europos horizontas“ svarbą – ji suteikia galimybę įtraukti įvairius subjektus, įskaitant Europos piliečius, sprendžiant neatidėliotiną pasaulinę klimato kaitos problemą ir pereiti prie labiau bendradarbiavimo grindžiamos mokslinių tyrimų ir inovacijų praktikos siekiant įgyvendinti Europos žaliąjį kursą; pabrėžia, kad sprendžiant svarbius inovacijų uždavinius, susijusius su perėjimu prie neutralaus poveikio klimatui, būtina išlaikyti plataus užmojo programos „Europos horizontas“ biudžetą (120 mlrd. EUR dabartinėmis kainomis), atsižvelgiant į tai, kad bent 35 proc. programos „Europos horizontas“ biudžeto turėtų padėti siekti klimato tikslų; pabrėžia, kad kiti ES fondai turėtų skirti didesnę savo biudžeto dalį moksliniams tyrimams ir inovacijoms švarių technologijų srityje; prašo Komisijos kuo labiau padidinti galimybes, atsirandančias dėl platesnės mokslu ir žiniomis pagrįstos inovacijų aplinkos, atsižvelgiant į tai, kad kai kurios naujos didelio poveikio technologijos bus itin svarbios siekiant ne vėliau kaip 2050 m. neutralizuoti poveikį klimatui;

97. pabrėžia, kad ES turi išlaikyti ir toliau plėtoti savo pavyzdines civilines kosmoso programas „Copernicus“ ir „Galileo“, taip pat ES kosmoso programos agentūrą, kurios svariai prisideda prie aplinkos stebėsenos ir duomenų rinkimo; pabrėžia, kad programos „Copernicus“ su klimato kaita susijusios paslaugos turėtų būti pradėtos teikti kuo greičiau, kad būtų nuolat teikiami duomenys, būtini veiksmingam klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos priemonių įgyvendinimui;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

98. pabrėžia technologijų perdavimo ir dalijimosi žiniomis stiprinimo svarbą klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos, biologinės įvairovės apsaugos ir atkūrimo, efektyvaus išteklių naudojimo ir žiediško, mažo anglies dioksido kiekio ir netaisytų technologijų srityse, taip pat duomenų rinkimo svarbą siekiant padėti įgyvendinti Europos žaliojo kurso tikslus; primygtinai pabrėžia, kad svarbu remti diegimą rinkoje, nes tai pagrindinė varomoji jėga, padedanti paversti didelius Sąjungos žinių išteklius inovacijomis; mano, kad Europos žaliasis kursas taip pat suteikia galimybę užmegzti ryšius tarp įvairių atitinkamų sektorių, kurie turėtų duoti simbiotinės naudos; atsižvelgdamas į tai mano, kad bioekonomika suteikia mums galimybę gauti tokios simbiotinės naudos įvairiuose sektoriuose ir papildyti žiedinę ekonomiką;

99. pakartoja, kad ES politika turėtų remti mokslinę kompetenciją ir dalyvaujimąjį mokslą, stiprinti akademinės bendruomenės ir pramonės įmonių bendradarbiavimą, skatinti inovacijas ir įrodymais grindžiamą politikos formavimą, kartu skatindama tarptautinį bendradarbiavimą šioje srityje, be kita ko, sudarant palankesnes sąlygas keistis gerąja patirtimi, kad būtų stiprinami darbuotojų, mokytojų ir jaunimo įgūdžiai, reikalingi ekologiškai pertvarkai naujose su šia pertvarka susijusiose profesijose; palankiai vertina Komisijos ketinimą atnaujinti Naują įgūdžių darbotvarkę ir Jaunimo garantijų iniciatyvą, kuriomis siekiama padidinti galimybes įsidarbinti žaliojoje ekonomikoje, ir ragina valstybes nares investuoti į švietimo ir mokymo sistemas, įskaitant investicijas į su profesiniu mokymu susijusią veiklą; mano, kad skatinti ekologišką judumą pagal 2021–2027 m. programą „Erasmus+“ yra suderinamumo su komunikato tikslais klausimas;

„Nepakenk“ – tvarumo aspektas turi būti įtrauktas į visas ES politikos sritis

100. palankiai vertina nekenkimo principo požiūrį ir Komisijos išsipareigojimą užtikrinti, kad visais ES veiksmais ES būtų padedama siekti tvarios ateities ir teisingos pertvarkos, įskaitant žaliojo biudžeto sudarymo priemonių naudojimą, ir atitinkamai atnaujinti geresnio reglamentavimo gaires; primygtinai ragina laikytis nuoseklaus požiūrio į Paryžiaus susitarimo, Biologinės įvairovės konvencijos ir Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimą vidaus ir išorės politikoje; primygtinai ragina Komisiją padėti valstybėms narėms visapusiškai ir teisingai įgyvendinti esamus ir būsimus aplinkos ir klimato srities teisės aktus valstybėse narėse ir užtikrinti, kad neatitikties atvejais būtų numatytos pasekmės;

101. pabrėžia, kad labai svarbu laikytis atsargumo principo vykdant ES veiksmus visose politikos srityse, kartu laikantis „nepakenk“ principo, kuo labiau atsižvelgiant į politikos nuoseklumo principą; mano, kad atsargumo principas turėtų būti visų veiksmų, kurių imamasi pagal Europos žaliąjį kursą, siekiant padėti apsaugoti sveikatą ir aplinką, pagrindas; primygtinai reikalauja, kad ES, teikdama pasiūlymus dėl sąžiningų ir koordinuotų priemonių klimato ir aplinkos problemoms spręsti, taikytų principą „teršėjas moka“;

102. pabrėžia, kad visus būsimus pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, reikia grįsti išsamiais poveikio vertinimais, kuriuose būtų nustatytas įvairių galimybių socialinis ir ekonominis poveikis, poveikis aplinkai ir sveikatai, įskaitant bendrą poveikį klimatui ir aplinkai ir neveikimo kainą, taip pat poveikį tarptautiniam ES įmonių, įskaitant MVĮ, konkurencingumui ir poreikiui išvengti anglies dioksido nutekėjimo, poveikį įvairioms valstybėms narėms, regionams ir sektoriams, poveikį užimtumui ir poveikį ilgalaikiam investicijų tikrumui; pabrėžia, kad visuomenei reikia parodyti kiekvieno pasiūlymo naudą, kartu užtikrinant politikos suderinamumą su išmetamo ŠESD kiekio mažinimo tikslais ir su siekiu apriboti visuotinį atšilimą iki 1,5 °C ir užtikrinti, kad jais nebūtų prisidedama prie biologinės įvairovės nykimo; palankiai vertina tai, kad prie visų pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų ir deleguotųjų aktų pridedamuose aiškinamuosiuose memorandumuose bus specialus skirsnis, kuriame bus paaiškinta, kaip įgyvendinant konkrečią iniciatyvą bus laikomasi principo „nepakenk“; ragina jį išplėsti įtraukiant įgyvendinimo aktus ir reguliavimo procedūras su tikrinimu priemones;

103. pakartoja, kad labai svarbu užtikrinti ES piliečiams tikrą teisę kreiptis į teismą ir susipažinti su dokumentais, įtvirtintais Orhuso konvencijoje; todėl ragina Komisiją užtikrinti, kad ES laikytųsi šios konvencijos, ir palankiai vertina tai, kad Komisija apsvartė galimybę persvarstyti Orhuso reglamentą;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

104. prašo Komisijos įgyvendinti diskusijoms skirtą dokumentą pavadinimu „Siekiant tvarios Europos iki 2030 m.“ 1 scenarijų, kaip Parlamentas reikalavo savo 2019 m. kovo 14 d. rezoliucijoje „Darnaus vystymosi tikslų (DVT) įgyvendinimo ir vykdymo metinė strateginė ataskaita“⁽⁵⁾, kurioje, be kita ko, reikalaujama, kad principas „pirmiausia – tvarumas“ būtų įtrauktas į ES ir jos valstybių narių geresnio reglamentavimo darbotvarkes;

105. pabrėžia, kad 8-ojoje aplinkosaugos veiksmų programoje turi būti atspindėtas Europos žaliojo kurso užmojis ir ji turi būti visapusiškai suderinta su DVT bei prisidėti prie jų įgyvendinimo;

106. atkreipia dėmesį į didelį ES vartojimo poveikį klimatui ir aplinkai ES nepriklausančiose šalyse; ragina Komisiją nustatyti tikslą sumažinti pasaulinį ES vartojimo ir gamybos pėdsaką atsižvelgiant į Žemės planetos ribas; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina Komisijos ketinimą skatinti tvarias tiekimo grandines, siekiant padidinti žiedinės ekonomikos naudą vidaus ir pasaulio mastu;

ES – pasaulio lyderė

107. pabrėžia, kad ES, kaip didžiausia pasaulyje bendroji rinka, gali nustatyti standartus, kurie būtų taikomi pasaulinėms vertės grandinėms, ir mano, kad ES turėtų stiprinti savo politinę aprėptį remdamasi Žaliojo kurso diplomatija ir „klimato diplomatija“; mano, kad ES turėtų skatinti diskusijas kitose šalyse, kad padidintų jų užmojus klimato srityje, ir turėtų padidinti savo užmojų nustatydamas naujus tvaraus augimo standartus ir pasinaudodama savo ekonomine įtaka formuoti tarptautinius standartus, kurie bent jau atitiktų ES aplinkos ir klimato srities užmojus; pabrėžia, kad ES turi atlikti tam tikrą vaidmenį užtikrinant teisingą ir tvarkingą pertvarką visame pasaulyje, ypač regionuose, kurie yra labai priklausomi nuo iškastinio kuro;

108. palankiai vertina pasaulinius judėjimus klimato srityje, pvz., judėjimą „Friday's for Future“, dėl kurių klimato krizė atsiduria viešųjų diskusijų ir sąmoningumo priešakyje;

109. mano, kad Europos žaliasis kursas – tai galimybė suaktyvinti Europos viešąsias diskusijas; pabrėžia, kad rengiant ir įgyvendinant Europos žaliąjį kursą svarbu įtraukti piliečius, nacionalinius ir regioninius parlamentus, pilietinę visuomenę ir suinteresuotuosius subjektus, pvz., NVO, profesines sąjungas ir įmones;

110. pabrėžia, kad prekyba gali būti svarbi darnaus vystymosi skatinimo ir pagalbos kovojant su klimato kaita priemonė; mano, kad Europos žaliuoju kursu turėtų būti užtikrinta, kad į visus tarptautinius prekybos ir investicijų susitarimus būtų įtraukti tvirti, privalomi ir vykdytini darnaus vystymosi skyriai, įskaitant skyrius dėl klimato ir aplinkos, kuriuose būtų visapusiškai laikomasi tarptautinių įsipareigojimų, visų pirma Paryžiaus susitarimo, ir kurie atitiktų PPO taisykles; palankiai vertina Komisijos ketinimą užtikrinti, kad Paryžiaus susitarimo laikymasis būtų esminis visų būsimų prekybos susitarimų elementas ir kad visi chemikalai, medžiagos, maistas ir kiti Europos rinkai pateikiami produktai visiškai atitiktų atitinkamus ES reglamentus ir standartus;

111. mano, kad tai, jog Madride vykusioje COP 25 konferencijoje nepavyko pasiekti bendro sutarimo dėl didesnių pasaulinių užmojų klimato kaitos srityje, taip pat Jungtinių Amerikos Valstijų pasitraukimas iš Paryžiaus susitarimo šalių, rodo didėjančią ES vadovujančio vaidmens pasaulyje poreikį, ir kad ES turės stiprinti savo diplomatiją klimato kaitos ir aplinkos srityje ir stiprinti dvišalius įsipareigojimus su šalimis partnerėmis, ypač rengiantis COP 26 konferencijai Glazge ir COP15 konferencijai Kunminge (Kinija); mano, kad COP 26 yra itin svarbus momentas, kuriuo bus pakenkta Paryžiaus susitarimo vientisumui arba jis bus sustiprintas;

112. palankiai vertina tai, kad daug dėmesio skiriama diplomacijai klimato kaitos srityje, ir primygtinai teigia, kad, siekdama rezultatų, ES turi laikytis vieningos pozicijos, užtikrinti visų savo politikos kryptį ir viso politikos ciklo nuoseklumą ir darną, laikydama politikos suderinamumo vystymosi labai principo, ir turi vykdyti ES diplomatiją klimato ir aplinkos srityse kaip visumą, sukurdama sąsajas tarp klimato kaitos, biologinės įvairovės apsaugos, tvaraus vystymosi, žemės ūkio, konfliktų sprendimo ir saugumo, migracijos, žmogaus teisių ir humanitarinių bei lyčių klausimų; pabrėžia, kad visai ES išorės veiklai turėtų būti taikoma žalioji patikra;

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2019)0220.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

113. ragina Komisiją, skatinančią ES tapti tarptautinių derybų klimato ir biologinės įvairovės klausimais lydere, parengti konkretų veiksmų planą, pagal kurį būtų vykdomi išsipareigojimai pagal atnaujintą penkiametį lyčių lygybės veiksmų planą, dėl kurio susitarta COP 25 (Sustiprinta Limos darbo programa), skatinti lyčių lygybę JTBBKKK procese ir įsteigti nuolatinį ES kontaktinį centrą lyčių ir klimato kaitos klausimais, kuriam būtų skirta pakankamai biudžeto išteklių, kad būtų galima įgyvendinti ir stebėti konstruktyvius lyčių klausimu klimato politikos veiksmus ES ir visame pasaulyje

114. primena, kad klimato kaita kenkia pažangai vystymosi ir skurdo mažinimo srityse ir kad iki 2030 m. milijonai žmonių gali patirti ypač didelį skurdą; todėl Europos žaliasis kursas ir Darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimas turėtų būti glaudžiai susiję;

115. pakartoja, kad reikia spręsti dramatiškų klimato kaitos padarinių ilgalaikiam besivystančių šalių, ypač mažiausiai išsivysčiusių šalių ir mažų besivystančių salų valstybių, ekonominiam vystymuisi klausimą; mano, kad valstybės, išmetančios didelius CO₂ kiekius, pvz., ES valstybės narės, turi moralinę pareigą padėti besivystančioms šalims prisitaikyti prie klimato kaitos; mano, kad ES bendradarbiavimas su besivystančiomis šalimis turėtų apimti klimato strategijas kaip esminę dalį, laikantis specialiai pritaikyto ir poreikiais grindžiamo požiūrio, turėtų užtikrinti vietos ir regioninių suinteresuotųjų subjektų, įskaitant vyriausybes, privatųjį sektorių ir pilietinę visuomenę, dalyvavimą, ir turėtų padėti suderinti su šalių partnerių nacionaliniais planais ir klimato strategijomis;

116. pabrėžia, kad ES turėtų teikti finansinę ir techninę pagalbą siekiant padėti besivystančioms šalims pereiti prie žaliosios ekonomikos; ypač ragina ES padidinti savo klimato srities finansavimą besivystančioms šalims, ypač mažiausiai išsivysčiusioms šalims, mažoms besivystančioms salų valstybėms ir nestabilioms šalims, ir pirmenybę teikti investicijoms į atsparumo didinimą, inovacijas, prisitaikymą prie klimato kaitos ir mažo anglies dioksido kiekio technologijas bei klimatui nekenkiančią ir atsparią infrastruktūrą, kad būtų galima reaguoti į intensyvėjančias gaivalines nelaimes; mano, kad reikia dėti daugiau pastangų dalijantis žiniomis, stiprinant gebėjimus ir perduodant technologijas besivystančioms šalims;

117. pabrėžia, kad visapusiška strategija dėl Afrikos ir būsimo AKR ir ES partnerystės susitarimas yra unikalios galimybės įgyvendinti Europos žaliojo kurso išorės aspektus, peržiūrėti ES partnerystę su besivystančiomis šalimis klimato ir aplinkos srityse ir suderinti ES politiką su naujausiais tarptautiniais išsipareigojimais;

118. remia Komisijos siekį nutraukti ES atliekų išteklių eksportą ir stiprinti žiedinę ekonomiką visame pasaulyje; ragina nustatyti pasaulinį vienkartinio plastiko draudimą;

119. ragina Komisiją imtis iniciatyvos parengti tarptautinį susitarimą, kuriuo siekiama kovoti su atsparumo antimikrobinėms medžiagoms plitimu ir didėjančiu infekcinių ligų atsiradimu; ragina Komisiją ir valstybes nares tinkamai spręsti vaistų trūkumo rizikos klausimą;

o

o o

120. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

P9_TA(2020)0006

Susitarimo dėl išstojimo iš ES nuostatų dėl piliečių teisių įgyvendinimas ir stebėseną**2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Susitarimo dėl išstojimo iš ES nuostatų dėl piliečių teisių įgyvendinimo ir stebėsenos (2020/2505(RSP))**

(2021/C 270/02)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutartį (toliau – ES sutartis) ir į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV),
- atsižvelgdamas į 2000 m. gruodžio 7 d. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją (toliau – Chartija), paskelbtą Strasbūre 2007 m. gruodžio 12 d. ir kartu su Lisabonos sutartimi įsigaliojusią 2009 m. gruodžio mėn.,
- atsižvelgdamas į savo 2017 m. balandžio 5 d. rezoliuciją dėl derybų su Jungtine Karalyste gavus jos pranešimą dėl ketinimo išstoti iš Europos Sąjungos ⁽¹⁾, 2017 m. spalio 3 d. rezoliuciją dėl derybų su Jungtine Karalyste padėties ⁽²⁾, 2017 m. gruodžio 13 d. rezoliuciją dėl derybų su Jungtine Karalyste padėties ⁽³⁾, 2018 m. kovo 14 d. rezoliuciją dėl pagrindinių būsimų ES ir Jungtinės Karalystės santykių principų ⁽⁴⁾ ir į 2019 m. rugsėjo 18 d. rezoliuciją dėl Jungtinės Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos dabartinės padėties ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2017 m. balandžio 29 d. Europos Vadovų Tarybos (50 str.) gaires, parengtas po Jungtinės Karalystės pranešimo pagal ES sutarties 50 straipsnį, ir į 2017 m. gegužės 22 d. Tarybos sprendimo priedą, kuriame pateikti susitarimo su Jungtine Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalyste, kuriame nustatoma jos išstojimo iš Europos Sąjungos tvarka, derybiniai nurodymai,
- atsižvelgdamas į 2017 m. gruodžio 15 d. Europos Vadovų Tarybos (50 str.) gaires ir į 2018 m. sausio 29 d. Tarybos sprendimo priedą, papildantį 2017 m. gegužės 22 d. Tarybos sprendimą, kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas su Jungtine Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalyste dėl susitarimo, kuriame nustatoma jos išstojimo iš Europos Sąjungos tvarka,
- atsižvelgdamas į 2017 m. gruodžio 8 d. bendrą Europos Sąjungos ir Jungtinės Karalystės vyriausybės derybininkų ataskaitą dėl pažangos pirmuoju derybų etapu pagal ES sutarties 50 straipsnį dėl Jungtinės Karalystės tvarkingo išstojimo iš Europos Sąjungos,
- atsižvelgdamas į susitarimo dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos projektą, kuriam 2018 m. lapkričio 25 d. pritarė Europos Vadovų Taryba, ir į tos pačios dienos Europos Vadovų Tarybos susitikimo protokolą įtrauktus pareiškimus,
- atsižvelgdamas į susitarimo dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos projektą, kuriam 2019 m. spalio 17 d. pritarė Europos Vadovų Taryba (toliau – Susitarimas dėl išstojimo) ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į Susitarimo dėl išstojimo projektą, kuris JK parlamentui pateiktas 2019 m. gruodžio 19 d.,
- atsižvelgdamas į Politinę deklaraciją, kuria nustatomi Europos Sąjungos ir Jungtinės Karalystės būsimų santykių pagrindiniai principai ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį,

⁽¹⁾ OL C 298, 2018 8 23, p. 24.

⁽²⁾ OL C 346, 2018 9 27, p. 2.

⁽³⁾ OL C 369, 2018 10 11, p. 32.

⁽⁴⁾ OL C 162, 2019 5 10, p. 40.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2019)0016.

⁽⁶⁾ OL C 384 I, 2019 11 12, p. 1.

⁽⁷⁾ OL C 384 I, 2019 11 12, p. 178.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

- A. kadangi Europos Parlamentas atstovauja visos Europos Sąjungos (ES) piliečiams ir tiek prieš Jungtinei Karalystei (JK) išstojant iš ES, tiek po išstojimo veiks siekdamas apginti ES piliečių interesus;
- B. kadangi šiuo metu apie 3,2 mln. kitų 27 ES valstybių narių piliečių gyvena Jungtinėje Karalystėje ir 1,2 mln. Jungtinės Karalystės piliečių (toliau – JK piliečiai) gyvena 27 ES valstybėse narėse; kadangi šie piliečiai kitoje valstybėje narėje apsigyveno remdamiesi teisėmis, kurios jiems suteikiamos pagal ES teisę, su sąlyga, kad jie ir toliau galės naudotis šiomis teisėmis visą savo gyvenimą;
- C. kadangi, be to, Šiaurės Airijoje yra 1,8 mln. piliečių, kurie pagal Didžiojo penktadienio susitarimą turi teisę gauti Airijos pilietybę, taigi, turi teisę į ES pilietybę ir į ES pilietybės teises, suteikiamas jų gyvenamojoje vietoje;
- D. kadangi ES ir JK antroje Susitarimo dėl išstojimo dalyje susitarė laikytis visapusiško ir abipusio principo ginti JK gyvenančių 27 ES valstybių narių piliečių ir 27 ES valstybėse narėse gyvenančių JK piliečių teises;
- E. kadangi JK tikisi, jog bus taikomos Susitarimo dėl išstojimo nuostatos dėl teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų išdavimo per Nuolatinio gyventojų statuso suteikimo ES piliečiams programą;
- F. kadangi daugelis iš 27 ES valstybių narių dar turi pateikti pasiūlymus dėl teisės aktų dėl Susitarimo dėl išstojimo 18 straipsnio dėl teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų išdavimo įgyvendinimo;
- G. kadangi, baigiantis pereinamajam laikotarpiui, numatytam Susitarime dėl išstojimo, JK piliečiai nebegalės naudotis teisėmis, kuriomis jie naudojami pagal SESV 20 straipsnį, visų pirma teise į laisvą judėjimą, nebent ES ir JK kitaip susitartų dėl tarpusavio būsimų santykių;
- H. kadangi pagal Susitarimo dėl išstojimo 132 straipsnį pereinamąjį laikotarpį iki 2020 m. liepos 1 d. galima pratęsti bendru Jungtinio komiteto sprendimu;

Susitarimo dėl išstojimo antra dalis

- 1. mano, kad Susitarimo dėl išstojimo antra dalis yra teisinga ir suderinta;
- 2. pažymi, jog Susitarimo dėl išstojimo antroje dalyje nustatyta, kad:
 - visi 27 ES valstybių narių piliečiai, teisėtai gyvenantys JK, ir JK piliečiai, teisėtai gyvenantys 27 ES valstybėse narėse, taip pat jų atitinkami šeimos nariai išstojimo iš Europos Sąjungos metu naudojami visomis teisėmis, išdėstytomis Susitarimo dėl išstojimo, kaip nustatyta ES teisėje ir išaiškinta Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (ESTT) praktikoje;
 - kad piliečių artimiausi šeimos nariai ir ilgalaikius santykius su jais palaikantys asmenys, šiuo metu gyvenantys ne priimančiojoje valstybėje, bus apsaugoti pagal Susitarimą dėl išstojimo, ir kad tokie nuostata galios ir ne priimančiojoje valstybėje šiems piliečiams gimiantiems vaikams;
 - kad bus išlaikytos visos socialinio draudimo teisės pagal ES teisę, įskaitant ir visų išmokų, kurias galima perkelti, perkėlimą;
 - kad piliečių teisės ir toliau bus užtikrinamos visą jų gyvenimą;
 - Susitarimo dėl išstojimo antros dalies įgyvendinimo administracinės procedūros bus skaidrios, sklandžios ir racionalios ir kad visos formos bus trumpos, paprastos ir patogios naudoti;
 - kad Susitarimo dėl išstojimo nuostatos dėl piliečių teisės bus perkeltos į JK teisę ir kad tos teisės turės tiesioginį poveikį;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

Piliečių teisės pereinamuoju laikotarpiu

3. pažymi, kad pereinamuoju laikotarpiu, kuris baigsis 2020 m. gruodžio 31 d., vadovaujantis Susitarimo dėl išstojimo 131 straipsniu, Komisija turės stebėti, kaip įgyvendinama Susitarimo dėl išstojimo antra dalis, be kita ko, nuostatos dėl paraiškų sistemų, nustatytų šio susitarimo 19 straipsnyje, tiek JK, tiek 27 ES valstybėse narėse;
4. pažymi, kad pereinamuoju laikotarpiu 27 ES valstybių narių piliečiai Jungtinėje Karalystėje ir toliau naudosis laisvo judėjimo teisėmis, kaip nustatyta SESV 20 straipsnyje ir atitinkamuose ES teisės aktuose, tokiomis teisėmis 27 ES valstybėse narėse taip pat naudosis JK piliečiai;
5. primena, kad pereinamuoju laikotarpiu Komisija yra atsakinga už laisvo judėjimo teisių paisymo JK ir 27 ES valstybėse narėse užtikrinimą, ir prašo Komisijos skirti pakankamai išteklių iširti visus šių teisių nepaisymo atvejus ir imtis veiksmų jiems ištaisyti, visų pirma tuomet, kai diskriminuojami 27 ES valstybių narių ar JK piliečiai;
6. atkreipia dėmesį į tai, kad pereinamasis laikotarpis yra trumpesnis, nei tikėtasi; todėl ragina ES ir JK Susitarimo dėl išstojimo antrosios dalies nuostatomis dėl piliečių ir jų teisių teikti pirmenybę;

Susitarimo dėl išstojimo antrosios dalies įgyvendinimas

7. pabrėžia, kad sprendimas dėl pritarimo Susitarimui dėl išstojimo bus priimtas vadovaujantis įgyta patirtimi ir duotais patikinimais esminių Susitarimo dėl išstojimo nuostatų įgyvendinimo klausimais, visų pirma dėl Jungtinės Karalystės Nuolatinio gyventojų statuso suteikimo ES piliečiams programos;
8. pažymi, kad didelei pareiškėjų daliai, teikiančių paraiškas Nuolatinio gyventojų statuso suteikimo ES piliečiams programai, bus suteiktas tik preliminarus nuolatinio gyventojų statusas; primena, kad to galima išvengti, jei JK pasirinktų deklaruojamojo pobūdžio administracinę procedūrą, kaip leidžiama Susitarimo dėl išstojimo 18 straipsnio 4 dalyje; todėl primygtinai ragina JK persvarstyti savo požiūrį, taip pat primygtinai ragina 27 ES valstybes nares irgi pasirinkti taikyti deklaruojamojo pobūdžio procedūrą, kaip numatyta pagal 18 straipsnio 4 dalį;
9. yra itin susirūpinęs pastaraisiais prieštariniais pranešimais apie 27 ES valstybių narių piliečius JK, kurie iki termino 2021 m. birželio 30 d. nepateiks paraiškos Nuolatinio gyventojų statuso suteikimo ES piliečiams programai; pažymi, kad šie pranešimai atitinkamiems piliečiams sukėlė nenaudingą netikrumą ir nerimą; primygtinai ragina JK vyriausybę aiškiai nurodyti, kaip ji taikys Susitarimo dėl išstojimo 18 straipsnio 1 dalies d punkto antrą pastraipą, visų pirma, ką ji laiko „pagrįstomis priežastimis, dėl kurių nesilaikyta termino“;
10. pabrėžia, kad JK gyvenantiems 27 ES valstybių narių piliečiams būtų daugiau aiškumo ir daugiau užtikrintumo, jei jiems būtų išduotas fizinis dokumentas, įrodantis jų teisę gyventi JK pasibaigus pereinamajam laikotarpiui; pakartoja, kad tokio fizinio įrodymo nebuvimas dar labiau didins 27 ES valstybių narių piliečių diskriminacijos tarp būsimų darbdavių ar nuomotų riziką, nes jie galbūt pageidaus išvengti papildomos administracinės internetinio patikrinimo naštos ar klaidingai baiminsis, jog patys gali atsidurti neteisėtoje padėtyje;
11. yra ir toliau susirūpinęs dėl nedidelio Nuolatinio gyventojų statuso suteikimo ES piliečiams programos asmens tapatybės dokumentų skenavimo vietų skaičiaus, nedidelės geografinės visoje JK teikiamos pagalbos aprėpties ir pagalbos vyresnio amžiaus ir pažeidžiamiems piliečiams lygio, kuriems gali būti sudėtinga naudotis skaitmeninėmis taikomosiomis programomis;
12. yra susirūpinęs dėl siūlomos steigti JK nepriklausomos institucijos, kuri numatyta pagal Susitarimo dėl išstojimo 159 straipsnį; tikisi, jog JK užtikrins, kad ši institucija bus tikrai nepriklausoma; primena, kad ši institucija turėtų gebėti veikti nuo pat pirmos jos veikimo dienos iki pereinamojo laikotarpio pabaigos;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

13. tikisi aiškumo iš JK vyriausybės JK Nuolatinio gyventojų statuso suteikimo ES piliečiams programos taikomumo 27 ES valstybių narių piliečių, gyvenančių Šiaurės Airijoje ir nesiekiančių JK pilietybės klausimu, kaip nustatyta Didžiojo penktadienio susitarime;
14. pakartoja, jos yra pasiryžęs atidžiai stebėti, kaip 27 ES valstybės narės įgyvendina Susitarimo dėl išstojimo antrąją dalį, visų pirma 18 straipsnio 1 ir 4 dalis dėl JK piliečių teisių gyventi ES valstybių narių teritorijoje;
15. ragina 27 valstybes narses priimti priemones, kuriomis užtikrinamas teisinis tikrumas 27 ES valstybėse narėse gyvenantiems JK piliečiams; primena savo poziciją, kad 27 ES valstybės narės turėtų siekti laikytis nuoseklaus ir geranoriško požiūrio saugant 27 ES valstybėse narėse gyvenančių JK piliečių teises;
16. ragina JK ir 27 ES valstybes narses labiau stengtis didinti informuotumą tarp piliečių apie JK išstojimo ir ES poveikį ir pradėti arba išplėsti tikslingas informacines kampanijas, per kurias visi piliečiai, kuriems taikomas Susitarimas dėl išstojimo, būtų informuojami apie jų teises ir bet kokius galimus jų statuso pokyčius;

Piliečių teisės būsimuose ES ir JK santykiuose

17. palankiai vertina politinėje deklaracijoje duotą pažadą nustatyti būsimų ES ir JK santykių sistemą ir tai, kad „tai turėtų būti santykiai, kurie atitiks Sąjungos ir Jungtinės Karalystės piliečių interesus – dabar ir ateityje“;
18. šiuo atveju apgailestauja, jog JK paskelbė, kad nebebus taikomas laisvo asmenų tarp Sąjungos ir JK piliečių judėjimo principas; mano, kad bet koks susitarimas dėl būsimų santykių tarp ES ir JK turėtų apimti plataus užmojo nuostatas dėl asmenų judėjimo; pakartoja, kad tos teisės turėtų atitikti būsimą bendradarbiavimo kitose srityse mastą; primena, kad laisvo judėjimo teisės taip pat tiesiogiai susijusios su trimis kitomis laisvėmis, būdingomis vidaus rinkai, ir itin svarbios paslaugoms ir profesinei kvalifikacijai;
19. primygtinai ragina užtikrinti, jog JK piliečiams, kuriems taikomas Susitarimas dėl išstojimo, būtų garantuojamos būsimos laisvo judėjimo teisės visoje ES, taip pat jos būtų garantuojamos visą gyvenimą tiems piliečiams, kuriems taikomas Susitarimas dėl išstojimo ir kurie grįžta į JK ar į ES; ragina 27 ES valstybes narses užtikrinti, kad visiems piliečiams, kuriems taikomas Susitarimas dėl išstojimo, būtų suteikiamos balsavimo teisės tos šalies, kurioje jie gyvena, vietos rinkimuose;
20. primena, kad daugelis JK piliečių, tiek gyvenančių JK, tiek 27 ES valstybėse narėse, išreiškė griežtą nepritarimą tam, jog praras teises, kuriomis šiuo metu naudojasi pagal SESV 20 straipsnį; siūlo ES 27 išnagrinėti, kaip būtų galima sušvelninti šią padėtį atsižvelgiant į ES pirminėje teisėje nustatytus apribojimus ir kartu visapusiškai laikantis abipusiškumo, lygybės, vienodo požiūrio ir nediskriminavimo principų;
21. primena, kad 164 straipsnyje nurodytas Jungtinis komitetas yra atsakingas už Susitarimo dėl išstojimo įgyvendinimą ir taikymą;
22. mano, kad bendra Europos Parlamento ir JK parlamento vykdoma Susitarimo dėl išstojimo įgyvendinimo ir taikymo kontrolė atneš naudą, ir dėliautųsi, jei būtų sukurtos bendros tam skirtos struktūros;

o

o o

23. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Komisijai, valstybių narių parlamentams ir Jungtinės Karalystės vyriausybei.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

P9_TA(2020)0007

2018 m. metinis pranešimas dėl žmogaus teisių ir demokratijos pasaulyje ir Europos Sąjungos politikos šioje srityje**2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl metinės žmogaus teisių ir demokratijos pasaulyje 2018 m. ir Europos Sąjungos politikos šioje srityje ataskaitos (2019/2125(INI))**

(2021/C 270/03)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją ir kitas JT žmogaus teisių srities sutartis ir priemones,
- atsižvelgdamas į Europos žmogaus teisių konvenciją,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 2, 3, 8, 21 ir 23 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 17 ir 207 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2016 m. birželio 28 d. pristatytą Visuotinę Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategiją,
- atsižvelgdamas į 2015 m. liepos 20 d. Tarybos patvirtintą Veiksmų planą žmogaus teisių ir demokratijos srityje (2015–2019 m.) ir į 2017 m. birželio mėn. atliktą jo laikotarpio vidurio peržiūrą,
- atsižvelgdamas į 2013 m. birželio 24 d. priimtas ES religijos ar tikėjimo laisvės skatinimo ir apsaugos gaires,
- atsižvelgdamas į 2013 m. birželio 24 d. ES priimtas Lesbiečių, gėjų, biseksualių, translyčių ir interseksualių (LGBTI) asmenų naudojimosi visomis žmogaus teisėmis propagavimo ir gynimo gaires,
- atsižvelgdamas į ES gaires dėl mirties bausmės, saviraiškos laisvės internete ir realiame gyvenime ir žmogaus teisių gynėjų,
- atsižvelgdamas į peržiūrėtą ir 2019 m. rugsėjo 16 d. patvirtintą ES kovos su kankinimu ir kitokiu žiauriu, nežmonišku ar žeminančiu elgesiu ir baudimu trečiojoje šalyse politikos gaires,
- atsižvelgdamas į 2019 m. birželio 17 d. patvirtintą ES žmogaus teisių gaires dėl saugaus geriamojo vandens ir sanitarijos paslaugų,
- atsižvelgdamas į 2011 m. gegužės 11 d. Europos Tarybos konvenciją dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo (toliau – Stambulo konvencija), kurią ne visos valstybės narės yra ratifikavę,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos konvenciją dėl veiksmų prieš prekybą žmonėmis (ET SS Nr. 197) ir Konvenciją dėl vaikų apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos prieš juos (ET SS Nr. 201),
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos Tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvenciją ir Europos regioninių arba tautinių mažumų kalbų chartiją,

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į 17 JT darnaus vystymosi tikslų (DVT) ir į Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m.,
- atsižvelgdamas į 2015 m. rugsėjo 21 d. Antrąjį ES lyčių lygybės veiksmų planą (II LLVP) „Lyčių lygybė ir moterų įgalėjimas: Keisti mergaičių ir moterų gyvenimą plėtojant ES išorės santykius 2016–2020 m.“,
- atsižvelgdamas į 1989 m. lapkričio 20 d. JT vaiko teisių konvenciją ir du jos papildomus protokolus,
- atsižvelgdamas į 2007 m. kovo 30 d. Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją,
- atsižvelgdama į JT tautinėms arba etninėms, religinėms arba kalbinėms mažumoms priklausančių asmenų teisių deklaraciją ir JT deklaraciją dėl čiabuvių tautų teisių,
- atsižvelgdamas į 2017 m. rugpjūčio 8 d. JT specialiojo pranešėjo pranešimą JT žmogaus teisių tarybai apie žmogaus teisių padėtį Irano Islamo Respublikoje ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. birželio 16 d. JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus,
- atsižvelgdamas į 1998 m. gruodžio 9 d. priimtą JT deklaraciją dėl asmenų, grupių ir visuomenės organų teisės ir atsakomybės remti ir ginti visuotinai pripažintas žmogaus teises ir pagrindines laisves,
- atsižvelgdamas į Konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims (CEDAW), Pekino veiksmų platformą bei Tarptautinės konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais veiksmų programą, taip pat į jų peržiūros konferencijų rezultatus,
- atsižvelgdamas į 2019 m. spalio 15 d. Jungtinių Tautų vyriausiosios žmogaus teisių komisarės pareiškimą JT Generalinės Asamblėjos Trečiajame komitete Niujorke,
- atsižvelgdamas į 2006 m. lapkričio mėn. priimtus Džokjakartos principus (dėl tarptautinės žmogaus teisių teisės taikymo seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės atžvilgiu) ir 2017 m. lapkričio 10 d. priimtus 10 papildomų principų („Plius 10“),
- atsižvelgdamas į 2019 m. gegužės 28 d. JT Generalinės Asamblėjos sprendimą rugpjūčio 22 d. paskelbti JT tarptautine smurto veiksmų, grindžiamų religija ar įsitikinimais, aukų atminimo diena,
- atsižvelgdamas į pagrindines Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvencijas,
- atsižvelgdamas į Pasaulinį susitarimą dėl saugios, tvarkingos ir teisėtos migracijos, kurį 2018 m. gruodžio 10 ir 11 d. priėmė JT Generalinė Asamblėja,
- atsižvelgdamas į Pasaulinį susitarimą dėl pabėgėlių, kurį 2018 m. gruodžio 17 d. patvirtino JT Generalinė Asamblėja,
- atsižvelgdamas į 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2018 m. spalio 10 d. Europos Tarybos protokolą, kuriuo iš dalies keičiama Konvencija dėl asmenų apsaugos ryšium su asmens duomenų automatizuotu tvarkymu,

⁽¹⁾ <https://undocs.org/A/HRC/36/46/Add.2>

⁽²⁾ OL L 119, 2016 5 4, p. 1.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į 2018 m. birželio 25 d. Tarybos išvadas dėl ES prioritetų Jungtinėse Tautose ir 73-ojoje Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos sesijoje,
- atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 17 d. Tarybos išvados dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo 20-ųjų Romos statuto priėmimo metinių progą,
- atsižvelgdamas į 2016 m. balandžio 26 d. Komisijos komunikatą „Gyventi oriai: kai priklausomybę nuo pagalbos pakeičia savarankiškumas“ (COM(2016)0234) ir vėliau 2016 m. gegužės 12 d. priimtas Tarybos išvadas dėl ES požiūrio į priverstinį perkėlimą ir vystymąsi,
- atsižvelgdamas į 2019 m. spalio 14 d. priimtas Tarybos išvadas dėl demokratijos,
- atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai ir 13 JT dalyvaujančių valstybių narių užsienio reikalų ministrų arba atstovų 2018 m. rugsėjo 27 d. bendrą deklaraciją dėl iniciatyvos „Gerai žmogaus teisių užtikrinimo pavyzdžiai“,
- atsižvelgdamas į ES metinę žmogaus teisių ir demokratijos pasaulyje 2018 m. ataskaitą,
- atsižvelgdamas į savo 2018 m. gruodžio 12 d. rezoliuciją dėl metinės žmogaus teisių ir demokratijos pasaulyje 2017 m. ir Europos Sąjungos politikos šioje srityje ataskaitos ⁽³⁾, , taip pat į savo ankstesnes rezoliucijas dėl ankstesnių metinių ataskaitų,
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. lapkričio 23 d. rezoliuciją dėl ES strateginės komunikacijos, siekiant neutralizuoti prieš ją nukreiptą trečiųjų šalių propagandą ⁽⁴⁾, ir savo 2019 m. kovo 13 d. rekomendaciją Tarybai, Komisijai ir Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai dėl veiksmų, kurių ėmėsi EIVT, praėjus dvejais metams po to, kai buvo priimtas EP pranešimas dėl ES strateginės komunikacijos, siekiant neutralizuoti prieš ją nukreiptą trečiųjų šalių propagandą, apžvalgos ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2019 m. sausio 15 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl ES gairių ir ES specialiojo pasiuntinio religijos ar tikėjimo laisvės propagavimo už ES ribų klausimais įgaliojimų ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2018 m. liepos 3 d. rezoliuciją dėl pasaulyje vykdomų čiabuvių tautų teisių pažeidimų, įskaitant žemės grobimą ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. vasario 14 d. rezoliuciją dėl veiksmų plano LGBTI asmenų lygybei skatinti ateities (2019–2024 m.) ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. vasario 13 d. rezoliuciją dėl priešiškos reakcijos į moterų teises ir lyčių lygybę ES ⁽⁹⁾,
- atsižvelgdamas į visas savo 2018 m. rezoliucijas dėl žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės principų pažeidimų (vadinamosios skubios rezoliucijos), priimtas pagal Darbo tvarkos taisyklių 144 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Sacharovo premiją už minties laisvę, kuri 2018 m. buvo suteikta Olegui Sencovui, Rusijoje laikomam Ukrainos kino režisieriui ir politiniam kaliniui,

⁽³⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2018)0515.

⁽⁴⁾ OL C 224, 2018 6 27, p. 58.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2019)0187.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2019)0013.

⁽⁷⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2018)0279.

⁽⁸⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2019)0129.

⁽⁹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2019)0111.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto laišką,
 - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A9-0051/2019),
- A. kadangi 2018 m. minint Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos (VŽTD) 70-ąsias metines ES pabrėžė politinę svarbą kuriant pasaulinę tvarką, grindžiamą pagarba žmogaus teisėms, ir dar kartą patvirtino savo didelį ir tvirtą įsipareigojimą skatinti ir ginti žmogaus teises visame pasaulyje; kadangi Europos Parlamentas 2018 m. lapkričio mėn. surengė pirmą žmogaus teisių savaitę, pabrėždamas pasiektus tikslus nuo tada, kai buvo priimta ši deklaracija, ir dabartines žmogaus teisių problemas;
- B. kadangi pagarba žmogaus teisėms ir jų propagavimas, nedalumas ir žmogaus teisių visuotinio apsauga, taip pat demokratijos principų ir vertybių, be kita ko, teisinės valstybės principo, pagarbos žmogaus orumui, lygybės ir solidarumo principų skatinimas yra ES etinio ir teisinio *acquis*, taip pat jos bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) bei visų ES išorės veiksmų ramsčiai; kadangi ES turėtų toliau stengtis pirmą kartą visuotinio žmogaus teisių skatinimo ir apsaugos srityje, be kita ko, daugiašaliu bendradarbiavimo lygmeniu, visų pirma atlikdama aktyvų ir dalykinį vaidmenį įvairiuose JT organuose ir laikydama JT Chartijos, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos ir tarptautinės teisės nuostatų, taip pat įsipareigojimų žmogaus teisių srityje ir įsipareigojimų, prisiimtų pagal Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. ir darnaus vystymosi tikslus (DVT);
- C. kadangi Visuotinė žmogaus teisių deklaracija, kaip JT valstybių narių visuotinių vertybių, principų ir normų rinkinys, iškelia žmogaus teisių apsaugą kaip svarbiausią gero valdymo aspektą; kadangi, pagal Visuotinės žmogaus teisių deklaraciją ir ES sutarties 21 straipsnį, ES pirmą kartą įgyvendinant žmogaus teises grindžiamą politiką ir nuolat kovoja su žmogaus teisių pažeidimais;
- D. kadangi ES, imdamasi veiksmų dvišaliu ir daugiašaliu lygmenimis, 2018 m. ir toliau rėmė žmogaus teisių padėties gerinimą, visų pirma stiprindama politinį dialogą su ES nepriklausančiomis valstybėmis, įskaitant europinės integracijos siekiančias šalis, ir kitomis regioninėmis institucijomis, pavyzdžiui, Afrikos Sąjunga, ir sudarydama naujus tarptautinius susitarimus, be kita ko, prekybos ir ekonominės partnerystės srityse; kadangi, atsižvelgiant į plataus užmojo įsipareigojimą, būtina, kad ES būtų nuosekli ir rodytų pavyzdį;
- E. kadangi ES politikos priemonėmis turi būti užtikrinama labiausiai pažeidžiamų grupių asmenų, pvz., tautinių, kalbinių ir religinių mažumų, neįgalių asmenų, LGBTI bendruomenės, moterų, vaikų, prieglobsčio prašytojų ir migrantų, žmogaus teisių apsauga; kadangi minint Jungtinių Tautų žmogaus teisių gynėjų deklaracijos metines ES pripažįsta, kad žmogaus teisių gynėjai atlieka itin svarbų vaidmenį stiprinant demokratiją ir teisinės valstybės principą; kadangi per 2018 m. žmogaus teisių gynėjų aukščiausio lygio susitikimą priimtas veiksmų planas, kuriame numatyti žmogaus teisių gynimo srities prioritetai; kadangi 2018 m. prieš daugybę žmogaus teisių gynėjų imtasi veiksmų ar jie buvo nužudyti, taip pat jų atžvilgiu buvo vykdomi išpuoliai, jiems buvo grasinama ir jie buvo persekiojami; kadangi kai kurios privačios karinės ir saugumo bendrovės dalyvavo vykdamos nemažai žmogaus teisių pažeidimų, kuriuos reikia tinkamai iširti ir už tuos pažeidimus atsakingus asmenis patraukti baudžiamojon atsakomybėn;
- F. kadangi ši dešimtmetį tarptautiniu lygmeniu vykdoma puolimo kampanija prieš lyčių lygybę ir moterų teises ir patiriamas matomas šių teisių ribojimas; kadangi lytinė ir reprodukcinė sveikata bei teisės pagrįstos pagrindinėms žmogaus teisėms ir yra esminiai žmogaus orumo aspektai; kadangi smurtas prieš moteris ir mergaites yra vienas labiausiai paplitusių žmogaus teisių pažeidimų pasaulyje, su kuriuo susiduriama visais visuomenės lygmenimis, ir šis pažeidimas yra didžiulė kliūtis, trukdanti pasiekti lyčių lygybę; kadangi pagal išsamią ir privalomą ES lyčių lygybės strategiją (būtent, kaip Parlamentas reikalavo) turi būti numatyta integruoti lyčių aspektą į visas ES politikos sritis ir sustiprinti būsimo III ES lyčių lygybės veiksmų plano poveikį;
- G. kadangi tarptautinės taikos ir saugumo skatinimas yra viena iš ES egzistavimo priežasčių; kadangi ES įsipareigojo, kad jos veiksmai tarptautinėje arenoje bus vykdomi laikantis principų, kurie paskatino ES sukūrimą, taip pat vadovaujantis JT Chartijos ir tarptautinės teisės principais bei juos remiant;
- H. kadangi ekologinės nelaimės, įskaitant visuotinį atšilimą ir miškų naikinimą, yra žmogaus veiksmų pasekmė ir lemia žmogaus teisių pažeidimus ne tik kalbant apie asmenis, kurie tiesiogiai nukentėjo, nes neteko namų ir buveinių, bet ir apie visą žmoniją; kadangi svarbu pripažinti žmogaus teisių, sveikatos ir aplinkos apsaugos sąryšį; kadangi galimybes naudotis vandeniu užtikrinimas yra itin svarbi siekiant išvengti įtampos tam tikruose regionuose;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

- I. kadangi siekiant sėkmingai ir veiksmingai vykdyti ES žmogaus teisių politiką, būtina didesnė ES vidaus ir išorės politikos, taip pat ES išorės politikos kryptių darna; kadangi paramos žmogaus teisėms ir demokratijai politika turėtų būti integruota į visas kitas su išorės aspektu susijusias ES politikos sritis, pvz., į vystymosi, migracijos, saugumo, kovos su terorizmu, moterų teisių ir lyčių lygybės, plėtros ir prekybos sritis, visų pirma įtraukiant į ES sutartis su ES nepriklausančiomis valstybėmis nuostatas dėl žmogaus teisių; kadangi, užtikrinus didesnę nuoseklumą, ES galėtų greičiau reaguoti ankstyvaisiais žmogaus teisių pažeidimo etapais ir tapti patikimesne žmogaus teisių gynėja pasauliniu lygmeniu;
- J. kadangi perėjimas prie demokratijos, teisinės valstybės kūrimas ir stiprinimas daugelyje šalių yra ilgas ir daug pastangų reikalaujantis procesas, o kad jis būtų sėkmingas, labai svarbi ilgalaikė išorės parama, taip pat ir iš ES;

Žmogaus teisės ir demokratija: bendros tendencijos ir pagrindiniai iššūkiai

1. reiškia didelį susirūpinimą dėl išpuolių prieš demokratiją ir teisinės valstybės principą visame pasaulyje 2018 m., kurie parodo, kad iškilo autoritarizmas, kaip politinis projektas, įkūnijantis žmogaus teisių nepaisymą, nepritarimo slopinimą, politizuotą teisingumą ir iš anksto nulemtus rinkimų rezultatus, mažėjančią pilietinės visuomenės erdvę veiklai, taip pat susirinkimų laisvės ir išraiškos laivės apribojimus; pabrėžia, kokia svarbi yra pilietinė visuomenė, sudaranti sąlygas lanksčių, laiku vykstančių ir veiksmingų reakcijų į tarptautinę teisę, žmogaus teises ir demokratiją pažeidinėjančius režimus;

2. laikosi nuomonės, kad šalyse, priskiriamose autoritarinio režimo šalims, yra didesnė nestabilumo, konflikto, korupcijos, smurtinio ekstremizmo ir įsitraukimo į užsienio karinius konfliktus atvejų tikimybė; reiškia susirūpinimą, kad vis dar esama režimų, kurie neigia tarptautinėje teisėje įtvirtintų visuotinių žmogaus teisių egzistavimą; palankiai vertina tai, kad, nepaisant to, kai kurios šalys pradėjo taikos kūrimo ir demokratizacijos procesus, įgyvendino konstitucines ir teismų reformas ir pradėjo atviras ir viešas diskusijas su pilietine visuomene, siekdamos skatinti pagrindines laisves ir žmogaus teises, įskaitant mirties bausmės panaikinimą; apgailestauja, kad, nepaisant to, kad pasaulyje vis plačiau panaikinama mirties bausmė, vis dar esama šalių, kurios turi nustatyti mirties bausmės moratoriumą;

3. tvirtina, kad visos valstybės, kurios laikosi tarptautiniu mastu pripažįtamų pagrindinių laisvių, sudarančių demokratijos pagrindą, turi būti priešakyje ir skleisti demokratinio valdymo praktiką, pagrįstą žmogaus teisėmis ir teisine valstybės principu visame pasaulyje, ir stiprinti tarptautines teises žmogaus teisių apsaugos priemones; atkreipia dėmesį į problemas, kylančias dėl daromos žalingos įtakos, kuri kenkia demokratiniam valdymui ir vertybėms, susijusioms su žmogaus teisėmis, ir taip užkerta kelią teigiamoms demokratinėms valstybių pastangoms; yra labai susirūpinęs dėl autoritarinių režimų ryšių su populistinėmis nacionalistinėmis partijomis ir vyriausybėmis; mano, kad dėl tokių ryšių mažinamas ES pastangų, dedamų siekiant propaguoti pagrindines vertybes, patikimumas;

4. primena, kad negali būti jokios žmogaus teisių hierarchijos; pabrėžia, kad reikia užtikrinti, jog būtų visapusiškai laikomasi ir paisoma principo, kad žmogaus teisės yra visuotinės ir neatimamos, nedalomos, viena nuo kitos priklausomos ir tarpusavyje susijusios; pabrėžia, kad bandymai tam tikrų grupių teises panaudoti kaip kitų grupių marginalizacijos pagrindimą yra visiškai nepriimtini;

5. atkreipia dėmesį į ginkluotų konfliktų problemą ir karinius išpuolius, kurių tikslas, be kita ko, yra etninis valymas, nes dėl jų ir toliau žūsta civiliai gyventojai ir kyla masinio gyventojų perkėlimo problema, kadangi valstybės ir nevalstybiniai subjektai atsako atsakomybės laikytis tarptautinės humanitarinės teisės ir tarptautinės žmogaus teisių teisės; pabrėžia, kad regionuose, kuriuose vyksta karas arba konfliktai, kyla rimtų žmogaus teisių pažeidimų, jie yra išskirtinio pobūdžio ir jais siekiama paminti žmogaus orumą, o tai yra pragaistinga aukoms ir lemia dar didesnę nusikaltėlių nužmogėjimą; atkreipia dėmesį, pavyzdžiui, kad kankinimai ir kitoks žiaurus, nežmoniškas ar žeminantis elgesys, priverstinis dingimas, neteisminės egzekucijos ir tyčia sukeliama badas naudojami kaip karo ginklai, skirti asmenims, šeimoms, bendruomenėms ir visuomenėms, visų pirma vaikams, naikinti, destabilizuoti ir demoralizuoti; ypač atkreipia dėmesį į tautinėms ir religinėms mažumoms priklausančių moterų, visų pirma, pakeitusiųjų tikėjimą pažeidžiamumą seksualinio smurto atveju; griežtai smerkia mirtinų išpuolių prieš ligonines, mokyklas ir kitus civilinius taikinius vykstant ginkluotiems konfliktams pasaulyje daugėjimo tendenciją 2018 m.; primena, kad teisė į gyvybę yra svarbi žmogaus teisė ir kad todėl neteisėti karo veiksmai visada turi būti vienbalsiai pasmerkami ir į juos turi būti veiksmingai reaguojama;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

6. smerkia daugiašališkumo principo ir taisyklėmis grindžiamos tarptautinės tvarkos atmetimą, kuris kelia didelį pavojų žmogaus teisėms visame pasaulyje; yra tvirtai įsitikinęs, kad bendradarbiaujant daugiašalėje sistemoje, ypač JT organuose, ir taikant sutartus derybų formatus regioninėse organizacijose, pvz., Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijoje (ESBO), taikomi metodai ir priimami sprendimai yra veiksmingiausios priemonės siekiant atstovauti žmonijos interesams, rasti tvarius konfliktų sprendimo būdus, pagrįstus tarptautinės teisės normomis ir principais, JT Chartija ir Helsinkio baigiamuoju aktu, ir skatinti pažangą žmogaus teisių srityje; yra labai susirūpinęs dėl to, kad įvairiuose su žmogaus teisėmis susijusiuose JT organuose, įskaitant JT žmogaus teisių tarybą, vietas užima šalys, kuriose, kaip matyti iš patvirtintų duomenų, įvykdyti sunkūs žmogaus teisių pažeidimai;

7. yra rimtai susirūpinęs, kad pasaulyje daugėja žmogaus teisių gynėjų, visų pirma žurnalistų, mokslininkų, teisininkų, politikų ir pilietinės visuomenės aktyvistų, įskaitant moterų teisių aktyvistus, aplinkos apsaugos ir žemės teisių gynėjus ir religinių mažumų gynėjus, žmogžudysčių, fizinių ir šmeižikiškų išpuolių prieš juos, taip pat mirties bausmių jiems, jų persekiojimo, įkalinimo, priekabiavimo prie jų ir jų bauginimo atvejų, visų pirma tose šalyse, kuriose aukštas korupcijos lygis, prastai puoselėjamas teisinės valstybės principas ir nesilaikoma teisminės priežiūros; ypač yra susirūpinęs dėl to, kad daugėja išūlių išpuolių, vykdomų užsienio teritorijoje ir kai kuriais atvejais pažeidžiant su diplomatinėmis privilegijomis ir imunitetais susijusius įstatymus ir paprotinę teisę; reikalauja, kad atsižvelgiant į tokius išpuolius aukščiausio lygio sprendimų priėmimo lygmeniu būtų užtikrintas teisingumas ir atskaitomybė; pažymi, kad visi žmogaus teisių gynėjai, ypač moterys, patiria ypatingą riziką ir jiems reikalinga tinkama apsauga; smerkia tai, kad kai kurios vyriausybės priėmė teisės aktus, kuriais apribojama pilietinės visuomenės ir socialinio judėjimo veikla ir, be kita ko, uždaromos nevyriausybinės organizacijos arba išaldomas jų turtas; yra labai susirūpinęs dėl to, kad, siekiant griežtai kovoti su žmogaus teisių gynėjais, naudojamosi represiniais kibernetinio saugumo ir kovos su terorizmu įstatymais;

8. pabrėžia, kaip svarbu visame pasaulyje skatinti lyčių lygybę ir moterų bei mergaičių teises; pabrėžia, kad nepaisant pažangos moterų ir mergaitės ir toliau patiria diskriminaciją ir smurtą; pabrėžia, kad daugumai visuomenių vis dar sunku pagal teisės aktus užtikrinti moterų ir mergaičių lygias teises ir vienodas galimybes gauti išsilavinimą, sveikatos priežiūrą, deramą darbą, vienodą darbo užmokestį ir užtikrinti politinį bei ekonominį atstovavimą; reiškia susirūpinimą dėl to, kad nuolat siekiama apriboti moterų lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises ir toks siekis plačiai paplitęs, taip pat dėl to, kad daugelyje pasaulio šalių šios teisės yra apribotos įstatymais; pabrėžia, kad moterų lyties organų žalojimas ir vaikų santuokos yra tarp plačiausiai paplitusių žmogaus teisių pažeidimų; išreiškia susirūpinimą, kad viešai išpažįstančios savo tikėjimą ar įsitikinimus moterys yra dvigubai dažniau neapsaugotos nuo persekiojimo; palankiai vertina ES ir JT iniciatyvą „Spotlight“, kuria siekiama panaikinti smurtą prieš moteris ir mergaites, ir ragina ją sustiprinti;

9. pabrėžia, kad pagarba vaiko teisėms ir jų skatinimas, kova su visų rūšių prievartos, nesirūpinimo, netinkamo elgesio su vaikais, prekybos vaikais ir jų išnaudojimo apraiškomis, įskaitant priverstines santuokas bei vaikų karių verbavimą ir jų naudojimą ginkluotuose konfliktuose, taip pat vaikų priežiūros ir jų švietimo užtikrinimas yra labai svarbūs žmonijos ateičiai veiksniai; todėl pritaria stebėsenos ir ataskaitų teikimo mechanizmui, nustatytam pagal Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 1612 dėl vaikų ir ginkluotų konfliktų;

10. pabrėžia, kad svarbu visapusiškai atsižvelgti į konkrečius neįgaliųjų poreikius; ragina ES įtraukti kovą su diskriminacija dėl negalios bei kovą dėl lygių galimybių neįgaliesiems patekti į darbo rinką ir gauti švietimo ir mokymo paslaugas į išorės veiksnių ir paramos vystymuisi politiką, taip pat skatinti sprendimus, kuriais neįgaliesiems padedama funkcionuoti visuomenėje;

11. atkreipia dėmesį į persekiojimo ir diskriminacijos dėl etninės kilmės, tautybės, socialinės klasės, kastos, religijos, tikėjimo, kalbos, amžiaus, seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės atvejus, kurie vis dar plačiai paplitę daugelyje šalių ir visuomenių; yra labai susirūpinęs dėl vis labiau netolerantiškų ir pilnų neapykantos veiksnių prieš žmones, nukentėjusius nuo šių žmogaus teisių pažeidimų; ragina asmenis, atsakingus už šiuos pažeidimus, patraukti atsakomybėn;

12. atkreipia dėmesį į tai, kad priverstinai perkeltų asmenų skaičius 2018 m. viršijo 70 mln., iš kurių 26 mln. buvo pabėgėliai, 41 mln. buvo šalies viduje perkelti asmenys ir 3,5 mln. buvo prieglobsčio prašytojai⁽¹⁰⁾; be to, pažymi, kad 12 mln. asmenų visame pasaulyje yra be pilietybės; mano, kad karai, konfliktai, politinė priespauda, persekiojimas dėl tikėjimo ar įsitikinimų, skurdas ir maisto stygius, nevienodos ekonominės plėtros sąlygos ir neigiamas klimato kaitos poveikis, ypač neturtingiausioms pasaulio šalims, didina naujų konfliktų riziką ir gali lemti tolesnį priverstinį gyventojų perkėlimą; pripažįsta, kad klimato kaitos poveikis aplinkai, pavyzdžiui, dar mažesnės galimybės gauti saugaus geriamojo vandens, gali dar labiau padidinti gyventojų perkėlimą;

⁽¹⁰⁾ Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuras (UNHCR) – 2018 m. ataskaita „Pasaulinės tendencijos“ (2019 m. birželio 19 d.).

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

13. pabrėžia, kad kritinė padėtis klimato srityje ir masiškas biologinės įvairovės nykimas yra didžiausios grėsmės žmogaus teisėms; primena, kad pagrindinėms žmogaus teisėms į gyvybę, sveikatą, maistą ir saugų vandenį, neturint sveikos aplinkos, kyla pavojus; atkreipia dėmesį į aplinkos niokojimo poveikį žmogaus teisėms, turint mintyje atitinkamus gyventojus ir atsižvelgiant į visos žmonijos teisę į aplinką; pabrėžia svarbiausius valstybių ir kitų sprendimus priimančių subjektų prievolės ir įsipareigojimus laikytis 2015 m. Paryžiaus susitarimo tikslų kovoti su klimato kaita, švelninti šios kaitos padarinius, užkirsti kelią šių padarinių neigiamam poveikiui žmogaus teisėms ir skatinti tinkamą politiką vadovaujantis įsipareigojimais žmogaus teisių srityje; primena privalomus valstybių įsipareigojimus saugoti biologinę įvairovę ir užtikrinti veiksmingos teisinės gynybos galimybes biologinės įvairovės nykimo ir degradavimo atvejais; reiškia paramą atsirandančioms tarptautinio lygmens įstatymų leidimo pastangoms, susijusioms su nusikaltimais aplinkai;

14. pabrėžia, kad žodžio ir saviraiškos laisvė, taip pat žiniasklaidos pliuralizmas internete ir ne internete, yra atsparios demokratinės visuomenės pagrindas; smerkia teisėtų tikslų, pvz., kovos su terorizmu, valstybės saugumo ir teisėsaugos, naudojimą siekiant apriboti saviraiškos laisvę; smerkia žiniasklaidos propagandą ir klaidingą informaciją, nukreiptus prieš mažumas; ragina, sukurti kuo geresnes apsaugos nuo neapykantos kalbų ir radikalizacijos, vykdomų dezinformacijos kampanijų ir priešiškos propagandos, ypač tų, kurias vykdo autoritarinės valstybės ir nevalstybiniai subjektai, kaip antai teroristinės grupės, priemonės, sukuriant ES ir tarptautinio lygmens teisinę sistemą, skirtą kovai su hibridinėmis grėsmėmis, įskaitant kibernetinį ir informacinį karą, tačiau nepažeidžiant pagrindinių teisių; primena, kad žiniasklaida turėtų atspindėti įvairių nuomonių pliuralizmą bei remti nediskriminavimo principą ir jo laikytis; todėl pabrėžia, kad mažumoms priklausantys asmenys turėtų turėti tokią pat, kaip ir kiti asmenys, prieigą prie transliuojamosios žiniasklaidos, įskaitant transliacijas jų kalba;

ES žmogaus teisių užsienio politikos veiksmingumo didinimas

15. primena ES įsipareigojimą santykiuose su ES nepriklausančiomis šalimis itin daug dėmesio skirti žmogaus teisių ir demokratijos aspektams; todėl pabrėžia, kad siekiant visame pasaulyje skatinti žmogaus teises ir demokratiją, šie aspektai turi būti įtraukti į visas ES politikos sritis, turinčias išorės matmenį; ragina ES vykdyti šiuos įsipareigojimus ir užtikrinti, kad minėti įsipareigojimai per neapsižiūrėjimą nestiprintų autoritarinių režimų;

16. ragina Komisiją ir valstybes nares priimti naują ryžtingą, išsamų ir privalomą vykdyti veiksmų planą žmogaus teisių ir demokratijos srityje ateinančioms penkeriems metams; primygtinai reikalauja, kad šiame busimame veiksmų plane būtų tinkamai atsižvelgiama į visas žmogaus teisių problemas, įskaitant skaitmenines teises, aplinkos apsaugos teises, pagyvenusių žmonių teises, teises į sportą ir žmogaus teises, taip pat migrantų teises; ragina sukurti tvirtą stebėsenos sistemą, kad būtų galima įvertinti šio veiksmų plano įgyvendinimą ir poveikį; pabrėžia, kad valstybės narės turi prisiimti didesnę atsakomybę už šį veiksmų planą ir teikti jo įgyvendinimo savo valstybėse ataskaitas;

17. pabrėžia, kokios svarbios jo rezoliucijos dėl žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės principų pažeidimų, taip pat koks svarbus Žmogaus teisių pakomitečio darbas; primygtinai rekomenduoja Komisijai ir EIVT tvirtiau bendradarbiauti su Parlamento Žmogaus teisių pakomitečiu, kad šis pakomitetis galėtų aktyviai prisidėti prie minėto būsimo veiksmų plano ir stebėti jo įgyvendinimą; ragina EIVT Parlamentui reguliariai teikti tolesnių veiksmų, kurių ėmėsi pagal visas skubias rezoliucijas ir (arba) pagal visas jose pateiktas rekomendacijas, ataskaitas;

18. pabrėžia, kad prekyba bei šios srities politika ir žmogaus teisės gali ir viena kitą stiprinti ir stiprina, taip pat kad verslo bendruomenė turi atlikti svarbų vaidmenį pasiūlydama teigiamų paskatų, susijusių su žmogaus teisių, demokratijos ir įmonių socialinės atsakomybės skatinimu; primygtinai ragina Komisiją ir EIVT veiksmingai naudotis žmogaus teisių nuostatomis, įtvirtintomis tarptautiniuose susitarimuose, ne tik vedant politinį dialogą, užtikrinant nuolatinį pažangos vertinimą ir, jei gautas prašymas, vykdant konsultavimosi procedūrą, bet ir sukuriant veiksmingą sunkių žmogaus teisių pažeidimų, kurių galėtų atsirasti vykdant verslo veiklą, stebėsenos mechanizmą; ragina, kad žmogaus teisių nuostatos būtų tinkamai vykdomos ir vykdoma atitinkama jų stebėseną, be kita ko, taikant išmatuojamus kriterijus, įtraukiant Parlamentą, pilietinę visuomenę ir susijusias tarptautines organizacijas; nustatyti veiksmingą ir nepriklausomą skundų teikimo tvarką piliečių ir suinteresuotųjų subjektų grupėms, kurios nukentėjo dėl žmogaus teisių pažeidimų; pabrėžia, kad ES bei jos valstybės narės turi užkirsti kelias įmonių daromiems bet kokios rūšies žmogaus teisių pažeidimams ir verslo veiklos neigiamam poveikiui;

19. remia dialogus žmogaus teisių klausimais su ES nepriklausančiomis šalimis, nes tai esminė priemonė siekiant dvišalio įsipareigojimo skatinti ir ginti žmogaus teises; primena, kad ES gairėse dėl dialogų su trečiosiomis šalimis žmogaus teisių klausimais išdėstyti tam tikri dialogo užmezgimo kriterijai, be kita ko, turi būti atsižvelgiama į tai, kiek atitinkama

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

vyriausybė nori pagerinti padėtį, į tai, kiek ta vyriausybė rodo esanti išpareigojusi tarptautinėms žmogaus teisių konvencijoms, į atitinkamos vyriausybės pasirengimą bendradarbiauti, remiantis Jungtinių Tautų žmogaus teisių procedūromis ir mechanizmais, bei į tos vyriausybės požiūrį į pilietinę visuomenę; ragina EIVT reguliariai vykdyti kiekvieno dialogo vertinimą, kaip numatyta pagal pirmiau minėtas gaires, ir užtikrinti, kad, jei nebus pasiekta apčiuopiamos pažangos, ES arba pakoreguotų savo tikslus ir vėl apsvarstytų savo metodą; ragina Komisiją ir EIVT, labiau dalyvaujant pilietinės visuomenės grupėms ir susijusioms tarptautinėms organizacijoms, suvienyti jėgas, kad dialoguose arba derybose su ES nepriklausančių šalių vyriausybėmis dėl bet kokios politikos ar ekonomikos srities, būtų sprendžiami žmogaus teisių ir su jomis susijusių išpareigojimų klausimai, siekiant sustiprinti dialogo žmogaus teisių klausimais poveikį; pritaria tam, kad būtų išiklausoma į reiškiamą nerimą dėl žmogaus teisių padėties tose šalyse, ir imasi tinkamų veiksmų kovos dėl žmogaus teisių srityje, be kita ko, keliant dialoguose žmogaus teisių klausimais atskirų atvejų problemas; ragina Europos Parlamentą aktyviau dalyvauti rengiant dialogų žmogaus teisių klausimais darbotvarkes; pabrėžia, kad šalių strategijos žmogaus teisių srityje ir šių strategijų metinės įgyvendinimo ataskaitos yra itin svarbi priemonė užtikrinant politikos nuoseklumą, jose nurodomi pagrindiniai strateginiai prioritetai, apibrėžiami pagrindiniai ilgalaikiai bei trumpalaikiai tikslai ir nustatomi konkretūs veiksmai siekiant daryti pažangą žmogaus teisių srityje; pakartoja raginimą suteikti EP nariams prieigą prie šalių strategijų žmogaus teisių srityje turinio; palankiai vertina pilietinės visuomenės seminarus, rengiamus prieš dialogus žmogaus teisių klausimais, ir primygtinai ragina, kad būtų imamasi tolesnių veiksmų pagal šių seminarų išvadas, aktyviai dalyvaujant pilietinės visuomenės organizacijoms (PVO);

20. ryžtingai ragina ES sistemingai spręsti diskriminacijos klausimą kuo labiau pasinaudojant ES žmogaus teisių priemonių rinkiniu, be kita ko, vedant dialogus ir skelbiant pasmerkimus, taip pat remiant pilietinę visuomenę ir bendras iniciatyvas JT lygmeniu, vadovaujantis naujai priimtomis ES gairėmis dėl nediskriminavimo išorės veiksmuose ir 2017 m. paskelbtomis JT gairėmis dėl diskriminacijos dėl kilmės;

21. tvirtai remia ES specialiojo įgaliojimo žmogaus teisių klausimais darbą ir pastangas saugoti ir skatinti žmogaus teises visame pasaulyje; pabrėžia svarbų šio ES specialiojo įgaliojimo tikslą didinti ES veiksmingumą šioje srityje; ragina ES specialųjį įgaliojimo žmogaus teisių klausimais imtis veiksmų vadovaujantis savo įgaliojimais siekiant padėti didinti ES indėlį į demokratijos stiprinimą; pakartoja savo prašymą persvarstyti ES specialiojo įgaliojimo žmogaus teisių klausimais įgaliojimus, kad šis įgaliojimas taptų nuolatinis ir atskaitingas ir kad jam būtų suteikta iniciatyvos teisė, pakankami išteklių ir kompetencija viešai pasisakyti, kad būtų galima pranešti apie tai, kas pasiekta lankantis trečiojoje šalyje, ir pranešti apie ES pozicijas žmogaus teisių klausimais; pakartoja savo raginimą dėl didesnio ES specialiojo įgaliojimo žmogaus teisių klausimais veiklos ir misijų skaidrumo ir primygtinai reikalauja, kad jo reguliariai Tarybai teikiamos ataskaitos būtų perduodamos ir Parlamentui; palankiai vertina tai, kad ES specialiojo įgaliojimo žmogaus teisių klausimais įgaliojimai išplėsti ir į juos įtrauktas paramos tarptautiniam baudžiamajam teisingumui skatinimas, taip pat tikisi, kad minėtas įgaliojimas bus itin aktyvus šioje srityje;

22. palankiai vertina EIVT pastangas nuolat didinti ES pareigūnų informuotumą apie žmogaus teises; palankiai vertina tai, kad ryšių punktai žmogaus teisių klausimais ir ryšių su žmogaus teisių gynėjais palaikymo pareigūnai šiuo metu dirba visose ES delegacijose; ragina EIVT Parlamentui pateikti šių ryšių punktų žmogaus teisių klausimais tinklo sukūrimo ataskaitą, kad būtų galima įvertinti ir užtikrinti nuoseklų jo įgyvendinimą visose ES delegacijose; ragina visas ES delegacijas ir atitinkamus jų ryšių punktus žmogaus teisių klausimais vykdyto savo išpareigojimus rengti susitikimus su žmogaus teisių gynėjais, lankyti įkalintus aktyvistus, stebėti jų teismo procesus ir reikalauti jų apsaugos vietoje;

23. pripažįsta padarytą pažangą, susijusią su metinės ES ataskaitos dėl žmogaus teisių ir demokratijos pasaulyje 2018 m. rengimo tvarka ir formatu, tačiau tikisi, kad Taryba ir Komisijos pirmininko pavaduotojas ir Sąjungos vyriausiasis įgaliojimo dar labiau atsižvelgs į atitinkamose Parlamento rezoliucijose ir (arba) rekomendacijose išdėstytas jo pozicijas siekiant užtikrinti didesnę ir veiksmingesnę ES institucijų sąveiką žmogaus teisių klausimais; prašo Tarybos toliau stengtis parengti šias metines ataskaitas metų pradžioje; ragina Tarybą užtikrinti, kad kita metinė ataskaita būtų tvirtinama prieš tai surengus tinkamas konsultacijas;

Sprendimų, skirtų žmogaus teisėms ir demokratijai skatinti ir ginti, kūrimas

Demokratinis valdymas ir erdvė pilietinei visuomenei

24. ragina ES ir valstybes nares ir toliau atidžiai stebėti pokyčius, kurie daro neigiamą poveikį valdymui ir pilietinės visuomenės erdvei visame pasaulyje, be jokių išimčių, ir sistemingai, naudojant visas tinkamas priemones, reaguoti į autoritarinių vyriausybių vykdomą politiką ir teisėkūros pokyčius, kuriais siekiama pakenkti pagrindiniams demokratijos

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

principais grindžiamam valdymui ir mažinti pilietinės visuomenės erdvę; mano, kad šiuo klausimu reikėtų didesnės Komisijos, EIVT ir Parlamento sąveikos; palankiai vertina neįkainojamą pagalbą, kuri pagal Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonę (EDŽTRP) teikiama viso pasaulio pilietinės visuomenės organizacijoms ir kuri vis dar yra ES išorės žmogaus teisių politikos įgyvendinimo pavyzdinė priemonė; ragina pagal kitą priemonę, pakeisiančią dabartinę Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonę, dar labiau padidinti finansavimą pilietinei visuomenei ir žmogaus teisėms; pabrėžia, kad 2018 m. šimtai taikių pilietinės visuomenės demonstrantų buvo suimti, patyrė netinkamą elgesį, buvo savavališkai kalinami, ir įvykus jų teismo procesams buvo priversti sumokėti baudas;

ES požiūris į konfliktus ir atsakomybę už žmogaus teisių pažeidimus

25. pabrėžia ryšį tarp žmogaus teisių pažeidimų skaičiaus didėjimo ir paplitusio nebaudžiamumo, taip pat atskaitomybės stoką regionuose ir šalyse, kuriuos nusiaubė konfliktai ar kurie patyrė politiškai motyvuotą bauginimą, diskriminaciją, priekabiavimą ir užpuolimus, grobimus, smurtinius policijos veiksmus, savavališkus suėmimus ir kankinimo bei žudymo atvejus; ragina remti veiksmus, kuriais siekiama kovoti su nebaudžiamumu ir skatinti atskaitomybę, ypač tuose regionuose, kuriuose nebaudžiamumo dinamika yra palanki tiems, kuriems tenka didžiausia atsakomybė, o aukos paverčiamos beteisėmis; taip pat pabrėžia, kad konfliktų atvejais mažumoms ir marginalizuotoms grupėms dažnai padaromas itin didelis poveikis;

26. primena savo rezolucijas, kuriose pasmerkė konkrečią atsakomybę už konfliktus, kurie 2018 m. nusinešė šimtų vaikų gyvybes per tyčines atakas prieš civilius gyventojus bei humanitarinę infrastruktūrą; ragina visas ES valstybes nares griežtai laikytis ES elgesio kodekso ginklų eksporto srityje ir visų pirma nutraukti bet kokių ginklų ar stebėjimo ir žvalgybos įrangos, kuria vyriausybės gali naudotis siekdamos nuslopinti žmogaus teises vykstant ginkluotiems konfliktams, perdavimą; primygtinai teigia, kad ES valstybės narės turi užtikrinti visišką ginklų perdavimo skaidrumą ir reguliariai teikti ataskaitas; primena savo 2014 m. vasario 27 d. rezoluciją dėl ginkluotų nepilotuojamų orlaivių naudojimo⁽¹¹⁾; reiškia didelį susirūpinimą dėl to, kad ginkluoti nepilotuojami orlaiviai naudojami nesilaikant tarptautinės teisinės sistemos; taip pat ragina Komisiją tinkamai informuoti Parlamentą apie ES lėšų naudojimą visiems mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros projektams, susijusiems su nepilotuojamų orlaivių konstravimu, finansuoti; primygtinai ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir vyriausiąją įgaliotinį uždrausti kurti, gaminti ir naudoti visiškai autonomiškus ginklus, kuriais galima smogti be žmogaus įsikišimo;

27. griežtai smerkia visus valstybinių ir nevalstybinių subjektų padarytus šiurkščius nusikaltimus ir žmogaus teisių pažeidimus, įskaitant nusikaltimus prieš piliečius, taikiai besinaudojančius savo žmogaus teisėmis; ragina ES ir jos valstybes nares panaudoti visą savo politinę įtaką, kad būtų išvengta bet kokių veiksmų, kurie gali būti laikomi genocidu, karo nusikaltimu ar nusikaltimu žmoniškumui, vykdymo, tokių nusikaltimų atvejais reaguoti veiksmingai ir koordinuotai bei mobilizuoti visus reikiamus išteklius, kad būtų galima patraukti atsakomybėn visus atsakingus asmenis, padėti aukoms ir remti stabilizavimo bei susitaikymo procesus; ragina tarptautinę bendruomenę parengti priemones, panašias į ES ankstyvojo perspėjimo sistemą, kad būtų galima kuo labiau sutrumpinti laiką nuo perspėjimo gavimo iki reagavimo, siekiant neleisti smurtiniams konfliktams kilti, atsinaujinti ir stiprėti; ragina EIVT ir Komisiją į 3-ąjį ES veiksmų planą žmogaus teisių ir demokratijos srityje įtraukti kovos su nebaudžiamumu plataus užmojo strategiją; primygtinai rekomenduoja įsteigti Europos prevencijos, atskaitomybės ir kovos su nebaudžiamumu centrą; pakartoja savo raginimą Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui paskirti ES specialųjį įgaliotinį tarptautinės humanitarinės teisės ir tarptautinio teisingumo klausimais ir suteikti jam įgaliojimus skatinti ir integruoti ES įsipareigojimus kovojant su nebaudžiamumu ir atstovauti ES šioje srityje;

28. palankiai vertina ES pastangas 2018 m. skatinti Romos statuto visuotinumą, kai buvo minimos 20-osios jo priėmimo metinės, ir dar kartą patvirtina, kad tvirtai remia Tarptautinį baudžiamąjį teismą (TBT); atkreipia dėmesį į tai, kad šiuo metu tarptautinė teisė patiria didelį spaudimą; nerimauja, kad dėl plačios TBT jurisdikcijos tik 122 JT valstybės narės iš 193 yra Tarptautinio baudžiamąjo teismo narės ir tik 38 yra ratifikavusios Kampalos pakeitimus, kuriais TBT suteikiami įgaliojimai vykdyti baudžiamąjį persekiojimą dėl agresijos nusikaltimų; ragina ES ir jos valstybes nares skatinti visas JT valstybes nares ratifikuoti ir taikyti Romos statutą ir nerimauja dėl pasitraukimo iš šio Statuto bei grasinimų tai padaryti; taip pat ragina visas Romos statutą pasirašiusias šalis koordinuoti savo veiksmus su TBT ir su juo bendradarbiauti; ragina ES ir jos valstybes nares nuosekliai remti TBT atliekamus tikrinimus, tyrimus ir priimamus sprendimus bei imtis reikiamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias nebendradarbiavimo su TBT atvejams; ragina teikti finansinę paramą organizacijoms, renkančioms, kaupiančioms ir saugančioms skaitmeninius arba kitokius visų konfliktų šalių padarytų nusikaltimų

⁽¹¹⁾ OL C 285, 2017 8 29, p. 110.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

įrodymus, kad pagal juos būtų galima lengviau patraukti atsakomybėn tarptautinių lygmeniu; ragina ES valstybes nares ir ES genocido tinklą padėti JT tyrimo grupei rinkti, išlaikyti ir saugoti šiuo metu daromų arba visai neseniai padarytų nusikaltimų įrodymus, kad jie nedingtų; ragina Komisiją ir EIVT pateikti atitinkamas naujas priemones ir išnagrinėti, kaip būtų galima padėti tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimų aukoms gauti prieigą prie tarptautinio teisingumo, gauti teisių gynimo priemonių bei žalos atlyginimą, be kita ko, stiprinant ES nepriklausančių valstybių pajėgumus savo nacionalinėse teisinėse sistemose taikyti visuotinės jurisdikcijos principą;

29. palankiai vertina pirmąsias bandomąsias Tarybos diskusijas dėl ES žmogaus teisių sankcijų mechanizmo, vadinamojo S. Magnitskio sąrašo, sukūrimo ir ragina jas tęsti; pagal šį mechanizmą asmenims, prisidėjusiems prie sunkių žmogaus teisių pažeidimų, būtų galima numatyti tikslines sankcijas, kaip ne kartą ir ypač 2019 m. kovo mėn. ragino Parlamentą; ragina Tarybą paspartinti diskusijas siekiant priimti būtinus teisės aktus ir sukurti šį mechanizmą ir kuo greičiau jam skirti pakankamai išteklių; pabrėžia, jog svarbu, kad ši sistema atitiktų ES teisminės peržiūros mechanizmą; taip pat, kaip sektiną pavyzdį, pabrėžia tai, kad kai kurios ES valstybės narės vykdo įstatymus, pagal kuriuos numatyta galimybė taikyti sankcijas asmenims, kurie laikomi atsakingais už žmogaus teisių pažeidimus;

30. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Tarybą atkreipti ypatingą dėmesį į žmogaus teisių padėtį neteisėtai okupuotose teritorijose; pakartoja, kad neteisėta teritorijos arba jos dalies okupacija yra besitęsiantis tarptautinės teisės pažeidimas; pabrėžia okupuojančios valstybės prievolės civilių gyventojų atžvilgiu pagal tarptautinę humanitarinę teisę; apgailestauja, kad į Europos Tarybos Parlamentinę Asamblėją vėl sugrąžinti šalies, okupavusios kitos valstybės teritoriją, atstovai;

Žmogaus teisių gynėjai

31. pabrėžia neįkainojamą ir esminį žmogaus teisių gynėjų, visų pirma žmogaus teisių gynėjų moterų, vaidmenį, kurį jie atlieka rizikuodami savo gyvybe; pabrėžia, kad reikia tvirtos ES koordinavimo plėtojant bendradarbiavimą su trečiųjų šalių institucijomis žmogaus teisių gynėjų klausimais; atkreipia dėmesį į tai, kad 2018 m. buvo minimos 20-osios JT deklaracijos dėl žmogaus teisių gynėjų metinės; rekomenduoja stiprinti ES institucijų ir valstybių narių bendradarbiavimą, kad jos galėtų teikti nuolatinę paramą ir apsaugą žmogaus teisių gynėjams; vertina „ProtectDefenders.eu“ mechanizmą, sukurtą siekiant apsaugoti žmogaus teisių gynėjus, patiriančius didelį pavojų, ir ragina sustiprinti šį mechanizmą;

32. pabrėžia, kad siekdama apsaugoti žmogaus teisių gynėjus ES turi laikytis strateginio, matomo ir į poveikį orientuoto požiūrio; ragina Tarybą paskelbti metines Užsienio reikalų tarybos išvadas dėl ES veiksmų apsaugant žmogaus teisių gynėjus ir skatinant jų veiklą įgyvendinant ES užsienio politiką; ragina Tarybą ir Komisiją nustatyti suderintą specialią vizų išdavimo žmogaus teisių gynėjams tvarką ir, tinkamais atvejais, palengvinti laikino prieglobsčio gavimą; ragina Komisiją ir valstybes nares pagal kitą Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę (KVTBP) numatytoms atitinkamoms teminėms programoms užtikrinti pakankamą finansavimą, skirtą žmogaus teisių gynėjams apsaugoti, ir užtikrinti, kad tomis lėšomis galėtų pasinaudoti asmenys, kuriems labiausiai reikia pagalbos ir kurie yra labiausiai marginalizuoti, ir kad šios lėšos minėtus asmenis pasiektų; ragina Komisiją ateityje visapusiškai pasinaudoti šia priemone ir pakartoja, kad ES delegacijos ir valstybės turėtų padidinti finansavimą ir pajėgumus, skirtus užtikrinti skubią apsaugą ir paramą žmogaus teisių gynėjams, kuriems kyla pavojus; smerkia tai, kad žmogaus teisių aktyvistams, norintiems dalyvauti Ženevoje vykstančiuose JT žmogaus teisių tarybos, taip pat kitų tarptautinių institucijų posėdžiuose, toliau taikomas draudimas keliauti; ragina susijusias vyriausybes panaikinti šiuos draudimus;

Moterų teisės ir lyčių lygybė

33. tvirtai remia ES strateginį išsipareigojimą dėl lyčių lygybės ir nuolatinės pastangas gerinti moterų ir mergaičių žmogaus teisių padėtį, atsižvelgiant į darnaus vystymosi tikslus iki 2030 m.; pabrėžia, kad lyčių lygybė turėtų būti vienas iš pagrindinių prioritetų plėtojant ES darbo santykius, įvairių sričių politiką ir išorės veiksmus, nes pagal Sutartis lyčių lygybė yra ES ir jos valstybių narių principas; taip pat ragina ES, pasibaigus strateginio išsipareigojimo galiojimui, priimti išsamią Lyčių lygybės strategiją; ragina Komisiją parengti ir priimti komunikatą dėl Lyčių lygybės veiksmų plano po 2020 m. atnaujinimo, nes tai būtų svarbi ES priemonė, padedanti užtikrinti moterų ir mergaičių teises visame pasaulyje; ragina valstybes nares Tarybos išvadose patvirtinti III Lyčių lygybės veiksmų planą; ragina Komisiją ir EIVT, glaudžiai bendradarbiaujant su tarptautinėmis organizacijomis ir ES nepriklausančiomis šalimis bei pilietine visuomene, toliau prisidėti prie lyčių lygybės ir mergaičių ir moterų įgalėjimo, kad būtų parengtos ir įgyvendintos naujos teisinės sistemos, susijusios su lyčių lygybe;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

34. pabrėžia, kad grėsmingai padaugėjo smurto prieš moteris ir mergaites atvejų; smerkia visų rūšių fizinį, seksualinį ir psichologinį smurtą dėl lyties; yra labai susirūpinęs dėl to, kad kaip karo priemonė vis dažniau taikomi seksualiniu smurtu ir smurtu dėl lyties pagrįsti kankinimai; pabrėžia, kad seksualiniai ir su lytimi susiję nusikaltimai Romos statute įvardijami kaip karo nusikaltimai, nusikaltimai žmoniškumui arba laikomi sudėtine genocido ar kankinimo dalimi; primygtinai ragina valstybes stiprinti savo teisės aktus, kad būtų galima kovoti su šiomis problemomis; primena savo raginimą ES valstybėms narėms ir Europos Tarybos narėms (jei jos dar to nepadarė) kuo greičiau ratifikuoti ir įgyvendinti Stambulo konvenciją; ragina imtis tolesnių veiksmų siekiant panaikinti visų rūšių smurtą dėl lyties ir moterims ir mergaitėms taikomą žalingą praktiką, kaip antai priverstinės ar ankstyvos santuokos, moterų lyties organų žalojimas, seksualinis smurtas ir prekyba žmonėmis, taip pat prievartinis perėjimas į kitą tikėjimą; remia sprendimą tęsti bendrą ES ir JT iniciatyvą „Spotlight“; ragina ES delegacijas užtikrinti, kad būtų renkami duomenys apie smurtą prieš moteris, parengti konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas ir skatinti aukų apsaugos mechanizmus ir paramos aukoms struktūras;

35. tvirtina, kad galimybė naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis yra žmogaus teisė, o lytinė ir reprodukcinė sveikata bei teisės yra grindžiamos pagrindinėmis žmogaus teisėmis ir yra esminiai veiksniai kalbant apie žmogaus orumą; pabrėžia, kad nepakankamos galimybės gauti gyvybiškai svarbių prekių ir socialines paslaugas (pvz., gauti vandens, maisto, gauti sveikatos priežiūros, švietimo ir sanitarijos paslaugas), taip pat sunkumai siekiant galimybės naudotis lytinės ir reprodukcinės sveikatos priežiūros paslaugomis yra nepriimtinas žmogaus teisių pažeidimas; smerkia moterų lytinių ir reprodukcinę teisių pažeidimus, įskaitant atsisakymą suteikti joms galimybes naudotis atitinkamomis paslaugomis; pabrėžia, kad tinkama ir įperkama sveikatos priežiūra, įskaitant psichinės sveikatos priežiūrą, pavyzdžiui, psichologinę pagalbą, ir visuotinis lytinių ir reprodukcinę teisių paisymas bei galimybė jomis naudotis, taip pat švietimas turi būti užtikrinti visoms moterims, be to, jos turi turėti galimybes laisvai ir atsakingai priimti sprendimus dėl savo sveikatos, įskaitant lytinę ir reprodukcinę sveikatą; pažymi, kad šios paslaugos yra svarbios siekiant išsaugoti moterų gyvybes ir sumažinti kūdikių ir vaikų mirtingumą; mano, jog nepriimtina, kad moterų ir mergaičių lytinė ir reprodukcinė sveikata bei teisės tebėra ideologinio mūšio laukas, taip pat daugiašalėje aplinkoje; pabrėžia, kad ginkluotų konfliktų metu nukentėjusios moterys ir mergaitės turi teisę gauti būtinąją medicininę priežiūrą; pabrėžia, koks svarbus moterų vaidmuo, vykdamas konfliktų prevenciją ir juos sprendžiant, dalyvaujant taikos palaikymo, humanitarinės pagalbos operacijose ir atstatymo po konflikto veiksmuose, taip pat skatinant žmogaus teises ir demokratines reformas;

36. ragina ES bendradarbiauti su kitomis šalimis ir stiprinti veiksmus švietimo, sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų, duomenų rinkimo, finansavimo ir programavimo srityse, kad visame pasaulyje būtų vykdoma seksualinio smurto ir smurto dėl lyties prevencija ir į ją reaguojama; pabrėžia, kad švietimas yra svarbiausias kovos su diskriminacija ir smurtu prieš moteris ir vaikus būdas; ragina imtis priemonių siekiant palengvinti moterų ir mergaičių prieigą prie švietimo ir darbo rinkos, ypač daug dėmesio skiriant moterų vadovaujamose pareigose pusiausvyrai bendrovėse užtikrinti; ragina į ES susitarimus su besivystančiomis šalimis įtraukti nuostatą dėl mergaičių švietimo;

Vaiko teisės

37. pabrėžia, kad nepilnamečiai dažnai susiduria su specifinėmis prievartos formomis, pavyzdžiui, prievartinėmis vaikų santuokomis, vaikų prostitucija, vaikų kaip kareivių naudojimu, lyties organų žalojimu, vaikų darbu ir prekyba vaikais, ypač per humanitarines krizes ir ginkluotus konfliktus, todėl jiems reikia stipresnės apsaugos; atkreipia ypatingą dėmesį į neturinčius pilietybės vaikus, vaikus migrantus ir pabėgėlius; ragina ES bendradarbiauti su ES nepriklausančiomis valstybėmis siekiant panaikinti ankstyvas, vaikų ir prievartinės santuokas, nustatyti minimalų teisėtą santuokos amžių, kuris būtų 18 metų, reikalauti patikrinti abiejų sutuoktinių amžių bei tai, ar jie visiškai ir laisvai sutinka tuoktis, nustatyti privalomą santuokos registravimą ir užtikrinti, kad būtų laikomasi šių taisyklių; ragina įgyvendinti naujas ES iniciatyvas, kuriomis siekiama propaguoti ir ginti vaiko teises, taip pat užkirsti kelią prievartai prieš vaikus pasaulyje ir su tuo kovoti, reabilituoti ir iš naujo integruoti nuo konfliktų nukentėjusius vaikus, ypač tuos, kurie nukentėjo nuo ekstremistų grupuočių, taip pat vaikus, kenčiančius dėl įvairių rūšių ir kompleksinės diskriminacijos, ir suteikti jiems prieglobstį, šeimą bei bendruomenę grindžiamą aplinką, kaip natūralias jų gyvenimo sąlygas, kuriomis svarbiausia yra priežiūra ir švietimas; ragina ES inicijuoti tarptautinį judėjimą siekiant ginti vaiko teises, be kita ko, organizuojant tarptautinę konferenciją vaikų apsaugos nestabilioje aplinkoje klausimais; dar kartą pakartoja, jog būtina skubiai visuotinai ratifikuoti ir veiksmingai įgyvendinti JT vaiko teisių konvenciją ir jos fakultatyvinius protokolus;

Lesbiečių, gėjų, biseksualių, translyčių ir interseksualių (LGBTI) asmenų teisės

38. smerkia LGBTI asmenų savavališką sulaikymą, kankinimą, persekiojimą ir žudymą; pažymi, kad daugelyje pasaulio šalių LGBTI asmenys dėl savo seksualinės orientacijos tebėra persekiojami ir patiria smurtą; apgailestauja, kad daugelyje šalių homoseksualumas tebelaikomas nusikaltimu, o kai kuriose už jį numatyta mirties bausmė; mano, kad už tokios

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

praktikos taikymą ir smurto naudojimą prieš asmenis dėl jų seksualinės orientacijos turėtų būti baudžiama ir tokia praktika bei smurtas turėtų būti panaikinti; ragina įgyvendinti ES lesbiečių, gėjų, biseksualių, translyčių ir interseksualių asmenų (LGBTI) naudojimosi visomis žmogaus teisėmis propagavimo ir gynimo gaires;

Neįgaliųjų teisės

39. palankiai vertina tai, kad buvo ratifikuota JT neįgaliųjų teisių konvencija; dar kartą pabrėžia, jog svarbu, kad valstybės narės ir ES institucijos veiksmingai ją įgyvendintų; pabrėžia nediskriminavimo svarbą ir poreikį patikimai integruoti visuotinio prieinamumo principą į visas politikos sritis ir užtikrinti visas neįgaliųjų teises visose susijusiose ES politikos srityse, įskaitant vystymosi politiką; ragina sukurti pasaulinį kompetencijos centrą, skirtą ugdyti žmonių su negalia tinkamumui ateičiai ir jų verslumo įgūdžiams;

Kova su diskriminacija dėl priklausymo kastai

40. labai susirūpinęs atkreipia dėmesį į kastų hierarchijų, diskriminacijos dėl priklausymo kastai apimtį ir pasekmes, taip pat dėl priklausymo kastai vykdomus žmogaus teisių pažeidimus, įskaitant atsisakymą užtikrinti galimybes naudotis teisės sistema ar gauti darbą, nuolatinę segregaciją, skurdą ir stigmatizavimą, taip pat su kastomis susijusias kliūtis, trukdančias naudotis pagrindinėmis žmogaus teisėmis ir lengvinti žmogaus socialinę raidą; pakartoja savo raginimą formuoti ES politiką dėl diskriminacijos dėl kastos ir ragina ES imtis veiksmų vadovaujantis savo pačios dideliu nerimu dėl šios rūšies diskriminacijos; ragina patvirtinti ES diskriminacijos dėl priklausymo kastai prevencijos ir panaikinimo priemonę; pakartoja savo raginimą ES ir jos valstybėms narėms aktyviau dėti pastangas ir remti iniciatyvas JT ir delegacijų lygmenimis, siekiant panaikinti diskriminaciją dėl priklausymo kastai; pažymi, kad šiomis iniciatyvomis reikėtų skatinti konkrečių indikatorius kūrimą, duomenų kategorizavimą ir specialias priemones, skirtas spręsti su diskriminacija dėl priklausymo kastai susijusias problemas, kuo būtų naudojamosi įgyvendinant ir stebint darnaus vystymosi tikslus iki 2030 m. ir laikantis naujų JT gairių dėl diskriminacijos dėl kilmės ir teikiant pagalbą valstybėms;

Čiabuvių tautos

41. yra labai susirūpinęs dėl to, kad visame pasaulyje čiabuvių tautos susiduria su plačiai paplitusia ir sisteminga diskriminacija ir persekiojimu, įskaitant žmogaus teisių gynėjų persekiojimą, savavališkus areštus ir žudymus, priverstinį perkėlimą, žemės grobstymą ir įmonių daromus šių tautų teisių pažeidimus; pažymi, kad dauguma čiabuvių tautų gyvena žemiau skurdo ribos; ragina visas valstybes įtraukti čiabuvių tautas į sprendimų priėmimo procesą, susijusį su kovos su klimato kaita strategijomis; ragina valstybes ratifikuoti TDO konvencijos Nr. 169 dėl čiabuvių ir gentimis gyvenančių tautų nuostatas;

Minties, sąžinės, religijos ar tikėjimo laisvė

42. pabrėžia, kad minties, sąžinės, religijos ar tikėjimo laisvę (labiau žinomą kaip religijos ar tikėjimo laisvę), įskaitant laisvę netikėti, laikytis teistinių, neteistinių, agnostinių ar ateistinių pažiūrų, taip pat teisę būti atskalūnu ir neišpažinti jokios religijos, turi būti užtikrinta visame pasaulyje ir besąlygiškai saugoma; ragina Komisiją, Europos išorės veiksnių tarnybą (EIVT) ir valstybes nares labiau remti religijos ir tikėjimo laisvę ir pradėti dialogą su valstybėmis ir pilietinės visuomenės bei religinių, nereliginių, humanistinių ir filosofinių grupių, taip pat bažnyčių bei religinių asociacijų ir bendruomenių atstovais, kad būtų užkirstas kelias smurto veiksams, persekiojimui, netolerancijai ir asmenų diskriminacijai dėl minties, sąžinės, filosofinių nuomonių ir religijos ar tikėjimo; apgailestauja dėl to, kad daugelis šalių yra priėmusios ir įgyvendina draudimo keisti religiją ir šventvagystės įstatymus, kuriais veiksmingai ribojama ir net atimama religinių mažumų ir ateistų teisė į jų religijos ar tikėjimo laisvę; taip pat primygtinai ragina Komisiją, Europos išorės veiksnių tarnybą (EIVT) ir valstybes nares visapusiškai įgyvendinti ES religijos ar tikėjimo laisvės propagavimo ir apsaugos gaires;

43. ragina ES ir jos valstybes nares toliau kurti sąjungas ir stiprinti bendradarbiavimą su įvairiomis šalimis ir regioninėmis organizacijomis, siekiant teigiamų pokyčių, susijusių su religijos ir tikėjimo laisve, ypač konfliktų zonose, kuriose religinės grupės, kaip antai krikščionys Artimuosiuose Rytuose, yra ypač pažeidžiamos; visapusiškai pritaria ES praktikai Jungtinių Tautų žmogaus teisių taryboje ir JT Generalinėje Asamblėjoje imtis iniciatyvos rengiant temines rezolucijas religijos ir tikėjimo laisvės klausimais;

44. remia ES specialiojo pasiuntinio religijos ar tikėjimo laisvės propagavimo už ES ribų klausimais darbą ir pastangas; pakartoja savo raginimą Tarybai ir Komisijai atlikti skaidrų ir išsamų šio pasiuntinio pareigybės veiksmingumo ir pridėtinės vertės vertinimą, Komisijai vykdamas šio specialiojo pasiuntinio įgaliojimų ir pozicijos atnaujinimo ir sustiprinimo procesą; primygtinai ragina minėto pasiuntinio darbui suteikti pakankamai išteklių siekiant sustiprinti ES veiksmingumą šioje srityje;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

primena Tarybai ir Komisijai, kad reikia, nuolat konsultuojantis su religinėmis ir filosofinėmis organizacijomis, tinkamai remti šio specialiojo pasiuntinio institucinius įgaliojimus, pajėgumus ir pareigas, susijusius su religijos ar tikėjimo laisvės skatinimu už ES ribų, apsvarstant kelerių metų kadencijos, atliekant metinę peržiūrą, galimybę ir plėtojant darbo tinklus visose susijusiose ES institucijose, vadovaujantis 2019 m. sausio 15 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl ES gairių ir ES specialiojo pasiuntinio religijos ar tikėjimo laisvės propagavimo už ES ribų klausimais įgaliojimų;

Išraiškos laisvė, žiniasklaidos laisvė ir teisė į informaciją

45. griežtai smerkia žurnalistams, nepriklausomai žiniasklaidai, tinklaraštininkams ir pranešėjams apie pažeidimus, jų žudymą, grobimą, įkalinimą bei bauginimą ir prieš juos rengiamus išpuolius, be kita ko, fizinėmis ir teisinėmis priemonėmis, patirtus 2018 m.; ragina ES dėti visas pastangas ateityje juos apsaugoti; primena, kad saviraiškos ir žiniasklaidos laisvė skatina pliuralizmo kultūrą, yra vienas iš esminių demokratinės visuomenės pagrindo elementų; primena, kad žurnalistai turėtų laisvai ir nebijodami persekiojimo ar įkalinimo verstis savo profesine veikla; pabrėžia, kad bet koks saviraiškos laisvės ir žiniasklaidos laisvės ribojimas, pvz., internetinio turinio pašalinimas, turi būti išimtinis, taikomas didžiausią dėmesį skiriant būtinumo ir proporcingumo principams, numatytas įstatyme ir paremtas teismo sprendimu;

46. ragina ES, jos valstybes nares ir visų pirma ES specialųjį įgaliotinį žmogaus teisių klausimais atidžiau stebėti visus saviraiškos ir žiniasklaidos laisvės, nepriklausomumo ir pliuralizmo suvaržymus visame pasaulyje, vykdyti geresnę visų rūšių apribojimų internete ir realiame gyvenime, taikomų išraiškos ir žiniasklaidos laisvei, stebėseną, sistemingai tokius suvaržymus pasmerkti ir taikyti visus turimus diplomatijos būdus ir priemones šiems suvaržymams panaikinti; pabrėžia, kad svarbu pasmerkti neapykantą ir smurtą kurstančias kalbas, viešinamas internete ir kitur, nes jos kelia tiesioginę grėsmę teisinei valstybei ir žmogaus teisėse įtvirtintoms vertybėms; remia iniciatyvas, kurios padeda atskirti melagingas žinias ir propagandinę klaidingą informaciją nuo informacijos, surinktos atlikus tikrą ir nepriklausomą žurnalistinį tyrimą; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti veiksmingą ir sistemingą ES gairių dėl saviraiškos laisvės internete ir realiame gyvenime įgyvendinimą ir reguliariai stebėti jų poveikį;

Kova su bausmėmis, kankinimu ir kitų formų netinkamu elgesiu

47. smerkia tai, kad daugelyje šalių visame pasaulyje nesiliauja kankinimo, nežmoniško ar žeminančio elgesio ir mirties bausmės praktika, kuri ir toliau taikoma; yra susirūpinęs dėl to, kad daugeliu atveju mirties bausmė paskirta ir įvykdyta dėl priežasčių, kurios neatitinka sunkaus nusikaltimo apibrėžties, o tai prieštarauja tarptautinei teisei; ragina šalis, dar nepaskelbusias mirties bausmės moratoriumo, nedelsiant tai padaryti, nes tai yra žingsnis mirties bausmės panaikinimo kryptimi; ragina ES dėti daugiau pastangų, siekiant panaikinti kankinimą ir mirties bausmę; ragina ES ir jos valstybes nares būti itin budrias tų valstybių, kurios grasina grąžinti mirties bausmę teisiškai ar faktiškai, atžvilgiu; ragina nutraukti pasaulinę prekybą prekėmis, naudojamomis kankinimui ir mirties bausmei vykdyti;

48. mano, kad yra itin svarbu kovoti su visų formų kankinimu ir netinkamu elgesiu su kalinamais ar kitose sulaikymo vietose laikomais asmenimis, įskaitant psichologinius kankinimus, ir labiau stengtis užtikrinti, kad būtų laikomasi atitinkamos tarptautinės teisės šioje srityje, taip pat užtikrinti kompensacijas aukoms; labai nerimauja, kad kalinimo sąlygos, įskaitant galimybes gauti priežiūrą ir vaistų, ypač dėl tokių ligų kaip hepatitas ar ŽIV, ir kalėjimų būklė kai kuriose šalyse kelia didelį susirūpinimą; primena, kad atsisakymas leisti kaliniams naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis yra laikomas netinkamu elgesiu ar net kankinimu, o taip pat gali būti laikoma asmens, kuriam kilęs pavojus, palikimu be pagalbos; pritaria persvarstyti ES kovos su kankinimu ir kitokiu žiauru, nežmonišku ar žeminančiu elgesiu ar baudimu trečiojoje šalyse politikai; ragina ES valstybes nares į visus savo veiksmus ir visų sričių politiką integruoti apsaugos nuo kankinimo ir kitokio netinkamo elgesio priemones;

49. palankiai vertina ES kovos su kankinimu koordinavimo grupės įsteigimą 2017 m.; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina ES teisės aktų atnaujinimą, kurį atlikti raginama 2018 m. lapkričio 29 d. priimtoje teisėkūros rezoliucijoje dėl prekybos tam tikromis prekėmis, kurios galėtų būti naudojamos mirties bausmei vykdyti, kankinimui ar kitokiam žiauriam elgesiui ir baudimui⁽¹²⁾; pabrėžia, kad kovojant su kankinimu ir kitokiu netinkamu elgesiu svarbu toliau stiprinti bendradarbiavimą su JT mechanizmais, regioninėmis institucijomis ir tokiais susijusiais subjektais, kaip antai Tarptautinis baudžiamasis teismas, pilietinės visuomenės organizacijos ir žmogaus teisių gynėjai;

⁽¹²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2018)0467.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

Verslas ir žmogaus teisės

50. dar kartą patvirtina, kad visų įmonių, dirbančių vidaus rinkoje ir tarptautiniu mastu, veikla turi visiškai atitikti tarptautinius žmogaus teisių standartus; be to, dar kartą patvirtina, kad svarbu skatinti įmonių socialinę atsakomybę; pabrėžia, jog svarbu, kad Europos įmonės atliktų vadovaujamą vaidmenį propaguodamos tarptautinius verslo ir žmogaus teisių standartus; primena verslo atsakomybę užtikrinti, kad jų veikla ir tiekimo grandinės nebūtų susijusios su žmogaus teisių pažeidimais, įskaitant prievartinį ir vaikų darbą, čiabuvių teisių pažeidimus, žemės grobimą ir išpuolius prieš žmogaus teisių gynėjus bei grąsinimus jiems, taip pat aplinkos degradavimą;

51. pabrėžia, kad tarptautinėje žmogaus teisių teisėje būtina sukurti tarptautinių korporacijų ir kitų įmonių veiklos reguliavimo priemonę, kuri būtų privaloma tarptautiniu mastu; ragina paspartinti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl įmonių prievolės laikytis žmogaus teisių ir deramo atsargumo reikalavimų, siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimui įmonėmis vykdamas veiklą pasauliniu mastu ir pagerinti nukentėjusiųjų nuo netinkamo įmonių elgesio galimybes naudotis teisinėmis gynybos priemonėmis; pabrėžia kaip svarbu tai, kad visoms šalims reikia visapusiškai įgyvendinti JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus, ir ragina tas ES valstybes nares, kurios dar nepriėmė nacionalinių veiksmų planų dėl verslo teisių, tai padaryti kuo greičiau; ragina ES ir jos valstybes nares konstruktyviai dalyvauti JT tarptautinių korporacijų ir kitų verslo įmonių tarpvyriausybines ekspertų darbo grupės žmogaus teisių klausimais darbe; mano, kad tai yra būtinas žingsnis žmogaus teisių skatinimo ir apsaugos srityje;

52. primygtinai ragina Komisiją užtikrinti, kad Europos investicijų banko (EIB) ir Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko (ERPB) remiami projektai atitiktų ES politiką ir įsipareigojimus žmogaus teisių srityje ir būtų taikomos atskaitomybės priemonės, kuriais pasinaudojant asmenys galėtų kelti klausimus dėl pažeidimų, susijusių su EIB ir ERPB veikla; mano, kad ES tarpinstitucinė verslo ir žmogaus teisių darbo grupė būtų naudinga papildoma priemonė; ragina privatųjį sektorių, visų pirma finansų, draudimo ir transporto įmones, teikti savo paslaugas humanitarinės pagalbos teikėjams, vykdančioms pagalbos veiklą, visapusiškai laikantis humanitarinių išimčių ir išimčių, numatytų ES teisės aktuose; palankiai vertina tai, kad buvo įsteigtas Nepriklausomo Kanados atsakingų įmonių ombudsmeno postas;

53. palankiai vertina BLS + lengvatų sistemą, kaip priemonę, kuria skatinama veiksmingai įgyvendinti 27 pagrindines tarptautines konvencijas dėl žmogaus teisių ir darbo standartų; pripažįsta, kad pasaulinės vertės grandinės padeda stiprinti tarptautinius pagrindinius darbo, aplinkos ir socialinius standartus bei sudaro tvarios pažangos galimybę, ypač besivystančiose šalyse bei pavojuje dėl klimato kaitos esančiose šalyse; pabrėžia, kad ES nepriklausančios šalys, besinaudojančios BLS + lengvatų sistema, turėtų įrodyti, kad pasiekė pažangos visais žmogaus teisių aspektais; pažymi, kad griežtesni ir veiksmingi stebėsenos mechanizmai galėtų sustiprinti prekybos lengvatų sistemų sverto galimybes reaguojant į žmogaus teisių pažeidimus; pritaria tam, kad žmogaus teisių paisymo sąlygą įtraukiama į ES ir ES nepriklausančių valstybių tarptautinius susitarimus, įskaitant prekybos ir investicijų susitarimus, ir įgyvendinama; ragina Komisiją vykdyti veiksmingą ir sistemingą šių sąlygų įgyvendinimo stebėseną ir užtikrinti, kad atitinkamos valstybės jų laikosi, taip pat teikti Parlamentui reguliarias ataskaitas apie tai, kaip šalys partnerės paiso žmogaus teisių;

Naujos technologijos ir žmogaus teisės

54. pabrėžia, kad svarbu parengti ES strategiją, pagal kurią būtų diegiamos naujos technologijos, pvz., žmonių reikmėms skirtas dirbtinis intelektas, sprendžiamos galimos naujų technologijų grėsmės žmogaus teisėms problemos, įskaitant dezinformaciją, masinį sekimą, melagingas žinias, neapykantos kurstymą, valstybės finansuojamus apribojimus ir piktnaudžiavimą dirbtinio intelekto naudojimu; taip pat pabrėžia specifines grėsmes, kurias šios technologijos gali kelti žmogaus teisių gynėjams kontroliuojant, apribojant teisėtą jų veiklą ir šiai veiklai kenkiant; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti tinkamą pusiausvyrą tarp žmogaus teisių, ypač teisės į privatumą, ir kitų teisėtų aplinkybių, tokių kaip saugumas ar kova su nusikalstamumu, terorizmu ir ekstremizmu; reiškia susirūpinimą dėl to, kad kai kurios kibernetinės dvejojo naudojimo stebėjimo technologijos vis plačiau naudojamos prieš kovotojus už žmogaus teises, žurnalistus, politinius oponentus ir teisininkus;

55. ragina ES ir jos valstybes nares bendradarbiauti su trečiųjų šalių vyriausybėmis, kad būtų užkirstas kelias represiniams kibernetinio saugumo ir kovos su terorizmu teisės aktams ir teisės praktikoms; primena įsipareigojimą kasmet atnaujinti Tarybos reglamento (EB) Nr. 428/2009⁽¹³⁾ I priedą, kuriame pateikiamas dvejojo naudojimo prekių, kurioms reikalingas leidimas, sąrašas; pabrėžia, kad siekiant užtikrinti saugią ir įtraukią skaitmeninę ateitį visiems, laikantis

⁽¹³⁾ OL L 134, 2009 5 29, p. 1.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

tarptautinių žmogaus teisių srities teisės aktų, reikalingas veiksmingas ir įtraukus vyriausybės, privačiojo sektoriaus, pilietinės visuomenės, akademinės ir techninės bendruomenių, socialinių partnerių ir kitų suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimas skaitmeninėje srityje;

Migrantai ir pabėgėliai

56. pabrėžia, kad reikia skubiai šalinti pagrindines migracijos srautų priežastis, tokias kaip karai, konfliktai, autoritariniai režimai, persekiojimai, neteisėtos migracijos tinklai, prekyba žmonėmis, kontrabanda, skurdas, ekonominė nelygybė ir klimato kaita, ir surasti ilgalaikius sprendimus, grindžiamus pagarba žmogaus teisėms ir orumui; pabrėžia, kad reikia sukurti teisėtus migracijos kanalus ir būdus, taip pat, kai įmanoma, lengvinti savanoriškus grįžimus, vadovaujantis negražinimo principu;

57. ragina spręsti pabėgėlių krizės išorės aspekto klausimą, be kita ko, randant tvarius konfliktų sprendimus plėtojant bendradarbiavimą ir partnerystes su atitinkamomis trečiosiomis šalimis; mano, kad tarptautinės pabėgėlių ir žmogaus teisių teisės laikymasis yra svarbus bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis elementas; pabrėžia, kad reikia imtis tikrų veiksmų, laikantis Pasaulinio susitarimo dėl migracijos ir pabėgėlių, didinti pabėgėlių pasitikėjimą savimi, plėsti prieigą prie trečiųjų šalių sprendimų, gerinti žmogaus teisių sąlygas migracijos valdymo srityje, ypač kilmės ir tranzito šalyse, kad pabėgėliai galėtų saugiai ir oriai grįžti; ragina ES ir valstybes nares užtikrinti visapusišką politikos trečiųjų šalių atžvilgiu ir lėšų trečiosioms šalims skyrimo siekiant bendradarbiavimo migracijos srityje, skaidrumą; mano, kad svarbu, jog ištekliai, skirti vystymuisi ir bendradarbiavimui, nebūtų perskirti kitiems tikslams siekti, ir kad jais negalėtų pasinaudoti subjektai ir asmenys, atsakingi už žmogaus teisių pažeidimus; ragina ES remti Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuro iniciatyvą iki 2024 m. panaikinti bepilietybę ES ir už jos ribų;

58. smerkia pabėgėlių ir migrantų mirties atvejus Viduržemio jūroje ir ten pabėgėlių ir migrantų patirtus žmogaus teisių pažeidimus; taip pat smerkia išpuolius prieš NVO, kurios padeda šiems žmonėms; ragina ES ir jos valstybes nares sustiprinti humanitarinę pagalbą priverstinai perkeltiems asmenims; ragina ES ir jos valstybes nares teikti paramą pabėgėlius priimančiosioms bendruomenėms; primygtinai reikalauja, kad dėl šios priežasties Pasaulinio susitarimo dėl migracijos ir pabėgėlių įgyvendinimas būtų vykdomas kartu įgyvendinant ir JT darbotvarkę iki 2030 m., kaip nustatyta darnaus vystymosi tiksluose, taip pat didinant investicijas besivystančiose šalyse;

59. pabrėžia, kad kritinė padėtis klimato srityje ir masinis biologinės įvairovės nykimas yra didžiausios grėsmės žmogaus teisėms; ragina Komisiją ir Europos išorės veiksnių tarnybą (EIVT) parengti ES strategiją, skirtą apsaugoti teisę į sveiką aplinką, glaudžiai bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis, kaip antai Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuras (UNHCR), kuris neseniai pradėjo įgyvendinti bendrą strategiją su JT aplinkos programa (JTAP); pabrėžia, kad, JT duomenimis, iki 2050 m. labai padidės dėl klimato kaitos priverstų migruoti žmonių skaičius; primena valstybių ir kitų atsakingų institucijų išpareigojimus švelninti klimato kaitos padarinius bei neleisti atsirasti neigiamam jų poveikiui žmogaus teisėms; palankiai vertina tarptautines pastangas skatinti, kad aplinkos, gaivalinių nelaimių ir klimato kaitos klausimai būtų integruoti į žmogaus teisių sritį; ragina ES aktyviai dalyvauti tarptautinėse diskusijose dėl galimos teisinės sistemos, pagal kurią būtų ginami dėl aplinkos ir klimato kaitos persikeliantys asmenys;

Parama demokratijai

60. pabrėžia, kad ES turėtų ir toliau aktyviai remti demokratinę ir veiksmingą politinę pliuralizmą žmogaus teisių institucijose, nepriklausomas žiniasklaidos, parlamentų ir pilietinės visuomenės pastangas skatinti demokratizaciją atsižvelgiant į aplinkybes, sykiu turint mintyje atitinkamų trečiųjų šalių kultūrinį ir nacionalinį pagrindą, siekiant stiprinti dialogą ir partnerystę; primena, kad žmogaus teisės yra demokratizacijos procesų kertinis akmuo; teigiamai vertina nuoseklią Europos demokratijos fondo veiklą Vakarų Balkanuose ir rytinėse bei pietinėse ES kaimyninėse šalyse, siekiant skatinti demokratiją ir pagarbą pagrindinėms teisėms ir laisvėms; primena, kad įgyvendinant plėtos ir kaimynystės politiką įgyta perėjimo prie demokratijos patirtis ir išmoktos pamokos galėtų veiksmingai padėti nustatyti geriausią praktiką, kurią būtų galima taikyti siekiant remti ir tvirtinti kitus demokratizacijos procesus visame pasaulyje; primena, jog įrodyta, kad ES plėtra yra veiksmingiausia priemonė, kuria remiama demokratija, teisinės valstybės principas ir žmogaus teisės Europos žemyne, ir kad todėl turėtų išlikti galimybė įstoti į ES šalims, kurios nori įstoti į Sąjungą ir įgyvendina reformas, nustatytas ES sutarties 49 straipsnyje; primygtinai ragina ES per visus plėtos procesus atidžiai stebėti žmogaus teisių ir mažumoms priklausančių asmenų teisių apsaugos nuostatų įgyvendinimą;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

61. palankiai vertina 2019 m. spalio 14 d. Tarybos išvadas dėl demokratijos, kaip ES demokratijos stiprinimo metodo atnaujinimo ir stiprinimo proceso pradžią; šiuo atžvilgiu pabrėžia švietimo vaidmenį žmogaus teisių ir demokratizacijos srityse, nes tai yra esminė priemonė, skirta šioms vertybėms stiprinti tiek Europos Sąjungoje, tiek už jos ribų; pabrėžia, kad svarbu patvirtinti specialias ES paramos demokratijai programų finansavimo taisykles atsižvelgiant į demokratinių pokyčių pobūdį; pabrėžia, kad reikia investuoti į pakankamus išteklius siekiant geriau koordinuoti paramos demokratijai programas ir politikos prioritetus; remia pastangas užtikrinti ES paramos šioje srityje skaidrumą; išsipareigoja skatinti didesnę demokratinių procesų skaidrumą, visų pirma politinių ir tam tikriems klausimams skirtų įvairių nevalstybinių subjektų kampanijų finansavimą;

62. dar kartą pabrėžia, kad palankiai vertina nuolatinę ES paramą rinkimų procesams ir pagalbą rengiant rinkimus, taip pat vietos stebėtojams teikiamą paramą; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina ir visapusiškai remia Parlamento paramos demokratijai ir rinkimų koordinavimo grupės darbą; primena, kokia svarbi tinkama su rinkimų stebėjimo misijų ataskaitomis ir rekomendacijomis susijusi tolesnė veikla, vykdoma siekiant padidinti jų poveikį ir gerinti atitinkamose šalyse demokratiniams standartams ES teikiamą paramą; pabrėžia, kad per visą rinkimų ciklą reikia remti demokratiją, taikant ilgalaikes ir lanksčias programas, kurios atspindėtų demokratinių pokyčių pobūdį; primygtinai ragina stebėti kandidatų žmogaus teisių pažeidimų rinkimų proceso metu atvejus, visų pirma pažeidžiamoms grupėms arba mažumoms priklausančių kandidatų žmogaus teisių pažeidimus;

o

o o

63. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai, ES specialiajam įgaliotiniui žmogaus teisių klausimais, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, JT Saugumo Tarybai, JT generaliniam sekretoriui, 74-osios JT Generalinės Asamblėjos sesijos pirmininkui, JT žmogaus teisių tarybos pirmininkui, JT vyriausiajam žmogaus teisių komisarui ir ES delegacijų vadovams.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

P9_TA(2020)0008

Metinis pranešimas dėl bendros užsienio ir saugumo politikos įgyvendinimo**2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl metinio pranešimo dėl bendros užsienio ir saugumo politikos įgyvendinimo (2019/2136(INI))**

(2021/C 270/04)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos metinį pranešimą Europos Parlamentui dėl bendros užsienio ir saugumo politikos,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) V antraštinę dalį,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Chartiją ir 1975 m. Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) Helsinkio baigiamąjį aktą,
- atsižvelgdamas į 1949 m. Šiaurės Atlanto sutartį ir 2018 m. liepos 10 d. bendrą deklaraciją dėl ES ir NATO bendradarbiavimo,
- atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimą dėl politinės atskaitomybės ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2016 m. Visuotinę Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategiją,
- atsižvelgdamas į 2017 m. birželio 7 d. Komisijos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą komunikatą „Strateginis požiūris į atsparumą ES išorės veikslių srityje“ (JOIN(2017)0021),
- atsižvelgdamas į 2018 m. gegužės 17 d. Sofijos deklaraciją ir 2018 m. birželio 26 d. bei 2019 m. birželio 18 d. Tarybos išvadas dėl plėtros ir stabilizacijos bei asociacijos proceso,
- atsižvelgdamas į 2015 m. rugsėjo 25 d. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rezoliuciją A/RES70/1 „Keiskime mūsų pasaulį. Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m.“
- atsižvelgdamas į 2000 m. JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 1325, kurioje nustatyta moterų, taikos ir saugumo darbotvarkė,
- atsižvelgdamas į savo 2017 m. lapkričio 15 d. rekomendaciją Tarybai, Komisijai ir Europos išorės veikslių tarnybai (EIVT) dėl Rytų partnerystės, rengiantis 2017 m. lapkričio mėn. aukščiausiojo lygio susitikimui ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A9-0054/2019),

⁽¹⁾ OL C 210, 2010 8 3, p. 1.⁽²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0440.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

- A. kadangi Parlamentas yra įpareigotas vykdyti bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) bei bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) demokratinę kontrolę, jis yra už tai atsakingas ir, kad galėtų atlikti šį vaidmenį, jam turėtų būti suteikiamos veiksmingos tam būtinos priemonės;
- B. kadangi ES išorės veiksmai tiesiogiai veikia ES ir už jos ribų gyvenančių jos piliečių gerovę ir jais siekiama užtikrinti saugumą ir stabilumą, sykiu apsaugant europietiškas laisvės, demokratijos, lygybės, teisinės valstybės ir pagarbos žmogaus teisėms vertybes; kadangi Europos Sąjungos, kaip pasaulinės taikos ir saugumo užtikrinimo veikėjos, patikimumas priklauso nuo to, kaip ji pati praktiškai laikosi savo vertybių, todėl vertybėmis grindžiama užsienio politika yra labai naudinga pačiai Sąjungai;
- C. kadangi Europos Sąjunga gali skleisti pagrindines savo vertybes tik tuomet, kai jos saugomos ir jų laikomasi visose jos valstybėse narėse;
- D. kadangi šiuo metu mūsų tradiciniai partneriai traukiasi iš pasaulinės arenos, didėja spaudimas daugiašaliam bendradarbiavimui ir daugiašalėms institucijoms ir vis labiau įsitvirtina regioninės jėgos;
- E. kadangi jau kurį laiką blogėja Sąjungos strateginė aplinka, o tai reiškia, kad kiek įmanoma greičiau reikia stipresnės Europos, kuri veiktų vieningai savo išorės santykių srityje, kad būtų galima įveikti daugybę iššūkių, kurie daro tiesioginį ar netiesioginį poveikį jos valstybių narių ir piliečių saugumui; kadangi poveikį ES piliečių saugumui daro tokie veiksniai: prie rytinių ir pietinių Europos žemyno sienų vyksta ginkluoti konfliktai ir yra nestabilių valstybių; reiškiasi terorizmas – ypač džihadizmas, vykdomi kibernetiniai išpuoliai ir dezinformacijos kampanijos; užsienio galios kišasi į Europos politinius ir rinkimų procesus; keliamos abejonės dėl masinio naikinimo ginklų platinimo ir dėl susitarimų dėl ginklų neplatinimo; aštrėja regioniniai konfliktai, lemiantys priverstinį gyventojų persikėlimą ir nekontroliuojamus migracijos srautus; valstybėse narėse kyla įtampa dėl apsirūpinimo energija; konkuruojama dėl gamtos išteklių, energetinės priklausomybės ir energetinio saugumo; prie Europos sienų ir joje pačioje auga organizuotas nusikalstamumas; mažėja pastangų nusiginkluoti; vyksta klimato kaita;
- F. kadangi džihadizmas šiuo metu yra viena pagrindinių grėsmių Sąjungos piliečių saugumui, reikėtų tiek ES viduje, tiek jos išorėje imtis skubių, ryžtingų ir koordinuotų veiksmų;
- G. kadangi nė viena valstybė narė negali pati viena susidoroti su bet kokiais Europos žemyne ir jo artimoje aplinkoje kylančiais iššūkiais; kadangi turėtų būti paisoma ir užtikrinamas valstybių narių lygybės principas rengiant ES užsienio ir saugumo politiką ir veiksmus; kadangi turėtų būti paisoma nacionalinių parlamentų išimtinių teisių jų valstybės užsienio ir saugumo politikos srityje; kadangi plataus užmojo, patikima ir veiksminga bendra užsienio politika turi būti grindžiama pakankamais finansiniais ištekliais ir laiku vykdomais ryžtingais ES veiksmis; kadangi ES išorės politikos priemonės turi būti naudojamos nuosekliau ir darniau;
- H. kadangi daugiašališkumas yra vienintelė taikos, saugumo ir tvaraus bei įtraukaus vystymosi garantija labai poliarizuotoje tarptautinėje aplinkoje; kadangi kyla pavojus ES pamatams, kai imama kvestionuoti visuotines normas ir vertybes – įskaitant pagrindines žmogaus teises, tarptautinę teisę ir humanitarinę teisę – arba kai pradedama jomis piktnaudžiauti; kadangi daugiašališkumas yra centrinis Europos Sąjungos bendros užsienio ir saugumo politikos principas, įtvirtintas ES sutartyje;
- I. kadangi, pasauliui išgyvenant visuotinę galios svertų pasikeitimą, ryškiausia užsienio politikos tendencija tampa geopolitinė konkurencija, reikalaujanti greito, vieningo ir tinkamo atsako mechanizmų ir pajėgumų; kadangi dėl valstybių narių vienybės stokos ES dažniausiai nedalyvauja vykstant visuotiniam galios svertų pasikeitimui ir geopolitinei konkurencijai;
- J. kadangi kylantys valstybiniai veikėjai ir naujos ekonominės galios siekia pasaulinių ir regioninių tikslų, kurie gali turėti destabilizuojantį poveikį ir kelti pavojų taikai ir stabilumui Europos kaimynystėje, turėti neprognozuojamų pasekmių ne vien Europos ir pasauliniam saugumui, bet ir taikai apskritai; kadangi kyla pavojus, kad Europa pasiliks sprendimus priimančių sferų nuošalyje ir dėl to atsiders itin nepalankioje padėtyje; kadangi dėl tokių visuotinių pokyčių atsiranda sąlygos autokratinių lyderių, smurtą naudojančių nevalstybinių subjektų ir gyventojų protesto judėjimų atsiradimui;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

- K. kadangi ES saugumo aplinka, kuri priklauso nuo taikos ir stabilumo kaimyninėse šalyse, yra nepastovesnė, nenuspėjama, sudėtinga ir pažeidžiama išorės spaudimui – kuris jau daromas vykdant hibridinį karą, įskaitant priešišką Rusijos ir kitų veikėjų propagandą, be to, didėja radikalių teroristinių grupuočių keliami grėsmė, o tai trukdo ES naudotis savo suverenumu ir strateginiu savarankiškumu; kadangi nestabilumas ir nenuspėjamumas Sąjungos pasienyje ir jos artimoje kaimynystėje kelia tiesioginę grėsmę žemyno saugumui; kadangi vidaus ir išorės saugumas yra neatskiriami dalykai; kadangi šis išorės spaudimas apima tiek fizinę, tiek internetinę plotmę; kadangi dezinformacija ir kitų formų išorės jėgų kišimasis kelia didelį pavojų Europos Sąjungos suverenumui bei didelę grėsmę jos stabilumui ir saugumui;
- L. kadangi pagrindinės pasaulinių konfliktų priežastys yra socialinė ir ekonominė nelygybė, priespauda, klimato kaita ir įtraukaus dalyvavimo trūkumas; kadangi 2015 m. visos JT valstybės narės patvirtino Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus (DVT), kad būtų parengtas lygiateisio, teisingo, darnaus ir įtraukaus pasaulinio bendradarbiavimo veiksmų planas;
- M. kadangi klimato kaitos padariniai daro vis didesnę poveikį įvairiems žmogaus gyvenimo aspektams, vystymosi galimybėms, pasaulinei geopolitinei tvarkai ir pasaulio stabilumui; kadangi labiausiai nuo klimato kaitos nukentės tie, kurie turi mažiau išteklių prie jos prisitaikyti; kadangi vykdant ES užsienio politiką daugiau dėmesio turėtų būti skiriama daugiašalės veiklos skatinimui, bendradarbiaujant konkrečiais su klimatu susijusiais klausimais, kuriant strategines partnerystes ir stiprinant valstybinių ir nevalstybinių subjektų, įskaitant pagrindinius pasaulio teršėjus, tarpusavio bendradarbiavimą ir tarpusavio sąveiką;
- N. kadangi pasaulyje vis mažiau paisoma žmogaus teisių; kadangi žmonės iš visų pasaulio regionų, kai jų pačių vyriausybės juos apleidžia, ieško paramos Europoje, kad galėtų užtikrinti savo žmogaus teisių paisymą;
- O. kadangi ES plėtros politika yra veiksminga Sąjungos užsienio politikos priemonė; kadangi Europos kaimynystės politika (EKP) yra pagrindinė priemonė ES rytinių ir pietinių kaimyninių šalių atžvilgiu;
- P. kadangi tikimasi, jog iki 2050 m. daugiau nei pusė pasaulio gyventojų skaičiaus augimo bus užfiksuota Afrikoje, kurioje, kaip tikimasi, gyvens 1,3 mlrd. iš papildomai gimsiančių 2,4 mlrd. planetos žmonių; kadangi dėl tokio augimo koncentracijos ir klimato kaitos pasekmių kai kuriose skurdžiausiose šalyse kils daug naujų problemų, kurios, jeigu nebus sprendžiamos jau dabar, turės itin sunkių pasekmių tiek šioms šalims, tiek Europos Sąjungai; kadangi naujausioje Jungtinių Tautų prekybos ir plėtros konferencijos (UNCTAD) 2019 m. prekybos ir plėtros ataskaitoje nurodyta, kad reikės papildomų 2,5 trln. JAV dolerių per metus norint pasiekti JT darnaus vystymosi darbotvarkėje iki 2030 m. nustatytus tikslus;
- Q. kadangi, atsižvelgiant į tai, kad žlugo svarbūs ginklų kontrolės ir nusiginklavimo susitarimai, taip pat atsižvelgiant į „besiformuojančias technologijas“, kaip antai kibernetinės technologijos ir autonominiai ginklai, nusiginklavimas, ginklų kontrolė ir ginklų neplatintas turėtų tapti pagrindiniu ES užsienio ir saugumo politikos akcentu; kadangi Bendroji Tarybos pozicija 2008/944/BUSP⁽³⁾ turi būti persvarstyta ir atnaujinta taip, kad kriterijai būtų griežtai taikomi ir įgyvendinami bei būtų nustatytas sankcijų mechanizmas;

Pavojus daugiašališkumui: būtinybė nedelsiant užtikrinti, kad Europa būtų stipresnė ir vieninga

1. primena, kad, konkuruojančioms galioms vis dažniau metant iššūkį taisyklėmis pagrįstai pasaulio tvarkai, mes, europiečiai, tiek už ES ribų, tiek jos viduje turime ginti visuotines vertybes, taisykles ir principus – ypač daugiašališkumą, tarptautinę teisę, teisinę valstybę, demokratiją, žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių paisymą, laisvą ir sąžiningą prekybą, nesmurtinį konfliktų sprendimą ir bendras Europos vertybes; pabrėžia, kad siekdama išsaugoti savo, kaip visuotinių vertybių, pvz., demokratijos, puoselėtojos, patikimumą Europos Sąjunga turi veikti nuosekliai laikydamasi savo principų;

⁽³⁾ OL L 335, 2008 12 13, p. 99.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

2. pabrėžia, kad daugiašališkumas privalo būti ES pastangų užkirsti kelią konfliktams, juos švelninti ir spręsti kertinis akmuo, paremtas tarptautinės teisės normomis ir principais, JT Chartija ir ESBO 1975 m. Helsinkio baigiamojo akto nuostatomis, nes tai geriausias būdas užtikrinti tarptautinį politinį dialogą, taiką ir stabilią pasaulio tvarką; yra įsitikinęs, kad labai pablogėjus strateginei aplinkai vis didesnė tampa Sąjungos ir jos valstybių narių atsakomybė už tarptautinio saugumo užtikrinimą;

3. pabrėžia, kad daugiašališkumas yra kertinis ES užsienio ir saugumo politikos akmuo ir tai geriausias būdas užtikrinti taiką, saugumą, žmogaus teises ir gerovę; pabrėžia, kad šis požiūris naudingas žmonėms Europoje ir visame pasaulyje; pripažįsta trejų daugiašališkumo pobūdį, grindžiamą šiais principais: laikytis tarptautinės teisės ir užtikrinti, kad ES veiksmai būtų grindžiami tarptautinės teisės taisyklėmis ir normomis bei tarptautiniu bendradarbiavimu; išplėsti daugiašališkumą iki naujos pasaulinės tikrovės, kurioje būtų skatinamas kolektyvinis požiūris ir ieškoma galimybės pasinaudoti ES normatyviniais pajėgumais, autonomija ir įtaka tarptautinėse organizacijose, išsaugant ir plečiant jų įtaką ir reformuojant tarptautines organizacijas taip, kad daugiašalės organizacijos atitiktų savo paskirtį; be to, pripažįsta, kad siekiant veiksmingo daugiašališkumo turi būti matomas ir sprendžiamas valstybinių ir nevalstybinių subjektų galios skirtumų klausimas; palankiai vertina Sąjungos veiksmus ryžtingai remiant Paryžiaus susitarimą, regioninius taikos susitarimus ir branduolinį nusiginklavimą;

4. apgailestauja dėl to, kad Jungtinės Amerikos Valstijos palaipsniui vis mažiau dalyvauja daugiašalėje pasaulio tvarkoje, pvz., jos pasitraukė iš Paryžiaus susitarimo, Bendro visapusiško veiksmų plano (BVVP), Jungtinių Tautų žmogaus teisių tarybos ir UNESCO, ir dėl to, kad jos nusprendė nutraukti savo finansavimą Jungtinių Tautų pagalbos ir darbų agentūrai Palestinos pabėgėliams Artimuosiuose Rytuose (UNRWA); atsižvelgdamas į tai, labai pritaria tam, kad visos šalys saugotų ir visapusiškai įgyvendintų BVVP, kuris yra sudėtinė pasaulinės daugiašalės tvarkos ir ginklų neplatavimo režimo dalis ir prisideda prie regioninio saugumo Artimuosiuose Rytuose; nepritaria tam, kad Jungtinės Amerikos Valstijos po to, kai pasitraukė iš BVVP, vienašališkai iš naujo nustatytų ekstrateritorialias sankcijas, nes tai labai kenkia teisėtiems ES ekonominiams ir užsienio politikos interesams; ragina ES ir jos valstybes nares stiprinti vienybę, atgrasomąjį poveikį ir atsparumą trečiųjų šalių antrinių sankcijų įvedimui ir būti pasirengusias imtis atsakomųjų priemonių prieš bet kurią šalį, kuri kenkia teisėtiems ES interesams, taikydama antrines sankcijas;

5. apgailestauja, kad esama daug transatlantinės partnerystės problemų ir trikdžių, tačiau tokia partnerystė ir toliau būtina siekiant saugumo ir gerovės abipus Atlanto; reiškia apgailestvimą dėl to, kad JAV laipsniškai traukiasi iš daugiašalės taisyklėmis grindžiamos pasaulio sistemos;

6. dar kartą ragina valstybes nares remti Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos sudėties ir funkcionavimo reformas; pabrėžia, kad ES yra įsipareigojusi stiprinti tarptautinį Jungtinių Tautų vaidmenį;

7. ragina siekti, kad Europos Sąjunga taptų stipresnė, iniciatyvi, vieninga, efektyvesnė ir labiau vadovautųsi strateginiu mąstymu, ypač atsižvelgiant į ką tik prasidėjusį naują Europos politinį ciklą ir į galimus ES užsienio ir saugumo politikos pokyčius; mano, kad nė viena ES valstybė narė negali pati viena veiksmingai atremti šiandienos pasaulinių iššūkių; pabrėžia, kad Europai būtina bendradarbiauti siekiant daryti įtaką pasauliniu lygmeniu – tam reikia vieningo požiūrio ir neįmanoma, jei ES būtų susiskaidžiusi; ragina ES dėti daugiau pastangų siekiant apsaugoti savo interesus ir vertybes ir veikti kaip patikimai tarptautinei partnerei; mano, kad svarbu stiprinti pačios ES veiksmingumą ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimus tarptautiniu lygmeniu, ir ragina ES institucijas nepamiršti skirti dėmesio piliečiams ir ginti žmonių interesus; pabrėžia, kad ES turėtų informuoti apie politikos uždavinius, prioritetus ir tikslus, kurie svarbūs piliečiams, kreipti dėmesį į žmones, o ne į procesus, duoti apčiuopiamų rezultatų ir neskatinti didesnės biurokratijos; ragina ES gerinti dialogą su trečiųjų šalių vyriausybiniais ir nevyriausybiniais subjektais rengiant tarptautinės svarbos politinius pasiūlymus, siekiant sudaryti sąlygas ES būti vieningai;

8. pakartoja, kad būtina nedelsiant stiprinti ES atsparumą ir nepriklausomumą, sutvirtinant BUSP, pagal kurį būtų įsipareigota taikai, regioniniam ir tarptautiniam saugumui, žmogaus teisėms, socialiniam teisingumui, pagrindinėms laisvėms ir teisei valstybei Europoje, jos kaimynystėje bei visame pasaulyje; pabrėžia, kad ES patikimumas pasaulyje priklauso nuo to, ar šie principai puoselėjami ir ar jų laikomasi; mano, kad tokia sutvirtinta BUSP turėtų būti nuoseklesnė, apimti ne tik tradicinę švelniąją galią, bet ir stiprią BSGP, veiksmingą sankcijų politiką ir tarpvalstybinį bendradarbiavimą kovojant su terorizmu; pakartoja savo raginimą skubiai priimti ES sankcijų žmogaus teisių srityje mechanizmą (t. y. vadinamojo S. Magnitskio akto ES versiją), pagal kurį būtų galima numatyti tikslines sankcijas asmenims, prisidėjusiems prie rimtų žmogaus teisių pažeidimų;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

9. mano, kad Europos Sąjunga turi tapti patikima ir veiksminga pasauline veikėja, galinčia imtis pasaulinio atsakingo, apčiuopiamo, iniciatyvaus ir svarbaus vadovaujamojo vaidmens tarptautinėje arenoje ir išnaudoti savo politinį potencialą mąstyti ir veikti kaip reikšmingą poveikį turinti geopolitinė galia, kartu gindama ir propaguodama ES sutarties 21 straipsnio tikslus, savo visuotinius principus ir taisykles, savo bendras vertybes – pradedant taika ir žmogaus teisėmis – ir interesus pasaulyje, padėdama spręsti konfliktus visame pasaulyje ir formuodama pasaulinį valdymą; dar kartą tvirtina, kad reikia užtikrinti ES strateginį savarankiškumą, visų pirma geresnį sprendimų priėmimą, galimybes ir tinkamus gynybos pajėgumus, pripažintus Visuotinėje ES strategijoje, kurią 2018 m. birželio mėn. dar kartą patvirtino 28 valstybių ir vyriausybės vadovai ir kuria siekiama skatinti pajėgesnę, nepriklausomą Europos Sąjungą didėjančios geopolitinės konkurencijos laikotarpiu;

10. visapusiškai remia Komisijos pirmininko sprendimą ES vykdomąją instituciją pertvarkyti į vadinamąją geopolitinę komisiją, kuri sistemingai spręstų išorės veiksnių klausimus; palankiai vertina Komisijos pirmininko pavaduotojo ir vyriausiojo įgaliotinio išpareigojimą koordinuoti Komisijos veiksnių išorės aspektus ir užtikrinti geresnę mūsų vidaus ir išorės politikos aspektų sąsają; taigi pabrėžia, kad iš geopolitinės Komisijos būtų tikimasi, jog ji, atsižvelgdama į pasaulinius įvykius, pirmenybę teiks aktyviems, o ne atsakomiems veiksniams, ir užtikrins, kad šie įgaliojimai atsispindėtų kitoje daugiametėje finansinėje programoje (DFP); atsižvelgdamas į tai, mano, kad Europos Sąjunga turėtų siekti tapti ryžtingesne veikėja, nepažeisdama savo kaip normatyvinės galios pozicijos; pabrėžia, kad geopolitinė Komisija turi saugoti savo interesus ir sykiu visapusiškai laikytis tarptautinės teisės ir nepaminti savo pačios vertybių; pabrėžia, kad ES turi naudotis visomis galiomis, remdamasi bendradarbiavimo ir atvirumo principais, tačiau turi pasilikti teisę, prireikus, reikšti nepritarimą ar prieštaravimą;

11. dar kartą pakartoja savo išpareigojimą siekti, kad Visuotinė ES strategija būtų ryžtingas žingsnis nuo *ad hoc* krizių valdymo link integruoto požiūrio į Europos Sąjungos užsienio politiką; mano, kad strateginis Visuotinės ES strategijos persvarstymas būtų savalaikis ir reikalingas, visų pirma atsižvelgiant į kai kuriuos esminius geopolitinius pokyčius, kurie įvyko po jos priėmimo (pvz., transatlantinių partnerių politiniai nuomonių skirtumai, naujų galios centrų, pvz., labiau savimi pasitikinčios Kinijos, iškilimas, klimato padėties pablogėjimas) ir kurie daro didelį poveikį Sąjungos užsienio politikos tikslams ir bendrai saugumo politikai; todėl ragina pirmininko pavaduotoją ir vyriausiąjį įgaliotinį pradėti plačių ir įtraukių konsultacijų procesą, pakviečiant jame dalyvauti valstybes nares ir pagrindinius ne ES institucijų ES užsienio politikos ekspertus, taip pat įtraukiant pilietinės visuomenės organizacijas;

12. mano, kad ES turėtų labiau remtis su prekyba ir vystymusi susijusiomis priemonėmis, pvz., su trečiosiomis šalimis sudaromais dvišaliais ir laisvosios prekybos susitarimais, nustačius sąlygą, kad jie bus ratifikuoti tik tuo atveju, jei bus pasirašytas Paryžiaus susitarimas ir laikomasi pagrindinių Europos vertybių;

13. be to, mano, kad ES, norėdama išlaikyti savo išorinį patikimumą, turėtų siekti, kad nuostatos dėl žmogaus teisių taptų ES susitarimų su trečiosiomis šalimis pagrindu, tai būtų privaloma sąlyga ir, prireikus, tos nuostatos būtų taikomos;

14. mano, kad Europos Sąjunga turi būti pajėgi greičiau ir veiksmingiau reaguoti į krizes, pasinaudodama visomis turimomis diplomatinėmis ir ekonominėmis priemonėmis, ir į BSGP įtraukti daugiau civilinių ir karinių misijų; šiuo tikslu primena, kad ji turėtų skirti daugiau dėmesio konfliktų prevencijai šalinant giliai išsisknijusias nestabilumo priežastis ir kuriant priemones joms panaikinti; atsižvelgdamas į tai, primena, kad reikia gerokai padidinti kitai DFP skiriamus ES biudžeto išteklius ar bent padvigubinti lėšas konfliktų prevencijai, taikos kūrimui ir tarpininkavimui; primena esminį ES vaidmenį skatinant demokratiją Europos kaimynystėje, ypač vykdant Europos demokratijos fondo paramos programas;

15. pabrėžia, kad reaguojant grindžiamą strategiją Europos Sąjunga turi keisti prognozėmis grindžiama strategija bei, sujungusi jėgas su bendraminčiais strateginiais ES partneriais, ypač NATO ir besiformuojančios rinkos ekonomikos šalimis, apginti visuotinę taisyklėmis grindžiamą tvarką, kurios pamatas yra tarptautinė ir humanitarinė teisė bei daugiašaliai susitarimai; primena, kad ES BUSP yra grindžiama partneryste ir daugiašališkumu, o tai padeda suvienyti reikiamas regionines ir pasaulines galias; pabrėžia, kad būtina nedelsiant ieškoti naujų lanksčių sąjungininkų bendradarbiavimo būdų, ypač stebint ir kontroliuojant technologijų, prekybos ir investicijų srautus, ir rasti inovatyvių bei įtraukių bendradarbiavimo mechanizmų ir taip plėtoti pažangų daugiašališkumą; ragina suvienyti pastangas siekiant reformuoti daugiašales organizacijas, kad jos atitiktų savo paskirtį;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

16. remia tokią ES užsienio politiką, kuri suvienytų ES institucijas ir valstybes nares joms vykdant bendrą tvirtą ES lygmens užsienio politiką, taip suteikiant ES daugiau patikimumo; pritaria minčiai, kad pagal tokią politiką turėtų būti visapusiškai remiamas vyriausiojo įgaliotinio ir pirmininko pavaduotojo atliekamas gyvybiškai svarbus vaidmuo; ragina kurti valstybių narių, kurios lanksčiau ir greičiau reaguodamos dalyvauja Sąjungos išorės veiksmuose, *ad hoc* koalicijas, sumažinant spaudimą, atsirandantį dėl to, kad reikia pasiekti bendrą valstybių narių sutarimą; ragina atkurti glaudesnio vyriausiojo įgaliotinio ir pirmininko pavaduotojo ir užsienio reikalų ministrų bendradarbiavimo būdus, kad pastarieji būtų įgaliojami veikti ES vardu, siekiant stiprinti ES sanglaudą ir demokratinį teisėtumą; ragina ES geriau informuoti savo piliečius apie savo viziją ir BUSP politikos tikslus;

17. ragina užtikrinti didesnę ES ir jos valstybių narių solidarumą ir gerinti jų veiksmų koordinavimą; primena, jog reikia užtikrinti Sąjungos išorės politikos priemonių tarpusavio darną ir jų darną su kitomis išorės aspektų turinčiomis politikos priemonėmis ir tokią politiką koordinuoti su tarptautiniais partneriais; mano, kad valstybių narių bendradarbiavimas yra būtinas siekiant apsaugoti ES demokratiją, bendras vertybes, laisves ir socialinius bei aplinkos standartus; pabrėžia, jog reikia išplėsti valstybių narių, šalių partnerių ir tarptautinių organizacijų bendradarbiavimą; primena ES sutarties 24 straipsnio 3 dalies svarbą – joje pabrėžiama, kad valstybės narės lojalumo ir savitarpio solidarumo dvasia aktyviai ir besąlygiškai remia Sąjungos užsienio ir saugumo politiką ir nesiima jokių veiksmų, prieštaraujančių Sąjungos interesams; pabrėžia, kad, kaip nustatyta Sutartyje, ES Užsienio reikalų taryba yra forumas, kuriame valstybių narių ministrai pateikia savo nuomones ir tariasi dėl politikos, ir kad, susitarus dėl politikos, valstybės narės turi visapusiškai remti vyriausiąją įgaliotinę ir pirmininko pavaduotoją, jam įgyvendinant minėtą politiką, be kita ko, ir atlikdamos savo diplomatinis veiksmus;

18. pabrėžia, jog Sąjunga turi visiškai įgyvendinti Lisabonos sutarties nuostatas ir veiksmingiau naudoti esamas priemones; ragina ES veikti darniau ir nuosekliau, kad pagerėtų jos sprendimų priėmimo procesai, ir tapti veiksminga ir patikima išorės veikėja, Europos išorės veiksmų tarnybai (EIVT) atliekant esminį vaidmenį šiuose procesuose;

Europos Parlamento, kaip BUSP ramsčio, stiprinimas

19. pabrėžia, kad Europos Sąjunga gali išnaudoti visą savo potencialą tik kalbėdama ir veikdama vieningai, sprendimų priėmimą pamažu perkeliama iš nacionalinio lygmens į viršnacionalinį lygmenį ir taip išnaudojant visas ES sutarčių, institucijų ir jų procedūrų teikiamas galimybes, visapusiškai laikantis subsidarumo principo ir išlaikant valstybių narių kompetenciją; pabrėžia, kad Europos Sąjunga, siekdama šio tikslo, turėtų naudoti visas prieinamas priemones, įskaitant parlamentinės diplomatijos teikiamas priemones;

20. atsižvelgdamas į tai, pakartoja, kad per daugybę metų Parlamentas yra sukūręs ne vieną priemonę ir tinklą išorės santykių srityje, pvz., jungtinius parlamentinius komitetus ir parlamentų bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis komitetus, taip pat tarpparlamentines delegacijas, *ad hoc* delegacijas ir rinkimų stebėjimo misijas, kurie ir skiriasi nuo tų, kuriuos naudoja Europos Sąjungos vykdomoji institucija, ir juos papildo; pabrėžia Parlamento vykdomos priežiūros ir kontrolės įgaliojimus ir pabrėžia, kad Parlamento pranešimams ir rezoliucijoms reikia skirti daugiau dėmesio; pabrėžia parlamentinių asamblėjų, kaip bendradarbiavimo ir institucinio dialogo erdvių, svarbą ir vertingą jų indėlį Europos Sąjungos išorės veiksmų ir saugumo ir gynybos srityse, pabrėžia, kad reikia skatinti jų veiklą bei užtikrinti tinkamą jų darbo atlikimą;

21. pabrėžia, kad ES rinkimų stebėjimo misijos yra nepaprastai svarbios; pabrėžia, kad iš EP narių skiriamiems vyriausiesiems stebėtojams tenka politinė atsakomybė; todėl ragina vadovautis labiau integruotu požiūriu į ES užsienio ir saugumo politiką, kuris apimtų parlamentinį aspektą; ragina institucijas daugiau bendradarbiauti rengiant strategijas trečiosioms šalims ir regionams, ypatingą dėmesį skiriant Vakarų Balkanams ir Rytų partnerystės šalims; primena, kad siekiant remti šiuos tikslus labai svarbi parlamentinė diplomatija ir tarpparlamentiniai ryšiai; tvirtina, kad Parlamentas turi atlikti svarbesnį vaidmenį BUSP ir tarptautinėje arenoje; pabrėžia, kad ES ir valstybės narės turi bendradarbiauti, kad nustatytų bendrą politikos strategiją kaip pertvarkyti parlamentinę diplomatiją, kad ji apimtų labiau integruotą požiūrį į ES užsienio ir saugumo politiką, ir pakoreguoti savo darbo metodus;

22. atkreipia dėmesį į kiekvienos su BUSP ir (arba) BSGP susijusios institucijos vaidmenį peržiūrint savo darbo metodus ir vertinant, kaip geriausiai atlikti pagal Sutartis joms patikėtą vaidmenį;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

23. ragina gerinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą, kad Parlamentas gautų informaciją, turėdamas pakankamai laiko prireikus pateikti savo nuomonę ir kad Komisija ir EIVT galėtų atsižvelgti į Parlamento nuomonę; ragina Komisiją ir Europos išorės veiksmų tarnybą (EIVT) veiksmingiau ir visapusiškiau dalytis informacija, kad Parlamentas galėtų veiksmingai ir laiku atlikti savo kontrolės vaidmenį – taip pat ir BUSP srityje; palankiai vertina vyriausiojo įgaliotinio ir pirmininko pavaduotojo išsipareigojimą geriau ir greičiau informuoti Parlamentą apie pagrindinius BUSP sprendimus ir su juo konsultuotis;

24. ragina stiprinti Parlamento atliekamą ES išorės veiksmų priežiūros ir kontrolės vaidmenį, be kita ko, toliau rengiant reguliarias konsultacijas su vyriausiuoju įgaliotiniu ir pirmininko pavaduotoju, EIVT ir Komisija; ragina užbaigti derybas dėl galimybės Parlamentui susipažinti su neskelbtina Tarybos informacija BUSP ir BSGP srityse;

25. pažymi, kad, jei ir (arba) kai įvyks „Brexit“as“, ES vykdomoji institucija turėtų suteikti visą būtiną informaciją Parlamento Užsienio reikalų (AFET) komitetui, kaip vadovaujančiam komitetui, atsakingam už ryšius su trečiosiomis šalimis, kad jis galėtų stebėti derybų procesą Parlamento vardu, kaip nustatyta SESV 218 straipsnyje, ir laiku prisidėti prie būsimojo susitarimo ar susitarimų su Jungtine Karalyste, kuriems Parlamentas turės pritarti; pabrėžia būsimo Europos Sąjungos ir Jungtinės Karalystės bendradarbiavimo BUSP ir BSGP srityse svarbą bei pripažįsta, kad būtina rasti kūrybiškus sprendimus;

26. atkreipia dėmesį į ES pastangas nuosekliai pripažinti, kad svarbu palaikyti ir stiprinti laisvą ir atvirą tarptautinę tvarką, grindžiamą teisinės valstybės principų laikymusi;

27. prašo, kad, prieš priimdamos su BUSP susijusią strategiją ar komunikatą, Komisija ir EIVT parengtų konsultacijų su Užsienio reikalų komitetu bei susijusiais organais mechanizmą;

28. ragina laikytis strategiškesnio požiūrio, užtikrinti didesnę ES išorės finansavimo priemonių ir BUSP nuoseklumą, suderinamumą ir tarpusavio papildomumą, kaip nustatyta Sutartyse, kad Europos Sąjunga galėtų atremti didėjančius saugumo ir užsienio politikos iššūkius; pabrėžia, kad patikima ir veiksminga bendra užsienio ir saugumo politika turi būti remiama skiriant pakankamai finansinių išteklių; ragina pagal kitą DFP (2021–2027 m.) skirti tokių išteklių ES išorės veiksmams ir ragina ES orientuoti savo išteklius į strateginius prioritetus;

29. atkreipia dėmesį į Komisijos pasiūlymą daugelį esamų išorės veiksmų priemonių sujungti į vieną priemonę – Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę (KVTBP); dar kartą pakartoja, kad sujungus išorės veiksmų priemones į vieną fondą galima paskatinti sąveiką, veiksmingumą ir pagreitinti sprendimų priėmimo procesus bei lėšų išmokėjimą, tačiau dėl to Sąjungos finansavimas neturėtų būti nukreipiamas nuo ilgalaikių ir visaapimančių užsienio politikos tikslų – skurdo panaikinimo, darnaus vystymosi ir žmogaus teisių apsaugos; palankiai vertina pagal KPTBP pasiūlytą išorės priemonių struktūros supaprastinimą; ragina užtikrinti deramą stabdžių ir atsvarų sistemos taikymą, pakankamą skaidrumo lygį, strateginės politikos indėlį ir reguliariai Parlamento vykdomą taikymo stebėseną; pabrėžia diferenciacijos principo svarbą teikiant pagalbą kaimyninėms šalims, kurios labiau išsipareigoja vykdyti europines reformas, laikantis principo „parama pagal pažangą“ ir „mažiau paramos už mažesnę pažangą“;

30. pabrėžia, jog reikia užtikrinti, kad Parlamentas atliktų didesnę vaidmenį tikrinant ir valdant visas ES išorės politikos priemones, įskaitant 2021–2027 m. Pasirengimo narystei pagalbos priemonę (PNPP III); atkreipia dėmesį į priemonės, kuria prisidedama prie stabilumo ir taikos (IcSP), vaidmenį, pirmiausia remiant taiką ir stabilumą visame pasaulyje; tikisi, kad po 2020 m. numatytos priemonės, įskaitant Europos taikos priemonę, bus priimtos laiku, kad būtų išvengta nereikalingų finansavimo spragų;

31. mano, kad ateinančiais metais pirmenybė turėtų būti teikiama konfliktų prevencijai, taikos kūrimui ir tarpininkavimui, taip pat taikiam užsitęsusių konfliktų sprendimui, visų pirma artimiausiose ES kaimyninėse šalyse; pabrėžia, kad toks požiūris sukurtų didelę ES pridėtinę vertę politinio, socialinio, ekonominio ir žmogiškojo saugumo požiūriu; primena, kad konfliktų prevencijos ir tarpininkavimo veiksmai padeda įtvirtinti ES buvimą ir patikimumą tarptautinėje arenoje ir kad jie turėtų būti dalis holistinio požiūrio, apimančio saugumą, diplomatiją ir vystymąsi; nurodo, kad reikia įtvirtinti Europos Sąjungą kaip įtakingą pasaulinio masto veikėją ir investuoti į konfliktų prevenciją ir

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

tarpininkavimą; ragina Europos Sąjungą prioritetą ir toliau teikti konfliktų prevencijai bei tarpininkavimui; atkreipia dėmesį į vertingą Parlamento indėlį konfliktų sprendimo srityje ir įnašą tarpininkavimo, dialogo ir demokratijos vertybių, teisinės valstybės, pagarbos mažumoms ir pagrindinių teisių puoselėjimo srityse, ypač Vakarų Balkanų, Rytų partnerystės ir Pietų kaimynystės šalyse, ir ragina toliau plėtoti tarpinstitucinį bendradarbiavimą tarpininkavimo srityje; palankiai vertina didesnę ES vaidmenį sprendžiant konfliktus ir stiprinant pasitikėjimą, naudojantis jau sutartais derybų formatais ir principais arba juos remiant;

32. primena, kaip svarbu vykdyti tvirtą Europos kaimynystės politiką (EKP), pagal kurią ES kartu su Rytų ir Pietų šalimis partnerėmis išsipareigoja tenkinti bendrus visuomenės, politinius ir ekonominius interesus; pabrėžia, kad ES, vykdydama EKP, gali atlikti strateginį vaidmenį siekdama stiprinti ES partnerių atsparumą ir tai turi būti svarbiausias jos prioritetas siekiant įveikti grėsmes ir sunkumus, su kuriais jos susiduria; pripažįsta, kad norint, jog Europos Sąjunga būtų stipri pasaulinio masto veikėja, ji turi būti svarbi veikėja kaimyninėse šalyse;

33. primena, kad šiuolaikinėms demokratinėms valstybėms reikia nevaržomai veikiančių įstatymų leidėjų, todėl pabrėžia, kad svarbu remti parlamentų darbą tiek Vakarų Balkanų, tiek kaimyninėse šalyse;

34. pripažįsta, kad rytinių kaimyninių šalių stabilumas svarbus pačios Sąjungos stabilumui ir kad ES turi potencialo skatinti pokyčius kaimyniniuose regionuose ir kaimyninėse šalyse; pakartoja, kad remia Rytų partnerystę, kurios dešimtmetis paminėtas 2019 m.; vis dėlto pabrėžia, jog Rytų partnerystė būtų sėkmingesnė, jei abi pusės (tiek ES, tiek jos partnerės) pasiūlytų naujų iniciatyvų ir priimtų naujų išsipareigojimų; ragina plėtoti vis glaudesnius santykius su Rytų partnerystės šalimis, be kita ko, parengiant Ukrainai, Gruzijai ir Moldovai skirtas tikslines strategijas, ir pabrėžia, kad svarbu atsižvelgti į tokias idėjas kaip 2030 m. trejeto strategija ir į pažangiausių ES asocijuotųjų Rytų partnerystės šalių idėjas; pabrėžia, kad toks požiūris turėtų būti grindžiamas principu „parama pagal pažangą“ ir „mažiau paramos už mažesnę pažangą“, vadovaujant ES institucijoms ir panašiai maistančių valstybių narių koalicijai (vadinamasis trijų Europai pirmininkaujančių valstybių narių grupės procesas), daugiausia dėmesio skiriant konkreitiems projektams ir programoms, kuriais siekiama atsižvelgti į geriausią Berlyno proceso ir Europos ekonominės erdvės integracijos patirtį; mano, kad sėkminga transformacija Rytų partnerystės šalyse – ypač tokiose ES asocijuotosiose šalyse kaip Ukraina, Gruzija ir Moldova – gali duoti teigiamų rezultatų ir daryti teigiamą poveikį kaimyninės Rusijos visuomenei;

35. primena ir pabrėžia, kad bendradarbiavimas su Rytų partnerystės šalimis ir kitomis ES kaimyninėmis šalimis turėtų būti BUSP prioritetas, nes šių šalių vystymasis ir demokratizacija yra gyvybiškai svarbūs Sąjungai; ragina Komisiją ir EIVT toliau stiprinti ekonominius ir junglumo ryšius, naudojant prekybos ir asociacijos susitarimus, teikiant galimybes patekti į bendrąją rinką ir glaudinant žmonių tarpusavio ryšius, be kita ko, taikant vizų režimo supaprastinimą ir liberalizavimą, jei įvykdomi visi tokio režimo reikalavimai; pabrėžia, kad visa tai galėtų būti paskata vykdyti demokratines reformas ir priimti Europos taisykles bei standartus;

36. dar kartą patvirtina, kad ES yra išsipareigojusi remti Ukrainos ir visų Rytų partnerystės šalių suverenumą ir teritorinį vientisumą ir politinę nepriklausomybę jų tarptautiniu lygiu pripažintų sienų ribose, pagal tarptautinę teisę, normas ir principus, siekiant didinti paramą nuo konfliktų nukentėjusiems gyventojams, šalies viduje perkeltiems asmenims ir pabėgėliams ir kovoti su trečiųjų šalių, ypač Rusijos, bandymais destabilizuoti padėtį; nepritaria jėgos naudojimui arba grasinimams naudoti jėgą sprendžiant konfliktus ir primena, jog norėtų, kad dabartiniai konfliktai Rytų partnerystės šalyse būtų išspręsti laikantis tarptautinės teisės normų ir principų; toliau visapusiškai laikosi neteisėtos Krymo aneksijos nepripažinimo politikos; tvirtai pabrėžia, kad svarbu laikytis aktyvios pozicijos, remiantis tarptautine teise, kai sprendžiami užsitęsę konfliktai rytinėse kaimyninėse šalyse; be to, smerkia tebesitęsiantį militarizavimą okupuotose Gruzijos Abchazijos ir Cchinvalio regiono (Pietų Osetijos) teritorijose ir ragina Rusiją vykdyti pagal tarptautinę teisę nustatytas savo pareigas; pabrėžia, kad praėjus daugiau kaip dešimtmečiui po to, kai nutraukta Rusijos agresija Gruzijoje ir ES tarpininkaujant sudarytas paliaubų susitarimas, rusai vis dar akivaizdžiai pažeidžia kai kurias to susitarimo nuostatas ir vyksta įsieninimo procesas; ragina stiprinti Europos Sąjungos stebėsenos misijos Gruzijoje (EUMM) įgaliojimus ir didinti jos matomumą; primygtinai ragina Rusijos Federaciją, kaip okupacinę valdžią, vykdyti savo tarptautinius išsipareigojimus ir leisti EUMM netrukdomai patekti į okupuotus regionus;

37. palankiai vertina tai, kad Komisijos pirmininkas dar kartą patvirtino Vakarų Balkanų šalių europinę perspektyvą, ir pabrėžia savo išsipareigojimą siekti plėtros, kuri išlieka viena iš pagrindinių ES politikos sričių ir yra ES varomoji jėga; pakartoja, kad ES plėtros politika turi būti plataus užmojo ir patikima;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

38. ragina parengti patikimą ES plėtros strategiją Vakarų Balkanuose, kuri būtų grindžiama griežtomis ir sąžiningomis sąlygomis pagal Kopenhagos kriterijus ir kuri užsienio politikos sumetimais tebėra svarbi priemonė saugumui stiprinti didinant ES strategiškai svarbaus regiono šalių atsparumą;

39. pakartoja, kad ne vien visos BUSP, bet ir ES politikos tikslai Vakarų Balkanų šalių atžvilgiu – vesti jas narystės link; pabrėžia, kad šis plėtros procesas yra grindžiamas rezultatais ir priklauso nuo to, ar šalis laikosi Kopenhagos kriterijų, demokratijos principų, pagarbos pagrindinėms laisvėms ir žmogaus bei mažumų teisėms, teisinės valstybės principų, ir nuo atskiros šalies pasiekimų, atitinkančių nustatytus kriterijus;

40. pabrėžia vykdomo reformų proceso svarbą, nes jis turi transformacinį poveikį šalims kandidatėms; tebėra visapusiškai įsipareigojęs remti į ES orientuotas reformas ir projektus, ypač daug dėmesio skiriant tolesniam teisinės valstybės ir gero valdymo stiprinimui, pagrindinių teisių apsaugai bei susitaikymo, gerų kaimyninių santykių ir regioninio bendradarbiavimo puoselėjimui; apgailestaudamas pažymi, kad šis procesas sulėtėjo;

BUSP stiprinimas siekiant kovoti su pasaulinėmis grėsmėmis

41. ragina stiprinti ES ir jos valstybių narių pajėgumą veikti savarankiškai saugumo ir gynybos srityje; pabrėžia, jog kaip niekad gyvybiškai svarbi veiksminga ir glaudi partnerystė su tokiomis organizacijomis partnerėmis, kaip JT ar NATO ir kitomis tarptautinėmis institucijomis, pvz., Afrikos Sąjunga ir ESBO; pabrėžia, kad NATO yra pagrindinė ES saugumo partnerė; pabrėžia, kad svarbu glaudžiai bendradarbiauti su NATO visais su gynyba susijusiais klausimais ir sprendžiant saugumo problemas, su kuriomis susiduria ES ir jos kaimyninės šalys, ypač kovojant su hibridinėmis grėsmėmis;

42. palankiai vertina ES pastangas stiprinti ES saugumą ir gynybą, siekiant geriau apsaugoti Sąjungą ir jos piliečius ir prisidėti prie taikos ir stabilumo kaimyninėse šalyse ir už jų ribų pagal 2018 m. liepos 10 d. bendrą deklaraciją dėl ES ir NATO bendradarbiavimo;

43. pabrėžia NATO, kaip svarbaus Europos saugumo ramsčio, vaidmenį ir palankiai vertina vykstantį NATO plėtros procesą, kuris prisideda prie Europos stabilumo ir gerovės;

44. laikosi nuomonės, kad, taikant balsavimą kvalifikuota balsų dauguma, ES užsienio ir saugumo politika pasidarytų efektyvesnė, o sprendimai būtų priimami greičiau; ragina Tarybą reguliariai taikyti balsavimą kvalifikuota balsų dauguma tais atvejais, kurie numatyti ES sutarties 31 straipsnio 2 dalyje, be to, ragina Europos Vadovų Tarybą imtis šios iniciatyvos pasinaudojant ES sutarties 31 straipsnio 3 dalyje numatyta nuostata dėl pereinimo; ragina Tarybą svarstyti galimybę balsavimą kvalifikuota balsų dauguma taikyti ir kitose BUSP srityse;

45. remia Europos Sąjungoje vykstančias diskusijas dėl naujų formatų, tokių kaip ES saugumo tarybos, kūrimo, visapusiškai tariantis ir bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, ir dėl glaudesnio koordinavimo su ES ir tarptautinėmis instancijomis, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas veiksmingiau priimti sprendimus saugumo srityje;

46. teigiamai vertina Komisijos pirmininko sprendimą per penkerius metus sukurti tikrą ir veikiančią Europos gynybos sąjungą ir ragina skaidriai keistis informacija su Parlamentu ir valstybėmis narėmis kuriant tokią gynybos sąjungą; mano, kad, atsižvelgdama į tai, ES turėtų kuo geriau pasinaudoti jau esamais mechanizmais ir priemonėmis, pvz., nuolatiniu struktūrizuotu bendradarbiavimu (PESCO), kariniu mobilumu ir Europos Gynybos Fondu (EGF), kurio tikslas – gerinti nacionalinius ir Europos pajėgumus ir remti Europos gynybos pramonės veiksmingumo didinimą; ragina sukurti visų naujų gynybos srities priemonių parlamentinės demokratinės kontrolės mechanizmą;

47. pabrėžia, kad reikia užtikrinti nuolatinį PESCO ir EGF vertinimą ir parengti būdus, kaip šios struktūros galėtų padėti įgyvendinti BUSP tikslus, kad būtų užtikrinami tinkami išteklių, atitinkantys PESCO įsipareigojimus, ir veiksmingai bei darniai įgyvendinami ES sprendimai, be kita ko, sukuriant labiau integruotą Europos gynybos pramoninę ir technologinę bazę, kuri užtikrintų, kad Sąjunga ir toliau galėtų būti atvira bendradarbiavimui;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

48. primena, kad ES sutarties 20 straipsnio 2 dalimi, kurioje išdėstytos nuostatos dėl tvirtesnio bendradarbiavimo, valstybėms narėms numatomos papildomos galimybės siekti pažangos įgyvendinant BUSP, taigi jomis turėtų būti naudojamos;

49. primena, kad klimato kaita veikia visus žmogaus gyvenimo aspektus ir kad, be kita ko, dėl jos didėja konfliktų ir smurto tikimybė; pabrėžia, kad klimato saugumo klausimai ir pasiryžimas užtikrinti pasaulinį aplinkos valdymą turėtų būti įtraukiami į ES užsienio politiką;

50. pabrėžia, kad ES turėtų vystyti pajėgumus su klimato kaita susijusioms grėsmėms stebėti, kurie turėtų apimti apdairaus konfliktų traktavimo ir krizių prevencijos politiką; atsižvelgdamas į tai, pripažįsta, kad susiejus prisitaikymo prie klimato kaitos ir taikos stiprinimo priemones būtų sustiprinta konfliktų prevencija; pabrėžia, kad būtina suformuluoti visapusišką ir prognozėmis grindžiamą požiūrį į klimato kaitą; ragina ES ir jos valstybes nares imtis didelio užmojo veiksmų tarptautinėje klimato konferencijoje ir įgyvendinti savo įsipareigojimus; pabrėžia klimato diplomatijos svarbą šioje srityje;

51. pabrėžia, kad reikia parengti visapusišką požiūrį į klimato kaitą ir saugumą, atsižvelgiant į DVT, visų pirma į 13-ąją ir 16-ąją DVT, užtikrinti atitinkamus ir pakankamus kovos su klimato kaita finansavimo šaltus pagal Paryžiaus susitarimą ir tokiems veiksams skirti didesnę finansavimą pagal dabartinę IcSP ir būsimą KVTBP;

52. pabrėžia didėjančią geopolitinę Arkties svarbą ir tos svarbos poveikį saugumo padėčiai ES ir visame pasaulyje; primygtinai ragina ES imtis veiksmų siekiant užtikrinti didesnę ES vidaus ir išorės politikos darną, parengti Arkties strategiją ir konkretų veiksmų planą dėl ES įsipareigojimų Arktyje, be kita ko, atsižvelgiant į saugumo ir geostrateginius aspektus; atkreipia dėmesį į ES gebėjimą prisidėti įveikiant galimus saugumo ir geostrateginius iššūkius;

53. ragina labiau remti ES jūrų saugumo strategiją, nes laivybos laisvė tampa vis didesniu iššūkiu pasauliniuose ir kaimyninių šalių vandenyse; primygtinai tvirtina, kad laivybos laisvės turi būti paisoma visada ir kad imantis priemonių reikia sutelkti dėmesį į ginkluotų konfliktų bei karinių incidentų deeskalavimą ir prevenciją;

54. reiškia apgailėstą dėl to, kad įtampa didėja ir kad daugelyje svarbiausių pasaulio jūrų regionų, pvz., Pietų Kinijos jūroje, Ormūzo sąsiauryje, Adeno įlankoje ir Gvinėjos įlankoje, ir toliau daromi jūrų teisės ir tarptautinės laivybos teisės pažeidimai; primena, kad nestabili padėtis Azovo jūroje; pažymi, kad dažnai tokios įtampos pobūdis yra geopolitinis;

55. ragina ES imtis aktyvių priemonių ir apsvarstyti galimybę taikyti ribojamąsias priemones reaguojant į didelius laivybos laisvės ir tarptautinės jūrų teisės pažeidimus;

56. primena, kad veiksmingi tarptautiniai ginklų kontrolės, nusiginklavimo ir neplatavimo režimai yra pasaulio ir Europos saugumo pamatas; pažymi, kad neatsakingas ginklų perdavimas trečiosioms šalims kenkia ir silpnina BUSP, o ypač kenkia ES pastangoms siekti taikos, stabilumo ir darnaus vystymosi ir jas silpnina; reikalauja griežtai laikytis aštuonių Bendrojoje pozicijoje 2008/944/BUSP nustatytų ginklų eksporto kontrolės kriterijų ir ragina nustatyti ES lygmens stebėjimo ir kontrolės mechanizmą šioje srityje; pabrėžia, kad būtina turėti veiksmingai ir efektyviai mokesčių mokėtojų pinigų naudojančią gynybos pramonę ir kad ES turi skatinti labiau integruotą gynybos prekių vidaus rinką ir koordinuojamą paramos gynybos srities moksliniams tyrimams ir plėtrai politiką; ragina valstybes nares nustatyti, kad daugiašalis branduolinis nusiginklavimas būtų ES užsienio ir saugumo politikos prioritetas; mano, jog ES turi toliau dėti pastangas, kad galėtų susitarimas su Iranu dėl branduolinės programos; ragina vyriausiąją įgaliotinį ir pirmininko pavaduotoją naudoti visas turimas politines ir diplomatines priemones, kad būtų išsaugotas Bendras visapusiškas veiksmų planas (BVVP) ir naujoji strateginės ginkluotės mažinimo sutartis (naujoji START) ir pradėta vykdyti nuosekli ir patikima daugiašalių derybų dėl regioninių deeskalavimo ir pasitikėjimo stiprinimo priemonių Persijos įlankoje strategija, kurioje dalyvautų visi regiono veikėjai; pabrėžia, kad ES gebėjimas diplomatiškai bendradarbiauti su visais susijusiais subjektais yra labai didelis privalumas, kuris šiuo tikslu turėtų būti visapusiškai išnaudotas;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

57. primygtinai ragina valstybes nares visapusiškai laikytis Tarybos bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP dėl ginklų eksporto kontrolės, griežtai vykdyti iš šios bendrosios pozicijos kylančius savo įsipareigojimus, o ypač laikytis ketvirtojo kriterijaus dėl regioninės taikos, saugumo ir stabilumo vykdant savo ginklų eksporto į Turkiją politiką, ir įvesti ginklų embargą Turkijai, atsižvelgiant į neteisėtą jos invaziją į Šiaurės Siriją ir neteisėtus jos veiksmus rytinėje Viduržemio jūros regiono dalyje – ypač turint mintyje jos invaziją į Kipro Respublikos išskirtinę ekonominę zoną ir teritorinius vandenius; pakartoja savo nuomonę, kad bendroji pozicija turi būti persvarstyta ir atnaujinta taip, kad būtų privaloma griežtai laikytis kriterijų ir juos įgyvendinti bei būtų nustatytas sankcijų mechanizmas; ragina vyriausiąjį įgaliotinį ir pirmininko pavaduotoją šiam dokumentui skirti ypatingą dėmesį;

58. prašo vyriausiąjį įgaliotinį ir pirmininko pavaduotoją suteikti postūmį daugialypei dviejų regionų bendradarbiavimo su Lotynų Amerikos ir Karibų šalimis saugumo ir gynybos srityje strategijai, pagal kurią būtų skatinama daugiašalė bendra gynyba, stiprinamas bendradarbiavimas kovojant su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu, kovojama su klimato kaita ir jos poveikiu socialiniam, politiniam ir ekonominiam stabilumui, taip pat skatinti dialogą kaip priemonę rasti derybų būdu pasiektus taikius politinių konfliktų, kurių liudininkai esame, sprendimus;

59. ragina išnagrinėti galimybę, pasinaudojant Daugiašalės strateginės eksporto kontrolės koordinavimo komiteto patirtimi, sukurti naują Vakarų sąjungininkų, be kita ko, ES, JAV, Japonijos, Kanados, Pietų Korėjos, Australijos ir Naujosios Zelandijos, daugiašalio bendradarbiavimo forumą; pabrėžia, kad naujojo forumo įgaliojimai turėtų apimti technologijų eksporto, prekybos srautų ir jautrių investicijų į susirūpinimą keliančias šalis stebėseną ir kontrolę;

60. pabrėžia, kad esminių santykių su Rytų ir Pietryčių Azija stiprinimas yra itin svarbus taisyklėmis pagrįstai, išsamiai ir tvariai ES strategijai dėl glaudesnių Europos ir Azijos sąsajų, o ši strategija savo ruožtu yra svarbi minėtiems santykiams; todėl propaguoja tvarumą, taisyklėmis grindžiamą požiūrį ir remia DFP kaip lemiamą priemonę;

61. atkreipia dėmesį į karinių pajėgumų didinimą regione ir ragina visas susijusias šalis gerbti laivybos laisvę, taikiai spręsti nesutarimus ir susilaikyti nuo vienašalių veiksmų siekiant pakeisti esamą padėtį, be kita ko, Rytų ir Pietų Kinijos jūrose ir Taivano sąsiauryje; reiškia susirūpinimą dėl to, kad autokratiniais režimams atstovaujančių užsienio subjektų kišimasis skleidžiant dezinformaciją ir vykdant kibernetinius išpuolius, nukreiptus prieš būsimus visuotinius rinkimus, kelia grėsmę Azijos demokratinėms šalims ir regiono stabilumui; pakartoja, kad remia tikslingą Taivano dalyvavimą tarptautinėse organizacijose, mechanizmuose ir veikloje;

62. pabrėžia, kad Komisija į ES skaitmeninimo veiksmus turėtų integruoti kibernetinio saugumo strategiją ir skatinti šią iniciatyvą visose valstybėse narėse kaip vieną iš tvirtų politinių ir ekonominių įsipareigojimų skaitmeninių inovacijų srityje;

63. ragina vyriausiąjį įgaliotinį ir pirmininko pavaduotoją, Komisiją bei valstybes nares dėti daugiau pastangų siekiant reaguoti į kibernetines ir hibridines grėsmes, kylančias dėl dviprasmiškos laikysenos kombinacijų, stiprinant ES ir jos valstybių narių kibernetinės gynybos mechanizmus ir jų atsparumą hibridinėms grėsmėms bei kuriant kibernetinėms grėsmėms atsparias ypatingos svarbos infrastruktūras; atsižvelgdamas į tai, ragina vystyti visapusiškus bendrus pajėgumus ir metodus rizikai bei pažeidžiamumui analizuoti; pabrėžia, kad siekiant veiksmingai atremti šiuos iššūkius reikia geresnio koordinavimo; primena, kad strateginė komunikacija ir viešoji diplomacija turėtų padėti stiprinti ES geopolitinę įtaką ir apskritai jos įvaizdį pasaulyje bei apsaugoti jos interesus;

64. pabrėžia, kad užsienio kišimasis į ES reikalus kelia didelį pavojų Europos saugumui ir stabilumui; tvirtai remia Europos Sąjungos strateginės komunikacijos pajėgumų didinimą; šiuo požiūriu ragina toliau teikti paramą trims ES strateginės komunikacijos darbo grupėms (Rytų, Pietų ir Vakarų Balkanų); ragina teikti daugiau paramos EIVT strateginės komunikacijos skyriui, nes jis atlieka gyvybiškai svarbų vaidmenį, ir suteikti jam visateisio EIVT skyriaus, atsakingo už rytines ir pietines kaimynines šalis, statusą, skiriant jam pakankamai darbuotojų ir tinkamus biudžeto išteklius – galbūt tam sukuriant papildomą specialią biudžeto eilutę;

65. ragina valstybes nares stiprinti savo pajėgumus ir skatinti bendradarbiavimą bei keitimąsi informacija, kad valstybiniai ir nevalstybiniai subjektai iš trečiųjų šalių negalėtų priešiškaai kištis į ES ir valstybių narių sprendimų priėmimo procesą; mano, kad didesni ES strateginės komunikacijos pajėgumai taip pat galėtų padėti siekti šio tikslo;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

66. pabrėžia, kad kišimasis į rinkimus yra platesnės hibridinio karo strategijos dalis ir todėl reagavimas į jį išlieka pagrindiniu saugumo ir užsienio politikos klausimu; ragina vyriausiąją įgaliotinę ir pirmininko pavaduotoją, Komisiją bei valstybes nares parengti išsamią strategiją, skirtą kovai su užsienio šalių kišimusi į rinkimus ir su dezinformacija, įskaitant Rusijos valstybės remiamą propagandą, kai vykdomi nacionaliniai ir Europos demokratiniai procesai;

67. pažymi, kad Rusija yra svarbiausias ES ir jos valstybių narių hibridinių ir įprastinių grėsmių saugumui šaltinis ir ji aktyviai siekia kenkti Europos vienybei, nepriklausomumui, visuotinėms vertybėms ir tarptautinėms normoms; laikosi nuomonės, kad, nors Maskvoje esant dabartinei valdžiai negalima tikėtis jokių agresyvios politikos pasikeitimų, tolimesnėje ateityje galimas teigiamas virsmas į demokratiškesnę ir europietiškesnę šalį; todėl ragina dėti daugiau pastangų siekiant stiprinti ES ir jos valstybių narių atsparumą ir parengti Rusijai skirtą ilgalaikę ES strategiją, kuri būtų grindžiama trimis – atgrasymo, suvaržymo ir transformacijos – ramsčiais;

68. ragina Tarybą papildyti ES žmogaus teisių ir užsienio politikos priemonių rinkinį įtraukiant į jį visuotinį S. Magnitskio akto tipo sankcijų režimą, kad būtų sustiprintas esamas reguliavimas, taip sudarant sąlygas taikyti turto išaldymą ir draudimą išduoti vizas asmenims, dalyvaujantiems vykdant sunkius žmogaus teisių pažeidimus;

69. pabrėžia, jog būtina naudotis ES konkurenciniu pranašumu, kad ES galėtų greitai įtvirtinti strateginę padėtį vykstant tarptautinėms varžyboms dėl naujų technologijų, informacijos, gynybos, atsinaujinančiosios energijos pramonės, 5G sistemų diegimo, Europos našiosios kompiuterijos bendrosios įmonės („EuroHPC“) ekosistemos ir ES savarankiškos, patikimos ir ekonomiškai efektyvios priegios prie kosmoso, kad ES netaptų priklausoma nuo trečiųjų šalių ne europinių didžiųjų technologinių ir skaitmeninių bendrovių; pabrėžia, kad patikimų dirbtinio intelekto technologijų kūrimas yra labai svarbus siekiant užtikrinti ES strateginį savarankiškumą, visų pirma sprendimų priėmimo ir pajėgumų srityse; todėl ragina Sąjungą išlaikyti ir didinti savo šios srities investicijas;

70. pripažįsta esminį civilinių ir karinių misijų, įgyvendinamų pagal BSGP, vaidmenį ir nurodo, kad tokioms misijoms būtina skirti žmogiškųjų ir materialinių išteklių, kad jos galėtų palaikyti taiką, vengti konfliktų ir stiprinti tarptautinį saugumą ir sutvirtinti Europos tapatybę bei strateginį savarankiškumą; apgailestauja dėl to, kad šių pagal BSGP vykdomų misijų ir operacijų efektyvumui kenkia nuolatiniai struktūriniai trūkumai, didelis valstybių narių indėlio skirtumas ir jos įgaliojimų apribojimai;

71. mano, kad ES dar tinkamai nepasinaudojo gausiais BSGP srityje turimais ištekliais; ragina vyriausiąją įgaliotinę ir pirmininko pavaduotoją, Komisiją ir valstybes nares dėti daugiau pastangų siekiant bendradarbiauti BUSP srityje, kad BSGP civilinės ir karinės misijos taptų patikimesnės, didinant lankstumą būtų padidinti jų veiklos pajėgumai, veiksmingumas ir efektyvumas vietoje ir kad jų įgaliojimai apimtų daugiau aspektų, būtų racionalizuoti ir aiškūs; mano, kad naujos priemonės, pvz., Europos taikos priemonė, galėtų padidinti valstybių narių solidarumą ir naštos dalijimąsi, kai reikia prisidėti prie BSGP operacijų, ir apskritai galėtų padėti padidinti ES išorės veiksmų efektyvumą;

72. primena, kad įtraukus požiūris į konfliktų prevenciją, švelninimą ir sprendimą yra ypač svarbus ilgalaikiam šių procesų gyvybingumui, taip pat primena, kad konfliktų sprendimas sėkmingesnis tais atvejais, kai vykdamas procesą laikomasi lyčių lygybės principo; ragina užtikrinti aktyvesnę moterų dalyvavimą tokiose misijose ir jas skirti į vadovaujamas pareigas, įskaitant sprendimų priėmimą ir derybas; pabrėžia, kad į BSGP misijas ir operacijas turėtų būti sistemingiau integruojamas lyčių aspektas ir tai turėtų padėti aktyviai įgyvendinti JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 1325 dėl moterų, taikos ir saugumo ir tolesnes rezoliucijas dėl moterų, taikos ir saugumo bei JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 2250 (2015) dėl jaunimo, taikos ir saugumo; todėl ragina Komisiją į visą su konfliktų valdymu susijusią veiklą struktūriškai įtraukti moteris, jaunimą, žmogaus teisių gynėjus bei religines, etnines ir kitas mažumas;

73. ragina veiksmingai integruoti lyčių lygybę ir mažumų teises į ES išorės veiksmų strateginius ir veiklos aspektus, o tai gali apimti tikslinį programavimą naujojoje Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonės finansinėje priemonėje; palankiai vertina vyriausiojo įgaliotinio ir pirmininko pavaduotojo išpareigojimą iki kadencijos pabaigos užtikrinti, kad vadovaujamas ir delegacijų vadovų pareigas eitų 40 proc. moterų; šiomis aplinkybėmis ragina EIVT teikti Parlamentui nuolat atnaujinamą informaciją apie to išpareigojimo vykdymo eigą;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

74. pabrėžia, kad tiek Europoje, tiek už jos ribų išlieka terorizmo grėsmė; yra tvirtai įsitikinęs, kad kova su terorizmu ateinančiais metais turėtų ir toliau būti ES prioritetas; ragina naująją Komisiją pateikti ES kovos su terorizmu veiksmų planą;

75. pabrėžia, kad svarbu sustiprinti ir užtikrinti ES bendradarbiavimą žvalgybos srityje, nes terorizmas kelia grėsmę pagrindinėms mūsų europinėms vertybėms ir mūsų saugumui, todėl reikalingas daugialypis požiūris, apimantis ne tik trečiųjų valstybių, bet ir visų valstybių narių sienos apsaugos, policijos, teismines ir žvalgybos institucijas;

o

o o

76. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Europos Vadovų Tarybos Pirmininkui, Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai bei valstybėms narėms.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

P9_TA(2020)0009

Metinis pranešimas dėl bendros saugumo ir gynybos politikos įgyvendinimo

2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija „Bendros saugumo ir gynybos politikos įgyvendinimas. Metinė ataskaita“ (2019/2135(INI))

(2021/C 270/05)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutartį (toliau – ES sutartis) ir į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV),
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 20 d., 2015 m. birželio 26 d., 2016 m. gruodžio 15 d., 2017 m. birželio 22 d., 2018 m. birželio 28 d., 2018 m. gruodžio 14 d. ir 2019 m. birželio 20 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas,
- atsižvelgdamas į 2013 m. lapkričio 25 d., 2014 m. lapkričio 18 d., 2015 m. gegužės 18 d., 2016 m. birželio 27 d., 2016 m. lapkričio 14 d., 2017 m. gegužės 18 d., 2017 m. liepos 17 d., 2018 m. birželio 25 d. ir 2019 m. birželio 17 d. Tarybos išvadas dėl bendros saugumo ir gynybos politikos,
- atsižvelgdamas į 2016 m. birželio 28 d. Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai pristatytą dokumentą „Bendra vizija, bendri veiksmai: stipresnė Europa. Visuotinė Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategija“,
- atsižvelgdamas į 2016 m. liepos 8 d. ir 2018 m. liepos 10 d. Europos Vadovų Tarybos ir Komisijos pirmininkų bei NATO generalinio sekretoriaus bendrus pareiškimus,
- atsižvelgdamas į bendrą 42 pasiūlymų rinkinį, kurį 2016 m. gruodžio 6 d. patvirtino Europos Sąjungos Taryba ir Šiaurės Atlanto Taryba, ir į 2017 m. birželio 14 d. ir gruodžio 5 d. jo įgyvendinimo pažangos ataskaitas bei į naują 32 pasiūlymų rinkinį, kurį 2017 m. gruodžio 5 d. patvirtino abi tarybos,
- atsižvelgdamas į 2017 m. birželio 7 d. diskusijoms skirtą dokumentą dėl Europos gynybos ateities (COM(2017)0315),
- atsižvelgdamas į 2013 m. rugsėjo 12 d. rezoliuciją „ES karinės struktūros. Padėtis ir ateities perspektyvos“⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Chartiją ir 1975 m. rugpjūčio 1 d. Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Helsinkio baigiamąjį aktą,
- atsižvelgdamas į 2017 m. rugsėjo 12 d. Parlamento rezoliuciją dėl Europos kosmoso strategijos⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2017 m. lapkričio 15 d. rekomendacijas Tarybai, Komisijai ir Europos išorės veikslių tarnybai (EIVT) dėl Rytų partnerystės, rengiantis 2017 m. lapkričio mėn. aukščiausiojo lygio susitikimui⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2016 m. lapkričio 22 d. Parlamento rezoliuciją dėl Europos gynybos sąjungos⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ OL C 93, 2016 3 9, p. 144.

⁽²⁾ OL C 337, 2018 9 20, p. 11.

⁽³⁾ OL C 356, 2018 10 4, p. 130.

⁽⁴⁾ OL C 224, 2018 6 27, p. 18.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į savo 2017 m. kovo 16 d. rezoliuciją „Bendros saugumo ir gynybos politikos konstitucinė, teisinė ir institucinė reikšmė: Lisabonos sutarties suteiktos galimybės“⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2017 m. liepos 5 d. Parlamento rezoliuciją dėl įgaliojimų, susijusių su trišaliu dialogu dėl 2018 m. biudžeto projekto⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2018 m. gruodžio 11 d. Parlamento rezoliuciją dėl karinio mobilumo⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1092, kuriuo sukuriamą Europos gynybos pramonės plėtros programa Sąjungos gynybos pramonės konkurencingumui ir inovaciniam pajėgumui remti⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į 2019 m. balandžio 18 d. Parlamento teisėkūros rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiamas Europos gynybos fondas⁽⁹⁾,
- atsižvelgdamas į 2016 m. lapkričio 23 d. Parlamento rezoliuciją dėl bendros saugumo ir gynybos politikos įgyvendinimo (pagal Tarybos metinį pranešimą Europos Parlamentui dėl bendros užsienio ir saugumo politikos)⁽¹⁰⁾, 2017 m. gruodžio 13 d. rezoliuciją dėl metinės bendros saugumo ir gynybos politikos įgyvendinimo ataskaitos⁽¹¹⁾ ir 2018 m. gruodžio 12 d. rezoliuciją dėl metinės bendros saugumo ir gynybos politikos įgyvendinimo ataskaitos⁽¹²⁾,
- atsižvelgdamas į 2016 m. lapkričio 14 d. pirmininko pavaduotojos ir vyriausiosios įgaliotinės pristatytą dokumentą „Įgyvendinimo planas saugumo ir gynybos srityje“,
- atsižvelgdamas į 2018 m. birželio 13 d. Parlamento rezoliuciją dėl ES ir NATO santykių⁽¹³⁾,
- atsižvelgdamas į 2016 m. lapkričio 30 d. Komisijos komunikatą „Europos gynybos veiksmų planas“ (COM(2016)0950),
- atsižvelgdamas į naują gynybos dokumentų rinkinį, 2017 m. birželio 7 d. Komisijos pristatytą pranešime spaudai „Europa, kuri gina. Komisija pradeda diskusijas dėl saugumo ir gynybos sąjungos kūrimo“,
- atsižvelgdamas į Parlamento 2016 m. gruodžio 14 d. rezoliuciją dėl bendros užsienio ir saugumo politikos įgyvendinimo⁽¹⁴⁾, 2017 m. gruodžio 13 d. rezoliuciją dėl metinio pranešimo dėl bendros užsienio ir saugumo politikos įgyvendinimo⁽¹⁵⁾ ir 2018 m. gruodžio 12 d. rezoliuciją dėl bendros užsienio ir saugumo politikos įgyvendinimo⁽¹⁶⁾,
- atsižvelgdamas į Rusijos neteisėtą įsiveržimą į Krymą ir jo aneksiją,
- atsižvelgdamas į Vidutinio nuotolio branduolinių pajėgų (INF) sutartį, daugkartinius Rusijos jos pažeidimus, įskaitant nuo žemės paleidžiamų sparnuotųjų raketų sistemų 9M729 kūrimą ir dislokavimą, taip pat JAV ir Rusijos pasitraukimą iš Sutarties,
- atsižvelgdamas į Rusijos įvykdytus valstybių narių oro erdvės ir jūrų sienų pažeidimus,

⁽⁵⁾ OL C 263, 2018 7 25, p. 125.

⁽⁶⁾ OL C 334, 2018 9 19, p. 253.

⁽⁷⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2018)0498.

⁽⁸⁾ OL L 200, 2018 8 7, p. 30.

⁽⁹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2019)0430.

⁽¹⁰⁾ OL C 224, 2018 6 27, p. 50.

⁽¹¹⁾ OL C 369, 2018 10 11, p. 36.

⁽¹²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2018)0514.

⁽¹³⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2018)0257.

⁽¹⁴⁾ OL C 238, 2018 7 6, p. 89.

⁽¹⁵⁾ OL C 369, 2018 10 11, p. 47.

⁽¹⁶⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2018)0513.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į tai, kad Kinijos ekonominė ir karinė veikla Viduržemio jūros regione ir Afrikos šalyse išaugo,
- atsižvelgdamas į vidaus ir užsienio terorizmo grėsmę, visų pirma keliamą tokių grupuočių kaip ISIS ir „Al Qaeda“,
- atsižvelgdamas į naujas technologijas, tokias kaip dirbtinis intelektas, kosmoso pajėgumai ir kvantinė kompiuterija, kurios suteikia naujų galimybių žmonijai, bet taip pat kelia naujų iššūkių gynybos ir užsienio politikos srityje, ir dėl kurių reikia aiškios strategijos ir savitarpio sutarimo tarp sąjungininkų,
- atsižvelgdamas į 2014 m. birželio 24 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (ESTT) sprendimą byloje C-658/11, Europos Parlamentas, palaikomas Komisijos, prieš Europos Sąjungos Tarybą ⁽¹⁷⁾,
- atsižvelgdamas į 2018 m. kovo 28 d. paskelbtą ES Karinio mobilumo veiksmų planą,
- atsižvelgdamas į 2018 m. rugsėjo 18 d. Tarybos išvada „JT ir ES strateginės partnerystės taikos operacijų ir krizių valdymo srityje stiprinimas: 2019–2021 m. prioritetai“,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Konstitucinių reikalų komiteto nuomonę,
- atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A9-0052/2019),

Ilgam laikotarpiui neužtikrinta ir nenusipėjama saugumo aplinka

1. atkreipia dėmesį į tai, jog jau ilgą laiką blogėja ES saugumo aplinka, nes kyla daugybė iššūkių, kurie daro tiesioginį ar netiesioginį poveikį valstybių narių ir jų piliečių saugumui: ginkluoti konfliktai ir nestabilios valstybės Europos žemyne ir netoli jo, paskatinę masinį gyventojų perkėlimą ir žmogaus teisių pažeidimus, kuriems sąlygas sudarė tarpvalstybiniai organizuoto nusikalstamumo tinklai, džihadistų terorizmas, kibernetiniai išpuoliai, hibridinės grėsmės ir hibridinis karas prieš Europos šalis, nusiginklavimo pastangų ir tarptautinių ginklų kontrolės režimų silpnėjimas, didėjančios grėsmės gamtos ištekliams, energetinis nesaugumas ir klimato kaita;
2. mano, kad nestabilumas ir nenusipėjamumas Sąjungos pasienyje ir artimiausiose kaimyninėse šalyse (Šiaurės Afrikoje, Artimuosiuose Rytuose, Kaukaze, Balkanuose, rytinėje Viduržemio jūros regiono dalyje, Rusijos agresiją patiriančiose Ukrainoje ir Gruzijoje, ir kt.), tiek tolimesnėse kaimynystės šalyse (Sahelyje, Somalio pusiasalyje ir kt.) kelia tiesioginę ir netiesioginę grėsmę žemyno saugumui; pabrėžia, kad vidaus ir išorės saugumas yra glaudžiai susiję; pripažįsta, kad aktyvus dalyvavimas sprendžiant kaimynystėje aktualius klausimus atitinka Europos Sąjungos interesus;
3. atkreipia dėmesį į tai, kad pasauliniai veikėjai (JAV, Kinija, Rusija), taip pat vis daugiau regioninių subjektų (Turkija, Iranas, Saudo Arabija ir kt.) siekia įtvirtinti savo galią, laikydami vienašalių diplomatinių pozicijų, keisdami aljansus, vykdydami visų pirma hibridinio pobūdžio destabilizuojamąją veiklą ir kartu didindami karinius pajėgumus;
4. pabrėžia didėjančią geopolitinę Arkties svarbą ir jos poveikį saugumo padėčiai ES ir visame pasaulyje; primygtinai ragina ES imtis veiksmų siekiant užtikrinti didesnę vidaus ir išorės politikos nuoseklumą, nustatyti ES Arkties strategiją ir parengti konkretų veiksmų planą dėl ES išipareigojimų Arktyje, taip pat atsižvelgiant ir į saugumo ir geostrateginius aspektus; atkreipia dėmesį į ES pajėgumus prisidėti sprendžiant galimus saugumo ir geostrateginius iššūkius;
5. reiškia didelį susirūpinimą dėl Turkijos iš esmės destabilizuojančių veiksmų, įskaitant neteisėtą veiklą Kipro išskirtinėje ekonominėje zonoje (IEZ) ir kontinentiniame šelfe; tokiais veiksmais pažeidžiama tarptautinė teisė, gadinami geri kaimyniniai santykiai ir keliami grėsmė taikai ir stabilumui jau ir taip nestabiliame regione;

⁽¹⁷⁾ 2014 m. birželio 24 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Europos Komisija prieš Europos Sąjungos Tarybą*, C-658/11, ECLI:EU:C:2014:2025.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

6. apgailestauja, kad tokiomis aplinkybėmis kai kurie šių veikėjų sąmoningai apeina arba bando sunaikinti daugiašalius mechanizmus, JT Chartijos principus ir atitinkamas tarptautinės teisės nuostatas, kurios būtinos taikai palaikyti; pažymi, kad jie gali tapti tiesiogine grėsme ES saugumui ir kelti pavojų nusistovėjusiems dvišaliams ES ir šalių partnerių santykiams;
7. pabrėžia, kad siekiant įveikti branduolinio ginklo platinimo grėsmę, daugiašalių derybų tarp ES ir susijusių šalių svarbą; primygtinai ragina laikytis branduolinių sutarčių, taip pat remti naujos sutarties, kuri pakeistų Vidutinio nuotolio branduolinių pajėgų (INF) sutartį, sudarymą ir 2020 m. atnaujinti Sutartį dėl branduolinio ginklo neplatavimo (NPT);
8. pabrėžia, kad esminių santykių su Rytų ir Pietryčių Azija stiprinimas yra itin svarbus taisyklėmis pagrįstos, išsamios ir tvarios ES strategijos dėl glaudesnių Europos ir Azijos sąsajų elementas; atkreipia dėmesį į karinių pajėgumų didinimą regione ir ragina visas susijusias šalis gerbti laivybos laisvę, taikiai išspręsti nesutarimus ir susilaikyti nuo vienašalių veiksmų siekiant pakeisti esamą padėtį, be kita ko, Rytų ir Pietų Kinijos jūrose ir Taivano sąsiauryje; reiškia susirūpinimą dėl to, kad autokratiniais režimams atstovaujančių užsienio subjektų kišimasis skleidžiant dezinformaciją ir vykdant kibernetinius išpuolius būsimų visuotinių rinkimų kontekste, kelia grėsmę Azijos demokratinėms šalims ir regiono stabilumui; pakartoja, kad remia tikslingą Taivano dalyvavimą tarptautinėse organizacijose, mechanizmuose ir veikloje;
9. reiškia susirūpinimą dėl Rusijos vykdomos veiklos ir politikos, dėl kurių toliau destabilizuojama ir keičiama saugumo aplinka; pabrėžia, kad Rusija tebetęsi Rytų Ukrainos okupaciją, Minsko susitarimai nebuvo įgyvendinti, Krymas ir Donbasas išlieka neteisėtai aneksuoti ir toliau vykdomas jų militarizavimas; reiškia susirūpinimą dėl Rusijos tęsiamų įsisenėjusių konfliktų Europoje (Moldovoje ir Gruzijoje); pabrėžia, kad būtina laikytis bendros pozicijos dėl ES politikos šiais klausimais;
10. ir toliau smerkia Rusijos karinę intervenciją Krymo pusiasalyje ir neteisėtą jo aneksiją; reiškia paramą Ukrainos nepriklausomybei, suverenumui ir teritoriniam vientisumui;
11. primena, kad svarbu užtikrinti ES politikos nuoseklumą tais atvejais, kai okupuojama ar aneksuojama tam tikra teritorija;
12. pažymi, kad Sąjunga dėsni reaguoti į naujas krizes bei politiškai, diplomatiškai ir kariniu požiūriu prisitaikyti prie jų ir prie naujos tarptautinės padėties; mano, kad dėl nepakankamų investicijų, pajėgumų skirtumo ir sąveikumo trūkumo specifinėje gynybos srityje, taip pat – visų pirma – politinio nenoro įgyvendinti griežtas nuostatas, numatytas Europos sutartyse ir valstybėms narėms įvairiai bendradarbiaujant, silpninamas ES gebėjimas atlikti lemiamą vaidmenį ištikus išorės krizėms ir panaudoti visą jos potencialą; be to, pripažįsta ir pabrėžia, kad nė viena šalis negali savarankiškai spręsti Europos žemyne ir artimiausioje jos aplinkoje kylančių saugumo problemų; prašo Europos Vadovų Tarybos sprendimų priėmimą kvalifikuota balsų dauguma Taryboje bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) srityje laikyti politiniu prioritetu tais atvejais, kai tai leidžiama pagal ES sutartį; ragina valstybes nares parengti veiksmingą integruotą požiūrį į krizes ir konfliktus, kuris kuo geriau ir subalansuotai derintų civilines ir karines priemones; mano, kad Sąjungos gebėjimas tinkamai reaguoti į kylančias krizes ir konfliktus taip pat priklauso nuo sprendimų priėmimo spartos; pažymi, kad tikslinės ribojamosios priemonės gali būti veiksmingos priemonės, tačiau pabrėžia, kad jomis neturėtų būti daromas poveikis nekaltiems žmonėms ir jos turėtų atitikti JT Chartijos ir bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) principus;
13. palankiai vertina tai, kad Europos Sąjungos valstybės narės, taip pat likusios Europos šalys ir Europos Sąjungos institucijos suprato, kad bendras saugumas yra naudingas, ir rodo vis daugiau politinės valios veikti kartu užtikrinant savo saugumą ir tam numatant daugiau ir labiau prevencinio pobūdžio, greitų, veiksmingų ir savarankiškų veiksmų priemonių; pažymi, kad tik taikydama kolektyvinį požiūrį ES gali tapti stipresnė ir priimti didesnę atsakomybę už savo saugumą ir gynybą;
14. pabrėžia, kad šias problemas geriausia spręsti kartu, o ne kiekvienai šaliai atskirai; mano, kad ES labai svarbu greitai, nuosekliai, veiksmingai, vieningai ir sutartinai su sąjungininkais, partneriais ir kitomis tarptautinėmis organizacijomis reaguoti į šias problemas;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

15. yra įsitikinęs, kad norint reaguoti į Sąjungai kylančius saugumo iššūkius visų pirma būtina ginti ir sustiprinti jos strateginį savarankiškumą ir jos pajėgumus ir gebėjimą dirbti palaikant strateginę partnerystę su kitais subjektais;
16. pabrėžia, kad ES ir NATO strateginė partnerystė yra saugumo problemų, kylančių ES ir jos kaimyninėms šalims, sprendimo pagrindas; pabrėžia, kad ES strateginis savarankiškumas nėra iššūkis NATO ir nedaro neigiamo poveikio dabartinei saugumo struktūrai Europoje; pabrėžia, kad stipresnė Europa stiprina NATO ir leidžia ES kartu su NATO spręsti pasaulinius uždavinius;
17. palankiai vertina pastarųjų penkerių metų laimėjimus, susijusius su BSGP stiprinimu, ir ragina Tarybą ir Komisiją toliau plėtoti Sąjungos, kaip pasaulinio partnerio, atstovaujancio Europos Sąjungos piliečių interesams ir veikiančio kaip teigiama jėga tarptautinių santykių sferoje, pajėgumus;
18. palankiai vertina ir remia operaciją „Atlantic Resolve“ ir NATO priešakinių pajėgų dislokavimą Europos žemyne, be to, pripažįsta NATO pajėgų svarbą siekiant atgrasyti Rusiją nuo tolesnės agresijos ir suteikti esminę paramą kilus konfliktui;
19. palankiai vertina Europos dalyvavimą Afganistane vykdomoje operacijoje „Resolute Support“ ir paramą jai; be to, pripažįsta šios misijos svarbą Afganistano ir regiono stabilumui ir saugumui;

Poreikis plėtoti ir stiprinti Europos strateginį savarankiškumą

20. pažymi, kad užmojų užtikrinti Europos strateginį savarankiškumą pirmą kartą 28 valstybių ar vyriausybių vadovai pasiūlė 2013 m. gruodžio 19–20 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadose ir pirmą kartą pripažino dokumente „Bendra vizija, bendri veiksmai: stipresnė Europa. Visuotinė Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategija“, kurį 2016 m. birželio 28 d. pristatė Komisijos pirmininko pavaduotoja ir Sąjungos vyriausioji įgaliotinė užsienio reikalams ir saugumo politikai, šiame dokumente Europos strateginis savarankiškumas numatytas kaip ilgalaikis tikslas ir raginama palaipsniui suderinti ir tarpusavyje pritaikyti nacionalinę gynybos planavimo ir pajėgumų plėtojimo praktiką;
21. mano, kad Europos strateginis savarankiškumas grindžiamas Sąjungos gebėjimu įtvirtinti savo sprendimų laisvę, operatyvinėmis autonominėmis pajėgomis, kurias sudarytų patikimos karinės pajėgos, pramonės pajėgumu pagaminti jos pajėgoms reikalingą įrangą ir jos politiniu gebėjimu priimti sprendimus, kai to reikalauja aplinkybės, ir atspindi siekį prisiimti didesnę atsakomybę už Europos saugumą kartu su partneriais, kai tik įmanoma, ir savarankiškai, kai tai būtina, siekiant apginti savo interesus ir vertybes; pabrėžia, kad energetinis saugumas yra svarbus elementas siekiant strateginio savarankiškumo; yra tvirtai įsitikinęs, kad Europos strateginis savarankiškumas turėtų apimti pajėgumus dislokuoti karines pajėgas ES periferijoje;
22. todėl mano, kad Europos strateginis savarankiškumas visų pirma priklauso nuo Sąjungos gebėjimo įvertinti krizinę situaciją ir priimti sprendimą savarankiškai, o tai būtina turi apimti nepriklausomą ir veiksmingą sprendimų priėmimo procesą, vertinimo priemones ir laisvę atlikti analizes ir vykdyti veiksmus; be to, mano, kad Europos strateginis savarankiškumas priklauso nuo Sąjungos gebėjimo veikti vienai, kai kyla pavojus jos interesams (operacijos, kurias ES valstybės narės laiko prioritetinėmis), arba imtis veiksmų pagal esamus bendradarbiavimo susitarimus; pabrėžia, kad Europos strateginis savarankiškumas yra daugiašalės sistemos, pagal kurią laikomasi įsipareigojimų Jungtinėse Tautose ir kuria papildomi ir sustiprinami aljansai ir partnerystės, kuriuose dalyvauja dauguma valstybių narių, dalis; primygtinai pabrėžia, kad strateginis savarankiškumas nereiškia, jog Sąjunga nuolat, bet kur ir bet kuriuo metu veiks viena;
23. laikosi nuomonės, kad Europos strateginio savarankiškumo įtvirtinimas priklauso nuo išsamios BUSP sukūrimo ir nuo to, kaip šią politiką papildantis Europos gynybos bendradarbiavimas bus plėtojamas technologijų, pajėgumų, pramonės ir operacijų srityse; mano, kad tik konkretus ir lankstus bendradarbiavimas, paremtas pragmatiškais iniciatyvomis, leis palaipsniui įveikti sunkumus, sukurti tikrą bendrą strateginę kultūrą ir formuoti bendro reagavimo modelius, pritaikytus prie pagrindinių ES saugumo ir gynybos aspektų;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

24. pabrėžia, kad, siekdamas didinti ES strateginį savarankiškumą, valstybės narės turi padidinti savo gynybos išlaidas ir siekti 2 proc. BVP tikslo; mano, kad didesnės investicijos į saugumą ir gynybą yra skubus klausimas, kurį turi spręsti valstybės narės ir ES, ir kad solidarumas ir bendradarbiavimas gynybos srityje turėtų tapti bendra taisykle;

25. pabrėžia, kad strateginis savarankiškumas gali būti užtikrintas tik tuo atveju, jei valstybės narės pademonstruos politinę valią, sanglaudą ir solidarumą, o tai visų pirma reiškia, jog bus būtina teikti pirmenybę Europos pajėgumų įsigijimui, jei įranga iš tiesų atitinka aukščiausius standartus, yra prieinama ir konkurencinga, siekiant tuo pat metu užtikrinti abipusę prieigą prie itin uždarų ginkluotės rinkų;

26. pakartoja, kad Europos strateginis savarankiškumas yra teisėtas ir būtinas tikslas, kuris turi išlikti prioritetas BUSP ir Europos gynybos politikos tikslas; pabrėžia, kad jos praktinis ir operacinis įgyvendinimas yra Europos Sąjungos ir valstybių narių užduotis;

Realii pažanga, kurią reikia konsoliduoti, siekiant užtikrinti Europos strateginį savarankiškumą

27. tvirtina, kad Europos strateginis savarankiškumas turi būti užtikrintas užsienio ir saugumo politikos, pramonės, pajėgumų (bendrų programų, investicijų į gynybos technologijas) ir veiklos (veiksmų finansavimas, partnerių gebėjimų stiprinimas, gebėjimas planuoti ir vykdyti misijas) srityse;

28. mano, kad būtų tinkama įgyvendinti ribojamąją visų tipų ginklų, įskaitant dvejojo naudojimo prekes, eksporto politiką; ragina valstybes nares laikytis Europos Sąjungos elgesio kodekso ginklų eksporto srityje; pakartoja, kad visos valstybės turi griežtai taikyti taisykles, nustatytas 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos bendrojoje pozicijoje 2008/944/BUSP⁽¹⁸⁾ dėl ginklų eksporto, įskaitant griežtą antrojo kriterijaus (pagarba žmogaus teisėms galutinės paskirties šalyje) laikymąsi;

Pagal BSGP vykdomos misijos ir operacijos

29. mano, kad Europos gynyba didžiąja dalimi grindžiama Sąjungos pajėgumu ir valstybių narių politiniu ryžtu imtis patikimų karinių veiksmų išorės operacijų rajonuose; laikosi nuomonės, kad Sąjunga disponuoja nemažais žmogiškaisiais, finansiniais, techniniais ir kariniais ištekliais, suteikiančiais jai išskirtinę galimybę vykdyti karines ir civilines operacijas bei skubiai ir iš anksto reaguoti į būsimus saugumo iššūkius, pvz., aktyviai dalyvaujant taikos palaikymo misijose;

30. pabrėžia, kad nuo tada, kaip buvo priimta 2016 m. Visuotinė ES strategija, daugybė iššūkių Sąjungos saugumui kyla dėl vis dažnesnių regioninių ir vietos konfliktų – ypač mūsų artimiausioje kaimynystėje – kurie neretai persiduoda toliau; atsižvelgdamas į tai mano, kad Sąjunga, vadovaudamasi savo išpareigojimais daugiašališkumui, turėtų imtis tvirtesnio vaidmens krizių valdymo, konfliktų sprendimo ir taikos palaikymo srityse, kai įmanoma, kartu su kitomis regioninėmis ir tarptautinėmis organizacijomis, pvz., su JT ir Afrikos Sąjunga, tačiau taip pat ir viena, kai šito reikalauja situacija;

31. ragina Europos išorės veiksmų tarnybą (EIVT) ir valstybes nares vadovautis toliaregiškesniu požiūriu planuojant ir vystant pajėgumus bei prognozuoti ateities poreikius, susijusius su tvirtu ES atsaku į krizes ir konfliktus;

32. pažymi, kad Sąjungos pajėgos šiuo metu yra trijuose žemynuose, kuriuose dislokuota šešiolika civilinių ar karinių misijų (dešimt civilinių ir šešios karinės, iš jų trys vykdymo įgaliojimus turinčios ir trys jų neturinčios misijos); pripažįsta šių misijų indėlį į tarptautinę taiką, saugumą ir stabilumą; pabrėžia, jog jas įgyvendinant turi būti pakeistos Lisabonos sutartyje įtvirtintos ir pastaraisiais metais pradėtos taikyti pasirinktos priemonės, siekiant, kad jos būtų veiksmingesnės ir kad būtų padidintas Europos Sąjungos piliečių saugumas; skatina siekti didesnio BSGP misijų veiksmingumo tikslo užtikrinant, kad komandiruo to personalo skaičius siektų 70 proc., ir ragina valstybes nares didinti savo indėlį;

⁽¹⁸⁾ 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos bendroji pozicija 2008/944/BUSP, nustatanti bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę (OL L 335, 2008 12 13, p. 99).

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

33. palankiai vertina Europos Audito Rūmų dalyvavimą atliekant BSGP misijų ir operacijų auditą bei ragina rengti papildomas specialiąsias kitų misijų ir operacijų ataskaitas;

34. ragina valstybes nares ir Europos struktūras ir toliau prioritetą teikti aukšto lygio išsipareigojimams Afrikoje; todėl palankiai vertina 2018 m. liepos mėn. priimtą Tarybos sprendimą dvejimėms metams pratęsti Europos Sąjungos BSGP karinės mokymo misijos Centrinės Afrikos Respublikoje (EUTM RCA) įgaliojimus ir Tarybos ketinimą papildyti karinį aspektą civiline misija; pažymi, kad šie pastarojo meto pokyčiai yra teigiamas valstybių narių išsipareigojimų atnaujinimo ženklas, tačiau pabrėžia, kad saugumo ir žmogaus teisių padėtis šalyje lieka nepaprastai problemiška;

35. atkreipia dėmesį į bendrus ES išsipareigojimus Sahelyje ir Somalio pusiasalyje, vykdamas šešias civilines (EUCAP Mali, EUCAP SAHEL Niger, EUCAP Somalia) ir karines (EUTM Mali, EUTM Somalia, ATALANTA) misijas; palankiai vertina ir skatina pastangas, dedamas siekiant regionalizuoti civilinių misijų Sahelio regione veikimą, siekiant spręsti valstybių, kuriose vykdomos Europos misijos, ribas peržengiančias saugumo problemas; be to, palankiai vertina ES paramą Sahelio G 5 operacijai; šiuo aspektu kritiškai vertina tai, kad EIVT nenustatė jokių tinkamų rodiklių misijų EUCAP Niger ir EUCAP Mali rezultatams stebėti ir kad misijos veiklos stebėjimas ir vertinimas buvo netinkami ir neorientuoti atsižvelgti į daromą poveikį;

36. reiškia gilų susirūpinimą dėl JT daugialypės integruotos stabilizavimo misijos Malyje (MINUSMA) ištirtų ir pateiktų pranešimų apie dešimtis Malio saugumo pajėgų padarytų labai rimtų žmogaus teisių pažeidimų, kurie pagal humanitarinę teisę galėtų būti prilyginti karo nusikaltimams, atvejų; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Vyriausiąjį įgaliotinį užtikrinti, kad ES partneriai be teisiškai privalomų ES taisyklių taip pat griežtai laikytųsi tarptautinės humanitarinės ir žmogaus teisių teisės ir kad šių atvejų būtų nedelsiant iškeltos baudžiamosios bylos; ragina EIVT apie šiuos atvejus nedelsiant pranešti Parlamentui;

37. reiškia susirūpinimą dėl blogėjančios padėties Burkina Faso ir su tuo susijusių geopolitinių padarinių Sahelio regionui ir Vakarams; tai gali pateisinti civilinę ir (arba) karinę misiją siekiant sustiprinti saugumo sektoriaus valdymą, didinti pagarbą žmogaus teisėms ir atkurti gyventojų pasitikėjimą saugumo pajėgomis;

38. dar kartą atkreipia dėmesį į strateginę Vakarų Balkanų svarbą ES saugumui ir stabilumui; pabrėžia, kad būtina stiprinti ES išsipareigojimus, integraciją ir koordinavimą regione – taip pat ES BSGP misijų įgaliojimų pagrindus; pakartoja, jog ES politikos Vakarų Balkanų atžvilgiu tikslas yra užtikrinti, kad regiono šalys perimtų ES *acquis*, bei padėti joms siekti narystės ES, stiprinant taikos ir stabilumo valdymą visos Europos labui;

39. dar kartą atkreipia dėmesį į strateginę Rytų Europos ir Vakarų Balkanų svarbą ES saugumui ir stabilumui, taip pat pabrėžia būtinybę sutelkti dėmesį į šiuos regionus bei stiprinti ES politinius išsipareigojimus jų atžvilgiu, įskaitant tvirtus ES BSGP misijų įgaliojimus;

40. atkreipia ypatingą dėmesį į nepaprastai svarbų Europos Sąjungos karinės operacijos Bosnijoje ir Hercegovinoje (EUFOR ALTHEA) vaidmenį įgyvendinant veiksmus, kuriuos siekiama užtikrinti ir išsaugoti taiką ir saugumą šalyje bei regione; teigiamai vertina 2019 m. spalio mėn. Tarybos išvadas, kuriomis pritariama tolesniam Europos karinių pajėgų buvimui Bosnijoje ir Hercegovinoje;

41. ragina skubiai ir veiksmingai įgyvendinti 2018 m. lapkričio mėn. Tarybos ir valstybių narių priimtą susitarimą dėl civilinių misijų, kuriuo siekiama stiprinti BSGP civilines priemones, kad būtų pasiektas sutartas aprūpinimo personalu lygis ir misijos taptų dar lankstesnės ir veiksmingesnės, taip užtikrinant, kad ES veiksmai vietoje būtų veiksmingi ir patikimi; ragina valstybes nares atlikti solidžią metinę apžvalgą, kuri padėtų įvertinti pažangą įgyvendinant susitarimą dėl civilinių BSGP pajėgumų ir kuria remiantis būtų galima dar labiau stiprinti civilinių BSGP misijų profesionalumą po 2023 m., įskaitant priemones, kuriomis būtų užtikrinama visų susijusių subjektų atskaitomybė už misijų laimėjimus; ragina valstybes nares kuo greičiau imtis bandomųjų veiksmų ir išmėginti naują taikomą specializuotų šios srities grupių koncepciją ir ja naudotis kaip priemone specializuotiems pajėgumams ribotu laikotarpiu užtikrinti, užpildyti esamas spragas, taip pat įvertinti patirtį, įgytą dislokavus pirmąsias pajėgas;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

42. pabrėžia, kad šiuo metu yra 10 civilinių BSGP misijų, kurios užtikrina didelę pridėtinę vertę taikos ir saugumo požiūriais bei yra dislokuotos ES kaimynystėje: ypač Afrikoje ir Artimuosiuose Rytuose, Vakarų Balkanuose, Rytų Europoje;

43. pabrėžia, kad susitarimo dėl civilinių BSGP pajėgumų įgyvendinimas neturėtų būti galutinis civilinės BSGP stiprinimo etapas;

44. tačiau atkreipia dėmesį į tai, kad BSGP misijų ir operacijų veiksmingumas paprastai nukenčia nuo nuolatinių struktūrinių trūkumų ir vis didesnio valstybių narių ir ES institucijų nenoro stiprinti šias misijas ir operacijas tiek žmogiškųjų išteklių, tiek įgaliojimų požiūriu, ir ragina užtikrinti, kad ši problema būtų išspręsta bendru ES sprendimu; taigi pažymi, kad BSGP karinės operacijos vis dažniau tampa ginkluotųjų pajėgų mokymo misijomis (EUTM), be vykdomojo aspekto; nors pripažįsta, kad EUTM darbuotojai atlieka vertingą darbą, taip pat pažymi, kad dėl mokymų ribų ir ginkluotės neturėjimo apmokyti daliniai negali tinkamai veikti, negali sustabdyti džihadistų terorizmo plitimo ir ginkluotų sukilėlių;

45. apgailestauja, jog poreikis sukurti bendrą politinę valią reiškia tai, kad sprendimų priėmimo ir įgyvendinimo procesai vyksta labai skirtingu greičiu; atkreipia dėmesį į tai, kad neseniai labai nedaug karinių operacijų turėjo vykdomųjų įgaliojimų, nes sprendimų priėmimo procesas negalėjo pakeisti trūkstamos politinės valios, todėl ragina valstybes nares krizės atveju parodyti pakankamą politinę valią, kad būtų galima aktyviai naudoti esamas BSGP struktūras ir procedūras, kad misijas būtų galima vykdyti greičiau, lanksčiau ir nuosekliau; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai paaiškinti Europos Parlamentui akivaizdžiai naują krizių valdymo priemonę, t. y. mažųjų misijų rengimą pagal ES sutarties 28 straipsnį;

46. pabrėžia, kad labai trūksta administracinių ir biudžetinių procedūrų lankstumo, dėl to labai nukenčia į vietas siunčiami darbuotojai;

47. pabrėžia, kad reikia reguliariai vertinti misijas ir operacijas siekiant pagerinti jų veiksmingumą; ragina EIVT ir Komisiją numatyti operacijas atitinkančius įgaliojimus, biudžetą ir kovos veiksmų taisykles bei veikimo procedūras ir parengti atsitraukimo strategiją; atsižvelgdamas į tai, ragina reguliariau prieš, per misijas ir po jų keistis informacija ir rengti konsultacijas su tose srityse atsakingais Parlamento komitetais ir ragina juos vykti į komandiruotes ir siųsti savo delegacijas į tas zonas, kuriose vykdomos BSGP misijos ir operacijos; primygtinai prašo užtikrinti didesnę Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų vaidmenį BSGP srityje, siekiant garantuoti parlamentinę ES bendros saugumo ir gynybos politikos bei jos biudžeto priežiūrą;

48. pabrėžia, kad svarbu organizuoti ir vykdyti bendrus Europos ginkluotųjų pajėgų mokymus ir pratybas, taip pat lygiagrečiai ir suderintais ES ir NATO pratybas, taip skatinant sąveiką organizaciniu, procedūriniu ir techniniu požiūriu ir karinį mobilumą, kad būtų galima kuo tinkamiau pasirengti misijoms, užtikrinti papildomumą, išvengti bereikalingo dubliavimosi ir įveikti įvairiausias tiek įprastines, tiek netradicines grėsmes; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina Europos iniciatyvą dėl jaunų karininkų mainų (karinė programa Erasmus (EMILYO)), kurią valdo Europos saugumo ir gynybos koledžas ir kuria siekiama sudaryti sąlygas nacionalinėms karinio švietimo ir mokymo institucijoms išnagrinėti galimybes keistis žiniomis ir praktine patirtimi kokybiniu ir kiekybiniu požiūriu; teigiamai vertina tai, kad pripažįstama, jog saugumas negali būti užtikrintas be moterų, ir atkreipia dėmesį į moterų dalyvavimo derybose bei misijose svarbą;

49. atkreipia dėmesį į tai, kad valstybių, kuriose vykdomos Europos Sąjungos misijos, ginkluotosioms pajėgoms nuolat trūksta įrangos ir tai stabdo mokymo misijų sėkmę; atkreipia dėmesį į tai, kad sunku per reikiamą laikotarpį tiekti tinkamą įrangą, visų pirma dėl viešųjų pirkimų procedūrų sudėtingumo; laikosi nuomonės, kad bus neįmanoma reikiamu laiku pasiekti gerų mokymo ir konsultacijų rezultatų, kurie būtų naudingi trečiųjų šalių kariuomenėms, neturint pajėgumų paremti šias pastangas naudingomis ir koordinuojamomis įrangos tiekimo programomis; palankiai vertina iniciatyvą „Pajėgumų stiprinimas remiant saugumą ir vystymąsi“, pagal kurią 2017 m. buvo peržiūrėta priemonė, kuria prisidedama prie stabilumo ir taikos (ICSP+), sudarant galimybes finansuoti mokymo veiklą ir žudyti nepritaikytos įrangos tiekimą trečiųjų šalių ginkluotosioms pajėgoms; pažymi, kad iki šiol patvirtinti trys projektai – Malyje, Centrinės Afrikos Respublikoje ir Burkina Faso; atkreipia dėmesį į aktyvius vietos gyventojų prašymus teikti paramą mokymo ir įrangos tiekimo srityse;

50. ragina ES kovoti su nuolatinėmis ir didėjančiomis grėsmėmis kultūros paveldo apsaugai ir išsaugojimui ir kovoti su neteisėtu kultūros vertybių gabenimu, ypač konfliktų zonose; pažymi, kad visuomenėms netekus savo kultūros paveldo ir istorinių šaknų, jos tampa labiau linkusios į radikalizaciją ir labiau tiki pasaulinių džihadistų ideologijomis; ragina ES parengti plačią kovos su tokiomis grėsmėmis strategiją;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

51. apgailestauja dėl sunkumo formuoti pajėgas, ypač kai pradedamos karinės misijos; pabrėžia, kad misijai EUTM Somalia sunkiai pavyksta sutelkti reikiamas pajėgas; atkreipia dėmesį į tai, kad paskutinėje 2019 m. birželio 4 d. vykusioje bendrojoje pajėgų kūrimo konferencijoje buvo kalbama apie galimą misijos nesėkmę dėl darbuotojų trūkumo; pažymi, kad ES vykdomose karinėse operacijose vidutiniškai dalyvauja apie dešimt valstybių narių; pabrėžia, kad darbuotojų kompetencija, profesionalumas ir pasiaukojimas vietoje yra pagrindiniai misijos sėkmės veiksniai; ragina valstybes nares labiau išsipareigoti į misijas siūsti tinkamos kompetencijos darbuotojus ir užtikrinti, kad būtų užimta daugiau misijoms skirtų etatų;

52. ragina Tarybą paaiškinti, kodėl tam tikros misijos vykdomos toliau, nors jos jau pasiekė joms nustatytus karinius ar civilinius tikslus; mano, kad visos esamos misijos turėtų būti įvertintos siekiant nustatyti, kurios iš jų ir toliau yra svarbios; mano, kad ES turi sutelkti pastangas į tas misijas, kuriose ji teikia didžiausią pridėtinę vertę; pritaria tam, kad būtų nustatyti objektyvūs kriterijai ir jų būtų laikomasi siekiant įvertinti pridėtinę vertę ir nuspręsti, ar vykdyti misiją;

53. atkreipia dėmesį į 2019 m. rugsėjo 26 d. sprendimą šešioms mėnesiams – iki 2020 m. kovo 31 d., pratęsti ES karinę operaciją Viduržemio jūroje (EUNAVFOR MED operacija SOPHIA); labai apgailestauja dėl to, kad karinio jūrų laivyno dislokavimas ir toliau sustabdytas; pabrėžia, kad būtina skubiai pasiekti valstybių narių susitarimą, ir ragina grąžinti laivyno pajėgas ir visapusiškai įgyvendinti įgaliojimus;

54. mano, kad BSGP misijų ir operacijų finansavimo klausimas yra labai svarbus siekiant šios politikos tvarumo; pabrėžia, kad svarbu persvarstyti mechanizmą ATHENA siekiant padidinti karinių BSGP operacijų ir misijų finansavimo mechanizmo efektyvumą; atsižvelgdamas į tai, pritaria Komisijos remiamam pirmininko pavaduotojo ir vyriausiojo įgaliotinio pasiūlymui sukurti Europos taikos priemonę, pagal kurią iš dalies būtų finansuojamos ES gynybos veiklos išlaidos, pvz., bendros karinių BSGP operacijų išlaidos ir partnerių karinių pajėgumų stiprinimo išlaidos; tikisi, kad valstybės narės greitai susitars dėl šios priemonės sukūrimo; pabrėžia, jog svarbu numatyti lankstesnes ES finansines taisykles, kad būtų pagerintas ES gebėjimas reaguoti į krizes ir taip įgyvendinamos Lisabonos sutarties nuostatos; ragina valstybes nares ir Komisiją apsvarstyti galimybę sukurti lankstų mechanizmą, kuris padėtų padengti BSGP misijoje dalyvauti norinčių valstybių narių išlaidas ir taip palengvinti jų sprendimą pradėti arba sustiprinti misiją; pažymi, kad tokia priemonė visiškai atitiktų ES strateginio savarankiškumo tikslus veiklos srityje;

55. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę reguliariai konsultuotis su Europos Parlamentu dėl visų su bendra saugumo ir gynybos politika susijusių aspektų ir esminių sprendimų; atsižvelgdamas į tai mano, kad su Parlamentu turėtų būti iš anksto konsultuojamasi dėl BSGP misijų strateginio planavimo, dėl jų įgaliojimų pakeitimų ir dėl galimybės jas nutraukti;

56. pritaria tam, kad būtų sukurtas vykdymo įgaliojimus turinčioms misijoms skirtas Karinių misijų planavimo ir vykdymo centras (MPCC), taip sudarant sąlygas vykdyti visas karines BSGP operacijas; ragina gerinti MPCC ir Civilinių operacijų planavimo ir vykdymo centro (CPCC) bendradarbiavimą; atkreipia dėmesį į įdarbinimo ir išteklių suteikimo sunkumus, kurie trukdo MPCC būti visiškai veiksmingam; ragina EIVT Karinių misijų planavimo ir vykdymo centrą iš virtualaus subjekto, kurio darbuotojai vykdo įvairias pareigas, paversti tvirtu kariniu subjektu, kuris pagal ES sutarties 43 straipsnio 1 dalį galėtų planuoti ir vykdyti įvairias karines operacijas;

57. atkreipia dėmesį į ES kovinių grupių projekto nesėkmę, nes nuo pat jų sukūrimo 2007 m. jos nebuvo nė karto dislokuotos ir buvo panaudotos vien tik Europos karinių pajėgų transformavimui, visų pirma dėl valstybių narių nenoro ir dėl to, kad jų naudojimas ir finansavimas sudėtingas ir tai neatitinka pradinio tikslo užtikrinti greitą ir veiksmingą reagavimą; laikosi nuomonės, kad ES kovinių grupių sistema turėtų būti restruktūrizuota, toliau plėtojama politiškai ir jai turėtų būti skiriamas pakankamas finansavimas, kad ji taptų funkcionali, tinkama naudoti, greita ir veiksminga; ragina iš naujo įvertinti ir atgaivinti kovinių grupių projektą, remiantis įgyta patirtimi;

58. pažymi, kad savitarpio pagalbos sąlyga (ES sutarties 42 straipsnio 7 dalis), kuria buvo pasinaudota vieną kartą, visų pirma reaguojant į ginkluotą išpuolį valstybės narės teritorijoje, rodo valstybių narių solidarumą; tačiau pažymi, kad naudojimosi šiuo straipsniu sąlygos ir reikiamos pagalbos teikimo taisyklės niekada nebuvo aiškiai apibrėžtos; ragina parengti tikslias gaires siekiant nustatyti aiškiai apibrėžtą sistemą, pagal kurią ateityje būtų galima pradėti taikyti ir įgyvendinti šią priemonę, išsamiau aptarti patirtį, įgytą taikant šią teisinę nuostatą, ir dėti bendras pastangas siekiant tiksliau nustatyti jos taikymo sritį;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

59. primena, kad solidarumo sąlyga (SESV 222 straipsnis) taip pat suteikia Sąjungai ir valstybėms narėms galimybę teikti pagalbą valstybei narei, kuri nukentėjo nuo teroristinio išpuolio arba nuo gaivalinės ar žmogaus sukeltos nelaimės; primena, kad 2013 m. Europos Sąjungos kibernetinio saugumo strategijoje teigiama, kad ypač grėsmingi kibernetiniai incidentai ar išpuoliai valstybei narei galėtų būti pakankamas pagrindas pasinaudoti ES solidarumo sąlyga (Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 222 straipsnis); primena, kad Tarybos sprendime 2014/415/ES dėl tvarkos, kuria Sąjunga įgyvendina solidarumo sąlygą, nustatyta, kad solidarumo sąlyga Sąjunga raginama mobilizuoti visas turimas priemones, įskaitant pagal BSGP sukurtas struktūras; ragina valstybes nares apsvarstyti galimybę taikyti solidarumo sąlygą ateityje;

60. yra įsitikinęs, kad įgyvendinant BSGP misijas ir operacijas turi būti taikomos lankštos priemonės, kad ES ir jos valstybės narės galėtų lengviau išpareigoti užtikrinti Europos strateginį savarankiškumą siekiant Europos žemyno stabilumo; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia modulinės, daugiafunkcės ir iš tiesų funkcionalios vadovavimo struktūros, pvz., Eurokorpuso, veiksmingumą; pažymi, kad šio štabo vykdomos misijos buvo sėkmingai išplėtos ir diversifikuotos: 2015–2018 m. Eurokorpusas buvo dislokuotas keturis kartus vykdant ES mokymo misijas Malyje ir Centrinės Afrikos Respublikoje (EUTM Mali ir EUTM RCA); ragina valstybes nares ir Komisiją sekti šiuo lankstaus ir operatyvaus bendradarbiavimo, kurio naudingumas ir veiksmingumas jau įrodytas, pavyzdžiu;

61. tikisi, kad ES veiksmingai naudosis visomis BUSP ir BSGP politikos priemonėmis, kurias ji turi diplomatijos, bendradarbiavimo, vystymosi, humanitarinės pagalbos, konfliktų valdymo ir taikos palaikymo srityse; primena, kad BSGP karinės ir civilinės priemonės jokiais aplinkybėmis negali būti vienintelis saugumo problemų sprendimo būdas ir kad visada reikėtų laikytis integruoto požiūrio; mano, kad tik naudojant visas šias priemones pagal integruotą požiūrį galima užtikrinti būtiną lankstumą siekiant veiksmingai įgyvendinti plataus užmojo saugumo tikslus;

62. primena, kad konfliktų sprendimo sėkmė padidėja, kai laikomasi lyčių lygybės viso proceso metu; ragina stiprinti moterų dalyvavimą ir didinti vadovaujamas pareigas einančių moterų skaičių tokiose misijose, sistemingiau integruoti lyčių aspektą į BSGP misijas ir aktyviai prisidėti prie JT Saugumo Tarybos rezoliucijos 1325 dėl moterų, taikos ir saugumo įgyvendinimo; ragina EIVT ir valstybes nares inicijuoti plataus užmojo veiksmus, siekiant padidinti atstovavimą moterims tarp tarptautinių ekspertų visais BSGP misijų ir operacijų lygmenimis, galbūt pasitelkiant specialų veiksmų planą arba tikslines paskatas ir moterų karjeros planavimą ar įdarbinimo priemones, kuriomis būtų užtikrinamas geresnis atstovavimas;

63. ragina pirmininko pavaduotoją ir vyriausiąją įgaliotinę reguliariai konsultuotis su Parlamentu dėl skubių klausimų, susijusių su BSGP įgyvendinimu; mano, kad pirmininko pavaduotoja ir vyriausioji įgaliotinė arba atitinkamas EIVT pareigūnas, kuris tiesiogiai prižiūri BSGP valdymo struktūras ir dalyvauja rengiant, įgyvendinant ir vertinant dabartines civilines ir karines operacijas, turėtų skubiai informuoti Parlamentą apie svarbius bet kokių tokių operacijų struktūrų pakeitimus, ypač susijusius su jų bendru pobūdžiu, įgaliojimais, trukme arba panaikinimu pirma laiko;

64. pabrėžia didėjančią ir esminę moterų vaidmenį taikos palaikymo misijose bei saugumo ir gynybos politikoje ir ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę pradėti dialogą su Parlamentu dėl priemonių, kurios turi būti priimtos, ir veiksmų, kurių reikia imtis;

65. pabrėžia, kad reikia toliau plėtoti BSGP parlamentinį ir demokratinį pobūdį ir aspektą; mano, kad veiksminga BSGP, pritaikyta 21-ojo amžiaus saugumo uždaviniams spręsti, turi būti derinama su griežta parlamentine kontrole ir aukštais skaidrumo standartais tiek nacionaliniu, tiek ES lygmenimis; laikosi nuomonės, kad stipresnis parlamentinis BSGP aspektas atitinka ES piliečių poreikį, kad būtų užtikrintas saugumas, taika ir glaudesnis valstybių narių bendradarbiavimas saugumo ir gynybos srityje;

Pajėgumai ir pramonė

66. pabrėžia, kad Europos strateginio savarankiškumo užtikrinimas neišvengiamai priklausys nuo valstybių narių pajėgumų ir jų gynybos biudžetų didinimo ir Europos gynybos pramoninės ir technologinės bazės stiprinimo;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

67. pažymi, kad gynybos ir kosmoso pramonė susiduria su precedento neturinčia pasauline konkurencija ir dideliais technologiniais iššūkiais vystantis pažangiausioms technologijoms (robotikai, dirbtiniam intelektui, kibernetinėms technologijoms ir t. t.);

68. palankiai vertina tai, kad labai pasikeitė gynybos biudžeto skyrimo ginkluotosioms pajėgoms tendencijos; todėl ragina valstybes nares protingai investuoti papildomą finansavimą į bendradarbiavimo programas; laikosi nuomonės, kad tokios tendencijos turėtų būti remiamos ir skatinamos ES lygmeniu; ragina valstybes nares padidinti savo gynybos išlaidas iki 2 proc. BVP;

69. palankiai vertina neseniai ES institucijų ir valstybių narių pradėtas dėti pastangas, po to, kai paskelbta „Visuotinė ES strategija“, siekiant atgaivinti jau egzistuojančias BSGP priemones ir visiškai įgyvendinti Lisabonos sutarties nuostatas; pabrėžia, kad šie daug žadantys siekiai turi būti konsoliduoti ir turi būti imamasi konkrečių veiksmų, kad jie padėtų veiksmingai užtikrinti Europos žemyno ir artimiausių kaimyninių šalių saugumą;

70. su pasitenkinimu atkreipia dėmesį į 2018 m. gegužės 2 d. Europos Komisijos pasiūlymą kitoje daugiametėje finansinėje programoje (DFP) sukurti bendradarbiavimo gynybos srityje biudžeto eilutę, kuria būtų remiami bendradarbiaujamojo pobūdžio gynybos srities moksliniai tyrimai ir pajėgumų plėtra, jai skiriant 13 mlrd. EUR; pažymi, kad šis pasiūlymas, kuris atspindi precedento neturintį Komisijos išpareigojimą, dar turi būti vieningai patvirtintas valstybių narių pagal kitą DFP ir po to jam turi pritari Parlamentas;

71. palankiai vertina 2017 m. birželio mėn. Komisijos pasiūlymą įsteigti Europos gynybos fondą (EGF), kuris koordinuotų nacionalines investicijas į gynybą, jas papildytų ir išplėstų, skatintų valstybių narių bendradarbiavimą kuriant pačias moderniausias sąveikas gynybos technologijas ir įrangą ir remtų novatorišką ir konkurencingą gynybos pramonę visoje Sąjungoje, įskaitant tarpvalstybines MVĮ; pažymi, kad šis pasiūlymas yra pirmoji iniciatyva Bendrijos lėšas naudoti tiesiogiai bendriems kooperatyvinės ES gynybos projektams remti; pripažįsta, kad tai yra didelis politinis ir pramoninis Europos gynybos pasiekimas; pažymi, kad šis Europos gynybos fondas galėtų prisidėti prie struktūrinių projektų finansavimo, pvz., Europos kovos orlaivių sistema, tankus, didelės keliamosios galios orlaivį ar ES priešraketinės gynybos sistemą, taip pat mažus ir vidutinius projektus, kuriais būtų kuriami naujoviški į ateitį orientuoti sprendimai gynybos srityje; palankiai vertina 2019 m. parengiamųjų veiksmų darbo programą, pagal kurią elektromagnetinio spektro dominavimo ir revoliucingųjų ateities technologijų gynybos srityje moksliniams tyrimams – tai dvi pagrindinės sritys, kurios leistų užtikrinti ilgalaikį Europos technologinį nepriklausomumą – bus skirta 25 mln. EUR; taip pat palankiai vertina tai, kad 2019 m. kovo mėn. Komisija priėmė pirmąją Europos gynybos pramonės plėtros programą (EGPPP), kurioje 2019–2020 m. laikotarpiu bendram gynybos pajėgumų plėtojimui numatoma skirti 500 mln. EUR dydžio bendrą finansavimą, ir paskelbė devykis kvietimus teikti pasiūlymus 2019 metams, įskaitant kvietimą teikti pasiūlymus dėl Eurodrono, kuris yra itin svarbus Europos strateginiam savarankiškumui; pabrėžia, kad 2020 m. bus paskelbta dar dvylika kitų kvietimų teikti pasiūlymus, apimančių visų sričių (oro, sausumos, jūros, kibernetinės erdvės ir kosmoso) prioritetinius klausimus; atkreipia dėmesį į šiuo metu valstybių narių priimamų viešųjų pirkimų sprendimų ir Europos gynybos fondo (EGF) pramoninio ir technologinio bendradarbiavimo perspektyvų sąsajas;

72. palankiai vertina tai, kad veiksmingai įgyvendinamas įtraukus nuolatinis struktūrizuotas bendradarbiavimas (PESCO), kuris yra svarbus žingsnis siekiant tvirtesnio valstybių narių bendradarbiavimo saugumo ir gynybos srityje; pabrėžia, kad ši nuostata, 2009 m. įtraukta į Lisabonos sutartį (ES sutarties 46 straipsnis), yra teisiškai privaloma ir apima plataus užmojo išpareigojimus, kuriais siekiama sudaryti sąlygas to pageidaujančioms Europos šalims sparčiau įgyvendinti bendrus gynybos projektus; pripažįsta, kad PESCO gali atlikti paklausos formuotojos Europoje vaidmenį; pažymi, kad daug projektų, kuriems gali būti taikoma Europos gynybos pramonės plėtros programa, plėtojami pagal nuolatinį struktūrizuotą bendradarbiavimą, todėl jiems gali būti taikomos didesnės dotacijų normos; pritaria visiškam PESCO projektų ir EGF suderinamumui;

73. primygtinai tvirtina, kad siekiant stiprinti Europos šalių gynybos pajėgumus ir optimizuoti jų biudžetines išlaidas šioje srityje, būtina reikia suderinti PESCO, 2017 m. pradėtą vykdyti suderintą metinę peržiūrą gynybos srityje (CARD) ir EGF; dar kartą kritikuoja tai, kad nepateiktas strateginis priemonių pagrindimas atsižvelgiant į gynybos politikos aspektus; ryšium su tuo dar kartą ragina Tarybą ir Komisiją kartu su Europos Parlamentu parengti ES baltąją knygą saugumo ir gynybos klausimu kaip tarpinstitucinį susitarimą ir 2021–2027 m. laikotarpio strateginį gynybos pramonę skirtą dokumentą; pabrėžia, kad į Pajėgumų plėtojimo planą (PPP) turėtų būti įtraukti nauji projektai, kurie padėtų gerinti valstybių narių bendradarbiavimą siekiant sumažinti pajėgumų trūkumą vykdant Europos gynybos agentūros veiklą; mano, kad suderinta metinė peržiūra gynybos srityje (CARD) turėtų veiksmingai padėti suderinti nacionalinių ginkluotųjų pajėgų investicijas ir pajėgumus ir užtikrinti jų papildomumą, taip užtikrinant ES strateginę ir veiklos autonomiją ir sudarant sąlygas valstybėms narėms veiksmingiau investuoti į gynybą;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

74. su džiaugsmu pažymi, kad Europos gynybos agentūros parengtas Pajėgumų plėtojimo planas ir šiuo metu įgyvendinamas pajėgumų planas yra visapusiškai koordinuojami, o tai įrodo, kad yra galimybių užtikrinti papildomą NATO priklausančių Europos valstybių karių karinių pajėgų sąveiką;

75. pabrėžia karinio mobilumo svarbą; palankiai vertina Komisijos pasiūlymą kitoje DFP 6,5 mlrd. EUR skirti karinio mobilumo projektams; pabrėžia, kad svarbu daryti pažangą karinio mobilumo srityje, kuris naudingas tiek ES, tiek NATO; džiaugiasi, kad šis projektas įtrauktas į PESCO; pabrėžia, kad karinis mobilumas susiduria su dviem didelėmis užduotimis, t. y. supaprastinti procedūras ir išplėsti infrastruktūrą; primena, kad ES valstybių karių kolektyvinis saugumas ir gynyba ir jų gebėjimas ištraukti į krizių valdymą užsienyje iš esmės priklauso nuo gebėjimo laisvai ir greitai perkelti kariuomenę ir civilinį krizių valdymo personalą, reikmenis ir įrangą visų valstybių karių teritorijoje ir už Sąjungos ribų; pabrėžia, kad karinis mobilumas yra strateginė priemonė, kuri sudarys galimybę ES veiksmingai ginti savo saugumo ir gynybos interesus papildanti kitų organizacijų, pvz., NATO, veiklą;

76. yra susidomėjęs, kodėl taip lėtai pradedami vykdyti 34 PESCO projektai ir trečiasis trylikos projektų etapas ir kodėl iki šiol nė vienas projektas dar nėra įgyvendintas, taip pat pabrėžia, kad reikalingi konkretūs projektų įvykdymo terminai ir reikia aiškesnės to, koks bus galutinis šių projektų rezultatas, apžvalgos; pažymi, kad 2019 m. pradžios savo veiklos pajėgumus pasieks tik keturi projektai; atkreipia dėmesį į tai, kad trūksta užmojo ir masto kai kuriems projektams, kuriais nesprenžiamos akivaizdžiausios pajėgumų spragos, ypač jų trūksta pirmosios bangos projektams, kurie visų pirma yra pajėgumų projektai ir kuriuose dalyvauja kiek įmanoma daugiau valstybių karių; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir vyriausiąjį įgaliotinį nedelsiant informuoti Parlamentą apie tai, kurie PESCO projektai ir koku pagrindu turėtų būti baigti anksčiau; pažymi, kad pageidaujamas papildomas dalyvavimas PESCO projektuose neturėtų žlugdyti ambicingų dalyvaujančių valstybių karių siekių; mano, kad trečiųjų šalių ir trečiųjų šalių subjektų įtraukimas į PESCO turi būti vykdomas taikant nuo pat pradžių numatytas griežtas sąlygas ir veiksmingai laikantis nustatyto abipusiškumo principo; ryšium su tuo primena Europos Parlamento teises, kaip nurodyta Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendime byloje C-658/11; ragina valstybes nares teikti projektus, kurie turi strateginį europinį aspektą, taip stiprinant Europos gynybos pramoninę ir technologinę bazę (EGPTB), kad būtų tiesiogiai patenkinti Europos ginkluotųjų pajėgų operatyviniai poreikiai;

77. ragina Tarybą patvirtinti Parlamento poziciją dėl būsimo reglamento dėl EGF 5 straipsnio; pabrėžia, kad reikia nedelsiant baigti rengti EGF; primena, kad ši priemonė dar nėra galutinai patvirtinta, o 2019 m. balandžio mėn. sudarytas tik dalinis politinis susitarimas; pabrėžia, kad svarbu išlaikyti Europos Parlamento poziciją dėl fondo sumos, jo atvėrimo trečiosioms šalims ir tinkamos intelektualinės nuosavybės politikos, susijusios su saugumu ir gynyba, nustatymo, siekiant apsaugoti mokslinių tyrimų rezultatus; primena, kad Europos gynybos rinka yra itin atvira trečiųjų šalių teikėjams; dar kartą patvirtina, kad Europos gynybos fondo jokia būdu negalima painioti su jokia protekcionistine priemone; ragina šalis – Europos Sąjungos sąjungininkes – apsvaistyti abipusio savo gynybos rinkų atvėrimo galimybę; atsižvelgdamas į tai, primena labai jautrų ir strateginį gynybos srities mokslinių tyrimų pobūdį tiek pramonės konkurencingumo, tiek ES strateginio savarankiškumo požiūriu; ragina tinkamai atsižvelgti į pradinę patirtį, įgytą įgyvendinant Europos gynybos pramonės plėtros programą (ypač patirtį, susijusią su leidžiančių nukrypti nuostatų taikymu reikalavimus atitinkantiems subjektams), bandomąjį projektą ir ES gynybos srities mokslinių tyrimų parengiamuosius veiksmus; prašo visuomet visapusiškai įtraukti valstybes nares į sprendimų priėmimo procesus, nes jos yra galutinės gynybos pramonės klientės, siekiant užtikrinti, kad programos atitiktų BSGP ir valstybių karių strategines reikmes; mano, kad Europos gynybos fondo sėkmė priklausys nuo jo gebėjimo integruoti dalyvaujančių valstybių gynybos ypatumus, skatinti gynybos įrangą, kurią galima dislokuoti, ir užtikrinti pakankamus biudžeto išteklius, kartu išvengiant pramonės kompetencijos dubliavimo, nacionalinių gynybos investicijų išstūmimo poveikio, programų vykdymo bendradarbiaujant sudėtingumo, ir užtikrinant, kad šis bendradarbiavimas būtų grindžiamas bendra ES ginkluotės ir karinės įrangos standartizacija ir funkcinio suderinamumu; mano, kad Europos gynybos pramonės vystymas reglamentuojant trečiųjų (ne Sąjungos) šalių kontroliuojamų subjektų prieigą prie projektų, finansuojamų iš Fondo, visiškai atitinka Europos strateginio savarankiškumo siekį ir neprieštaruja ES ir jos valstybių karių saugumo ir gynybos interesams;

78. tikisi, kad sprendimai dėl trečiųjų šalių dalyvavimo PESCO projektuose jokiais aplinkybėmis neturėtų pažeisti sąlygų, dėl kurių susitarta derybose dėl Europos gynybos fondo (EGF) ir Europos gynybos pramonės plėtros programos, nes šių programų finansavimu pabrėžiama Europos pridėtinė vertė;

79. pabrėžia kosmoso sektoriaus strateginę reikšmę Europai, mano, kad plataus užmojo kosmoso politika gali veiksmingai padėti gerinti ESGP, ir pabrėžia, kad reikia toliau plėtoti technologijas, kurias galima pritaikyti civilinėje ir karinėje srityse ir kuriomis galima užtikrinti Europos strateginį savarankiškumą; palankiai vertina tai, kad į kitą DFP

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

įtrauktas Komisijos pasiūlymas dėl reglamento, kuriuo sudaroma Sąjungos kosmoso programa ir siūloma įsteigti Europos Sąjungos kosmoso programos agentūrą, siekiant skatinti ES kosmoso srities pirmavimą; pakartoja savo siūlymą finansuoti šią programą, jai skiriant iki 16,9 mlrd. EUR; džiaugiasi pažanga, pasiekta teikiant ES palydovines paslaugas (GALILEO, „Copernicus“, EGNOS); pabrėžia, kad, siekiant ES sprendimų priėmimo ir veiksmų vykdymo savarankiškumo, būtina turėti tinkamus palydovinio ryšio išteklius palydovinio vaizdo, žvalgybos duomenų rinkimo, komunikacijos ir erdvės stebėjimo srityse; pabrėžia, kad ES svarbu turėti savarankišką prieigą prie kosmoso; mano, kad kosmoso paslaugos turi būti visapusiškai funkcionalios siekiant padėti vykdyti BSGP misijas ir operacijas teikiant didelės skiriamosios gebos palydovinius vaizdus; pabrėžia, kad labai svarbu iš Europos gynybos fondo finansuoti pramoninius kosmoso srities projektus, iš kurių ES gali gauti realios pridėtinės vertės;

80. pabrėžia, kad palydovinis ryšys yra itin svarbi gynybos, saugumo, humanitarinės pagalbos, skubaus reagavimo ir diplomatinių ryšių dalis, kad tai yra pagrindinis civilinių misijų ir karinių operacijų elementas; palankiai vertina naują vyriausybinių palydovinio ryšio (GOVSATCOM) iniciatyvą, kuri labai padės stiprinti Sąjungos strateginį savarankiškumą suteikiant valstybėms narėms garantuotą prieigą prie saugių palydovinių telekomunikacijų;

81. ragina skubiai išnagrinėti galimybes naudoti Europos Sąjungos palydovų centro (SATCEN) geoerdvinius pajėgumus civilinėms reikmėms; mano, kad be saugumo tikslų, ES palydoviniai pajėgumai turėtų būti naudojami remiant ES ir valstybių narių stebėsenos veiklą migracijos, žemės ūkio, miškotvarkos, gamtos išteklių paieškos, sienų saugumo, ledkalnių būklės ir daugelio kitų sričių stebėsenos srityse;

82. atkreipia dėmesį į tai, kad kosmoso infrastruktūra neatspari trukdžiams, išpuoliams ar daugeliui kitų grėsmių, įskaitant susidūrimus su kosminėmis šiukšlėmis ir kitais palydovais; primena, jog svarbu apsaugoti ypatingos svarbos infrastruktūrą ir gyvybiškai svarbias komunikacijos priemones ir kurti atsparias technologijas; mano, kad būtina stiprinti pajėgumus siekiant atremti kosmoso srityje kylančias grėsmes, ir palankiai vertina Komisijos pagal Kosmoso programą pateiktą pasiūlymą stiprinti dabar teikiamas kosmoso stebėjimo ir sekimo (SST) paslaugas;

83. pabrėžia, kad šiuo metu vis daugiau didžiųjų valstybių turi karinių pajėgumų kosmoso srityje; primena, kad tarptautinėje teisėje yra nustatytas nesiginklavimo kosmose principas; vis dėlto konstatuoja, kad kai kurios valstybės šį principą pažeidė ir pateikė pasiūlymą dėl teisės akto, kuriuo siekiama sukurti kosmoso pajėgas (angl. Space Force) – atskiras specializuotas ginkluotąsias pajėgas, skirtas veikti kosmoso erdvėje, kosmosą apibrėžiant kaip ginkluotų konfliktų areną; mano, kad Sąjunga turėtų pasmerkti tokią ginklavimosi kosmose tendenciją ir kosmose vykdomus atgrasymo veiksmus siekiant labai pakenkti priešininko kosminės erdvės priemonėms ir laikyti tokiuos reiškinius strateginio nestabilumo situacijos požymiais;

84. mano, kad būsimas Komisijos Gynybos ir kosmoso pramonės generalinis direktoratas turėtų išanalizuoti Europos kosmoso programų ir 2016 m. lapkričio mėn. Europos gynybos veiksmų plano sinergijas, kad būtų užtikrintas bendras šios strateginės srities nuoseklumas;

85. yra įsitikinęs, kad Sąjungai gyvybiškai svarbu užtikrinti saugią ir atvirą jūrų aplinką, kuri sudarytų sąlygas laisvam prekių ir žmonių judėjimui; pabrėžia, kad būtina užtikrinti laivybos laisvę, kurios negalima pažeisti; pažymi, kad didžiąją strateginio turto, ypač svarbios infrastruktūros ir pajėgumų dalį valdo valstybės narės ir Europos saugumas ateityje labiausiai priklausys nuo jų noro glaudžiai bendradarbiauti; dar kartą patvirtina, kad ES užtikrina saugumą pasaulio jūrose, ir pabrėžia, kad svarbu plėtoti reikiamus karinius ir civilinius pajėgumus; todėl palankiai vertina tai, kad 2018 m. birželio mėn. priimtas persvarstytas ES jūrų saugumo strategijos veiksmų planas;

86. yra įsitikinęs, kad ES ir valstybės narės susiduria su tokia precedento neturinčia grėsme kaip kibernetiniai išpuoliai, kibernetiniai nusikaltimai ir terorizmas, kuriuos vykdo valstybiniai ir nevalstybiniai subjektai; pabrėžia, kad kibernetiniai incidentai labai dažnai turi tarpvalstybinį elementą ir todėl yra susiję su daugiau nei viena ES valstybe nare; mano, kad dėl kibernetinių išpuolių pobūdžio joms kyla grėsmė, dėl kurios būtina imtis Sąjungos lygmens veiksmų, įskaitant bendrus analitinės paramos pajėgumus; skatina valstybes nares teikti savitarpio pagalbą, jeigu kibernetiniai išpuoliai vykdomi prieš vieną iš jų;

87. mano, kad labai svarbu, jog ES ir NATO ne tik tęstų, bet ir sustiprintų keitimąsi žvalgybos duomenimis, kad būtų galima oficialiai priskirti kibernetinius išpuolius ir tuo remiantis taikyti ribojamąsias sankcijas už kibernetinius išpuolius atsakingiems subjektams; mano, kad būtina palaikyti aktyvią ES ir NATO sąveiką kibernetinio saugumo ir gynybos srityje dalyvaujant kibernetinėse pratybose ir bendruose mokymuose;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

88. ragina užtikrinti stabilų EIVT strateginės komunikacijos skyriaus finansavimo šaltinį, skiriant didelius asignavimus Strateginės komunikacijos Rytų kaimynystės šalyse darbo grupei;

89. primygtinai ragina EIVT ir Tarybą dėti daugiau pastangų siekiant padidinti kibernetinį saugumą, visų pirma BSGP misijose, ir šiuo tikslu, be kita ko, ES ir valstybių narių lygmenimis imtis priemonių siekiant sumažinti BSGP kylančias grėsmes, pvz., didinti atsparumą švietimo, mokymų ir pratybų priemonėmis ir optimizuoti švietimo ir mokymo kibernetinės gynybos srityje galimybes ES;

90. palankiai vertina pastangas stiprinti ES gebėjimą kovoti su hibridinėmis grėsmėmis, kurios yra dviprasmiškos laikysenos, tiesioginio ir netiesioginio spaudimo bei karinių ir nekarinių pajėgumų naudojimo derinys ir kurios sudaro dalį ES jau kurį laiką patiriamų vidaus ir išorės saugumo problemų; atkreipia dėmesį į diskusijas dėl savitarpio pagalbos nuostatos taikymo reaguojant į hibridines grėsmes, kad ES galėtų veiksmingai kartu reaguoti;

91. pripažįsta didėjančią kibernetinių ir automatizuotų žvalgybos pajėgumų svarbą, pabrėžia, kad jie kelia grėsmę visoms valstybėms narėms ir ES institucijoms, primygtinai ragina visas ES institucijas ir valstybes nares ir toliau tobulinti savo kibernetines ir automatizuotas technologijas, taip pat ragina bendradarbiauti šių technologijų pažangos srityje;

92. pripažįsta vis didesnę dirbtinio intelekto vaidmenį Europos gynybos srityje; atkreipia dėmesį į daugelį karinių taikomųjų programų, kurios pagrįstos dirbtinio intelekto valdymu ir kurios leidžia gerinti operacinę aplinką, padėti priimti sprendimus, nustatyti grėsmes ir tvarkyti surinktus žvalgybos duomenis; pabrėžia, kad būtina plėtoti patikimo dirbtinio intelekto technologijas gynybos srityje siekiant užtikrinti Europos strateginį savarankiškumą pajėgumų ir operacijų srityse; ragina ES ne tik stiprinti, bet ir didinti savo investicijas į šią sritį ir ypač į revoliucingasias technologijas, naudojant turimas priemones (Europos gynybos fondą, Europos inovacijų tarybą, būsimą programą „Europos horizontas“, Skaitmeninės Europos programą); ragina Sąjungą aktyviai dalyvauti pasaulio mastu reguliuojant mirtinų autonominių ginklų sistemas;

93. pažymi, kad naujos technologijos, įskaitant dirbtinį intelektą, naudojamos ginklų sistemose, turi būti plėtojamos ir taikomos laikantis atsakingų inovacijų ir etikos principų, pvz., atskaitomybės ir tarptautinės teisės laikymosi; pabrėžia, kad, atsižvelgiant į labai prieštarinę visiškai autonominių ginklų sistemų koncepciją, ES turi išnagrinėti dirbtinio intelekto teikiamas galimybes ir tuo pat metu užtikrinti visapusišką pagarbą žmogaus teisėms ir tarptautinei teisei;

94. pažymi, kad, pagal Europolo ataskaitą dėl terorizmo tendencijų ir padėties Europos Sąjungoje 2019 m., 2018 m. pastebėtas bendras cheminių, biologinių, radiologinių ir branduolinių (ChBRB) veikliųjų medžiagų teroristinės propagandos, mokymo priemonių ir grėsmių augimas, o žinių apie ChBRB ginklų naudojimą gavimo kliūčių sumažėjo; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad reikia didinti ChBRB saugumą Europoje;

95. pripažįsta naujus pajėgumus, kurie veiksmų vietoje atvers naujas galimybes bendradarbiauti įtraukioje skaitmeninėje erdvėje ir užtikrinti apsaugą beveik realiuoju laiku, ypač tais atvejais, kai 5G ryšys derinamas su kitomis inovacijomis, pavyzdžiui, su gynybos debesija ir ultragarasinėmis gynybos sistemomis;

96. pabrėžia, kad, kadangi cheminių ginklų platinimo ir naudojimo rizika kelia didelę grėsmę tarptautinei taikai ir saugumui, ES privalo toliau tvirtai ir nuosekliai politiškai ir finansiškai remti Cheminio ginklo uždraudimo organizaciją (OPCW), kad ši organizacija galėtų įgyvendinti savo įgaliojimus tiek politiškai, tiek finansiškai, taip pat ES turi padidinti savo atsparumą hibridinėms ir cheminėms, biologinėms, radiologinėms ir branduolinėms grėsmėms;

97. pripažįsta, kad bendradarbiavimas pajėgumų srityje dar tik pradamas, tad Sąjunga ir jos valstybės narės dar negali pasinaudoti konkrečiais tvaraus ir intensyvaus bendradarbiavimo rezultatais; yra įsitikinęs, kad Europos užmojų praktinis įgyvendinimas bus ilgalaikis ir priklausys nuo nuolatinės valstybių narių politinės valios; pabrėžia, kad būtinas lankstus bendradarbiavimas taikant lanksčias ir modulines priemones, kurios sudaro sąlygas derinti savanoriškai dalyvaujančių ir pajėgumų turinčių partnerių strategines kultūras ir kurti jų sąveiką; skatina vykdyti *ad hoc* bendradarbiavimą arba naudoti savitarpio pagalbos mechanizmus, pvz., Europos oro transporto vadovavimo centrą (EATC), kurio veiksmingumas jau pasitvirtino, ir pritaria tam, kad jo veikla būtų išplėsta į kitas sritis (sraigtasparniai, medicininė pagalba);

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

98. pabrėžia, kad reikia atsižvelgti į lyties aspektą ES BSGP veikloje pagal moterų vaidmenį kare, stabilizavimo laikotarpiu po konflikto ir taikos stiprinimo procesuose; pabrėžia, kad reikia spręsti smurto dėl lyties, kuriuo konflikto regionuose naudojama kaip karo priemonė, problemą; pabrėžia, kad moterys nuo karo nukentčia labiau nei vyrai; kviečia ES ir jos tarptautinius partnerius aktyviai įtraukti moteris į taikos ir stabilizavimo procesus ir atsižvelgti į specifinius jų saugumo poreikius;

99. atkreipia dėmesį į didėjančią kosmoso saugumo ir palydovų svarbą, pabrėžia Europos Sąjungos palydovų centro svarbą ir prašo šios agentūros analizuoti ES ir valstybių narių palydovų saugumą ir (arba) pažeidžiamumą kosmoso šiukšlių, kibernetinių išpuolių ir tiesioginio raketinio išpuolio atvejais bei pateikti atitinkamą ataskaitą;

Bendradarbiavimas gynybos srityje ir BSGP partnerystės

100. pabrėžia, kad Europos strateginio savarankiškumo užtikrinimas priklauso nuo europiečių gebėjimo – nepriklausomai arba, pageidautina, bendradarbiaujant instituciniu lygmeniu (NATO, Jungtinės Tautos) – veikti ginant savo interesus;

101. mano, kad daugiašališkumas yra itin svarbi saugumo ir gynybos vertybė, ir pabrėžia, kad ES taps veiksminga ir patikima veikėja saugumo srityje, jei jos veiksmai bus grindžiami tvariu bendradarbiavimu ir strategine partneryste su šalimis ir organizacijomis, kurios laikosi ES vertybių; be to, palankiai vertina BSGP partnerių įnešamą indėlį į ES misijas ir operacijas;

102. pabrėžia, kad partnerystė ir bendradarbiavimas su šalimis ir organizacijomis, kurioms svarbios ES vertybės, prisideda prie veiksmingesnės BSGP; palankiai vertina BSGP partnerių indėlį į vykdomas ES misijas ir operacijas, kuriomis prisidedama prie taikos, regioninio saugumo ir stabilumo stiprinimo;

103. pabrėžia, kad po „Brexit“o ES ir Jungtinei Karalystei vis dar bus būdinga ta pati strateginė aplinka ir tos pačios grėsmės jų taikai ir saugumui, todėl mano, kad įvykus „Brexit“ui labai svarbu išlaikyti tvirtą, glaudų ir privilegijuotą ES ir Jungtinės Karalystės gynybos ir saugumo srities bendradarbiavimą; pabrėžia, kad bendradarbiaudama su Jungtine Karalyste Sąjunga galės naudotis aukščiausio lygio pajėgumais pajėgumų ir operacijų srityse; laikosi nuomonės, kad nederėtų planuoti bendradarbiavimo gynybos srityje, sistemingai neįtraukiant į jį Jungtinės Karalystės; siūlo sudaryti gynybos ir saugumo sutartį su Jungtine Karalyste, kuri leistų jai kiek įmanoma daugiau dalyvauti ES priemonėse;

104. primena esminį NATO vaidmenį kolektyvinės gynybos srityje, kaip aiškiai pripažinta Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo; yra įsitikinęs, kad ES ir NATO strateginė partnerystė būtina siekiant spręsti saugumo problemas, su kuriomis susiduria Europa ir jos kaimyninės šalys; mano, kad ES ir NATO bendradarbiavimas turėtų vienas kitą sustiprinti, visapusiškai atsižvelgti į kiekvienos iš šių dviejų institucijų ypatumus ir vaidmenį ir jį tęsti visapusiškai laikantis įtraukumo ir abipusiškumo principų ir abiejų organizacijų sprendimų priėmimo autonomiškumo, ypač kai kyla pavojus bendriems ar ES interesams; palankiai vertina ES ir NATO bendradarbiavimą vykdančias pratybas „Defender-Europe 20“ ir mano, kad šios pratybos yra reali galimybė išbandyti Europos pajėgumą reaguoti į užpuolimą, taip pat išnagrinėti sienų kirtimo ir karinio mobilumo pokyčius ir patobulinimus;

105. atkreipia dėmesį į ES ir JT partnerystės svarbą sprendžiant tarptautinius konfliktus ir vykdančią taikos kūrimo veiklą; ragina abi organizacijas toliau geriau koordinuoti savo pastangas tose teritorijose, kuriose jos vykdo svarbias civilines ir karines misijas, siekiant išvengti dubliavimosi ir užtikrinti kuo didesnę sąveiką;

106. pabrėžia ES ir kitų tarptautinių institucijų, visų pirma Afrikos Sąjungos ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO), bendradarbiavimo svarbą; mano, kad ES taip pat turėtų intensyviai dialogą ir bendradarbiavimą su jos vertybių ir strateginių prioritetų besilaikančiomis trečiosiomis šalimis bei su regioninėmis ir subregioninėmis organizacijomis;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

107. remia ne tik institucijų bendradarbiavimą ir partnerystę, bet ir įvairių lanksčių, daugialypių, atvirų ir sykiu operatyvių, plataus užmojo ir sudėtingų formų derinį tiek ES, NATO ir JT struktūrose, tiek už jų ribų, nes tai galėtų sudaryti palankesnes sąlygas bendram dalyvavimui operacijose ir taip stiprinti ES veiklos tikslus; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad bendradarbiavimo pavyzdžiai, pavyzdžiui, Europos intervencijos iniciatyva, Šiaurės šalių bendradarbiavimas gynybos srityje (NORDEFECO), Višegrado grupė ir didėjanti Vokietijos ir Nyderlandų ginkluotųjų pajėgų integracija, atitinka šią glaudesnio valstybių narių karinio bendradarbiavimo logiką;

108. pripažįsta, kad politinis ir ekonominis stabilumas, taip pat kariniai pajėgumai ir bendradarbiavimas Užsachario Afrikoje yra itin svarbūs siekiant sušvelninti džihadistų veiklos augimą, migrantų krizes ir kovoti su ekstremizmo plitimu ir įtaka;

109. pripažįsta ir remia ES pasienio pagalbos misiją (EUBAM) Libijoje, kuri padeda pereiti prie demokratijos, teikia mokymo ir konsultacijų paslaugas platesnio saugumo srityje ir dirba, kad būtų plėtojamas Libijos sienų saugumas sausumoje, ore ir jūroje;

110. ragina ES laikytis savo išpareigojimų, priimtų ketvirtajame ES ir Afrikos aukščiausiojo lygio susitikime, remti ekonominį ir politinį stabilumą ir Afrikos nuolatinės parengties pajėgų pajėgumus;

111. ragina valstybes nares toliau bendradarbiauti su Afrikos Sąjunga ir vykdyti iki šiol priimtus išpareigojimus;

112. pripažįsta didėjančią Šiaurės poliarinio rato politinę, ekonominę, ekologinę, saugumo ir strateginę vertę, primygtinai ragina valstybes nares toliau bendradarbiauti su Arkties taryba visais ES svarbos klausimais ir parengti išsamią šio regiono strategiją;

Institucinė sistema

113. mano, kad pažanga Europos gynybos srityje sudaro galimybes vykdyti didelius struktūrinius pokyčius; palankiai vertina pranešimą, kad sukuriamas Europos Komisijos generalinis direktoratas „Gynybos pramonė ir kosmosas“, už kurį būtų atsakingas už vidaus rinką atsakingas Komisijos narys; palankiai vertina tai, kad šis naujas generalinis direktoratas turėtų bus atsakingas už valstybių narių veiksmų Europos gynybos srityje rėmimą, koordinavimą ir papildymą, taip prisidės prie Europos strateginio savarankiškumo stiprinimo; atkreipia dėmesį į tai, kad nustatytos penkios pagrindinės jo užduotys (EGF įgyvendinimas ir kontrolė, atviros ir konkurencingos Europos gynybos įrangos rinkos sukūrimas, karinio mobilumo veiksmų plano įgyvendinimas, stiprios ir novatoriškos kosmoso pramonės stiprinimas, būsimos kosmoso programos įgyvendinimas); ragina Komisiją išsamiu apibrėžti naujo generalinio direktorato pobūdį; ragina Komisiją pateikti planą, kuriame būtų nurodyta, kaip šis direktoratas bus susietas su kitomis gynybos politikos struktūromis, turinčiomis kitų užduočių (Europos gynybos agentūra, Europos išorės veiksmų tarnyba ir t. t.), siekiant kuo veiksmingiau naudoti turimus išteklius ir užtikrinti veiksmingą bendradarbiavimą;

114. išpareigoja užtikrinti griežtą Europos gynybos srityje parengtų misijų, priemonių ir iniciatyvų parlamentinę stebėseną ir priežiūrą; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę, Tarybą ir įvairias atitinkamas Europos struktūras nuolat pranešti Saugumo ir gynybos pakomitečiui apie savo įgaliojimų vykdymą;

115. ragina parengti Europos gynybos strategiją, kuri papildytų 2016 m. Visuotinę strategiją ir sudarytų pagrindą rengti gaires ir programas, kurios yra būtinos siekiant veiksmingai įgyvendinti naujas priemones ir būdus;

116. pabrėžia, kad nepaprastai svarbu užtikrinti ES piliečių paramą siekiant paremti ES gynybos politikos politinius užmojus, tuo pačiu metu geriant kelių valstybių narių karinio neutralumo tradicijas; pabrėžia, kad, remiantis naujausiomis viešosios nuomonės apklausomis, trys ketvirtadaliai ES piliečių palankiai vertina didesnę valstybių narių bendradarbiavimą saugumo ir gynybos srityje ir taip remia bendrą valstybių narių saugumo ir gynybos politiką (nuo 2004 m. tokių palankiai padėti vertinančių piliečių dalis nuolat viršijo 70 %);

117. ragina palaiapsniui imtis veiksmų siekiant sukurti bendrą gynybos politiką (ES sutarties 42 straipsnio 2 dalis) ir galiausiai – bendrą gynybą, tuo pačiu metu stiprinant konfliktų prevencijos ir sprendimo metodus, be kita ko, didinant finansinius, administracinius ir žmogiškuosius išteklius, skirtus tarpininkavimui, dialogui, susitaikymui, taikos kūrimui ir skubiam reagavimui į krizes;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

118. mano, kad ES baltoji knyga dėl saugumo ir gynybos būtų esminė strateginė priemonė, kuria būtų stiprinamas ES gynybos politikos valdymas, ir kad, nuosekliai formuojant Europos gynybos sąjungą, šioje knygoje būtų pateiktas strateginis ilgalaikis planavimas ir būtų sudarytos sąlygos palaipsniui suderinti gynybos ciklus visose valstybėse narėse; ragina Tarybą ir Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį parengti tokią priemonę, siekiant ją įtraukti į, be kita ko, DFP planavimą ir laikantis tolesnio tikslo užtikrinti Visuotinės ES strategijos įgyvendinimo plano saugumo ir gynybos srityje, suderintos metinės peržiūros gynybos srityje (CARD) ir PESCO nuoseklumą;

119. primena, kad yra ES sutarties 44 straipsnis, kuriame numatytos papildomo lankstumo sąlygos ir nustatyta galimybė krizių valdymo užduotis patikėti valstybių narių grupei, kuri tokias užduotis vykdytų ES vardu, politiniu atžvilgiu kontroliuojant ir strateginiu požiūriu vadovaujant Politiniam ir saugumo komitetui ir EIVT;

120. pabrėžia, kad būsima konferencija dėl Europos ateities turėtų apimti svarstymus dėl būsimos Europos gynybos sąjungos ir ypač tai, kad reikia sukurti Europos intervencines pajėgas, kurioms būtų užtikrinti pakankamai veiksmingi gynybos pajėgumai taikai palaikyti, konfliktų prevencijai vykdyti ir tarptautiniam saugumui stiprinti, vadovaujantis Jungtinių Tautų Chartija ir vykdant ES sutarties 43 straipsnio 1 dalyje nustatytas užduotis;

121. išpėja dėl daugybės institucinių veikėjų ir dubliavimosi ES gynybos srityje; ragina visus suinteresuotuosius subjektus apsvarstyti, kaip būtų galima pagerinti šią aplinką, kad ji būtų suprantamesnė piliečiams, logiškesnė bei nuoseklesnė instituciniu požiūriu ir veiksmingesnė įgyvendinimo aspektu;

122. ragina apsvarstyti, kokį vaidmenį turėtų atlikti Europos gynybos agentūra palaipsniui formuojant bendrą ES gynybos politiką;

o

o o

123. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, už vidaus rinką atsakingam Komisijos nariui, Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai, Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui, NATO generaliniam sekretoriui, ES kosmoso, saugumo ir gynybos sričių agentūroms, valstybių narių vyriausybėms ir nacionaliniams parlamentams.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

P9_TA(2020)0010

Europos Parlamento pozicija dėl konferencijos dėl Europos ateities**2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos Parlamento pozicijos dėl konferencijos dėl Europos ateities (2019/2990(RSP))**

(2021/C 270/06)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo 2017 m. vasario 16 d. rezoliuciją dėl Europos Sąjungos veikimo gerinimo remiantis Lisabonos sutarties teikiamomis galimybėmis ⁽¹⁾, 2017 m. vasario 16 d. rezoliuciją dėl galimų dabartinės Europos Sąjungos institucinės sąrangos pakeitimų ir korekcijų ⁽²⁾, 2017 m. vasario 16 d. rezoliuciją dėl euro zonos biudžeto pajėgumų ⁽³⁾ ir į 2019 m. vasario 13 d. rezoliuciją dėl diskusijų dėl Europos ateities padėties ⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į paskirtosios Komisijos pirmininkės Ursulos von der Leyen 2019 m. liepos 16 d. pasiūlymą, susijusį su kitos kadencijos Europos Komisijos (2019–2024 m.) politinėmis gairėmis ir konferencijos dėl Europos ateities (toliau – Konferencijos) organizavimu,
 - atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybos 2019 m. gruodžio 12 d. išvadas dėl bendro požiūrio į konferenciją dėl Europos ateities,
 - atsižvelgdamas į Konstitucinių reikalų komiteto 2019 m. gruodžio 9 d. nuomonę laiško forma dėl konferencijos dėl Europos ateities organizavimo,
 - atsižvelgdamas į Pirmininkų sueigos darbo grupės konferencijos dėl Europos ateities organizavimo klausimu 2019 m. gruodžio 19 d. posėdžio išvadas,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi per 2019 m. Europos Parlamento rinkimus rinkėjų aktyvumas padidėjo ir tai rodo, kad piliečiai vis aktyviau dalyvauja Europos integracijos procese ir juo domisi, be to, tikisi, kad Europa spręs savo dabartinius ir būsimus uždavinius;
- B. kadangi reikia spręsti tiek vidaus, tiek išorės problemas, su kuriomis susiduria Europa, taip pat naujus socialinius ir tarpvalstybinius uždavinius, kurie nebuvo iki galo numatyti priimant Lisabonos sutartį; kadangi Sąjungą ištikusių didelių krizių skaičius rodo, kad daugelyje valdymo sričių reikalingos reformos;
- C. kadangi nuo 1957 m., kai buvo sukurta Europos ekonominė bendrija, Europos integracijos principas, kurį vėliau patvirtino visi valstybių ir vyriausybių vadovai, taip pat visi valstybių narių nacionaliniai parlamentai per kiekvieną vienas po kito einantį integracijos ir Sutarčių keitimų etapą, visada buvo „vis glaudesnės Europos tautų sąjungos“ sukūrimas;
- D. kadangi bendrai sutariama, kad konferencijos dėl Europos ateities įgaliojimai turėtų trukti dvejus metus, ir pageidautina, kad darbas šiuo klausimu prasidėtų Šumano dieną – 2020 m. gegužės 9 d. (Šumano deklaracijos 70-osios metinės), siekiant jį užbaigti iki 2022 m. vasaros;

⁽¹⁾ OL C 252, 2018 7 18, p. 215.

⁽²⁾ OL C 252, 2018 7 18, p. 201.

⁽³⁾ OL C 252, 2018 7 18, p. 235.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2019)0098.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

- E. kadangi Konferencijos procesas turėtų būti gera proga glaudžiai įtraukti ES piliečius taikant principą „iš apačios į viršų“, pagal kurį diskusijose dėl Europos ateities turėtų būti išklašomas piliečių balsas ir į jų nuomonę turėtų būti atsižvelgiama;
- F. kadangi Europos Parlamentas yra vienintelė ES piliečių tiesiogiai renkama institucija, todėl jam turėtų tekti pagrindinis vaidmuo šioje Konferencijoje;

Konferencijos tikslas ir apimtis

1. palankiai vertina pasiūlymą surengti konferenciją dėl Europos ateities ir mano, kad praėjus 10 metų nuo Lisabonos sutarties įsigaliojimo dabar yra tinkamas laikas suteikti ES piliečiams naują galimybę surengti rimtas diskusijas dėl Europos ateities, kad būtų suformuota Sąjunga, kurioje visi norėtume gyventi;
2. mano, kad Konferencija suteiks galimybę įvardyti, ką ES daro gerai ir kokių naujų priemonių reikia, kad jai sektųsi geriau, kad padidėtų jos pajėgumai ir ji taptų demokratiškesnė; mano, kad turėtų būti siekiama taikyti principą „iš apačios į viršų“, kad būtų užmegztas prasmingas tiesioginis dialogas su piliečiais, taip pat mano, kad ilgainiui turėtų būti numatytas nuolatinis piliečių įtraukimo į svarstymus apie Europos ateitį mechanizmas;
3. mano, kad prieš prasidedant Konferencijos procesui, turėtų vykti išiklausymo etapas, kad piliečiai iš visos Europos Sąjungos galėtų išsakyti savo mintis, teikti pasiūlymus ir pasiūlyti savo viziją, ką jiems reiškia Europa; siūlo, kad piliečių nuomonių rinkimo ir apdorojimo metodika būtų vienoda ir nuosekli visose valstybėse narėse ir taikoma ES lygmeniu;
4. mano, kad piliečių dalyvavimas Konferencijos procese turėtų būti organizuojamas taip, kad būtų visapusiškai atspindėta mūsų visuomenės įvairovė; mano, kad konsultacijos turėtų būti organizuojamos naudojant veiksmingiausias, novatoriškiausias ir tinkamiausias platformas, įskaitant internetines priemones, ir turėtų apimti visą ES, kad vykstant Konferencijai kiekvienas pilietis galėtų pareikšti savo nuomonę; mano, kad labai svarbu užtikrinti jaunimo dalyvavimą, nes tai bus esminis ilgalaikio Konferencijos poveikio aspektas;
5. pabrėžia, kad Konferencija turėtų būti atvira ir skaidrus procesas, kuriame būtų laikomasi įtraukaus, dalyvaujamojo ir gerai subalansuoto požiūrio į piliečius ir suinteresuotuosius subjektus; pabrėžia, kad piliečių, organizuotos pilietinės visuomenės ir įvairių suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas Europos, nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis turėtų būti pagrindinis šio novatoriško ir originalaus proceso elementas;
6. siūlo numatyti, kad Konferencijos procesą valdytų įvairūs organai su apibrėžtomis ir (arba) *ad hoc* atsakomybės sritimis, įskaitant institucinius organus ir tiesioginį piliečių dalyvavimą;
7. siūlo, kad Konferencijos plenarinėje sesijoje būtų sudarytos sąlygos atviram įvairių dalyvių diskusijų forumui be iš anksto nustatyto rezultato, atsižvelgiant į piliečių agoroje išsakytas mintis ir neapribojant diskusijų apimties, t. y. iš anksto nenustačius politikos sričių ar integracijos metodų; siūlo daugių daugiausia sudaryti nebaigtinį iš anksto apibrėžtų politikos sričių sąrašą, pavyzdžiui:

- Europos vertybės, pagrindinės teisės ir laisvės,
- demokratiniai ir instituciniai ES aspektai,
- su aplinka susiję iššūkiai ir klimato krizė,
- socialinis teisingumas ir lygybė,
- ekonomikos ir užimtumo klausimai, įskaitant apmokestinimą,
- skaitmeninė transformacija,
- saugumas ir ES vaidmuo pasaulyje;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

pabrėžia, kad tai nebaigtinis politikos sričių sąrašas, kuris Konferencijoje galėtų būti naudojamas kaip gairės; siūlo, kad Konferencijos darbotvarkėms nustatyti ir diskusijoms galėtų būti naudojamos specialios „Eurobarometro“ apklauskos;

8. mano, kad Konferencijos metu turėtų būti įvertintos iniciatyvos, naudotos rengiantis 2019 m. rinkimams; mano, kad siekiant gerokai iš anksto pasirūpinti kitiems Europos Parlamento rinkimams 2024 m., Konferencijos metu reikėtų atsižvelgti į darbą, susijusį su tokiais klausimais kaip pagrindinių kandidatų sistema ir tarpvalstybiniai sąrašai, atsižvelgiant į nustatytus terminus ir dirbant su visomis turimomis tarpinstitucinėmis, politinėmis ir teisėkūros priemonėmis;

Konferencijos proceso organizavimas, sudėtis ir valdymas

9. siūlo numatyti, kad Konferenciją sudarytų už įvairias sritis atsakingi organai, pavyzdžiui: Konferencijos plenarinė sesija, piliečių agoros, jaunimo agoros, iniciatyvinis komitetas ir vykdomoji koordinavimo valdyba; prašo, kad visuose visų lygmenų Konferencijos organuose būtų užtikrinta lyčių pusiausvra;

10. pataria per visą Konferencijos procesą rengti kelias temines piliečių agoras, atspindinčias politikos prioritetus, o jas turėtų sudaryti ne daugiau kaip 200–300 piliečių, iš kurių ne mažiau kaip trys iš kiekvienos valstybės narės, skaičiuojant pagal mažėjančio proporcingumo principą; pabrėžia, kad jos turėtų būti organizuojamos skirtingose vietose visoje Sąjungoje ir būti reprezentatyvios (geografinės, lyties, amžiaus, socialinės ir ekonominės padėties ir (arba) išsilavinimo požiūriu);

11. be to, pataria numatyti, kad dalyvaujančių piliečių iš visos ES atsitiktinę atranką vykdytų nepriklausomos valstybių narių institucijos pagal pirmiau minėtus kriterijus ir kad nustatytais kriterijais būtų užtikrinta, kad išrinktieji politikai, aukštesnio rango vyriausybės atstovai ir profesionalūs interesų grupių atstovai negalėtų dalyvauti piliečių agorose; ragina piliečių agoras rengti įvairiose vietose ir į jas sukviesti įvairių dalyvių, tačiau, siekiant užtikrinti darną ir nuoseklumą, temines agoras turėtų sudaryti ir visuose jų posėdžiuose turėtų dalyvauti tie patys dalyviai; ragina surengti ne mažiau kaip du kiekvienos teminės piliečių agoros posėdžius Konferencijos plenarinės sesijos medžiagai parengti, o bendras grįžtamasis pastabas apie svarstymus išklausti atskirame dialogo forma rengiamame posėdyje; pabrėžia, kad piliečių agorose reikėtų siekti bendro susitarimo, o kai tai neįmanoma, gali būti pareikšta mažumos nuomonė;

12. siūlo be piliečių agorų surengti bent dvi jaunimo agoras: vieną Konferencijos pradžioje, o kitą – pabaigoje; jaunimas nusipelnė turėti savo forumą, nes jaunoji karta formuos Europos ateitį ir būtent ją labiausiai paveiks šiandien priimami sprendimai dėl būsimos ES krypties; ragina nustatyti, kad dalyvių amžius būtų nuo 16 iki 25 metų, o atranka, apimtis, statusas ir darbo metodai būtų grindžiami tais pačiais kriterijais, kurie taikomi piliečių agoroms;

13. reikalauja, kad būtų imtasi priemonių siekiant užtikrinti, kad visiems Konferencijos procese dalyvaujantiems piliečiams (įskaitant jaunimą) būtų kompensuotos kelionės ir apgyvendinimo išlaidos ir kad prireikus būtų pasirūpinama pateisinimo dokumentais dėl nebuvimo darbe ir kompensuojamos socialinės išlaidos (pvz., pajamų praradimas, dienos priežiūros paslaugos ir specialios priemonės siekiant pasirūpinti neįgaliaisiais);

14. prašo, kad Konferencijos plenariniame posėdyje dalyvautų:

— ne daugiau kaip 135 Europos Parlamento nariai, atstovaujantys Sąjungos piliečiams,

— 27 Tarybos nariai, atstovaujantys valstybėms narėms,

— po 2–4 narius iš kiekvienos valstybės narės nacionalinių parlamentų,

— trys Komisijos nariai, atstovaujantys Komisijai ir atsakantys už atitinkamą sritį,

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

- po keturis narius iš Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto ir Regionų komiteto,
- po du narius iš kiekvienos ES lygmens socialinių partnerių organizacijos;

15. pabrėžia, kad siekiant užtikrinti grįžtamąjį ryšį, teminės Piliečių agoros ir Jaunimo agoros atstovai bus pakviesti į Konferencijos plenarinį posėdį pristatyti ir aptarti savo išvadų, kad į šias išvadas būtų galima atsižvelgti vykstant svarstymams Konferencijos plenarinio posėdžio metu;

16. primygtinai reikalauja, kad Tarybai būtų atstovaujama ministrų lygmeniu ir kad atstovavimas Europos Parlamentui ir nacionaliniams parlamentams būtų proporcingas politiniu požiūriu ir atspindėtų jų įvairovę; pabrėžia, kad Konferencijos institucinės šalys dalyvaus kaip lygiavertės partnerės ir kad bus užtikrinta visiška Europos Parlamento ir Tarybos bei nacionalinių parlamentų lygybė; primygtinai ragina siekti konsensuso dėl Konferencijos plenarinio posėdžio rekomendacijų arba bent jau kad rekomendacijos atspindėtų visų trijų ES institucijų ir nacionalinių parlamentų atstovų daugumos nuomonę;

17. siūlo, kad Konferencija posėdžiautų Europos Parlamente, per plenarinę sesiją, bent du kartus per pusmetį; siūlo, kad per pirmąjį plenarinę sesijos posėdį būtų patvirtintas darbo planas ir kad po kiekvieno Konferencijos plenarinio posėdžio jos dalyviams ir plačiajai visuomenei būtų pateikta posėdžio ataskaita su išvadomis ir darbo grupių pranešimais; laikosi nuomonės, kad galutinės išvados turėtų būti tvirtinamos per paskutinį Konferencijos plenarinį posėdį ir kad jose būtų susumuoti visi konferencijos proceso rezultatai;

18. pabrėžia, kad organizuojant parengiamuosius posėdžius reikalinga parama, taip pat iš seniai įsteigtų didelę patirtį turinčių pilietinės visuomenės organizacijų bei kitų ekspertų; pripažįsta NVO, universitetų, mokslinių tyrimų centrų ir idėjų grupių svarbą visoje Europoje ir ragina juos remti Konferencijos procesą įvairiais lygmenimis ir teikti paramą įvairioms įstaigoms;

19. mano, kad Konferencija turėtų ieškoti būdų, kaip įtraukti ES šalių kandidačių atstovus į diskusijas dėl Europos ateities;

20. mano, kad trys pagrindinės ES institucijos turėtų imtis aukšto lygio globėjų vaidmens aukščiausiu lygmeniu, ir šis vaidmuo turėtų tekti Europos Parlamento, Europos Vadovų Tarybos ir Europos Komisijos pirmininkams; mano, kad ši aukšto lygio globa turėtų užtikrinti patį procesą ir jo priežiūrą, taip pat turėtų padėti jam išibėgėti;

21. laikosi nuomonės, kad veiksmingą vadovavimą visam procesui ir susijusioms įstaigoms, taip pat Konferencijos proceso valdymą turėtų užtikrinti iniciatyvinis komitetas ir Vykdomoji koordinavimo taryba;

22. rekomenduoja, kad iniciatyvinį komitetą sudarytų:

- Parlamento atstovai (visų frakcijų atstovai ir Konstitucinių reikalų komiteto atstovas bei Europos Parlamento biuro atstovas),
- Tarybos atstovai (ES pirmininkaujančių valstybių atstovai),
- Komisijos atstovai (trys už atitinkamas sritis atsakingi Komisijos nariai);

ragina užtikrinti, kad iniciatyvinis komitetas būtų sudarytas paisant politinės ir institucinės pusiausvyros ir kad visi komiteto atstovai būtų vienodai svarbūs;

23. laikosi nuomonės, kad iniciatyvinis komitetas turėtų būti atsakingas už Konferencijos plenarinių posėdžių (darbotvarkių, plenarinių posėdžių ataskaitų ir išvadų) rengimą, taip pat už Piliečių agoros ir Jaunimo agoros ir Konferencijos proceso veiklos bei organizavimo priežiūrą;

24. be to, siūlo, kad Vykdomąją koordinavimo tarybą sudarytų trys pagrindinės ES institucijos, kurioms vadovautų Parlamentas; primygtinai reikalauja, kad Vykdomosios koordinavimo tarybos nariai būtų ir iniciatyvinio komiteto nariai; rekomenduoja, kad koordinavimo taryba būtų atsakinga už kasdienį konferencijos proceso valdymą, ypač už praktinį Konferencijos, darbo grupių, Piliečių agorų ir visų kitų iniciatyvinio komiteto nustatytų iniciatyvų organizavimą;

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

25. siūlo, kad sekretoriatas, kurio nariai būtų atrinkti iš trijų pagrindinių ES institucijų, padėtų vykdyti Konferencijos procesą;

Konferencijos proceso komunikacija ir politinis memorandumas

26. laikosi nuomonės, kad komunikacija su piliečiais, jų dalyvavimas Konferencijos procese, darbas joje ir rezultatai yra labai svarbūs; pabrėžia, kad visos esamos ir naujos komunikacijos priemonės, skirtos skaitmeniniam ir fiziniam dalyvavimui, turėtų būti derinamos tarp trijų institucijų, pradedant esamais Parlamento ištekliais ir Europos Parlamento ryšių biurais, kad piliečiai galėtų gauti aktualią informaciją apie visą konferencijos procesą ir stebėti jo eigą prasidėjus plenarinėms sesijoms ir Piliečių agorai bei Jaunimo agorai;

27. laikosi nuomonės, kad Konferencijos posėdžiai (įskaitant plenarinius posėdžius, Piliečių agorą ir Jaunimo agorą) turėtų būti transliuojami internetu ir viešai prieinami; primygtinai reikalauja, kad visi su Konferencija susiję dokumentai, įskaitant suinteresuotųjų subjektų pranešimus, būtų skelbiami viešai ir kad visi posėdžiai vyktų oficialiosiomis Sąjungos kalbomis;

28. laikosi nuomonės, kad dėl Konferencijos proceso, jos koncepcijos, struktūros, laiko ir taikymo srities Parlamentas, Komisija ir Taryba turėtų bendrai sutarti susitarimo memorandumę;

Rezultatai

29. pageidauja, kad Konferencijoje būtų parengtos konkrečios rekomendacijos, į kurias institucijos turėtų atsižvelgti ir kurios turėtų virsti veiksmais, kad po dvejų metų proceso ir diskusijų būtų patenkinti piliečių ir suinteresuotųjų subjektų lūkesčiai;

30. ragina visus Konferencijos dalyvius, atsižvelgiant į jų atitinkamą vaidmenį ir kompetenciją, bendrai išsipareigoti, kad Konferencijos rezultatai tinkamai virstų veiksmais;

31. išsipareigoja nedelsiant deramai atsižvelgti į Konferencijos rezultatus ir paversti juos veiksmais: teikti pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, inicijuoti Sutarties pakeitimus ar imtis kitų priemonių; ragina kitas dvi institucijas prisiimti tokį pat išsipareigojimą;

o

o o

32. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijos pirmininkei, Europos Vadovų Tarybos pirmininkui ir Tarybai pirmininkaujančiai valstybei.

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0011

Burundis, ypač saviraiškos laisvė

2020 m. sausio 16 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Burundžio, ypač saviraiškos laisvės (2020/2502(RSP))

(2021/C 270/07)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Burundžio, ypač į 2015 m. liepos 9 d. ⁽¹⁾, 2015 m. gruodžio 17 d. ⁽²⁾, 2017 m. sausio 19 d. ⁽³⁾, 2017 m. liepos 6 d. ⁽⁴⁾ ir 2018 m. liepos 5 d. ⁽⁵⁾ rezoliucijas,
- atsižvelgdamas į 2019 m. spalio 30 d. Komisijos sprendimą dėl 2019 m. metinės veiksmų programos Burundžio Respublikai finansavimo,
- atsižvelgdamas į 2019 m. lapkričio 29 d. Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai (Komisijos pirmininko pavaduotoja ir Sąjungos vyriausioji įgaliotinė) deklaraciją ES vardu dėl tam tikrų trečiųjų valstybių prisijungimo prie ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Burundyje,
- atsižvelgdamas į JT generalinio sekretoriaus 2017 m. vasario 23 d., 2018 m. sausio 25 d. ir 2019 m. spalio 24 d. ataskaitas dėl padėties Burundyje,
- atsižvelgdamas į 2019 m. rugsėjo mėn. JT žmogaus teisių tarybos Padėties Burundyje tyrimo komisijos ataskaitą,
- atsižvelgdamas į 39 Europos Parlamento narių pasirašytą 2019 m. gruodžio 9 d. laišką, kuriame raginama iš įkalinimo vietos paleisti Burundžio žinių platformos IWACU žurnalistus,
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 10 d. Komisijos pirmininko pavaduotojo ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio ES vardu pateiktą deklaraciją dėl Žmogaus teisių dienos,
- atsižvelgdamas į JT Saugumo Tarybos 2015 m. lapkričio 12 d. rezoliuciją Nr. 2248 ir į 2016 m. liepos 29 d. rezoliuciją Nr. 2303 dėl padėties Burundyje,
- atsižvelgdamas į 2017 m. birželio 15 d. Jungtinių Tautų Padėties Burundyje tyrimo komisijos ataskaitą Jungtinių Tautų žmogaus teisių tarybai,
- atsižvelgdamas į 2017 m. kovo 13 d. JT Saugumo Tarybos pareiškimą spaudai dėl padėties Burundyje,
- atsižvelgdamas į 2016 m. rugsėjo 20 d. paskelbtą nepriklausomo Jungtinių Tautų tyrimo dėl Burundžio ataskaitą,
- atsižvelgdamas į 2000 m. rugpjūčio 28 d. Arušos taikos ir susitaikymo susitarimą dėl Burundžio (toliau – Arušos susitarimas),
- atsižvelgdamas į 2015 m. birželio 13 d. Afrikos Sąjungos aukščiausiojo lygio susitikimo pareiškimą dėl Burundžio,

⁽¹⁾ OL C 265, 2017 8 11, p. 137.

⁽²⁾ OL C 399, 2017 11 24, p. 190.

⁽³⁾ OL C 242, 2018 7 10, p. 10.

⁽⁴⁾ OL C 334, 2018 9 19, p. 146.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2018)0305.

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2017 m. rugsėjo 29 d. JT žmogaus teisių tarybos rezoliuciją Nr. 36/19 dėl Padėties Burundyje tyrimo komisijos įgaliojimų atnaujinimo,
 - atsižvelgdamas į 2015 m. spalio 1 d. Tarybos reglamentą (ES) 2015/1755 ⁽⁶⁾, 2015 m. spalio 1 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2015/1763 ⁽⁷⁾, 2016 m. rugsėjo 29 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2016/1745 ⁽⁸⁾ ir 2019 m. spalio 24 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2019/1788 ⁽⁹⁾ dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Burundyje,
 - atsižvelgdamas į 2018 m. gegužės 8 d. Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės pareiškimą Europos Sąjungos vardu dėl padėties Burundyje artėjant referendumui dėl konstitucijos,
 - atsižvelgdamas į Partnerystės susitarimą tarp Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių, pasirašytą 2000 m. birželio 23 d. Kotonu (Kotonu susitarimas),
 - atsižvelgdamas į 1981 m. birželio 27 d. priimtą Afrikos žmogaus ir tautų teisių chartiją, kuri įsigaliojo 1986 m. spalio 21 d. ir kurią Burundis ratifikavo,
 - atsižvelgdamas į 2016 m. kovo 14 d. Tarybos sprendimą (ES) 2016/394 dėl konsultacijų su Burundžio Respublika pagal Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimo 96 straipsnį procedūros baigimo ⁽¹⁰⁾,
 - atsižvelgdamas į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
 - atsižvelgdamas į organizacijos „Human Rights Watch“ ataskaitos „World Report 2019“ dalį dėl Burundžio,
 - atsižvelgdamas į 2019 m. pasaulio spaudos laisvės indeksą, kurį parengė organizacija „Žurnalistai be sienų“,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 144 straipsnio 5 dalį ir 132 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi žmonių nepasitenkinimą išiebusius 2015 m. prezidento rinkimus Burundyje stebėjo Jungtinių Tautų rinkimų stebėjimo misija Burundyje, per šiuos rinkimus buvo iš esmės pažeistos esminės naudojimosi faktine teise balsuoti sąlygos ir rinkimus opozicija boikotavo;
- B. kadangi nepriklausomos radijo stotys vis dar uždarytos, daug žurnalistų dar negali grįžti iš savanoriškos tremties, o likusiesiems sudėtinga dirbti laisvai, dažnai taip yra dėl saugumo pajėgų vykdomo priekabiavimo, kurį skatina viešos kalbos, siejančios nepriklausomą žiniasklaidą su tautos priešais;
- C. kadangi padėtis Burundyje vis dar kelia nerimą, pranešama apie daug pagrindinių pilietinių ir politinių laisvių pažeidimų, sykiu kyla kainos, o tai daro neigiamą poveikį ekonominėms ir socialinėms ir kultūrinėms teisėms, pavyzdžiui, teisei užsitikrinti deramą gyvenimo lygį, teisei į švietimą, teisėms į deramą maistą ir laisvę nuo alkio, moterų teisėms, teisei dirbti ir profesinių sąjungų teisėms;
- D. kadangi aklavietė, į kurią patekta ieškant politinio sprendimo per Burundžio vidaus dialogą, kelia didelę grėsmę rinkimams, kuriuos numatyta surengti 2020 m. gegužės mėn.; kadangi šie rinkimai, nesant prasmingo politinio dialogo, gali dar labiau stiprinti Burundžio virsmą autoritarine valstybe; kadangi mažėjanti politinė erdvė sukelia neaiškumą dėl visų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimo šiame procese ir būtinybės sudaryti aplinką, kuri leistų surengti taikius, skaidrius ir patikimus rinkimus;

⁽⁶⁾ OL L 257, 2015 10 2, p. 1.

⁽⁷⁾ OL L 257, 2015 10 2, p. 37.

⁽⁸⁾ OL L 264, 2016 9 30, p. 29.

⁽⁹⁾ OL L 272, 2019 10 25, p. 147.

⁽¹⁰⁾ OL L 73, 2016 3 18, p. 90.

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

- E. kadangi JT žmogaus teisių tarybos įgaliota Padėties Burundyje tyrimo komisija savo 2019 m. rugsėjo 4 d. ataskaitoje pabrėžė, kad likus keliems mėnesiams iki 2020 m. prezidento ir parlamento rinkimų valdančiosios partijos „Demokratijos gynimo nacionalinė taryba – Demokratijos gynimo pajėgos“ oponentus užvaldė baimė ir jie yra bauginami, be to, įtampa nuolat augo artėjant 2019 m. gegužės mėn. rinkimams, vietos valdžios institucijos ir valdančiosios partijos liūdnos reputacijos jaunimo lygai „Imbonerakure“ priklausantys asmenys toliau vykdo politiškai pagrįstą smurtą ir sunkius žmogaus teisių pažeidimus; kadangi, nors Padėties Burundyje tyrimo komisija keletą kartų prašė bendradarbiauti, tačiau Burundžio vyriausybė atsisakė tai daryti;
- F. kadangi Jungtinių Tautų žmogaus teisių biuras Burundyje, bendradarbiavęs su Burundžio vyriausybe taikos kūrimo, saugumo sektoriaus reformos ir teisingumo sektoriaus reformos srityje ir padėjęs kurti institucinius ir pilietinės visuomenės gebėjimus imtis veiksmų žmogaus teisių klausimais, Burundžio vyriausybės reikalavimu buvo uždarytas 2019 m. kovo mėn., o vyriausybė jau 2016 m. spalio mėn. sustabdė visų formų bendradarbiavimą su šiuo biuru;
- G. kadangi Pasaulio bankas numatė, jog Burundžio ekonomikos augimas 2019 m. sieks 1,8 proc., palyginti su 1,7 proc. 2018 m.; kadangi visas Burundžio valstybės 2019–2020 m. biudžetas sudarytas su 189,3 mlrd. Fbu (14,26 proc.) deficitu, palyginti su 163,5 mlrd. Fbu deficitu tuo pačiu laikotarpiu 2018–2019 m.; kadangi, remiantis Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuro duomenimis, nuo 2019 m. rugsėjo 30 d. kaimyninėse šalyse buvo 369 517 pabėgėlių iš Burundžio; kadangi iš viso 78 000 pabėgėlių nuo 2017 m. rugsėjo mėn. savo noru grįžo į Burundį; kadangi nuo 2019 m. vasario 28 d. šalies viduje buvo perkelti 130 562 Burundžio gyventojai;
- H. kadangi organizacijos „Žurnalistai be sienų“ 2019 m. pasaulio spaudos laisvės indekse Burundis užima 159 vietą iš 180; kadangi saviraiškos ir žodžio laisvės yra itin svarbios siekiant užtikrinti laisvus ir informacija pagrįstus rinkimus; kadangi laisva, nepriklausoma ir nešališka žurnalistika yra pagrindinės žmogaus teisės į žodžio laisvę išplėtimas; kadangi valstybės kontroliuojama tradicinė žiniasklaida, pavyzdžiui, radijas ir laikraščiai, vis dar yra pagrindiniai informacijos šaltiniai; kadangi gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis, prieigos prie interneto ir socialinės žiniasklaidos stiprinimas yra būtinas siekiant suteikti prieigą prie informacijos ir stiprinti socialinį ir politinį stabilumą ir dialogą, todėl užtikrina laisvus, informacija pagrįstus ir teisingus rinkimus;
- I. kadangi Burundis yra viena iš skurdžiausių šalių pasaulyje, 74,7 proc. jos gyventojų gyvena skurdžiai, o valstybė žmogaus socialinės raidos indekse užima 185 vietą iš 189; kadangi daugiau kaip 50 proc. Burundžio gyventojų kenčia nuo nuolatinio maisto stygiaus, beveik pusė gyventojų yra jaunesni nei 15 metų amžiaus ir vien tik 2019 m. daugiau kaip aštuoni milijonai žmonių susirgo maliarija, iš jų nuo šios ligos mirė 3 000; kadangi skurdas, menkos socialinės paslaugos, didelis jaunimo nedarbas ir galimybių trūkumas toliau skatina smurtą šalyje;
- J. kadangi 2018 m. rugsėjo 27 d. Burundžio nacionalinė saugumo taryba paskelbė trims mėnesiams sustabdanti tarptautinių nevyriausybinę organizacijų (NVO) veiklą, taip padarydama didelę žalą apie 130 tarptautinių NVO veiklai, kai kurios iš šių organizacijų teikė gyvybiškai svarbią pagalbą;
- K. kadangi 2019 m. liepos 18 d. vyriausybė priėmė du dekretus, kuriais sukūrė ministerijų lygmens Burundyje veikiančių tarptautinių NVO stebėjimo ir vertinimo komitetą;
- L. kadangi nuo to laiko, kai 2019 m. vasario 28 d. buvo uždarytas Jungtinių Tautų vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuras Burundyje, vyriausybė atsisakė pripažinti bet kokius žmogaus teisių pažeidimus ir neparodė jokio noro išlaikyti nors kokios formos bendradarbiavimą su šiuo biuru; kadangi Padėties Burundyje tyrimo komisija šiuo metu yra vienintelis nepriklausomas tarptautinis organas, tiriantis Burundyje vykdomus žmogaus teisių pažeidimus;
- M. kadangi Burundžio valdžios institucijos toliau absoliučiai ir sistemingai atmeta Padėties Burundyje tyrimo komisijos darbą ir atsisakė įleisti šią komisiją į šalį, nes laiko komisiją politiškai šališka, tačiau nepateikė jokių įrodymų savo kaltinimams pagrįsti;
- N. kadangi 2017 m. spalio mėn. Burundis pasitraukė iš Romos statuto, kuriuo įsteigiamas Tarptautinis baudžiamasis teismas; kadangi, nepaisant tarptautinės bendruomenės raginimų pradėti procedūrą, kuria būtų prisijungiama prie Romos statuto, Burundžio vyriausybė nesiėmė jokių veiksmų;

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

- O. kadangi Tanzanija ir Burundis 2019 m. pasirašė susitarimą iki 2019 m. gruodžio 31 d. savanoriškai ar ne sugrąžinti Tanzanijoje esančius 180 000 pabėgėlių iš Burundžio į jų kilmės šalį; kadangi 2019 m. rugpjūčio mėn. Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuras pranešė, kad sąlygos Burundyje nėra palankios, jog būtų galima skatinti pabėgėlius grįžti, nes grįžusieji tampa pagrindiniais žmogaus teisių pažeidimų taikiniai;
- P. kadangi 2019 m. gruodžio 30 d. Burundžio valstybės prokuroras paprašė keturiems žurnalistams iš spaudos grupės IWACU Christine'ai Kamikazi, Agnès Ndirubusa, Térance'ui Mpozenzi'ui, Egide'ui Harerimanai ir jų vairuotojui Adolphe'ui Masabarakizai skirti 15 metų laisvės atėmimo bausmes, šie asmenys buvo sulaikyti 2019 m. spalio 22 d. Musigačio bendruomenėje (Bubancos provincija), kai ruošė informaciją apie maištininkų ir vyriausybės pajėgų susidūrimus šiaurinėje ir vakarinėje Burundžio dalyje; šie asmenys yra kaltinami kenkimu valstybės vidaus saugumui bendrininkaujant;
- Q. kadangi nuo 2016 m. liepos 22 d. laikomas dingusiu IWACU žurnalistas Jean Bigirimana ir pranešama, kad kažkas matė, kaip šį asmenį sulaikė Nacionalinės žvalgybos tarnybos darbuotojai Muramvijoje – 45 km į rytus nuo sostinės Bujumburos; kadangi Burundžio valdžios institucijos nepateikė jokios informacijos apie šio asmens dingimą;
- R. kadangi 2015 m. spalio 13 d. žurnalistas Christophe Nkezabahizi ir jo žmona su dviem vaikais buvo nužudyti savo namuose Bujumburoje; kadangi valdžios institucijos nesiėmė jokių realių veiksmų, kad iširtų šį smurtinį nusikaltimą ir nubaustų nusikaltėlius;
- S. kadangi Burundžio Konstitucijos 31 straipsnis garantuoja žodžio laisvę, įskaitant spaudos laisvę; kadangi Burundis yra ir Afrikos žmogaus ir tautų teisių chartiją pasirašiusi šalis, o ši chartija užtikrina teisę kiekvienam Burundžio gyventojui gauti informaciją ir ją skleisti; kadangi Burundžio vyriausybė turi skatinti ir ginti teises į žodžio ir susirinkimų laisvę, kaip įtvirtinta Tarptautiniame pilietinių ir politinių teisių pakte, kurį Burundis yra pasirašęs;
- T. kadangi erdvė pilietinei visuomenei ir žiniasklaidai per pastaruosius metus itin susitraukė ir daug pilietinės visuomenės aktyvistų ir nepriklausomų žurnalistų dirba tremtyje; kadangi daugelis tų, kurie liko Burundyje, yra bauginami, sulaikomi ar jiems gresia teismai remiantis sukurtais kaltinimais;
- U. kadangi vyriausybė ir valdančiosios partijos jaunimo lygos „Imbonerakure“ nariai organizavo nacionalinę kampaniją, skirtą „savanoriškoms“ gyventojų įmokoms rinkti, siekiant padėti finansuoti 2020 m. rinkimus; kadangi organizacijos „Human Rights Watch“ 2019 m. gruodžio 6 d. ataskaitoje nustatyta, kad šiuo tikslu „Imbonerakure“ nariai ir vietos valdžios pareigūnai dažnai naudojo smurtą ir bauginimus, varžė judėjimą ir prieigą prie viešųjų paslaugų, taip pat mušė tuos, kurie nesilaikė jų reikalavimų;
- V. kadangi žmogaus teisių aktyvistas Germain Rukuki, Krikščionių akcijos už kankinimų panaikinimą narys, 2019 m. balandžio mėn. buvo nuteistas 32 metus kalėti dėl kaltinimų sukilimu ir grėsme valstybės saugumui, dėl dalyvavimo sukilėlių judėjime ir išpuolių prieš valstybės vadovą; kadangi 2018 m. rugpjūčio mėn. aktyvistas Nestor Nibitanga, Žmogaus teisių ir sulaikytų asmenų gynimo asociacijos (APRODH) stebėtojas, buvo nuteistas penkeriems metams dėl grėsmės valstybės saugumui;
- W. kadangi, nuo 2019 m. gegužės mėn. BBC ir „Voice of America“ („VOA“) neleidžiama transliuoti iš Burundžio po to, kai jų licencijų galiojimas buvo sustabdytas (iš pradžių šešioms mėnesiams), kaip tuo metu pranešė Žurnalistų apsaugos komitetas; kadangi 2019 m. kovo 29 d. Burundžio žiniasklaidos reguliavimo institucija – Nacionalinė komunikacijos taryba – paskelbė panaikinanti BBC veiklos licenciją ir atnaujino „VOA“ veiklos sustabdymą; kadangi Nacionalinė komunikacijos taryba taip pat draudžia bet kuriam Burundžio žurnalistui tiesiogiai ar netiesiogiai teikti informaciją, kurią galėtų transliuoti BBC arba „VOA“;
- X. kadangi 2019 m. spalio 24 d. Taryba atnaujino ES ribojamųjų priemonių Burundžiui taikymą iki 2020 m. spalio 24 d.;
- Y. kadangi šios priemonės – tai draudimas keliauti ir lėšų išaldymas, yra taikomos keturiems asmenims, kurių veikla, kaip buvo nustatyta, kenkė demokratijai arba kliudė rasti politinį krizės Burundyje sprendimą;

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

Z. kadangi Rytų Afrikos bendrijos pastangos rasti sprendimą politinei krizei, kilusiai dėl 2015 m. prezidento nutarimo kandidatuoti trečiajai kadencijai, ir toliau buvo stabdomos; kadangi prezidentas Pierre Nkurunziza ne kartą pakartojo, kad nesieks kitos kadencijos, tačiau valdančioji partija dar turi paskirti savo kandidatą kitiems prezidento rinkimams;

1. griežtai smerkia dabartinius saviraiškos laisvės apribojimus Burundyje, įskaitant platesnius visuomenės laisvių apribojimus, taip pat didelio masto žmogaus teisių pažeidimus, žurnalistų bauginimą ir savavališkus suėmimus, taip pat transliavimo draudimus, kurie padidino Burundžio žiniasklaidos baimę, sustiprino informacijos teikimo apribojimus ir užkirto kelią tinkamai informacijai, ypač susijusiai su pasirengimu 2020 m. rinkimams;

2. tebėra labai susirūpinęs dėl žmogaus teisių padėties Burundyje, kuri kenkia bet kokioms susitaikymo, taikos ir teisingumo iniciatyvoms, o ypač dėl nuolatinių savavališkų areštų ir neteisminių egzekucijų;

3. griežtai smerkia nuolat blogėjančią žmogaus teisių padėtį šalyje, visų pirma realiams ir įtariamais opozicijos rėmėjams, įskaitant iš užsienio grįžtančius Burundžio gyventojus; primena, kad Burundis privalo laikytis Kotonu susitarimo nuostatos dėl žmogaus teisių; primygtinai ragina Burundžio valdžios institucijas nedelsiant nutraukti šį piktnaudžiavimą ir laikytis šalies įsipareigojimų žmogaus teisių srityje, įskaitant įsipareigojimus, įtvirtintus Afrikos žmogaus ir tautų teisių chartijoje, Tarptautiniame pilietinių ir politinių teisių pakte ir kituose vyriausybės ratifikuotuose tarptautiniuose mechanizmuose;

4. primena Burundžio vyriausybei, kad sąlygos surengti įtraukius, patikimus, taikius ir skaidrius rinkimus reiškia teisę į saviraiškos laisvę, teisę gauti informaciją, spaudos laisvę, žiniasklaidos laisvę ir laisvą erdvę, kurioje žmogaus teisių gynėjai gali kalbėti be bauginimų ar represijų baimės; todėl primygtinai ragina Burundžio valdžios institucijas panaikinti priemones, kuriomis ribojamas arba trukdomas pilietinės visuomenės darbas ir ribojama prieiga prie nepriklausomos tradicinės ir modernios žiniasklaidos bei ribojama jos laisvė;

5. ragina Burundžio valdžios institucijas panaikinti kaltinimus neseniai įkalintiems IWACU žurnalistams ir visiems kitiems, suimtiems už tai, kad naudojami savo pagrindinėmis teisėmis, bei nedelsiant ir besąlygiškai paleisti šiuos žurnalistus;

6. pabrėžia esminį pilietinės visuomenės ir žurnalistų vaidmenį demokratinėje visuomenėje, ypač artėjant rinkimams, ir ragina Burundžio valdžios institucijas nutraukti žurnalistų, žmogaus teisių aktyvistų ir opozicijos narių bauginimą, persekiojimą ir savavališkus suėmimus; be to, ragina valdžios institucijas leisti žmogaus teisių aktyvistams ir žurnalistams netrukdomiems vykdyti savo teisėtą pareigą tiriant žmogaus teisių pažeidimus ir apie juos informuojant;

7. su dideliu susirūpinimu atkreipia dėmesį į didėjančią šalies viduje perkeltų asmenų iš Burundžio ir kaimyninių šalių skaičių; ragina ES padidinti finansavimą ir kitas humanitarines pastangas Burundžio gyventojams, kurie yra šalies viduje perkelti asmenys arba pabėgėliai;

8. ragina Burundžio valdžios institucijas nutraukti piliečių turto prievartavimą ir užtikrinti, kad nė vienam asmeniui nebūtų trukdoma naudotis viešosiomis gėrybėmis ir paslaugomis, pvz., sveikatos priežiūra, maisto ir vandens tiekimo bei švietimo paslaugomis, taip pat sudaryti sąlygas humanitarinės pagalbos teikėjams veikti nepriklausomai ir teikti pagalbą, pagrįstą pareiga patenkinti neatidėliotinus poreikius;

9. pabrėžia, kad, siekiant sudaryti sąlygas patikimiems rinkimams, būtina gerokai pagerinti politinę ir žmogaus teisių padėtį, visų pirma susijusią su pagrindinėmis laisvėmis, pvz., saviraiškos laisve, spaudos laisve, asociacijų ir susirinkimų laisve, bei siekti susitaikymo; ragina Burundžio vyriausybę užtikrinti, kad šių teisių pažeidimai būtų tiriami nešališkai, o kaltininkai būtų patraukti baudžiamojon atsakomybėn tarptautinius standartus atitinkančiuose teismo procesuose;

10. primygtinai ragina valdžios institucijas atlikti išsamius ir skaidrius tyrimus siekiant sąžiningo ir patikimo teismo proceso metu patraukti baudžiamojon atsakomybėn visus asmenis, įtariamus nužudymais, dingimais, turto prievartavimu, prievarta, savavališkais suėmimais, grasinimais, priekabiavimu ar kitokio pobūdžio piktnaudžiavimu; reiškia didelį susirūpinimą dėl nuolatinių žmogaus teisių pažeidimų, kuriuos įvykdė „Imbonerakure“, ir besitęsiančio jų vykdytojų nebaudžiamumo; primygtinai ragina Burundžio valdžios institucijas pradėti nepriklausomą tyrimą dėl žurnalisto Jeano Bigirimano, dingusio nuo 2016 m. liepos 22 d., ir Christophe Nkezahazi, nužudyto 2015 m. spalio 13 d. kartu su žmona ir dviem vaikais;

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

11. pripažįsta esminį regiono, visų pirma Rytų Afrikos bendrijos ir Afrikos Sąjungos (AS), vaidmenį ieškant tvaraus politinės krizės Burundyje sprendimo ir pabrėžia, kad reikia laikytis aktyvesnio požiūrio ir dėti daugiau pastangų siekiant užbaigti krizę ir apsaugoti Burundžio gyventojus, siekiant išvengti tolesnio regioninio eskalavimo; ragina AS skubiai dislokuoti savo žmogaus teisių stebėtojus Burundyje ir užtikrinti, kad jie galėtų laisvai patekti į visą šalį, sudarant sąlygas vykdyti savo įgaliojimus;
12. apgailestauja dėl aklavietės įgyvendinant Arušos susitarimą ir primygtinai ragina susitarimo garantus siekti susitaikymo; išreiškia savo išsipareigojimą dėl Burundžio vidaus dialogo; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai remti Rytų Afrikos bendriją, sudarant palankesnes sąlygas Burundžio vidaus dialogui; primygtinai ragina visus Burundžio vidaus dialogo dalyvius konstruktyviai bendradarbiauti ir sudaryti sąlygas netrukdomam opozicijos, žmogaus teisių gynėjų ir pilietinės visuomenės organizacijų dalyvavimui;
13. primygtinai ragina Burundį grįžti prie regioninių ir tarptautinių bendruomenių susitikimų darbotvarkių, siekiant rasti kompromisą dėl galiojančių sprendimų įgyvendinimo JT ir AA lygiu, būtent dėl rezoliucijos Nr. 2303 įgyvendinimo, susitarimo memorandumo su AS stebėtojais pasirašymo, bendradarbiavimo su Vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuru atnaujinimo;
14. apgailestauja, kad Burundis ir toliau atsisakė bendradarbiauti su JT tyrimų komisija ir neleido atnaujinti JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro vietos biuro veiklą;
15. ragina JT toliau nešališkai tirti visus įtariamus žmogaus teisių ir humanitarinės teisės pažeidimus, įskaitant tuos, kuriuos padarė valstybės pareigūnai ir jaunimo lyga „Imbonerakure“, ir tinkamai patraukti baudžiamojon atsakomybėn atitinkamus asmenis; pabrėžia, kad nusikaltėliai ir žudikai turi būti patraukti baudžiamojon atsakomybėn, kad ir kokiai grupei jie priklausytų, o aukoms ir asmenims, išgyvenusiems po sunkių žmogaus teisių pažeidimų Burundyje, turi būti užtikrintas tinkamas teisių gynimas;
16. primygtinai ragina ES valstybes nares teikti lanksčią ir tiesioginę finansinę paramą pilietinei visuomenei ir žiniasklaidos organizacijoms, įskaitant moterų organizacijas, kurios vis dar dirba šioje srityje, taip pat tremtyje esančioms organizacijoms, ypač toms, kurios siekia skatinti ir ginti politines, pilietines, ekonomines, socialines ir žiniasklaidos teises;
17. ragina ES ir ES valstybių narių diplomatus Burundyje užtikrinti visapusišką ES gairių dėl žmogaus teisių gynėjų įgyvendinimą, be kita ko, dalyvaujant visų žurnalistų, politinių kalinių ir žmogaus teisių gynėjų Burundyje, ypač IWACU žurnalistų, teismo posėdžiuose ir aplankant kalinamus žmogaus teisių gynėjus, aktyvistus ir žurnalistus;
18. ragina išplėsti ES tikslines sankcijas ir primygtinai ragina JT Saugumo Tarybą taikyti savo pačios tikslines sankcijas, įskaitant draudimą keliauti ir turto išaldymą asmenims, atsakingiems už tebesitęsiančius sunkius žmogaus teisių pažeidimus Burundyje; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę skubiai parengti išplėstą asmenų, atsakingų už žmogaus teisių pažeidimų planavimą, organizavimą ir vykdymą, sąrašą, siekiant įtraukti juos į Burundžio pareigūnų, kuriems jau taikomos ES sankcijos, sąrašą;
19. labai apgailestauja, kad Burundis nesiėmė jokių veiksmų pakartotinai prisijungti prie Romos statuto; primygtinai ragina Burundžio vyriausybę nedelsiant pradėti tokią procedūrą; ragina ES remti visas Tarptautinio baudžiamojo teismo pastangas ištirti Burundyje įvykdytus nusikaltimus ir patraukti kaltininkus baudžiamojon atsakomybėn;
20. apgailestauja, kad ir toliau nepakankamai finansuojamas Burundžio pabėgėlių krizės, kuri daro didelį poveikį pabėgėlių saugumui ir gerovei, sprendimas; ragina tarptautinę bendruomenę ir humanitarines agentūras padidinti savo pagalbą visiems, kurie šiuo metu yra pabėgėliai ar dėl konflikto perkelti asmenys; primygtinai ragina ES ir jos valstybes nares, kaip tai rekomendavo JT tyrimo dėl Burundžio komisija, suteikti pabėgėlio statusą prieglobsčio prašytojams iš Burundžio ir atidžiai stebėti padėtį Burundyje, susijusią su 2020 m. rinkimais;

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

21. reiškia didelį susirūpinimą dėl pranešimų apie padidėjusį spaudimą Burundžio pabėgėliams grįžti namo prieš 2020 m. rinkimus; ragina regiono vyriausybes užtikrinti, kad pabėgėlių grįžimas būtų savanoriškas, pagrįstas informacija paremtais sprendimais ir vykdomas saugiai bei oriai; primena, kad Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuras mano, jog nebuvo įvykdytos saugaus, oraus ir savanoriško grįžimo sąlygos;
 22. ragina Burundžio vyriausybę leisti tremtyje esantiems politiniams oponentams laisvai grįžti ir vykdyti kampanijas be bauginimo, suėmimo ar smurto, taip pat leisti išorės stebėtojams stebėti pasirengimą rinkimams, o taip pat leisti stebėti balsavimo ir skaičiavimo procedūras;
 23. pakartoja, kad įtraukus politinis dialogas, vykdomas tarpininkaujant tarptautiniu mastu ir laikantis Arušos susitarimo bei Burundžio Konstitucijos, tebėra vienintelis būdas užtikrinti ilgalaikę taiką Burundyje; todėl ragina Rytų Afrikos bendriją, kaip pagrindinę Burundžio vidaus dialogo rengėją, imtis tinkamų priemonių, kad Burundžio vyriausybė būtų tvirtai ir nedelsiant įtraukta į įtraukų dialogą siekiant taikaus ir ilgalaikio dabartinės krizės sprendimo;
 24. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininkės pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai, Burundžio Respublikos prezidentui, Burundžio parlamento pirmininkui, AKR ir ES jungtinei parlamentinei asamblėjai, Afrikos Sąjungai ir jos institucijoms.
-

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0012

Nigerija, ypač pastarojo metų teroristiniai išpuoliai**2020 m. sausio 16 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Nigerijos, ypač pastarojo meto teroristinių išpuolių (2020/2503(RSP))**

(2021/C 270/08)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Nigerijos, kurių naujausia priimta 2018 m. sausio 18 d. ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 24 d. JT generalinio sekretoriaus atstovo spaudai pateiktą pareiškimą dėl Nigerijos,
- atsižvelgdamas į ES specialiojo pasiuntinio religijos ar tikėjimo laisvės propagavimo už ES ribų klausimais 2019 m. lapkričio 25 d. ataskaitą,
- atsižvelgdamas į JT specialiosios pranešėjos neteismo, neatidėliotino ir savavališko mirties bausmės vykdymo klausimais 2019 m. rugsėjo 2 d. pasibaigusio vizito ataskaitą dėl jos vizito Nigerijoje,
- atsižvelgdamas į JT Saugumo Tarybos 2019 m. liepos 31 d. pranešimą spaudai dėl teroro aktų šiaurės rytų Nigerijoje,
- atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojo ir vyriausiojo įgaliotinio atstovo spaudai 2018 m. liepos 29 d. pareiškimą dėl grupuotės „Boko Haram“ teroristinio išpuolio Borne (šiaurės rytų Nigerija),
- atsižvelgdamas į organizacijos „Human Rights Watch“ ataskaitą „World Report 2019“ dėl Nigerijos,
- atsižvelgdamas į Žmogaus teisių komiteto 2019 m. rugpjūčio 29 d. baigiamąsias pastabas dėl Nigerijos, paskelbtas neparengus jos antrosios periodinės ataskaitos,
- atsižvelgdamas į JT deklaraciją dėl visų formų netolerancijos ir diskriminacijos dėl religijos ar tikėjimo panaikinimo,
- atsižvelgdamas į 2013 m. ES religijos ar tikėjimo laisvės propagavimo ir apsaugos gaires,
- atsižvelgdamas į tai, kad Europos Parlamento 2005 m. Sacharovo premija už minties laisvę paskirta žmogaus teisių gynėjai Hauwai Ibrahim,
- atsižvelgdamas į 2019 m. Pasaulinio terorizmo indeksą,
- atsižvelgdamas į Vystymosi komiteto pirmininko laišką Komisijos pirmininko pavaduotojui ir vyriausiajam įgaliotiniui bei Komisijos nariui, atsakingam už krizių valdymą, dėl šiaurės rytų Nigerijoje varžomos humanitarinės veiklos,
- atsižvelgdamas į Nigerijos Federacinės Respublikos Konstituciją, ypač į jos IV skyriaus nuostatas dėl religijos laisvės apsaugos bei teisės į minties, sąžinės ir religijos laisvę,
- atsižvelgdamas į 1989 m. JT vaiko teisių konvenciją, kurią Nigerija ratifikavo 1991 m. balandžio mėn.,

⁽¹⁾ OL C 458, 2018 12 19, p. 43.

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 1979 m. JT konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims,
 - atsižvelgdamas į Kotonu susitarimą,
 - atsižvelgdamas į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 144 straipsnio 5 dalį ir 132 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi pastaraisiais metais Nigerijoje smarkiai pablogėjusi saugumo padėtis kelia rimtą grėsmę regioniniam ir tarptautiniam saugumui; kadangi žmogaus teisių pažeidimai ir masinis žudymas yra plačiai paplitę, ypač šalies šiaurės rytų regione; kadangi nuo 2009 m. sukilėlių grupuotė „Boko Haram“ yra nužudžiusi per 36 000 žmonių;
- B. kadangi šalis išgyvena 10-uosius regioninio ginkluoto konflikto metus; kadangi augant džihadistų grupuočių, pvz., „Boko Haram“ ir „Islamo valstybės Vakarų Afrikos provincijos“ (ISWAP), galiai ir įtakai, stiprėja smurtinis ekstremizmas ir ypač teroristinė veikla; kadangi nuo 2009 m. grupuotės „Boko Haram“ išpuoliai prieš Nigerijos policiją ir kariuomenę, politikus, mokyklas, religinius pastatus, viešas institucijas ir civilius darėsi vis sistemingesni; kadangi didžioji dauguma aukų yra musulmonai;
- C. kadangi Pasauliniame terorizmo indekse Nigerija tarp 163 šalių yra trečia po Irako ir Afganistano, taigi ji yra trečia nuo terorizmo labiausiai nukenčiančių šalių sąrašė;
- D. kadangi saugumo padėtį sunkina religinio ir etninio smurto eskalacija kai kuriuose šalies regionuose, įskaitant konfliktą Vidurio ruožo regione, kuriame daugiausia verčiamasi žemės ūkiu ir kuriame žemdirbiai bei klajokliai gyvulių augintojai konfliktuoja dėl žemės ir vandens išteklių;
- E. kadangi manoma, kad šiuo metu ISWAP laiko dešimtis belaisvių, įskaitant krikščionių lyderius, saugumo pajėgų ir pagalbos darbuotojus;
- F. kadangi Nigerijos gyventojai, kurių skaičius didžiausias Afrikoje, yra beveik po lygiai pasidaliję į musulmonus ir krikščionis; kadangi šalies krikščionių bendruomenė yra didžiausia regione: šiaurės Nigerijoje gyvena beveik 30 mln. krikščionių; kadangi istoriškai išsigalėjusi daugiausia musulmoniškos šiaurės ir krikščioniškų pietų konkurencija nepaprastai sustiprėjo paplitus radikaliajam islamui;
- G. kadangi ISWAP prisiėmė atsakomybę už 11 žmonių egzekuciją, užfiksuotą 2019 m. gruodžio 26 d. paskelbtame vaizdo įrašė; kadangi, grupuotės teigimu, visi nužudytieji buvo krikščionys, o išpuolis surengtas siekiant atkeršyti už grupuotės „Islamo valstybė“ lyderio Abu Bakro al-Baghadi mirtį Sirijoje;
- H. kadangi šie nužudymai buvo dalis serijos teroristinių išpuolių, įskaitant 2019 m. gruodžio 24 d. išpuolį prieš krikščionių gyvenamą kaimą netoli Čiboko, kurio metu žuvo septyni kaimo gyventojai ir buvo pagrobta paauglė mergaitė, trijų civilių nužudymą 2019 m. gruodžio 23 d. šalia Biu ir septynių civilių nužudymą 2019 m. gruodžio 22 d. Nganzai;
- I. kadangi, pasak organizacijos „Humanitarian Aid Relief Trust“, nuo 2015 m. krikščionių, kurie buvo nužudyti džihadistų grupuočių arba gyvybės neteko dėl fulbių kovotojų vykdomos politikos „žemė arba kraujas“, skaičius siekia 6 000; kadangi šariato valstybėse krikščionys patiria nuolatinę diskriminaciją ir dažnai yra laikomi antrarūšiais piliečiais;
- J. kadangi, nors Prezidentas Muhammadu Buhari pasmerkė šiuos žudymus ir paragino gyventojus nesusipriešinti dėl religijos, šie išpuoliai vykdomi visiškai nesibaiminat bausmių, o iš jų vykdytojų retai pareikalujama atsakomybės; kadangi organizacijos „Amnesty International“ ataskaita rodo, kad Nigerijos saugumo pajėgų veiksmai pražūtingų išpuolių prieš žemdirbių bendruomenes atžvilgiu būna sąmoningai aplaidūs;
- K. kadangi, remiantis organizacijos „Human Rights Watch“ pranešimais, Nigerijos kariuomenė, neretai remdamasi menkais įrodymais arba jų apskritai neturėdama, yra sulaikiusi daugiau nei 3 600 vaikų – pusę jų sudaro mergaitės – įtariamų dalyvavimu islamistinių ir nevalstybinių ginkluotų grupuočių veikloje; kadangi daug sulaikytųjų yra patyrę smurtą, įskaitant seksualinę prievartą, ir mirę sulaikymo vietoje nuo ligų, bado, dehidracijos arba šautinių žaizdų; kadangi kariuomenė sistemingai atsisako leisti apsilankyti sulaikymo įstaigose ir patikrinti, kokiomis sąlygomis laikomi vaikai;

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

- L. kadangi mergaičių ir moterų padėtis Nigerijoje ypač problemiška dėl išgalėjusios diskriminacinės praktikos, ribotų galimybių naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis ir mokytis, paplitusio moterų lyties organų žalojimo ir vaikų santuokų;
- M. kadangi Tarptautinis baudžiamasis teismas (TBT) yra pažymėjęs, jog esama pakankamo pagrindo manyti, kad grupuotė „Boko Haram“ ir Nigerijos saugumo pajėgos yra įvykdžiusios nusikaltimų žmoniškumui, apibrėžtų Romos statuto 7 straipsnyje, įskaitant žudymą ir persekiojimą; kadangi savo 2019 m. pirminio nagrinėjimo ataskaitoje TBT daro išvadą, kad, nepaisant daugybės veiksmų, kurių Nigerijos valdžios institucijos ėmėsi siekdamos užtikrinti baudžiamąjį įtariamų vykdytojų atsakomybę, panašu, jog tiriamoji ir baudžiamojo persekiojimo veikla, iki šiol vykdyta grupuotės „Boko Haram“ narių ir Nigerijos saugumo pajėgų atžvilgiu, yra ribotos apimties ir nepakankamai nuodugni;
- N. kadangi nuo 2015 m. vyriausybė kritikuojama dėl nepakankamo atsako į islamistų sukilėlių veiklą visoje šalyje; kadangi Nigerijos kariuomenė ir policija susiduria su daugybe saugumo grėsmių bei, kaip matyti, nepajėgia įveikti joms tenkančio krūvio ir spręsti saugumo krizių vienu metu;
- O. kadangi nuo tada, kai 2015 m. buvo sukurta Daugiašalė jungtinė specialiosios paskirties grupė, teroristines grupes ji išstūmė iš daugelio savo kontroliuojamų vietovių, tačiau regionas vis tiek lieka labai nestabilus; kadangi neseniai išvedus 1 200 Čado karių, šiaurės rytiniame regione tuo pat metu kilusi smurto banga pasėjo nerimą tarp gyventojų; kadangi baimindamiesi naujų džihadistų išpuolių, po šio išvedimo regioną paliko šimtai Nigerijos civilių, kurie buvo įsikūrę netoliese;
- P. kadangi ES, Vokietijos Federacinė Respublika ir Vakarų Afrikos valstybių ekonominė bendrija (ECOWAS) 2019 m. spalio mėn. inicijavo projektą „Taikos ir saugumo struktūra ir operacijos“ (*Peace and Security Architecture and Operations – EPSAO*); kadangi projektu siekiama stiprinti ECOWAS mechanizmus ir gebėjimą valdyti konfliktus bei teikti pagalbą pokonfliktinėje aplinkoje Vakarų Afrikoje;
- Q. kadangi, JT Humanitarinių reikalų koordinavimo biuro (OCHA) duomenimis, dėl padėties Nigerijoje kilo beprecedentė humanitarinė krizė, nulėmusi daugiau nei 2 mln. žmonių migraciją šiaurės rytiniame regione; kadangi, remiantis organizacijos „Human Rights Watch“ informacija, dauguma viduje perkeltų asmenų negali naudotis pagrindinėmis teisėmis į maistą, būstą, švietimą, sveikatos priežiūrą, apsaugą nuo smurto bei teise į judėjimo laisvę; kadangi ES skyrė 28,3 mln. EUR humanitarinei pagalbai šalyje finansuoti; kadangi humanitarinės pagalbos poreikiai šiomis lėšomis toli gražu neužtikrinami;
- R. kadangi, remiantis organizacijos „Human Rights Watch“ ataskaita „World Report 2019“ dėl Nigerijos, 2018 m. 35 000 viduje perkeltų asmenų sugrįžo į šiaurės rytines bendruomenes nepaisydami saugumo problemų ir galimybių užsitikrinti pagrindines reikmes, įskaitant maistą ir pastogę, nebuvimo;
- S. kadangi beveik pusė Nigerijos gyventojų gyvena ypač dideliame skurde; kadangi, remiantis skaičiavimais, daugiau nei 7 mln. Nigerijos gyventojų nedelsiant būtina gyvybiškai svarbi pagalba;
- T. kadangi tūkstančiai Nigerijos gyventojų rizikuoja savo gyvybe mėgindami migruoti į ES ir tikėdamiesi gyvenimo geresnėmis ekonominėmis, socialinėmis ir saugumo sąlygomis;
- U. kadangi pagrobis ir nužudžius keletą pagalbos darbuotojų, galimybės vykdyti humanitarinę veiklą šalyje tapo ribotos; kadangi 2019 m. buvo nužudyti aštuoni pagalbos darbuotojai, o nuo 2011 m. per konfliktą gyvybės iš viso neteko 26 pagalbos darbuotojai; kadangi pavojus dėl saugumo neretai yra kliūtis pristatyti pagalbą, o dėl to pasitraukė nemažai humanitarinės pagalbos organizacijų;
- V. be to, kadangi vyriausybė sustabdė keleto tarptautinės pagalbos agentūrų ir labdaros organizacijų veiklą teigdama, kad jos plauna pinigus islamistinėms grupuotėms; kadangi 2019 m. rugsėjo mėn. Nigerijos ginkluotosios pajėgos kreipėsi su prašymu be išpėjimo nutraukti tinklo „Akcija prieš badą“ ir organizacijos „Mercy Corps“ veiklą, o dėl to galimybės gauti pagalbą neteko 400 000 žmonių;
- W. kadangi pagal Kotonu susitarimo 8 straipsnį ES išsipareigoja palaikyti nuolatinį politinį dialogą su Nigerija žmogaus teisių ir demokratinių principų klausimais, įskaitant etninio, religinio ir rasinio diskriminavimo klausimus;

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

1. apgailestauja dėl šalyje vykstančių teroristinių išpuolių; pakartoja esąs susirūpinęs dėl Nigerijoje užsitęsusių krizės ir nepastovios saugumo padėties šiaurės rytuose bei griežtai smerkia nuolatinį žmogaus teisių, tarptautinės ir humanitarinės teisės pažeidinėjimą – nesvarbu, ar tai būtų daroma dėl religijos, ar etninės kilmės;
2. ypač smerkia pastaruoju metu sustiprėjusį smurtą prieš etnines ir religines bendruomenes, įskaitant išpuolius prieš religines institucijas ir tikinčiuosius;
3. reiškia užuojautą aukų šeimoms ir solidarizuojasi su Nigerijos žmonėmis, daugiau nei dešimtmetį kenčiančiais dėl terorizmo poveikio;
4. ragina Nigerijos valdžios institucijas užtikrinti, kad šalyje būtų gerbiamos žmogaus teisės, ir apsaugoti civilius gyventojus nuo terorizmo ir smurto; primygtinai ragina dėti šias pastangas visapusiškai gerbiant žmogaus teises ir teisinės valstybės principą, kaip numatyta pagal šalies tarptautinius įsipareigojimus;
5. laikosi nuomonės, kad bet koks žmonių žudymas ar etnis valymas yra barbariškas ir prilygsta nusikaltimui žmonijai; ragina Nigerijos vyriausybę esminių smurto priežasčių klausimą spręsti užtikrinant lygias teises visiems piliečiams ir priimant nediskriminacinio pobūdžio teisės aktus; šiuo požiūriu primygtinai ragina dar labiau puoselėti religijų dialogą ir taikų piliečių sambūvį nepriklausomai nuo jų religijos, palaikant ryšį su visomis susijusiomis suinteresuotosiomis šalimis, įskaitant Nigerijos religijų tarybą;
6. primena, kad konfliktai, terorizmas ir smurtas šalyje skaudžiausiai paveikia moteris ir vaikus; apgailestauja, kad teroristinės grupės vis dažniau verbuoja vaikus ir išnaudoja juos kaip vaikus karius arba savižudžius sprogdintojus;
7. reiškia ypač gilų susirūpinimą dėl pranešimų apie netinkamą elgesį su vaikais, laikomais kariuomenės objektuose; ragina Nigerijos valdžios institucijas leisti JT apsilankyti savo kariuomenės sulaikymo vietose, pasirašyti oficialų perdavimo protokolą siekiant užtikrinti, kad kariuomenės sulaikyti vaikai būtų skubiai perduoti reikiamoms vaiko apsaugos tarnyboms, ir nebelaikyti vaikų kariuomenės objektuose; pažymi esąs tvirtai įsitikinęs, kad atsakomoji kova su terorizmu bei teisėsaugos sistema turėtų būti pritaikytos siekiant apsaugoti pažeidžiamiausių gyventojų, įskaitant vaikus, teises;
8. primena Nigerijos valdžios institucijoms jų pareigą apsaugoti vaiko teises ir užtikrinti apsaugą tiems, kurie nukentėjo nuo terorizmo ar konflikto metu, bei jais pasirūpinti – taip pat ir užtikrinant galimybes mokytis; be to, primena, kad švietimas ir ekonominės galimybės yra galingos priemonės siekiant kovoti su radikalizacija, ir ragina tarptautinius partnerius padėti užtikrinti prienamą, kokybišką švietimą – tai būtų dalis kovos su terorizmu regione strategijos;
9. reiškia gilų susirūpinimą dėl to, kad Nigerijos moterys ir toliau patiria diskriminaciją, smurtą, seksualinį išnaudojimą ir prievartavimus; ragina Nigeriją visapusiškai įgyvendinti Konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims; ragina labiau remti plačiai paplitusios seksualinės prievartos ir smurto dėl lyties aukas, įskaitant psichologinės pagalbos teikimą;
10. pabrėžia, kad kova su nebaudžiamumu yra šalies stabilumo ir ilgalaikės taikos kūrimo pagrindas; todėl ragina Nigerijos valdžios institucijas nedelsiant atlikti nuodugnius ir skaidrius tyrimus, kad nusikaltėliai stotų prieš teismą ir prisiimtų atsakomybę; taip pat ragina imtis priemonių, reikalingų Nigerijos teismų sistemos pajėgumui ir nepriklausomumui pagerinti, nes taip būtų skatinama veiksmingai naudotis baudžiamąja justicija, siekiant kovoti su smurtu, terorizmu ir korupcija;
11. apgailestauja, kad sulėtėjo pažanga kovojant su grupuotėmis „Boko Haram“, ISWAP, taip pat vis dažnesniais ir žiauresniais savižudžių išpuoliais bei tiesioginiais išpuoliais prieš karines pozicijas; primena, kad Nigerijos Prezidento M. Buhari perrinkimą 2019 m. lėmė pažadas nugalėti „Boko Haram“ ir kitų teroristinių grupuočių propaguojamą smurtinį ekstremizmą, bei ragina Prezidentą įgyvendinti savo kampanijos pažadus;

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

12. remia ES ir ECOWAS vadovaujamo projekto „Taikos ir saugumo struktūra bei operacijos“ tikslus; ragina valstybes nares teikti tvirtą paramą, siekiant prisidėti prie pajėgumų ugdymo ir konflikto sprendimo Vakarų Afrikoje;
13. pakartoja remias regioninę Daugiašalę jungtinę specialiosios paskirties grupę ir teigiamai vertina jos pastangas siekiant veiksmingai kovoti su terorizmu bei atkurti stabilumą Čado ežero regione; primena, jog terorizmas neturi sienų, ir ragina regiono šalis toliau koordinuoti savo pastangas, kad visas regionas taptų saugus;
14. ragina toliau reformuoti Nigerijos saugumo sektorių, siekiant stiprinti nacionalinių ir regioninių subjektų pajėgumą kovoti su terorizmu; ragina Europos išorės veikslių tarnybą (EIVT) ir valstybes nares toliau teikti ES techninę pagalbą šioje srityje;
15. išpėja, kad žemdirbių ir gyvulių augintojų konfliktu neturėtų būti naudojama kaip priemone neapykantai dėl religijos skleistai; ragina Nigerijos vyriausybę įgyvendinti nacionalinį gyvulių sektoriaus pertvarkos planą, pagal kurį būtų siekiama apsaugoti ir žemdirbių, ir klajoklių gyvulių augintojų interesus; mano, kad būtina imtis papildomų veikslių, pvz., stiprinti tarpininkavimo vykstant konfliktui, konfliktų sprendimo, susitaikymo ir taikos kūrimo mechanizmus;
16. pabrėžia, kad vystymasis, demokratija, žmogaus teisės, geras valdymas ir saugumas šalyje vienas nuo kito priklauso; laikosi nuomonės, kad, norint veiksmingai kovoti su terorizmu, vien karinių veikslių nepakanka; ragina Nigerijos vyriausybę parengti visapusišką strategiją, pagal kurią esminių terorizmo priežasčių klausimas būtų sprendžiamas ypatingą dėmesį skiriant prevenciniam požiūriui, siekiant užkirsti kelią teroristinės ideologijos patrauklumui, apriboti verbavimo ir radikalizacijos galimybes bei atkirsti jo finansavimą, taip pat remiant ir finansuojant pilietinės visuomenės organizacijų įgyvendinamas bendruomenėms skirtas programas;
17. ragina ES, Afrikos Sąjungą ir tarptautinę bendruomenę dėti daugiau pastangų siekiant paremti kovą su terorizmu Nigerijoje, taip pat teikti nenutrūkstamą politinę ir saugumo pagalbą šalyje bei visame regione;
18. yra nepaprastai susirūpinęs dėl saugumo padėties šalyje poveikio humanitarinės pagalbos ir paramos vystymuisi veiksmingumui; ragina ES toliau teikti humanitarinę pagalbą ir paramą vystymuisi ne tik Nigerijoje, bet ir visame regione; teigiamai vertina papildomus 50 mln. EUR, kuriuos 2019 m. ES pažadėjo skirti atkūrimui ir atsparumui Nigerijoje paremti;
19. pažymi, kad puikiai supranta, kokį spaudimą Nigerija ir jos kaimyninės šalys patiria dėl regioninės migracijos; ragina didinti paramą ir labiau koordinuoti paramos teikėjų veiklą Nigerijoje perkeltų asmenų labui, įskaitant papildomus tarptautinės bendruomenės finansinius išteklius; primena, kad skiriant lėšas vystymuisi neturėtų būti nukrypta nuo pradinio tikslo, kurio siekiama jas skiriant, t. y. panaikinti bet kokį skurdą;
20. smerkia visus išpuolius prieš humanitarinės pagalbos darbuotojus ar objektus ir ragina užtikrinti pagalbos darbuotojų saugumą bei saugią aplinką, kurioje humanitarinės organizacijos galėtų vykdyti savo esminį darbą;
21. reiškia didžiulį susirūpinimą dėl stiprėjančios klimato kaitos ir jos poveikio žmonių gyvybei ir pragyvenimui, ypač Vidurio ruožo regione; pakartoja, kad būtina rasti ilgalaikius gamtos išteklių apsaugos ir galimybės jais naudotis užtikrinimo sprendimus; primena, kad kova su kritine klimato padėtimi yra gyvybiškai svarbus ekonominio stabilumo ir taikos regione užtikrinimo komponentas;
22. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Europos išorės veikslių tarnybai, Komisijos pirmininkės pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai, Nigerijos prezidentui ir parlamentui, Afrikos Sąjungai, AKR ir ES jungtinei parlamentinei asamblėjai bei Panafrikos Parlamentui.

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0013

Padėtis Venesueloje po neteisėto naujos Nacionalinės Asamblėjos pirmininko ir valdybos išrinkimo (parlamentinio perversmo)

2020 m. sausio 16 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Venesueloje po neteisėto naujos Nacionalinės Asamblėjos pirmininko ir valdybos išrinkimo (parlamentinio perversmo) (2020/2507(RSP))

(2021/C 270/09)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezolucijas dėl Venesuelos, ypač į 2019 m. sausio 31 d. rezoliuciją⁽¹⁾, kurioje Juan Guaidó pripažįstamas laikinuoju Venesuelos prezidentu,
 - atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojo ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimus dėl Venesuelos, ypač į 2020 m. sausio 9 d. pareiškimą ES vardu dėl naujausių įvykių, susijusių su Nacionaline Asamblėja, ir į jo atstovo spaudai 2020 m. sausio 5 d. pareiškimą dėl įvykių Venesueloje,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės kontaktinės grupės dėl Venesuelos 2020 m. sausio 9 d. pareiškimą,
 - atsižvelgdamas į 2019 m. lapkričio 11 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2019/1893, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas (BUSP) 2017/2074 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Venesueloje⁽²⁾, kuriuo šiuo metu taikomos tikslinės ribojančios priemonės atnaujinamos iki 2020 m. lapkričio 14 d.,
 - atsižvelgdamas į Amerikos valstybių organizacijos (OAS) generalinio sekretoriato 2020 m. sausio 5 d. pareiškimą dėl padėties Venesueloje ir OAS nuolatinės tarybos 2020 m. sausio 10 d. rezoliuciją „Dėl pastarojo meto įvykių Venesueloje“,
 - atsižvelgdamas į Limos grupės 2020 m. sausio 5 d. pareiškimą,
 - atsižvelgdamas į Venesuelos Konstituciją,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statutą,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 ir 4 dalis,
- A. kadangi ES, jos valstybės narės ir Europos Parlamentas dar kartą patvirtino, kad Nacionalinė Asamblėja yra vienintelė teisėta ir demokratiškai išrinkta Venesuelos institucija; kadangi pagal Venesuelos Konstitucijos 194 straipsnį „Nacionalinė Asamblėja vienų metų kadencijai iš savo narių renka vieną pirmininką ir vykdomąjį biurą“;
- B. kadangi 2019 m. sausį Nacionalinės Asamblėjos pirmininku buvo išrinktas Juan Guaidó ir vėliau jis buvo prisaikdintas kaip laikinasis Venesuelos prezidentas pagal Venesuelos Konstitucijos 233 straipsnį; kadangi daugiau kaip 50 šalių, įskaitant 25 ES valstybes nares, taip pat ir pati ES jį pripažino laikiniu Venesuelos prezidentu;
- C. kadangi su Nacionalinės Asamblėjos pirmininko rinkimais Venesueloje 2020 m. sausio 5 d. susiję įvykiai prilygo neteisėto Nicolás Maduro režimo šalininkų surengtam parlamentiniam perversmui, pasižymėjusiam dideliais pažeidimais ir veiksmais, nukreiptais prieš demokratinį ir konstitucinį Nacionalinės Asamblėjos veikimą;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2019)0061.

⁽²⁾ OL L 291, 2019 11 12, p. 42.

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

- D. kadangi ginkluotos pajėgos brutaliai sutrukdė Asamblėjos pirmininkui Juanui Guaidó pirmininkauti sesijai, keliems opozicijos parlamento nariams nebuvo leista patekti į Nacionalinę Asamblėją, o spaudos atstovams taip pat buvo neleista patekti į pastatą;
- E. kadangi bandymas paskirti Luisą Parrą naujo N. Maduro remiančio biuro pirmininku buvo niekinis, nes sesija niekada nebuvo oficialiai pradėta, posėdžiui niekas nepirmininkavo, nebuvo suskaičiuotas kvorumas ir nebuvo patikrintas joks oficialus vardinis balsavimas, kaip reikalaujama Nacionalinės Asamblėjos darbo tvarkos taisyklių 7, 8 ir 11 straipsniuose ir Venesuelos Konstitucijos 221 straipsnyje;
- F. kadangi po kelių valandų aplinkybių verčiama didžioji dauguma parlamento narių surengė neeilinį posėdį laikraščio „El Nacional“ būstinėje pagal Venesuelos Konstituciją ir Nacionalinės Asamblėjos darbo tvarkos taisykles, pagal kurias sesijas galima rengti ne teisėkūros institucijos patalpose; kadangi 100 iš 167 parlamento narių, įvykdydami Venesuelos Konstitucijos 221 straipsnio reikalavimus dėl kvorumo ir vardinio balsavimo, balsavo už tai, kad Juanas Guaidó ir jo valdyba būtų išrinkti vadovauti paskutiniams 2015–2020 m. kadencijos metams;
- G. kadangi 2020 m. sausio 7 d. oficialaus Nacionalinės Asamblėjos posėdžio pabaigoje Juanas Guaidó prisiekė kaip pirmininkas, nepaisant N. Maduro režimui lojalių pajėgų mėginimų užkirsti kelią sesijai, be kita ko, trukdant įeiti į pastatą ir nutraukiant elektros energijos tiekimą pastato viduje;
- H. kadangi Nacionalinės Asamblėjos nariams turi būti sudarytos galimybės vykdyti savo parlamentinius įgaliojimus, kuriuos be jokių bauginimų ar represijų jiems suteikė Venesuelos žmonės;
- I. kadangi 2018 m. gegužės 20 d. surengti prezidento rinkimai vyko nesilaikant būtiniausių tarptautinių standartų patikimam procesui užtikrinti; kadangi ES kartu su kitomis regioninėmis organizacijomis ir demokratinėmis valstybėmis nepripažino nei rinkimų, nei taikant tokį neteisėtą procesą suformuotų valdžios institucijų;
- J. kadangi vykdomi veiksmai prieš Nacionalinės Asamblėjos narius, įskaitant neteisėtų grupuočių ir saugumo institucijų vykdytą 59 narių persekiojimą ir bauginimą, 29 savavališkus sulaikymus ir 27 priverstinės emigracijos atvejus, taip pat kankinimą ir priverstinį dingimą, trukdo Nacionalinės Asamblėjos konstituciniam darbui;
- K. kadangi žmogaus teisių, teisinės valstybės ir demokratijos padėtis Venesueloje jau daugelį metų labai blogėja, ypač nuo tada, kai Nicolás Maduro po 2013 m. užginčytų rinkimų atėjo į valdžią; kadangi politinė, ekonominė, institucinė, socialinė ir daugiaaspektė humanitarinė krizė šalyje stipriai aštrėja;
1. pripažįsta ir remia, kad po skaidraus ir demokratinio Nacionalinės Asamblėjos balsavimo Juan Guaidó yra teisėtas Nacionalinės Asamblėjos pirmininkas ir teisėtas laikinasis Venesuelos Bolivarų Respublikos prezidentas pagal Venesuelos Konstitucijos 233 straipsnį;
 2. griežtai smerkia N. Maduro režimo šalininkų ir sąjungininkų mėginimą įvykdyti parlamentinį perversmą ir jų pastangas užkirsti kelią Nacionalinei Asamblėjai, vienintelei teisėtai demokratinėi Venesuelos institucijai, tinkamai vykdyti konstitucinius įgaliojimus, kuriuos jai suteikė Venesuelos gyventojai;
 3. apgailestauja dėl šių sunkių pažeidimų, kurie yra nesuderinami su teisėtu Nacionalinės Asamblėjos pirmininko rinkimų procesu ir yra dar vienas žingsnis gilėjančios krizės Venesueloje link; griežtai nepitaria Nacionalinės Asamblėjos demokratinio, konstitucinio ir skaidraus veikimo trikdydami, taip pat nuolatiniams bauginimams, kyšininkavimui, turto prievartavimui, smurtui, kankinimui, priverstiniam dingimams ir savavališkiems sprendimams, nukreiptiems prieš jos narius;
 4. pakartoja, jog visapusiškai remia Nacionalinę Asamblėją, kuri yra vienintelė teisėtai išrinkta demokratinė Venesuelos valdžios institucija, kurios įgaliojimai, įskaitant jos narių prerogatyvas ir saugumą, turi būti atkurti ir gerbiami; primygtinai pabrėžia, kad taikų ir politinį sprendimą galima pasiekti tik visapusiškai gerbiant Nacionalinės Asamblėjos konstitucines prerogatyvas;

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

5. primena, kad ES yra pasirengusi remti tikrą procesą, kurio rezultatas – taikus ir demokratinis krizės sprendimas, grindžiamas Venesuelos Nacionalinės Asamblėjos priimtu veikslių planu; pabrėžia, kad ankstesni bandymai įveikti krizę derybų ir dialogo proceso metu nedavė apčiuopiamų rezultatų; prašo Europos išorės veikslių tarnybos (EIVT) tęsti darbą pasitelkiant tokias iniciatyvas kaip Tarptautinė kontaktinė grupė;
 6. primena, kad pagarba demokratinėms institucijoms ir principams bei teisinės valstybės principų laikymasis yra esminės sąlygos siekiant rasti taikų ir tvarų krizės Venesueloje sprendimą, kuris būtų naudingas jos gyventojams;
 7. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai sustiprinti ES atsaką į demokratijos atkūrimą Venesueloje, be kita ko, išplečiant tikslines sankcijas asmenims, atsakingiems už žmogaus teisių pažeidimus ir represijas ir išplėsti šių sankcijų taikymą jų šeimos nariams; pritaria ES pareiškimui šiuo klausimu;
 8. ragina valstybes nares, kurios dar to nepadarė, pripažinti teisėtus Prezidento J. Guaidó įgaliojimus ir palankiai vertina tai, kad vyriausiasis įgaliotinis nurodo jį kaip vienintelį ES pripažįstamą demokratinį vadovą; todėl reikalauja pripažinti Juano Guaidó paskirtus politinius atstovus;
 9. prašo išsiųsti į šalį faktų nustatymo misiją padėčiai įvertinti;
 10. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai, teisėtam laikinajam Venesuelos Bolivarų Respublikos prezidentui ir Venesuelos Bolivarų Respublikos Nacionalinei Asamblėjai, Limos grupės valstybių vyriausybėms ir parlamentams, Europos ir Lotynų Amerikos parlamentinei asamblėjai ir Amerikos valstybių organizacijos generaliniam sekretoriui.
-

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0014

Pagal ES sutarties 7 straipsnio 1 dalį vykstantys klausymai dėl Lenkijos ir Vengrijos**2020 m. sausio 16 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl pagal ES sutarties 7 straipsnio 1 dalį vykstančių klausymų dėl Lenkijos ir Vengrijos (2020/2513(RSP))**

(2021/C 270/10)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnį ir 7 straipsnio 1 dalį,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją,
- atsižvelgdamas į savo 2018 m. rugsėjo 12 d. rezoliuciją dėl pasiūlymo, kuriuo pagal Europos Sąjungos sutarties 7 straipsnio 1 dalį Taryba raginama nustatyti, ar esama aiškaus pavojaus, kad Vengrija gali šiurkščiai pažeisti vertybes, kuriomis grindžiama Sąjunga ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2017 m. gruodžio 20 d. Komisijos pagrįstą pasiūlymą, teikiamą pagal Europos Sąjungos sutarties 7 straipsnio 1 dalį, dėl teisinės valstybės principo Lenkijoje: pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo dėl aiškaus pavojaus, kad Lenkijos Respublika gali šiurkščiai pažeisti teisinės valstybės principą, nustatymo (COM(2017)0835),
- atsižvelgdamas į savo 2018 m. kovo 1 d. rezoliuciją dėl Komisijos sprendimo pasinaudoti ES sutarties 7 straipsnio 1 dalimi dėl padėties Lenkijoje ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. lapkričio 14 d. rezoliuciją dėl lytinio švietimo kriminalizavimo Lenkijoje ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. gruodžio 18 d. rezoliuciją dėl LGBTI asmenų viešo diskriminavimo ir prieš juos nukreiptos neapykantos retorikos, įskaitant zonas be LGBTI asmenų ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. sausio 16 d. rezoliuciją dėl pagrindinių teisių padėties Europos Sąjungoje 2017 m. ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2016 m. spalio 25 d. rezoliuciją su rekomendacijomis Komisijai dėl ES demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių mechanizmo sukūrimo ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2019 m. balandžio 4 d. teisėkūros rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Sąjungos biudžeto apsaugos esant visuotinių teisinės valstybės principo taikymo valstybėse narėse trūkumų ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką,

⁽¹⁾ OL C 433, 2019 12 23, p. 66.

⁽²⁾ OL C 129, 2019 4 5, p. 13.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2019)0058.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2019)0101.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2019)0032.

⁽⁶⁾ OL C 215, 2018 6 19, p. 162.

⁽⁷⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2019)0349.

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į ES sutarties 7 straipsnio 1 dalyje nurodytų klausymų standartinę tvarką, kurią Taryba patvirtino 2019 m. liepos 18 d.,
 - atsižvelgdamas į tai, kad 2019 m. gruodžio 20 d. Lenkijos Seimas priėmė įstatymo projektą, kuriame numatomi Bendrųjų teismų įstatymo, Aukščiausiojo Teismo įstatymo ir kai kurių kitų įstatymų pakeitimai; atsižvelgdamas į Lenkijos Senato prašymą Venecijos komisijai skubiai pateikti nuomonę dėl šio įstatymo projekto,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi Sąjunga grindžiama tokiomis vertybėmis kaip pagarba žmogaus orumui, laisvė, demokratija, lygybė, teisinė valstybė ir pagarba žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises – taip nustatyta ES sutarties 2 straipsnyje ir atspindėta ES pagrindinių teisių chartijoje bei įtvirtinta tarptautinėse žmogaus teisių sutartyse; kadangi šios vertybės, kurios yra bendros valstybėms narėms ir kurių laikytis visos valstybės narės įsipareigojo laisva valia, yra teisių, kuriomis naudojasi Sąjungos gyventojai, pamatas;
- B. kadangi bet koks aiškus šiurkštaus vertybių, nurodytų ES sutarties 2 straipsnyje, pažeidimo valstybėje narėje pavojus nėra susijęs vien su konkrečia valstybe nare, kurioje minėtasis pavojus kyla, – jis daro poveikį ir kitoms valstybėms narėms, jų tarpusavio pasitikėjimui ir pačiam Sąjungos pobūdžiui bei jos piliečių pagrindinėms teisėms, numatytoms Sąjungos teisėje;
- C. kadangi ES sutarties 7 straipsnio 1 dalyje nustatomas prevencinis etapas, suteikiant Sąjungai galimybę imtis veiksmų, jeigu iškyla aiškus šiurkštaus bendrų vertybių pažeidimo pavojus; kadangi įgyvendinant šiuos prevencinius veiksmus numatytas dialogas su atitinkama valstybe nare ir jais siekiama išvengti galimų sankcijų;
- D. kadangi Komisija ir Parlamentas pritaikė ES sutarties 7 straipsnio 1 dalį Lenkijai ir Vengrijai, siekdami nustatyti, ar esama aiškaus pavojaus, kad gali būti šiurkščiai pažeistos vertybės, kuriomis grindžiama Sąjunga;
- E. kadangi iki šiol Bendrųjų reikalų tarybos posėdžiuose Taryba surengė tris klausymus dėl Lenkijos ir du – dėl Vengrijos;
- F. kadangi 2019 m. gruodžio 11 d. pirmininkaujanti Suomija paprašė pateikti rašytinį paaiškinimą dėl įtarimų, kad Vengrijos delegacijos valstybės pareigūnas pažeidė Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 339 straipsnį ir Tarybos darbo tvarkos taisyklių 6 straipsnio 1 dalį dėl posėdžių konfidencialumo;
1. atkreipia dėmesį į Tarybos pagal ES sutarties 7 straipsnio 1 dalį surengtus klausymus reaguojant į Lenkijoje ir Vengrijoje esamas grėsmes bendroms Europos vertybėms; susirūpinęs pažymi, kad klausymai nėra rengiami reguliariai, struktūriškai ir atvirai; primygtinai ragina pirmininkaujančią Kroatiją ir kitas pirmininkausiančias valstybes nares klausymus rengti reguliariai; pabrėžia, kad klausymai turi būti objektyvūs, pagrįsti faktais ir skaidrūs ir kad atitinkamos valstybės narės turi geranoriškai bendradarbiauti viso proceso metu, laikydamosi ES sutarties 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtinto lojalios bendradarbiavimo principo; rekomenduoja Tarybai po klausymų pateikti konkrečias rekomendacijas atitinkamoms valstybėms narėms, kaip įtvirtinta ES sutarties 7 straipsnio 1 dalyje, ir nurodyti šių rekomendacijų įgyvendinimo terminus; pažymi, kad valstybių narių tarpusavio pasitikėjimas gali būti atkurtas tik tada, kai bus užtikrinta, kad bus paisoma ES sutarties 2 straipsnyje įtvirtintų vertybių, ir ragina Tarybą imtis veiksmų šia kryptimi; ragina valstybes nares paisyti ES teisės viršenybės;
 2. reiškia didelį susirūpinimą dėl to, kad ES sutarties 7 straipsnio 1 dalyje nurodytų klausymų standartinėje tvarkoje Parlamentui neužtikrinamos tokios pat sąlygos pateikti pagrįstą pasiūlymą kaip Komisijai ir trečdaliui valstybių narių; primena, kad ES sutarties 7 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos vienodos teisės ir vienodas procedūrinis statusas pradėti minėtą procedūrą vienam trečdaliui valstybių narių, Parlamentui ir Komisijai; palankiai vertina pirmininkaujančios Suomijos pastangas pradėti neoficialų dialogą su Parlamentu, mano, kad neoficialus dialogas negali pakeisti oficialaus pagrįsto pasiūlymo pristatymo Taryboje; pabrėžia tai, kad Parlamentas turi būti kviečiamas į oficialius Tarybos posėdžius pagal iniciatyvos teisę ir lojalios institucijų bendradarbiavimo principą, įtvirtintą ES sutarties 4 straipsnio 3 dalyje; dar kartą ragina Tarybą visais procedūros etapais Parlamentui teikti informaciją nedelsiant ir išsamiai;

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

3. apgailestauja dėl, kad kol kas po klausymų nepasiekta jokios reikšmingos pažangos *ne vienoje iš minėtų valstybių narių*, siekiant panaikinti aiškų pavojų, kad gali būti šiurkščiai pažeistos ES sutarties 2 straipsnyje nurodytos vertybės; susirūpinęs pažymi, kad Komisijos ir tarptautinių organizacijų, tokių kaip JT, ESBO ir Europos Taryba, ataskaitose ir pareiškimuose nurodoma, jog nuo tada, kai pradėta taikyti ES sutarties 7 straipsnio 1 dalis, padėtis Lenkijoje ir Vengrijoje pablogėjo; atkreipia dėmesį į tai, kad Tarybai veiksmingai nesinaudojant ES sutarties 7 straipsniu toliau kenkiama bendrų Europos vertybių vientisumui, tarpusavio pasitikėjimui ir visos Sąjungos patikimumui; pakartoja savo poziciją dėl Komisijos sprendimo pasinaudoti ES sutarties 7 straipsnio 1 dalimi dėl padėties Lenkijoje ir dėl savo pasiūlymo, kuriuo pagal Europos Sąjungos sutarties 7 straipsnio 1 dalį Taryba raginama nustatyti, ar esama aiškaus pavojaus, kad Vengrija gali šiurkščiai pažeisti vertybes, kuriomis grindžiama Sąjunga; todėl ragina Tarybą užtikrinti, kad klausymuose pagal ES sutarties 7 straipsnio 1 dalį taip pat būtų atsižvelgiama į naujus pokyčius ir vertinama, ar esama pavojaus, kad gali būti pažeistas teismų nepriklausomumas, saviraiškos laisvė, įskaitant žiniasklaidos laisvę, menų ir mokslo laisvę, asociacijų laisvę ir teisę į vienodą požiūrį; ragina Komisiją visapusiškai pasinaudoti turimomis priemonėmis siekiant panaikinti aiškų pavojų, kad Lenkija ir Vengrija gali šiurkščiai pažeisti vertybes, kuriomis grindžiama Sąjunga, visų pirma pagreitintomis pažeidimo nagrinėjimo procedūromis ir Teisingumo Teismui teikiamais prašymais taikyti laikinąsias apsaugos priemones;
4. pažymi, kad pagrįsto Komisijos pasiūlymo dėl teisinės valstybės principo Lenkijoje taikymo sritis yra ribota; ragina Tarybą dabartiniuose klausymuose apsvarstyti, kaip spręsti įtarimų dėl pagrindinių teisių pažeidimų Lenkijoje klausimą;
5. mano, kad naujaisi pokyčiai pagal ES sutarties 7 straipsnio 1 dalį vykstančiuose klausymuose dar kartą parodo, jog būtina nedelsiant sukurti ES demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių mechanizmą, kurį Parlamentas siūlo priimti kaip tarpinstitucinį susitarimą, kurį sudarytų kasmetinė nepriklausoma, įrodymais pagrįsta ir nediskriminacinė peržiūra, per kurią būtų vienodomis sąlygomis vertinama, kaip visos ES valstybės narės laikosi ES sutarties 2 straipsnyje nustatytų vertybių ir konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų, ir po to vyksiančios tarpparlamentinės diskusijos bei nuolatinis demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių politikos ciklas ES institucijose; atsižvelgdamas į tai, ragina Komisiją ir Tarybą nedelsiant pradėti derybas su Parlamentu dėl tarpinstitucinio susitarimo pagal SESV 295 straipsnį; pakartoja, kad šis mechanizmas turi ne pakeisti, o papildyti ir sustiprinti dabartines ir būsimas procedūras pagal ES sutarties 7 straipsnį;
6. pakartoja savo poziciją dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Sąjungos biudžeto apsaugos esant visuotinių teisinės valstybės principo taikymo valstybėse narėse trūkumų ir ragina Tarybą kuo greičiau pradėti tarpinstitucines derybas;
7. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijai ir Tarybai, Lenkijos ir Vengrijos prezidentams, vyriausybei ir parlamentui bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0015

15-oji Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencija (COP 15) Kunminge (2020 m.)

2020 m. sausio 16 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 15-osios Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencijos (COP 15) (2019/2824(RSP))

(2021/C 270/11)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į ES biologinės įvairovės strategijos laikotarpio vidurio peržiūrą ir savo 2016 m. vasario 2 d. rezoliuciją dėl ES biologinės įvairovės strategijos laikotarpio vidurio peržiūros ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2017 m. lapkričio 15 d. rezoliuciją dėl Veiksmų plano gamtai, žmonėms ir ekonomikai ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2018 m. spalio 25 d. rezoliuciją dėl 14-ojo Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencijos susitikimo (COP 14) ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gegužės 20 d. Komisijos ataskaitą „Gamtos padėtis Europos Sąjungoje. 2007–2012 m. laikotarpio ataskaita dėl rūšių ir buveinių tipų, kuriems taikomos Paukščių ir Buveinių direktyvos, būklės ir tendencijų, parengta, kaip reikalaujama Buveinių direktyvos 17 straipsnyje ir Paukščių direktyvos 12 straipsnyje“ (COM(2015)0219),
- atsižvelgdamas į 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/56/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus ⁽⁴⁾ (Jūrų strategijos pagrindų direktyvą),
- atsižvelgdamas į 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus ⁽⁵⁾ (Vandens pagrindų direktyvą),
- atsižvelgdamas į 2019 m. gegužės 31 d. Tarpvyriausybines mokslines politines biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų platformos (IPBES) biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų visuotinio vertinimo ataskaitą,
- atsižvelgdamas į Tarptautinės gamtos apsaugos sąjungos raudonąją nykstančių rūšių knygą,
- atsižvelgdamas į 2019 m. gegužės 6 d. Meco biologinės įvairovės chartiją,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m., darnaus vystymosi tikslus (DVT) ir į 2019 m. sausio 30 d. Komisijos diskusijoms skirtą dokumentą „Darni Europa – iki 2030 m.“ (COM(2019)0022),
- atsižvelgdamas į Tarpvyriausybines klimato kaitos komisijos (IPCC) specialiąsias ataskaitas dėl klimato kaitos, dykumėjimo, žemės degradacijos, tvarios žemėtvarkos, aprūpinimo maistu ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų srautų sausumos ekosistemose, į 2019 m. rugsėjo 25 d. IPCC specialiąją ataskaitą dėl vandenyno ir kriosferos keičiantis klimatui, į IPCC specialiąją ataskaitą dėl visuotinio atšilimo 1,5 °C, penktąją vertinimo ataskaitą (AR5) ir 2018 m. rugsėjo mėn. apibendrinamąją ataskaitą,

⁽¹⁾ OL C 35, 2018 1 31, p. 2.

⁽²⁾ OL C 356, 2018 10 4, p. 38.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2018)0431.

⁽⁴⁾ OL L 164, 2008 6 25, p. 19.

⁽⁵⁾ OL L 327, 2000 12 22, p. 1.

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2019 m. liepos 23 d. Komisijos komunikatą „ES veiksmų, kuriais siekiama apsaugoti ir atkurti pasaulio miškus, stiprinimas“ (COM(2019)0352) ir 2013 m. rugsėjo 20 d. Komisijos komunikatą „Nauja ES miškų strategijos – miškams ir su mišku susijusiam sektoriui“ (COM(2013)0659),
 - atsižvelgdamas į 2019 m. Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos ataskaitą „Pasaulinė maisto ir žemės ūkio biologinės įvairovės padėtis“,
 - atsižvelgdamas į 2019 m. spalio 15 d. Jungtinių Tautų vyriausiosios žmogaus teisių komisarės pareiškimą JT Generalinės Asamblėjos Trečiajame komitete Niujorke,
 - atsižvelgdamas į 2019 m. lapkričio 6 d. Pekino raginimą dėl biologinės įvairovės išsaugojimo ir kovos su klimato kaita,
 - atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 4 d. Europos aplinkos agentūros ataskaitą „Europos aplinka: būklė ir raidos perspektyvos 2020 m.“ (SOER 2020),
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pasiūlymą dėl rezoliucijos,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį,
 - atsižvelgdamas į klausimus Komisijai ir Tarybai dėl Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencijos (COP 15), vykiančios 2020 m. Kunminge, Kinijoje (O-000044/2019 ir O-000043/2019),
- A. kadangi naujo 2011–2020 m. strateginio biologinės įvairovės išsaugojimo plano tikslas yra „imtis veiksmingų ir neatidėliotinių veiksmų, kad būtų sustabdytas biologinės įvairovės nykimas siekiant užtikrinti, kad iki 2020 m. ekosistemos taptų atsparios ir toliau teiktų esmines paslaugas, tokiu būdu užtikrinamos ir išsaugamos planetos gyvybės formų įvairovė ir prisidedamos prie žmonių gerovės ir skurdo mažinimo“;
- B. kadangi 2050 m. biologinės įvairovės vizija (toliau – 2050 m. vizija), priimta pagal Biologinės įvairovės konvenciją, yra „gyventi harmonijoje su gamta“ ir pagal ją siekiama iki 2050 m. užtikrinti, kad biologinė įvairovė būtų vertinama, saugoma, atkuriamą ir išmintingai naudojama išsaugant ekosistemines paslaugas, rūpinantis, kad planeta būtų sveika, ir užtikrinant visiems žmonėms ir mūsų ateinančioms kartoms būtiną naudą;
- C. kadangi 2050 m. vizija, priimta pagal Biologinės įvairovės konvenciją, grindžiama penkiais bendraisiais tikslais, kurie apima ir Aičio biologinės įvairovės tikslus 2020 m.: a) šalinti pagrindines biologinės įvairovės nykimo priežastis, integruojant biologinės įvairovės aspektą į valdžios sektorių ir visuomenę; b) mažinti tiesioginį neigiamą poveikį biologinei įvairovei ir skatinti tausų jos naudojimą; c) gerinti biologinės įvairovės būklę, užtikrinant ekosistemų, rūšių ir genetinės įvairovės išsaugojimą; d) didinti biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų visiems teikiamą naudą; ir e) gerinti nuostatų įgyvendinimą, užtikrinant įtraukų planavimą, žinių valdymą ir pajėgumų stiprinimą;
- D. kadangi, kaip pabrėžiama IPBES biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų visuotinio vertinimo ataskaitoje, dabartinės neigiamos biologinės įvairovės ir ekosistemų tendencijos neįsiekia 80 proc. įvertintų darnaus vystymosi tikslų, susijusių su skurdu, badu, sveikatos apsauga, vandeniu, miestais, klimatu, vandenynais ir žeme; kadangi prognozuojama, kad tai pirmiausiai ir labiausiai paveiks čiabuvių tautas ir daugelį pasaulio skurdžiausių bendruomenių; kadangi dėl šios priežasties biologinės įvairovės nykimas ir blogėjimas turi būti vertinami ne tik kaip aplinkos apsaugos, bet ir vystymosi, ekonominio, socialinio ir moralinio pobūdžio klausimai;
- E. kadangi masinis plataus veikimo spektro sisteminių herbicidų, tokių kaip glifosatas, naudojimas tiesiogiai lemia masinį biologinės įvairovės nykimą;
- F. kadangi, pasak IPCC ir Tarpvyriausybines mokslines politines biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų platformos, nebus tvarių sprendimų, kaip spręsti klimato kaitos problemą, jei nebus plačiau įgyvendinami nuoseklūs ir veiksmingi gamtiniai sprendimai;

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

- G. kadangi pripažįstama, kad klimato kaita yra veiksnys, nulemiantis ekstremalius meteorologinius reiškinius, dėl kurių visame pasaulyje kyla gaivalinių nelaimių, įskaitant miškų gaisrus;
- H. kadangi Nagojos protokolas dėl galimybės naudotis genetiniais ištekliais ir naudoti pasidalijimo yra skaidrus teisės aktas, kuriuo reglamentuojamas sąžiningas bei teisingas naudos, gaunamos naudojant genetinius išteklius ir su jais susijusias tradicines žinias, pasidalijimas;
- I. kadangi ES biologinės įvairovės strategija iki 2020 m. siekiama iki 2020 m. sustabdyti biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų nykimą Europos Sąjungoje ir padėti sustabdyti biologinės įvairovės nykimą pasaulyje;
- J. kadangi ES ir valstybės narės priėmė Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. ir septyniolika DVT ir yra visapusiškai įsipareigojusios juos įgyvendinti;
- K. kadangi savo 2019–2024 m. kadencijos politinėse gairėse Europos Komisija pabrėžė, kad jos tikslas – užtikrinti, kad ES bendradarbiaudama su pasauliniais partneriais apribotų biologinės įvairovės nykimą per ateinančius penkerius metus;
- L. kadangi miškai yra būtini, kad būtų galima pragyventi visame pasaulyje, ir kadangi, nors jie užima tik 30 proc. Žemės sausumos teritorijos, tačiau juose yra 80 proc. biologinės įvairovės;
- M. kadangi klimato kaita kelia grėsmę buveinėms ir rūšims, kaip įrodo didžiosios didžiojo barjerinio rifo dalies žūtis Australijoje ir ekstremaliūs meteorologiniai reiškiniai, pvz., didysis Australijos krūmynų gaisras, per kurį žuvo daugiau kaip milijardas gyvūnų; kadangi gamtos apsauga ir biologinės įvairovės nykimo sustabdymas yra nepaprastai svarbu siekiant sušvelninti klimato kaitą ir prisitaikyti prie jos;
- N. kadangi peržengtos keturios iš devynių planetos ribų, apibrėžtų Stokholmo atsparumo centro;

Bendrosios pastabos

1. susirūpinęs pažymi, kad IPBES biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų visuotinio vertinimo ataskaitoje aiškiai pabrėžiamas ekologinės krizės mastas ir poreikis skubiai ir suderintai dėti pastangas siekiant transformuojančių pokyčių, nes visame pasaulyje gamta nyksta sparčiau nei bet kada per visą žmonijos istoriją, rūšių išnykimo tempas spartėja ir maždaug milijonui gyvūnų ir augalų rūšių gresia išnykimas, o tai labai neigiamai atsiliepia žmonėms visame pasaulyje ir paveiks būsimų kartų gyvenimą;
2. reiškia didelį susirūpinimą dėl papildomų sunkumų, kuriuos biologinei įvairovei kelia klimato kaita sausumoje, kaip tai nurodyta 2019 m. rugpjūčio 8 d. IPCC specialiojoje ataskaitoje; yra labai susirūpinęs dėl jūrų žinduolių ir kitų žuvų išteklių mažėjimo ir katastrofiško koralų rifų nykimo, kaip nurodyta 2019 m. rugsėjo 24 d. IPCC specialiojoje ataskaitoje, nes, remiantis IPCC specialiąja ataskaita dėl visuotinio atšilimo 1,5 °C, numatoma, kad daugiau kaip 99 proc. koralų rifų išnyks, jei klimatas atšils 2 °C;
3. reiškia didelį susirūpinimą paskelbus IPCC ataskaitą dėl vandenyno ir kriosferos keičiantis klimatui, nes joje klimato kaita pripažįstama kaip vienas pagrindinių tiesioginių biologinės įvairovės nykimo veiksnių, ir atkreipia dėmesį į tai, kad prognozuojama, jog ateinančiais dešimtmečiais jos neigiamas poveikis gamtai ir biologinei įvairovei, ekosistemoms, vandenynams ir aprūpinimo maistu saugumui vis labiau didės; pabrėžia, kad IPCC taip pat įspėja, jog vandenynų ir jūrų ekosistemų sveikatai šiuo metu poveikį daro visuotinis atšilimas, tarša, pernelyg intensyvus jūrų biologinės įvairovės naudojimas, kylantis jūros lygis, rūgštėjimas, deguonies mažėjimas, jūros vandens temperatūros šuoliai, precedento neturintis ledynų ir ledo jūroje tirpimas, pakrančių erozija ir dažnesnės gaivalinės nelaimės, kenkiančios jūrų ir pakrančių ekosistemoms, nes keičia jų veiklą ir spartina jūrų žinduolių bei žvejybos nykimą, taip pat sudaro sąlygas dramatiškam koralų rifų ir mangrovių nykimui; primena, kad vandenynai yra sprendimo, kaip sušvelninti klimato kaitą ir prisitaikyti prie jos poveikio, dalis; todėl ragina ES numatyti vandenynus savo biologinės įvairovės strategijos vienu iš prioritetų ir visas Biologinės įvairovės konvencijos šalis (toliau – Konvencijos šalis) pripažinti vandenyną bendru žmonijos turtu, siekiant parengti naują viziją, pagal kurią asmeninė ir kolektyvinė atsakomybė būtų gerokai svarbesnė už tradicinius laisvės ir vandenyno nuosavybės principus, siekiant užtikrinti vandenynų išsaugojimą;

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

4. mano, kad susiduriame su kritine aplinkos padėtimi, o tam reikia svarbių veikslių Europos Sąjungos lygiu ir pasaulyje; ragina Komisiją gamtos apsaugą ir atkūrimą įtraukti tarp svarbiausių Europos žaliojo kurso prioritetų šalia kovos su klimato kaita;
5. reiškia susirūpinimą dėl to, kad, esant dabartinėms biologinės įvairovės nykimo tendencijoms, 2020 m. Aičio biologinės įvairovės tikslai nebus pasiekti, ir dar kartą ragina visas Konvencijos šalis nedelsiant dėti daugiau pastangų; apgailestauja dėl to, kad ES sunkiai sekasi siekti savo pagrindinio tikslo iki 2020 m. sustabdyti biologinės įvairovės nykimą ir ekosistemų būklės blogėjimą; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares išsipareigoti nedelsiant, iš esmės ir papildomai privalomai stengtis išsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę, kad būtų pasiekti pasauliniai ir ES tikslai ir prisidėta prie Aičio tikslų įgyvendinimo;
6. primena, kad biologinė įvairovė ir sveikos ekosistemos, įskaitant vandenynus, kurie sugeria daugiau nei 25 proc. išmetamo CO₂ kiekio ir yra pagrindiniai deguonies tiekėjai, yra itin svarbios norint pasiekti Paryžiaus susitarimo tikslus ir sustiprinti ES atsparumo klimato kaitai ir prisitaikymo prie jos pajėgumus; apgailestaudamas pažymi, kad oficialiai yra saugomi tik 7 proc. vandenynų ploto; primena, kad, siekiant išsaugoti biologinę įvairovę, svarbu parengti ir įgyvendinti gamtinius sprendimus sykiu švelninant klimato kaitą ir prie jos prisitaikant, ypač siekiant anglies dioksido absorbcijos; todėl prašo užtikrinti didesnę trijų Rio de Žaneiro konvencijų⁽⁶⁾ nuoseklumą ir sinergiją ir jas geriau suderinti su JT Darnaus vystymosi darbotvarke iki 2030 m.; ragina Komisiją visapusiškai integruoti biologinės įvairovės aspektą į savo kovos su klimato kaita politiką;
7. pritaria 2019 m. lapkričio 6 d. Pekino raginimui dėl biologinės įvairovės išsaugojimo ir kovos su klimato kaita;
8. pabrėžia, kad reikėtų visuomet vengti kompromiso tarp klimato apsaugos ir biologinės įvairovės apsaugos, ypač bioekonomikoje, kuri gali vaidinti pagrindinį vaidmenį pereinant prie neutralizuoto poveikio klimatui ekonomikos, jeigu tai nekeltų grėsmės ekosistemų kokybei; išreiškia susirūpinimą dėl to, kad tokie kompromisai naujausių politinių diskusijų metu nebuvo pakankamai aptarti; ragina Komisiją ir visus suinteresuotuosius subjektus parengti nuoseklią viziją, siekiant iš tiesų sukurti tvarią bioekonomiką, paremtą gamtos išsaugojimu ir kitais ekosistemomis grindžiamais sprendimais, nes toks požiūris duoda geriausių rezultatų ir klimato, ir biologinės įvairovės srityse;
9. pabrėžia, kad biologinė įvairovė yra būtina ne tik maisto produktų, kuro ir vaistų gamybai, bet taip pat – kartu su sveika natūralia aplinka – yra svarbi ilgalaikiam ekonominiam vystymuisi;
10. palankiai vertina 2019–2024 m. kadencijos Europos Komisijos politinėse gairėse ir 2019 m. rugsėjo 10 d. įgaliojajame rašte už aplinką ir vandenynus atsakingam Komisijos nariui prisiimtus Ursulos von der Leyen išsipareigojimus per pirmąsias 100 naujosios Komisijos kadencijos dienų, įgyvendinant Europos žaliąjį kursą, pateikti plataus užmojo Biologinės įvairovės išsaugojimo strategiją iki 2030 m. ir jos ketinimą siekti, kad ES atliktų pasaulio lyderės vaidmenį per 2020 m. Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferenciją, kaip buvo per 2015 m. Paryžiaus klimato konferenciją; primygtinai reikalauja, kad naujoji Komisija šiam klausimui suteiktų svarbiausią prioritetą, o ES skatintų siekti pasaulinio masto biologinės įvairovės tikslų dar prieš 15-tąją Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferenciją (COP 15); ragina Komisiją, atsižvelgiant į pasaulinę biologinės įvairovės krizę, kuri minima neseniai paskelbtoje IPBES ataskaitoje, taikyti naują požiūrį ir vietoj savanoriškų išsipareigojimų pasiūlyti plataus užmojo ir įtraukią Biologinės įvairovės strategiją iki 2030 m., kurioje būtų nustatyti teisiškai privalomi tikslai ES ir jos valstybėms narėms, įskaitant konkrečius tikslus iki 2030 m. turėti bent 30 proc. saugomų sausumos ir jūrų zonų ir atkurti bent 30 proc. nualintų ekosistemų Sąjungoje;
11. mano, kad šioje naujoje strategijoje ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas ekosistemų, buveinių ir rūšių atkūrimui, visų pirma pasitelkiant mokslinius tyrimus ir inovacijas, siekiant visuose sektoriuose skatinti gamtos ekonomiką, kas yra pagrindinė priemonė biologinės įvairovės tikslams pasiekti;
12. ragina Komisiją ir valstybes nares reikalauti per 15-ąją Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferenciją (COP 15) priimti nuostatas dėl perspektyvų vertinimo, technologijų vertinimo ir naujų technologinių pokyčių, įskaitant atsiradusius dėl sintetinės biologijos, stebėsenos;

⁽⁶⁾ Biologinės įvairovės konvencija, Jungtinių Tautų konvencija dėl kovos su dykumėjimu ir Jungtinių Tautų bendroji klimato kaitos konvencija.

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

13. ragina Komisiją ir valstybes nares per 15-ąją Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferenciją (COP 15) paraginti paskelbti visuotinį moratoriumą dėl organizmų, sukurtų naudojant genų skatinimo technologiją, išleidimo į aplinką, įskaitant lauko tyrimus, siekiant užkirsti kelią šių naujų technologijų pirmalaikiam įdiegimui ir laikytis atsargumo principo, įtvirtinto Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo ir Biologinės įvairovės konvencijoje;

14. pabrėžia, kad pasaulio biologinės įvairovės apsauga ir išsaugojimas yra esminiai uždaviniai ir strateginis ES interesas, kuriam turėtų būti skiriamas didžiausias politinis dėmesys; ragina Komisiją ir valstybes nares aktyviai bendradarbiauti su trečiosiomis valstybėmis, visų pirma pasinaudojant turimomis išorės veiksmų priemonėmis, tokiomis kaip Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė, siekiant skatinti biologinės įvairovės apsaugos, išsaugojimo ir atkūrimo priemones ir valdymą ir nustatyti su tuo susijusius tikslus, ypač visuose daugiašaliuose ir prekybos susitarimuose ir priemonėse, taikomose nesilaikymo atvejais; todėl reikalauja Komisijos į visus būsimus prekybos susitarimus įtraukti privalomus ir vykdytinus Prekybos ir darnaus vystymosi skyrius;

15. pakartoja savo poziciją dėl to, kad 45 proc. Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonės lėšų turėtų būti skiriama investicijoms, kuriomis prisidedama prie klimato politikos tikslų įgyvendinimo, aplinkosaugos vadybos ir apsaugos, biologinės įvairovės ir kovos su dykumėjimu;

16. pabrėžia, kad būtina sukurti visapusišką įvairių lygių valdymo metodą, kurį taikant būtų užtikrinta biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų apsauga, išsaugojimas, atkūrimas ir tausūs naudojimas; ragina ES ir valstybes nares nemažinti tvirtų išpareigojimų toliau stiprinti Biologinės įvairovės konvenciją, imtis vadovaujamo vaidmens rengiant programą laikotarpiui po 2020 m., visų pirma rengiantis penkioliktajai šalių konferencijai, išpareigoti siekti Paryžiaus klimato kaitos susitarime nustatytam 1,5 C temperatūros tikslui lygiavertį biologinės įvairovės tikslo ir skaidriai nustatyti savo viziją ir prioritetus, susijusius su pasaulio biologinės įvairovės programa po 2020 m.;

17. primena, kad biologinės įvairovės ir ekosistemų išsaugojimas yra iš prigimties sinergetinis ir esminis dalykas norint pasiekti darnaus vystymosi tikslus; pabrėžia, kad reikia veiksmingai integruoti gamtos apsaugos ir biologinės įvairovės aspektą su biologinės įvairovės tikslais į visus sektorius, pakeisti ekonominį modelį, padarant jį tvaresniu, atsižvelgiant į ES pėdsaką ir padidinti visų sričių ES vidaus ir išorės politikos derėjimą su aplinkos politika, įskaitant žemės ūkyje, žuvininkystės sektoriuje, atsinaujinančių energijos šaltinių srityje, transporto ir prekybos srityse bei 2021–2027 m. DFP, ir ragina Komisiją ir valstybes nares tai padaryti; mano, kad, siekiant geriau integruoti biologinės įvairovės apsaugą, išsaugojimą ir atkūrimą, reikia labiau bendradarbiauti visuose sektoriuose; pabrėžia, kad ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas prekių gyvavimo ciklui nuo koncepcijos iki vartojimo, siekiant apsaugoti gamtos išteklius ir biologinę įvairovę bei atsižvelgti į bendrą poveikį, įskaitant transportą;

18. mano, kad, laikantis ilgalaikio strateginio požiūrio, itin svarbu išnagrinėti pagrindinius biologinės įvairovės nykimo veiksnius ir nedelsiant nustatyti bei apsaugoti ypatingos svarbos strateginės reikšmės biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų taškus bei didelio integralumo ekosistemas remiantis tuo, ar zona pažeidžiama, ar esama nykstančių rūšių, žinių spragų ir (arba) veiksmingo valdymo, ar yra įprastų rūšių, turinčių esminę svarbą ekologiniams procesams, ir apriboti biologinės įvairovės nykimą ir neigiamą poveikį čiabuvių ir vietos bendruomenių teritorijoms ir pragyvenimo šaltiniams;

19. ragina Komisiją ir valstybes nares siekti, kad 15-ojoje Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencijoje (COP 15) būtų užtikrinta, kad būtų prašomas ir gaunamas laisvas, išankstinis ir informacija pagrįstas čiabuvių tautų ir vietos bendruomenių sutikimas prieš įdiegiant bet kokias technologijas, kurios gali turėti įtakos jų tradicinėms žinioms, inovacijoms, praktikai, pragyvenimo šaltiniams ir žemės, išteklių bei vandens naudojimui; pabrėžia, kad tai turi būti daroma taikant dalyvavimu grindžiamą metodą – prieš bet kokią diegimą įtraukti visas bendruomenes, kurioms jis gali turėti poveikio;

20. dar kartą teigia, kad, nepaisant atkūrimo svarbos, šis klausimas įgyvendinant Bonos susitarimo uždavinį ir toliau lieka ES valstybių narių praktiškai ignoruojamas;

21. pabrėžia, kad kritinė padėtis klimato srityje ir masinio biologinės įvairovės nykimo pasekmės kelia rimtą grėsmę žmogaus teisėms; primena, kad pagrindinėms žmogaus teisėms į gyvybę, sveikatą, maistą ir saugų vandenį, neturint sveikos aplinkos, kyla pavojus; ragina Komisiją ir Europos išorės veiksmų tarnybą (EIVT) parengti ES strategiją, kuria būtų siekiama apsaugoti teisę į sveiką aplinką, glaudžiai bendradarbiaujant su trečiosiomis valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis, pvz., Vyriausiuoju žmogaus teisių komisaro biuru (OHCHR), kuris neseniai pradėjo įgyvendinti bendrą strategiją su JT aplinkos programa (UNEP);

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

Konvencijos ir 2011–2020 m. strateginio biologinės įvairovės išsaugojimo plano įgyvendinimas

22. palankiai vertina Egipte vykusioje 14-oje šalių konferencijoje (COP 14) priimtą sprendimą, pagal kurį Konvencijos šalys primygtinai raginamos, be kita ko, gerokai paspartinti pastangas įgyvendinti 2011–2020 m. strateginį biologinės įvairovės išsaugojimo planą ir apsvarstyti galimybę atlikti nacionalinius biologinės įvairovės ir ekosisteminių funkcijų bei paslaugų vertinimus; mano, kad nepaprastai svarbu dėti daugiau pastangų įgyvendinant 2011–2020 m. biologinės įvairovės išsaugojimo strateginį planą, sutelkti dėmesį į Aičio biologinės įvairovės tikslų ir Nagojos protokolo dėl galimybės naudotis genetiniais ištekliais ir sąžiningo bei teisingo naudos, gaunamos juos naudojant, pasidalijimo įgyvendinimą ir rengti plataus užmojo strateginį planą laikotarpiui po 2020 m. bei įgyvendinimo mechanizmą, kuriame būtų oficialiai įtraukiamos vietos ir regiono lygmens valdžios institucijos, taip pat, turint mintyje 2050 m. scenarijų, atsižvelgti į naujus biologinės įvairovės srities uždavinius laikantis Darnaus vystymosi tikslų darbotvarkės iki 2030 m.;

23. susirūpinęs atkreipia dėmesį į tai, jog saugotinių rūšių ir buveinių tipų išsaugojimo būklės vertinimai⁽⁷⁾ rodo, kad Europos Sąjungoje tik 7 proc. jūrų gyvūnų rūšių ir 9 proc. jūros buveinių tipų yra palankios apsaugos būklės, o 27 proc. rūšių ir 66 proc. buveinių tipų vertinimų nurodoma, kad jų išsaugojimo būklė nepalanki; be to, pabrėžia, kad, remiantis tais pačiais vertinimais, 48 proc. jūrų gyvūnų ir augalų rūšių, kurių populiacijos pokyčiai buvo žinomi, per pastarąjį dešimtmetį nuolat mažėjo, todėl didėjo stebimų rūšių išnykimo rizika;

Pasaulio biologinės įvairovės programa po 2020 m.

24. palankiai vertina per 14-ąją šalių konferenciją (COP 14) padarytą pažangą, susijusią su visapusišku įtraukiu procesu siekiant parengti pasaulio biologinės įvairovės programą po 2020 m.; remia Didžiojo septyneto (G 7) priimtą Meco biologinės įvairovės chartiją;

25. pabrėžia, kad būtina didinti pasaulio biologinės įvairovės programos po 2020 m. užmojus, įtraukumą ir priemones; ragina Komisiją ir valstybes nares sustiprinti Biologinės įvairovės konvencijos įgyvendinimo mechanizmus ir aktyviai siekti, kad būtų parengti plataus užmojo teisiškai privalomi tikslai, detalūs terminai, aiškūs veiklos rezultatų rodikliai, sekimo priemonės ir tarpusavio vertinimo ir (arba) ataskaitų teikimo mechanizmai, grindžiami bendraisiais standartais – geriausia bendradarbiaujant su subnacionalinio lygmens valdžios institucijomis, siekiant užtikrinti visapusišką Konvencijos šalių skaidrumą ir atskaitomybę ir bendrą būsimo biologinės įvairovės strategijos plano veiksmingumą;

26. pabrėžia, kad, siekiant apsaugoti pasaulio biologinę įvairovę, sustabdyti jos dabartinį nykimą ir atkurti visus jos aspektus, reikalingas tarptautinis aktas, kurio forma būtų visuotinis teisiškai privalomas susitarimas; mano, kad toks aktas privalo būti grindžiamas konkrečiais, išmatuojamais, kiekybiškais, didelio užmojo, aktualiais, sektoriniais ir per nustatytą laiką įvykdytiniais tikslais ir tvirtais įsipareigojimais, apimančiais sustiprintas nacionalines biologinės įvairovės strategijas ir veiksmų planus, taip pat kitas tinkamas priemones, pvz., subnacionalinio lygmens veiksmų planus, finansinius įsipareigojimus ir geresnes pajėgumų didinimo garantijas, taip pat kas penkerius metus vykdomo stebėjimo ir peržiūros mechanizmą, ypatingą dėmesį skiriant užmojų didinimui; pabrėžia, kad Konvencijos šalys privalo reguliariai teikti ataskaitas bei suderintai rinkti ir tvarkyti palyginamus ir nuoseklius duomenis ir rodiklius siekdamas užtikrinti, kad stebėjimo procesas būtų tinkamas;

27. ragina Komisiją ir valstybes nares reikalauti, kad pasaulio biologinės įvairovės programoje po 2020 m. kaip pagrindiniai ramsčiai būtų įtvirtinti atsargumo principas, teisėmis grindžiamas požiūris ir perspektyvų vertinimas, technologijų vertinimas ir stebėsena, susiję su naujų technologijų diegimu;

28. ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti apibrėžti naują pasaulinį tikslą, kad iki 2030 m. pasaulio biologinės įvairovės nykimo kreivė pakryptų į priešingą pusę, kad gamtai būtų sudarytos sąlygos atsinaujinti visų naudai ir kad būtų prisidedama prie biologinės įvairovės apsaugos, klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos, kovos su dykumėjimu ir žemės nualinimu ir apsirūpinimo maistu saugumo didinimo; ragina ES derybų metu siekti platesnių užmojų ir potencialiai raginti iki 2050 m. apsaugoti pusę planetos; mano, kad programoje po 2020 m. turėtų būti numatytas aiškus pasaulinio masto tikslas iki 2030 m. išsaugoti bent 30 proc. gamtinių zonų ir tikslas atkurti bent 30 proc. nualintų ekosistemų ir kad ES savo viduje turėtų nustatyti panašius tikslus;

(7) Europos ir Vidurinės Azijos biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų regioninio vertinimo ataskaita https://ipbes.net/sites/default/files/2018_eca_full_report_book_v5_pages_0.pdf

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

29. pabrėžia, kad tarptautinės pastangos ir susitarimai bus pasiekti tik tuo atveju, jei aktyviai dalyvaus visi suinteresuotieji subjektai; ragina sukurti suinteresuotųjų subjektų ir iš privačiojo, ir iš viešojo sektorių koaliciją, kad būtų parengta pasaulinė biologinės įvairovės programa po 2020 m.; atkreipia dėmesį į „sprendimų darbotvarkės“, sukurtos pagal Paryžiaus susitarimą, naudingumą rengiant konstruktyvią visų su Jungtinių Tautų bendroji klimato kaitos konvencija susijusių suinteresuotųjų subjektų darbotvarkę ir ragina į programą po 2020 m. įtraukti panašius veiksmus;

30. pabrėžia, kad svarbu kuo labiau sutrumpinti laikotarpį, kuris gali praeiti nuo pasaulinės biologinės įvairovės programos po 2020 m. priėmimo iki jos perkėlimo į nacionalinius biologinės įvairovės tikslus bei subnacionalinius veiksmų planus, kad nebūtų vėluojama imtis konkrečių veiksmų siekiant sustabdyti biologinės įvairovės nykimą;

ES biologinės įvairovės strategija iki 2030 m.

31. primygtinai ragina Komisiją parengti strategiją, kurioje būtų nagrinėjami pagrindiniai biologinės įvairovės nykimo veiksniai, tiek ES viduje, tiek visame pasaulyje;

32. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti „nuo lauko iki stalo“ strategijos ir nulinės taršos tikslo derėjimą su bendrąja žemės ūkio politika po 2020 m., visų pirma siekiant sumažinti pesticidų naudojimo mastą;

33. ragina Komisiją ir Europos investicijų banką (EIB) į savo finansines priemones įtraukti palankumo biologinei įvairovei užtikrinimo elementus, kad būtų išvengta neigiamo poveikio biologinei įvairovei; ragina EIB atnaujinti savo aplinkosaugos ir socialinius standartus pagal ES biologinės įvairovės strategijos iki 2030 m. nuostatas;

34. ragina nustatyti ES masto teisiškai privalomą tikslą atkurti nualintas buveines iki 2030 m., atkuriant natūralius miškus, durpynus, salpas, šlapynes, biologine įvairove pasižyminčias pievas, pakrančių zonas ir jūrų teritorijas; apgailestauja, kad ES biologinės įvairovės strategijoje iki 2020 m. nepavyko pasiekti tikslo atkurti 15 proc. nualintų ekosistemų;

35. primygtinai ragina Komisiją ir EIB į savo išorės veiksmus, ypač į išorės finansines priemones, įtraukti palankumo biologinei įvairovei užtikrinimo aspektą, siekiant užtikrinti, kad nė vienas ES fondas ar finansavimo sistema neprisidėtų prie grynojo biologinės įvairovės praradimo;

36. laikosi nuomonės, kad ES pasaulinio masto užmojai turės atitikti jos vidaus veiksmus pagal ES biologinės įvairovės strategiją iki 2030 m.;

37. ragina Komisiją į ES biologinės įvairovės strategiją iki 2030 m. kaip svarbų elementą įtraukti ES pasaulinio ekologinio pėdsako mažinimą, siekiant išvengti vidaus ir tarptautinių veiksmų nenuoseklumo;

Ekonominiai aspektai ir finansavimas

38. palankiai vertina per 14-ąją Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferenciją (COP 14) 196 vyriausybių pasiektą susitarimą iki 2020 m. ir vėliau didinti investicijas, skirtas gamtai ir žmonėms; pabrėžia, kad ekonomikos augimas gali palengvinti darnų vystymąsi tik tuo atveju, jei jis yra visiškai atsietas nuo biologinės įvairovės nykimo ir gamtos pajėgumo prisidėti prie žmonių gerovės;

39. pabrėžia, kad biologinei įvairovei būtina skirti tinkamą ir pakankamą finansavimą; ragina į kitą DFP įtraukti biologinės įvairovės didinimo ir palankumo biologinei įvairovei užtikrinimo priemones, o biologinės įvairovės aspektą daugiau integruoti į visų sričių politiką, kuo būtų padaryta didelė ir teigiama pažanga įgyvendinant 2050 m. viziją; ragina Komisiją ir Tarybą numatyti DFP aiškų tikslą, kad bent 10 proc. išlaidų būtų skiriama biologinės įvairovės aspekto integravimui, papildant tikslą skirti išlaidų klimato kaitos aspekto integravimui; taip pat pabrėžia, kad reikia sukurti skaidresnę, visapusiškesnę ir griežtesnę su biologine įvairove ir klimatu susijusių išlaidų stebėjimo metodiką; dar kartą ragina bent jau padvigubinti dabartinį programos LIFE finansavimą; be to, ragina palaipsniui panaikinti žalingas subsidijas ir užtikrinti visų ES fondų ir programų darną, kad jokios išlaidos pagal ES biudžetą negalėtų prisidėti prie biologinės įvairovės praradimo;

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

40. pabrėžia, kad biologinės įvairovės aspekto integravimas turi būti vykdomas kartu su duomenų rinkimu; susirūpinęs pažymi, kad pagrindiniams moksliniams tyrimams, įskaitant taksonomiją, kuri šiam tikslui yra itin svarbi, skiriama gerokai per mažai išteklių ir jie nepakankamai remiami politikos ir mokslinių tyrimų finansavimo lygmeniu; ragina pagal programą „Europos horizontas“ skirti pakankamai lėšų pagrindiniams mokslinių tyrimų projektams ir gebėjimų stiprinimui, taip pat šiam tikslui panaudojant kitų ES fondų techninės pagalbos krypties lėšas;

41. ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti kurti papildomus tarptautinius biologinės įvairovės apsaugos ir išsaugojimo finansinius mechanizmus, susietus su Biologinės įvairovės konvencija, tuo pat metu dedant visas pastangas integruoti biologinę įvairovę į jau egzistuojančius fondus; mano, kad ekonominė veikla gali būti svarbus pasaulio biologinės įvairovės mažėjimo ir gamtos turtų praradimo veiksnys; todėl ragina įmones ir finansų įstaigas prisiimti su biologine įvairove susijusius tvirtus įsipareigojimus ir jais dalytis, taip pat prisidėti atitinkamu indėliu, be kita ko, įtvirtinant palankumo biologinei įvairovei užtikrinimo aspektą savo veikloje, ir pabrėžia, kad šiuo klausimu svarbu telkti privačiojo finansavimo iniciatyvas; apgailestauja, kad iš nacionalinių ir tarptautinių viešųjų ir privačiųjų šaltinių gaunamų duomenų apie finansinius su biologine įvairove susijusius srautus rinkinys nenuoseklus, todėl kyla rizika sekimo ir ataskaitų teikimo sistemoms ir daromas neigiamas poveikis galimoms reformoms; todėl ragina Komisiją, valstybes nares ir EIB parengti suderintus su biologine įvairove susijusių finansinių srautų duomenų rinkinių standartus; pabrėžia, kad būsimame tvaraus finansavimo plane turės būti padedama finansų rinkų dalyviams suprasti su biologinės įvairovės praradimu susijusią riziką, įtraukiant biologinę įvairovę į finansinių duomenų atskleidimo reikalavimus;

42. pabrėžia, kad svarbu daugiau investuoti, įskaitant gamta pagrįstus sprendimus ir atitinkamas iniciatyvas, kurios duotų papildomos naudos biologinei įvairovei ir veiksams klimato kaitos srityje, o tai savo ruožtu sumažintų klimato kaitos poveikį biologinei įvairovei; be to, pabrėžia, kad tuo pat metu būtina palaipsniui naikinti aplinkai žalingas investicijas; primena, kad didžioji investicijų pagal Paryžiaus susitarimą dalis turi būti naudojama biologinės įvairovės išsaugojimui ir atkūrimui; apgailestauja, kad nepaisant natūralių klimato kaitos sprendimų potencialo, dioksido sekvestracijai dirvožemyje skiriama tik apie 2,5 proc. pasaulinio kovos su klimato kaitos sušvelninimu biudžeto lėšų; ragina didinti ES ir tarptautinės bendruomenės finansavimą, skirtą kovai su klimato kaita, siekiant apsaugoti ir atkurti natūralias ekosistemas, užtikrinant abipusę biologinės įvairovės ir siekio sušvelninti klimato kaitą ir prisitaikyti prie jos naudą;

43. palankiai vertina EIB grupės sprendimą suderinti visą savo finansavimo veiklą su Paryžiaus susitarimo tikslais ir bent 50 proc. EIB lėšų skirti klimato politikos veiksams; ragina EIB savo finansiniame pakete ir toliau plėsti biologinės įvairovės apsaugos ir išsaugojimo priemones; ragina Komisiją bendradarbiauti su valstybėmis narėmis ir finansų sektoriumi siekiant suderinti jų veiksmus su Paryžiaus susitarimu ir užtikrinti palankumo klimatui ir biologinei įvairovei užtikrinimo aspektą vykdant finansinius sandorius ir investicijas ES ir už jos ribų;

44. atkreipia dėmesį į tai, kad tokios tarptautinės organizacijos kaip Tarptautinis valiutos fondas (TVF), JT aplinkos programa (UNEP) ir EBPO sutinka, kad aplinkos mokesčiai yra esminė priemonė sprendžiant aplinkos problemas, pvz., biologinės įvairovės praradimą; palankiai vertina tokias iniciatyvas, kaip UNEP ir TVF žaliosios fiskalinės politikos tinklas, siekiant palengvinti keitimąsi žiniomis ir dialogą dėl žaliosios fiskalinės reformos; atkreipia dėmesį į Aičio tikslą Nr. 3 ir į tai, kad norint saugoti ir tausiai naudoti biologinę įvairovę, reikia sukurti teigiamas paskatas; taip pat, nurodydamas darnaus vystymosi tikslą Nr. 15, atkreipia dėmesį į tai, siekiant išsaugoti ir tvariai naudoti biologinę įvairovę bei ekosistemas, būtina sutelkti ir gerokai padidinti finansinius išteklius iš visų šaltinių; todėl atkreipia dėmesį į sąžiningų aplinkos mokesčių, kurie atitinka principą „teršėjas moka“, potencialą kaip būdą sumažinti žalą aplinkai ir gauti finansinių išteklių gamtos apsaugai; ragina ES ir jos valstybes nares pertvarkyti mokesčių sistemas siekiant aktyviau naudoti aplinkos mokesčius;

45. susirūpinęs pažymi, kad vėl tik 8,3 proc. visų finansinių įsipareigojimų yra susiję su biologinės įvairovės nykimo stabdymo veiksmais, o tai yra žemiausia procentinė dalis nuo 2015 m., nepaisant precedento neturinčio ir vis spartėjančio rūšių nykimo; ragina Komisiją skirti daugiau išteklių siekiant užtikrinti ilgalaikę ir nuoseklią biologinės įvairovės apsaugą visoje ES; primygtinai tvirtina, kad kita DFP turėtų būti grindžiama patikimais metodais, siekiant stebėti biologinės įvairovės raidą ir išvengti rizikos pervertinti veiksmus biologinės įvairovės srityje;

Miškininkystė, žemės ūkis, žuvininkystė ir dirvožemis

46. pabrėžia, kad žemės ūkio ir žuvininkystės veikla, geros būklės dirvožemiai ir biologinės įvairovės išsaugojimas yra glaudžiai susiję; atkreipia dėmesį į neigiamą netvarios žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės veiklos poveikį biologinei įvairovei; vis dėlto pabrėžia, kad tvari žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės veikla gali sumažinti neigiamą poveikį rūšimis, buveinėms ir ekosistemoms bei neigiamus klimato kaitos padarinius;

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

47. todėl ragina ES ir Konvencijos šalis priimti tvirtus išpareigojimus dėl tvarių maisto sistemų, žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės, įskaitant tausaus augalų apsaugos produktų ir maistinių medžiagų naudojimo reikalavimus ir strategijas, pesticidų naudojimo masto sumažinimą ir dirvožemio, buveinių ir rūšių, susijusių su pagrindinėmis ekosisteminėmis paslaugomis, pvz., apdulkinimu, apsaugą bei selektyvumo padidinimą, siekiant sumažinti kumuliacinį poveikį jūrų ir pakrančių ekosistemoms bei prisidėti prie žuvų išteklių atkūrimo pažeidžiamose ir peržvejotų išteklių zonose; ragina Komisiją atliekant būsimą ES direktyvos dėl tausiojo pesticidų naudojimo (2009/128/EB) peržiūrą įtraukti ES masto privalomus mažinimo tikslus ir ragina Komisiją, valstybes nares ir regionų valdžios institucijas žemės ūkiui, miškininkystei ir žuvininkystei skiriamą paramą panaudoti tvariai praktikai ir ekologinėms sistemoms remti;

48. ragina Komisiją ir valstybes nares finansiškai remti ūkininkavimo ir miškininkystės veiklą, kuri atitinka su biologine įvairove susijusius tikslus, pvz., integruotą kenkėjų ir maisto medžiagų valdymą, ekologinį žemės ūkį, ekologinę žemės ūkio praktiką, dirvožemio ir vandens išsaugojimo praktiką, išteklių išsaugojimą žemės ūkyje, agrarinę miškininkystę, miškinę gyvulininkystę, drėkinimo valdymo sistemas, nedidelio masto arba parceliavimu grindžiamas sistemas ir praktiką, kuria siekiama pagerinti gyvūnų gerovę;

49. primena, kad pagal Komisijos komunikatą „ES veiksmų, kuriais siekiama apsaugoti ir atkurti pasaulio miškus, stiprinimas“ miškai yra būtini gyvybės mūsų planetoje palaikymo sistemoms, jie užima 30 proc. Žemės sausumos ploto ir apima 80 proc. planetos biologinės įvairovės; pabrėžia, kad miškų naikinimas yra pagrindinė biologinės įvairovės nykimo priežastis, o dėl miškų naikinimo išmetamos šiltnamio efektą sukeliančios dujos, kiek tai susiję su žemės naudojimu, žemės naudojimo keitimu ir miškininkyste, yra svarbi klimato kaitos priežastis; reiškia susirūpinimą dėl ES vartojimo poveikio miškų naikinimui, nes ES yra galutinis 10 proc. gaminių, susijusių su miškų naikinimu, vartotoja; ragina Komisiją priimti vieną bendrą apibrėžtį, ką reiškia sąvoka „neturintis įtakos miškų naikinimui“;

50. ragina Komisiją pasiūlyti išsamų priemonių (įskaitant teisės aktus) rinkinį, kuriuo būtų mažinamas ES vartojimo poveikis žemei, remiantis išsamaus patikrinimo principu, kad tiekiant produktus į ES rinką būtų užtikrinamos tvarios ir su miškų naikinimu nesusietos tiekimo grandinės, taip pat ES veiksmų planą dėl alyvpalmių aliejaus; laikosi nuomonės, kad vykdant ES kovos su miškų naikinimu veiksmus reikėtų susitelkti ties pagrindiniais šį reiškinį skatinančiais veiksniais, t. y. alyvpalmių aliejumi, soja, jautiena ir kakava; prašo Komisijos kuo greičiau palaipsniui atsisakyti ES naudojamo biokuro, kuris gali būti labai tikėtina netiesioginio žemės naudojimo keitimo priežastis;

51. pabrėžia, kad miškų politika turi būti nuosekli, ja turi būti siekiama kovoti su tiek su biologinės įvairovės nykimu, tiek su klimato kaitos poveikiu, taip pat didinti natūraliuosius absorbentus ES, kartu apsaugant, išsaugant ir didinant biologinę įvairovę;

52. pabrėžia, kad sengirių ir nelieštų miškų, kurie yra pripažinti nepakeičiamais⁽⁸⁾, praradimo negalima kompensuoti jokiais miško produktais, ir šie miškai turėtų būti saugomi teisinėmis bei skatinamosiomis priemonėmis, siekiant užtikrinti, kad jos būtų kompleksinės, sujungiamos ir atstovaujamosios;

53. atkreipia dėmesį į tai, kad, remiantis 2019 m. birželio mėn. paskelbta pasaulio gyventojų skaičiaus prognoze, numatoma, jog per ateinančius 30 metų pasaulio gyventojų pagausės 2 mlrd., taigi padidės žemės ir jūrų naudojimo poveikis biologinei įvairovei ir anglies dioksido sekvestracijai; pastebi, kad didėjantis biologinės įvairovės nykimas kelia grėsmę aprūpinimo maistu saugumui ir mitybai; ragina Konvencijos šalis skatinti tvariai naudoti biologinę įvairovę vykdant programas, kuriomis prisidedama prie aprūpinimo maistu saugumo ir geresnės mitybos, kartu padedant siekti DVT, ypatingą dėmesį skiriant DVT Nr. 2 (bado panaikinimui);

Miesto vietovės

54. atkreipia dėmesį į tai, kad tarša, miestų plėtra, dirvožemio sandarinimas ir buveinių naikinimas yra kitos pagrindinės biologinės įvairovės nykimo priežastys; primena, kad iš IPBES visuotinio biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų vertinimo ataskaitos matyti, jog nuo 1992 m. miesto vietovių plotas išaugo dvigubai, o 2 iš 3 ES piliečių gyvena miestų teritorijose; ragina geriau įvertinti miestų vietovių ir miestų vaidmenį išsaugant biologinę įvairovę ir labiau įtraukti miestus ir vietos valdžios institucijas apibrėžiant biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų apsaugos ir išsaugojimo politiką, o taip pat stebėseną, ataskaitų teikimą ir tikrinimą;

⁽⁸⁾ 2019 m. liepos 23 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „ES veiksmų, kuriais siekiama apsaugoti ir atkurti pasaulio miškus, stiprinimas“ (COM(2019)0352).

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

55. tvirtina, kad miestų potencialas padėti apsaugoti biologinę įvairovę ir ekosistemines paslaugas yra nepakankamai įvertintas; primena, kad miestuose ir priemiesčiuose geriau pasinaudojant biologinės įvairovės, ekosisteminių paslaugų ir miesto žaliosios infrastruktūros teikiama nauda gerinama žmonių sveikata; ragina Komisiją ir valstybes nares vykdyti miestų projektavimą, planavimą ir su miestais susijusią politiką skatinti įtraukti biologinės įvairovės bei ekosistemines paslaugas ir labiau jas integruoti, kartu mažinant išmetamą anglies dioksido kiekį ir gerinant prisitaikymą prie klimato kaitos;

56. pastebi, kad miestų teritorijos gali atlikti permainas lemiantį vaidmenį ES, kiek tai susiję su biologine įvairove; pabrėžia, kad tarša plastikų ir vandens tarša yra svarbūs biologinės įvairovės nykimo veiksniai; mano, kad stipri žiedinė ekonomika, atsižvelgiant į naują žiedinės ekonomikos veiksmų planą, galėtų prisidėti prie ES pastangų siekiant biologinės įvairovės atkūrimo;

57. apgailestauja dėl to, kad plastikas ir tarša, susijusi su, pvz., vandens valymo įrenginiais, farmakologiniais produktais bei netvaria žemės ūkio praktika, pvz., intensyviu maistingų medžiagų naudojimu, daro didelį poveikį vandenynų ekosistemų būklei;

ES saugomos teritorijos

58. ragina atlikti išsamią visų ES saugomų teritorijų, įskaitant „Natura 2000“ teritorijas, analizę ir tobulinti, geriau sujungti ir išplėsti šias teritorijas; pabrėžia, kad reikia nustatyti standartizuotą saugomų teritorijų apskaičiavimo metodą ir aiškiai apibrėžti, kokia teritorija ES yra „saugoma teritorija“; pabrėžia, kad, atsižvelgiant į naujausią IPCC atskaitą dėl vandenynų ir kriosferos keičiantis klimatui, reikalingas išsamus ES saugomų pakrantės ir jūrų teritorijų vertinimas, ženklus jų išplėtimas ir stebėseną; ragina išplėsti ES saugomų jūrų teritorijų sąrašą, kad į ją būtų įtraukta daugiau atvirųjų jūrų ploto; pabrėžia, kad siekiant užkirsti kelią biologinės įvairovės nykimui būtinas ne tik saugomų teritorijų kiekis, bet ir jų kokybė, todėl reikia daugiau dėmesio skirti jų geram ir tvariam valdymui;

59. ragina Komisiją ir toliau imtis teisinių veiksmų, kai ji nustato, kad nesilaikoma ES gamtos apsaugos teisės aktų; atkreipia dėmesį į tai, kad procedūros aplinkos apsaugos pažeidimų srityje turi būti veiksmingesnės, atsižvelgiant į nepataisomos žalos aplinkai riziką; pabrėžia, kad būtina skubiai užtikrinti tinkamą Gamtos direktyvų įgyvendinimą ir skaidriai nagrinėti skundus dėl teisės aktų pažeidimų;

60. atkreipia dėmesį į tai, kad gamtos apsaugos sistema, jei įgyvendinimas bus nepakankamas, gali sukurti aktyvistams ir gamtosaugininkams priešišką aplinką, o tai galėtų sukelti tiesioginį ar netiesioginį pavojų jų gyvybei; pabrėžia, kad ES turėtų aktyviai pasmerkti aplinkos apsaugos aktyvistų ir gamtosaugininkų nužudymus;

61. pabrėžia, kad žalioji infrastruktūra padeda užtikrinti ekosistemines paslaugas, kuriomis remiama biologinė įvairovė, pvz., miesto aplinkoje didinant ekologinių koridorių kiekį;

Inovacijos, moksliniai tyrimai ir švietimas

62. primena inovacijų, mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros svarbą siekiant 2050 m. vizijos tikslų; pabrėžia, kad svarbu remti mokslinius tyrimus ir dalyvaujamuosius mokslo projektus siekiant sustiprinti žinias, visų pirma susijusias su vandenynais, kurių daugelis dar neištirta; ragina Komisiją ir Tarybą kitoje DFP padidinti programos „Europos horizontas“ biudžeto asignavimus iki 120 mlrd. EUR, visų pirma tam, kad jais pasinaudotų veiksmų grupė „Gamtos ištekliai“, įtraukiant tiek bazinius, tiek taikomuosius mokslinius tyrimus, pvz., taksonomijos srityje, ir pradėti pagal programą „Europos horizontas“ vykdyti misiją siekiant apsaugoti ir atkurti biologinę įvairovę; ragina Konvencijos šalis dėmesį visų pirma skirti biologinės įvairovės išsaugojimo ir naudos žmonių sveikatai bei ekonominės gerovės sąsajoms ir koordinuoti duomenų rinkimo priemones;

63. ragina Komisiją remti tolesnius žemės naudojimo ir žemės naudojimo keitimo, įskaitant miškų naikinimą ir bioenergetikos gamybą, poveikio išmetamam ŠESD kiekiui mokslinius tyrimus ir atsižvelgti į jų rezultatus formuojant politiką ateityje;

64. pažymi, kad remiantis 2018 m. sausio 16 d. priimta Europine plastikų žiedinėje ekonomikoje strategija, 150 mln. tonų plastiko, kuris susikaupė pasaulio vandenynuose, kiekis iki 2030 m. gali padvigubėti, o tai kelia grėsmę daugiau nei 660 rūšių ir kenkia mūsų aplinkai; ragina Komisiją įgyvendinti pavyzdines kovas su plastiko tarša ir jos poveikiu biologinei įvairovei iniciatyvas; pabrėžia, kad mikroplastiko atvejis yra ypatingas, nes jis sudaro daugiau kaip 80 proc. iš jūrų surinktų šiukšlių ir kelian grėsmę jūrų biologinei įvairovei; todėl pritaria Ursulos von der Leyen išpareigojimui imtis naujų kovos su

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

plastiko atliekomis priemonių sprendžiant mikroplastiko problemą; pabrėžia, kad reikia taikyti žiedinės ekonomikos metodą, pagal kurį daugiausia dėmesio būtų skiriama į tvarius produktus orientuotiems moksliniams tyrimams ir inovacijoms;

65. pabrėžia švietimo svarbą siekiant didinti informuotumą apie biologinę įvairovę ir aplinkos apsaugą; pažymi, kad švietimo tikslais naudojamos saugomos teritorijos yra tinkama ir veiksminga priemonė siekiant didinti visuomenės informuotumą ir stiprinti jų išsaugojimą;

Pajėgumų didinimas, visuomenės informuotumas ir visų subjektų įtraukimas

66. pabrėžia, kad pajėgumų ir informuotumo didinimas yra svarbiausi sėkmingo įgyvendinimo ir didesnio informuotumo apie biologinę įvairovę užtikrinimo veiksniai; todėl palankiai vertina COP 14 sprendimą paraginti Konvencijos šalis, kitas vyriausybes ir paramos teikėjus pagal galimybes skirti finansinių išteklių pajėgumų didinimui, techninei paramai ir technologijų perdavimui;

67. pabrėžia, jog svarbu teikti išsamesnę informaciją ir siekti aktyvesnio pilietinės visuomenės ir skirtingoms amžiaus grupėms bei socialiniams sluoksniams priklausančių visuomenės narių dalyvavimo, kad būtų pasiekti ES ir pasauliniai tikslai;

68. ragina Konvencijos šalis skatinti visuomenės informavimą ir įvairių suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą siekiant drauge su vietos bendruomenėmis ir vietos gyventojais priimti konkrečioms poreikiams pritaikytus sprendimus, kuriais būtų skatinamas tvarus žemės naudojimas siekiant didesnės biologinės įvairovės, kad tokiu būdu būtų visapusiškai atsižvelgiama į regioninius kraštovaizdžio ir buveinių skirtumus;

69. palankiai vertina ketinimą aktyviai taikyti daugiasubjektį požiūrį, kuris yra labai svarbus siekiant vertinti, apsaugoti, išsaugoti, taisyti naudoti ir atkurti biologinę įvairovę, ir pabrėžia, kad daugiau bendraujant su įvairiais valdymo lygmenimis ir sektoriais bei privačiais subjektais ir bendradarbiaujant jiems tarpusavyje bus sudarytos galimybės biologinės įvairovės politikos tikslus integruoti į kitų sričių politiką; mano, kad labai svarbu įtraukti verslo ir finansų įstaigas, todėl palankiai vertina Komisijos pastangas įtraukti privatųjį sektorių į biologinės įvairovės išsaugojimo veiksmus, visų pirma naudojantis ES verslo ir biologinės įvairovės platforma; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina privačiojo sektoriaus iniciatyvas, pvz., Niujorke vykusiame JT aukščiausiojo lygio susitikime klimato politikos klausimais sukurtą koaliciją „Vieningos planetos verslas vardan biologinės įvairovės“;

70. ragina Komisiją apsvarstyti suderintą metodiką, pagal kurią būtų apskaičiuojamas ES įmonių ekologinis pėdsakas, taip pat jų poveikis biologinei įvairovei;

71. mano, kad siekiant spręsti klimato kaitos, aplinkos būklės blogėjimo ir biologinės įvairovės nykimo problemas yra būtini pokyčiai visuomenėje; pabrėžia, kad svarbu laikytis tinkamo perėjimo principo užtikrinant, kad procesas būtų įtraukus ir teisingas;

72. pažymi, kad visuomenės informuotumas ir galimybė gauti išsamią ir lengvai suprantamą informaciją suteikia vartotojams galimybę priimti informaciją pagrįstus pirkimo sprendimus ir skatinti tvarų vartojimą, todėl primygtinai reikalauja, kad šie aspektai būtų įtraukti į išsamų priemonių rinkinį, ypač dėl produktų, dėl kurių naikinami miškai ir ekosistemos bei pažeidžiamos žmogaus teisės; ragina Komisiją ir valstybes nares gerinti produktų atsekamumą ir kontrolę visoje vertės ir tiekimo grandinėje ir taip užtikrinti visišką skaidrumą vartotojams;

73. pabrėžia, kad reikia geriau plėtoti ekologinį ženklavimą ir kovos su miškų naikinimu sertifikavimą;

74. palankiai vertina 2020 m. Marselyje vyksiantį Tarptautinės gamtos apsaugos sąjungos susitikimą; ragina Komisiją šiame forume akivaizdžiai parodyti savo paramą, atsižvelgiant į prisiimtus įsipareigojimus biologinės įvairovės srityje;

o

o o

75. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0016

Europos ombudsmeno 2018 m. veikla**2020 m. sausio 16 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl metinio pranešimo apie Europos ombudsmeno 2018 m. veiklą (2019/2134(INI))**

(2021/C 270/12)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į metinį pranešimą apie Europos ombudsmeno 2018 m. veiklą,
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 15 straipsnį, 24 straipsnio trečią pastraipą ir 228 straipsnį,
 - atsižvelgdamas Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 11, 41, 42 ir 43 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į JT neįgaliųjų teisių konvenciją (JT NTK),
 - atsižvelgdamas į 1994 m. kovo 9 d. Europos Parlamento sprendimą 94/262/EAPB, EB, Euratomas dėl ombudsmeno pareigų atlikimą reglamentuojančių nuostatų ir bendrųjų sąlygų ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į Parlamento 2001 m. rugsėjo 6 d. priimtą Europos gero administracinio elgesio kodeksą,
 - atsižvelgdamas į Parlamento ir Europos ombudsmeno 2006 m. kovo 15 d. sudarytą ir 2006 m. balandžio 1 d. įsigaliojusį bendrąjį susitarimą dėl bendradarbiavimo,
 - atsižvelgdamas į 2019 m. sausio 17 d. savo rezoliuciją dėl Ombudsmeno strateginio tyrimo OI/2/2017 dėl skaidrumo ES Tarybos parengiamuosiuose organuose svarstant teisėkūros procedūra priimamų aktų projektus ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į 2019 m. vasario 13 d. savo rezoliuciją dėl 2018 m. Peticijų komiteto svarstymų rezultatų ⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į ankstesnes rezoliucijas dėl Europos ombudsmeno veiklos,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį ir 232 straipsnio 1 dalį,
 - atsižvelgdamas į Konstitucinių reikalų komiteto laišką,
 - atsižvelgdamas į Peticijų komiteto pranešimą (A9-0032/2019),
- A. kadangi metinis pranešimas apie Europos ombudsmeno 2018 m. veiklą Parlamento pirmininkui oficialiai pateiktas buvo 2019 m. spalio 2 d., o 2019 m. rugsėjo 4 d. Briuselyje ombudsmenė Emily O'Reilly pranešimą pristatė Peticijų komitetui;
- B. kadangi pagal SESV 24 ir 228 straipsnius Europos ombudsmenas turi įgaliojimus priimti skundus dėl netinkamų Sąjungos institucijų, organų, įstaigų ar agentūrų administravimo veiksmų, išskyrus Europos Sąjungos Teisingumo Teismo vykdomas teismo funkcijas;
- C. kadangi Europos Sąjungos sutarties 10 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad „[k]iekvienas pilietis turi teisę dalyvauti demokratiniam Sąjungos gyvenime“ ir kad „[s]prendimai priimami kuo atviriau ir kiek įmanoma labiau juos priartinant prie piliečių“;

⁽¹⁾ OL L 113, 1994 5 4, p. 15.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2019)0045.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2019)0114.

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

- D. kadangi SESV 15 straipsnyje nurodyta, kad „[s]iekdamos skatinti tinkamą valdymą ir užtikrinti pilietinės visuomenės dalyvavimą, Sąjungos institucijos, įstaigos ir organai veikia kiek įmanoma gerbdami atvirumo principą“ ir kad „[v]isi Sąjungos piliečiai ir visi fiziniai ar juridiniai asmenys, gyvenantys ar turintys registruotą buveinę valstybėje narėje, turi teisę [...] susipažinti su Sąjungos institucijų, įstaigų ir organų dokumentais“;
- E. kadangi Chartijos 41 straipsnio 1 dalyje pabrėžiama, kad „[k]iekvienas asmuo turi teisę į tai, kad Sąjungos institucijos, įstaigos ir organai jo reikalus tvarkytų nešališkai, teisingai ir per kiek įmanomai trumpesnę laiką“;
- F. kadangi Chartijos 43 straipsnyje teigiama, kad „[k]iekvienas Sąjungos pilietis ir kiekvienas fizinis asmuo, kuris gyvena bet kurioje valstybėje narėje, ar juridinis asmuo, kurio registruota buveinė yra valstybėje narėje, turi teisę kreiptis į Europos ombudsmeną su skundu dėl netinkamų Sąjungos institucijų, įstaigų ar organų administravimo veiksmų, išskyrus Europos Sąjungos Teisingumo Teismo vykdomas teismo funkcijas“;
- G. kadangi 2018 m. Europos ombudsmenė pradėjo 490 tyrimų (iš kurių 482 buvo pagrįsti skundais, o 8 pradėti savo iniciatyva) ir baigė 545 tyrimus (iš jų 534 buvo pagrįsti skundais, o 11 pradėti savo iniciatyva); kadangi daugiausia tyrimų buvo susiję su Komisija (285 tyrimai arba 58,2 proc.), antros didžiausios grupės tyrimai susiję su ES agentūromis (43 tyrimai arba 8,8 proc.), likusi dalis – su kitomis institucijomis: su Parlamentu (30 tyrimų arba 6,1 proc.), Europos personalo atrankos tarnyba (EPSO) (23 tyrimai arba 4,7 proc.), Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT) (23 tyrimai arba 4,7 proc.), Europos investicijų banku (16 tyrimų arba 3,3 proc.), Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) (14 tyrimų arba 2,8 proc.) ir kitomis institucijomis (56 tyrimai arba 11,4 proc.);
- H. kadangi trys didžiausią susirūpinimą kėlę klausimai, susiję su tyrimais, kuriuos Europos ombudsmenė baigė nagrinėti 2018 m., buvo skaidrumas, atskaitomybė ir galimybė visuomenei susipažinti su informacija ir dokumentais (24,6 proc.), tarnybos kultūra (19,8 proc.) ir tinkamas naudojimasis įgaliojimais (16,1 proc.); kadangi kiti susirūpinimą kėlę klausimai apima procesines teises, pavyzdžiui, teisę būti išklaustytam, pagrindinių teisių paisymą, priėmimą į darbą, etinius klausimus, visuomenės dalyvavimą ES priimant sprendimus, įskaitant vykdant pažeidimo procedūras, patikimą finansų valdymą, susijusį su ES konkursais, dotacijomis ir sutartimis, įdarbinimą ir gerą ES personalo klausimų sprendimą;
- I. kadangi lygis, kaip Europos Komisija įgyvendina Europos ombudsmeno gero administravimo rekomendacijas, nuo 2016 m. tolygiai mažėja: 2016 m. šis lygis atitinkamai siekė 82 proc., 2017 m. – 77 proc., o 2018 m. – 76 proc.;
- J. kadangi 2018 m. pagalbos į Europos ombudsmeną kreipėsi 17 996 piliečiai; kadangi 14 596 piliečiams konsultacijos suteiktos per Europos ombudsmeno svetainėje esantį interaktyvų vadovą; kadangi 1 220 prašymų buvo persiųsta kitiems subjektams susipažinti; kadangi Europos ombudsmenas ėmėsi veiksmų dėl 2 180 gautų skundų;
- K. kadangi Europos ombudsmeno tarnyba, 2018 m. vykdydama strateginį darbą, pradėjo penkis naujus strateginius tyrimus, atitinkamai dėl elgesio su neįgaliaisiais pagal bendrą sveikatos draudimo sistemą, dėl galimybių neįgaliesiems naudotis Komisijos interneto svetainėmis, dėl veiksmų prieš pateikiant paraiškas Europos vaistų agentūrai (EMA), dėl „sukamųjų durų“ reiškinio, susijusio su ES darbuotojais, valdymo Komisijoje ir dėl Tarybos teisėkūros darbo atskaitomybės; kadangi 2018 m. Europos ombudsmenė pradėjo vykdyti dešimt strateginių iniciatyvų, susijusių, be kita ko, su kalbų vartojimu ES viešojoje tarnyboje, kovos su priekabiavimu politika ES viešojoje tarnyboje ir vaikų migrantų apsauga;
- L. kadangi Europos ombudsmeniui tenka labai svarbus vaidmuo užtikrinant piliečiams atviresnę ir su daugiau atskaitomybės ES teisėkūros procesą, taip pat siekiant suteikti piliečiams galimybių naudotis teise dalyvauti demokratiniame Sąjungos gyvenime ir taip padidinti piliečių aktyvumą ir pasitikėjimą;
- M. kadangi Europos ombudsmeniui tenka labai svarbus vaidmuo užtikrinant ES institucijų atskaitomybę ir kuo didesnę ES administracijos ir sprendimų priėmimo procesų skaidrumą ir nešališkumą, siekiant apsaugoti piliečių teises ir taip padidinti jų pasitikėjimą, aktyvumą ir dalyvavimą demokratiniame Sąjungos gyvenime;
- N. kadangi svarbiausias Europos ombudsmeno prioritetasis yra užtikrinti visapusišką pagarbą piliečių teisėms;

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

- O. kadangi 2018 m. Europos ombudsmenė pradėjo naudoti naują interneto svetainę, kurioje pateikiama atnaujinta ir patogi naudoti sąsaja galimiems skundų pateikėjams; kadangi pagreitinta procedūra, kurią Europos ombudsmenė taiko nagrinėdama skundus dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais, atspindi jos išsipareigojimą suteikti pagalbą tiems, kurie jos prašo, ir priimti sprendimus per 40 dienų, visomis 24 oficialiosiomis ES kalbomis; kadangi ši nauja iniciatyva yra strategijos, kuria siekiama padidinti Europos ombudsmeno tarnybos veiksmingumą, dalis;
- P. kadangi atlikusi strateginį tyrimą Nr. OI/2/2017/TE Europos ombudsmenė nustatė, jog Taryboje stokojama skaidrumo, susijusio su galimybe visuomenei susipažinti su jos teisėkūros dokumentais, taip pat su jos dabartine praktika sprendimų priėmimo procese, ypač parengiamuoju etapu Nuolatinių atstovų komitete (COREPER) ir darbo grupių lygmeniu; kadangi, Tarybai delsiant įgyvendinti Europos ombudsmenės rekomendacijas, 2018 m. gegužės 16 d. ombudsmenė Parlamentui pateikė specialiąją ataskaitą dėl specialiojo tyrimo Nr. OI/2/2017/TE dėl Tarybos teisėkūros proceso skaidrumo; kadangi 2019 m. sausio 17 d. Parlamentas priėmė pranešimą dėl Ombudsmeno strateginio tyrimo ir šiame pranešime patvirtinamos visos ombudsmenės rekomendacijos; kadangi Tarybai pirmininkaujanti Suomija pažadėjo padidinti Taryboje vykdomų veiksmų atvirumą ir teisėkūros skaidrumą;
- Q. kadangi 2019 m. vasario 12 d. Parlamentas priėmė Europos Parlamento reglamento, kuriuo nustatomos ombudsmeno pareigų atlikimą reglamentuojančios nuostatos ir bendrosios sąlygos (Europos ombudsmeno statutas) ir panaikinamas Sprendimas 94/262/EAPB, EB, Euratomas, projektą (*), už jas jam tenka pirminė teisėkūros atsakomybė; kadangi Taryba dar nepatvirtino šio naujo reglamento;
- R. kadangi didesnis atvirumas ir skaidrumas, susijęs su valstybių narių vyriausybių pozicijomis Taryboje, padidins pasitikėjimą ES ir sumažins euroskeptiškumą ir populizmą;
- S. kadangi didesnis sprendimų priėmimo proceso skaidrumas trišaliuose dialoguose padidins piliečių pasitikėjimą ES institucijomis;
- T. kadangi 2018 m. Europos ombudsmenė pradėjo įgyvendinti kovos su priekabiavimu strateginę iniciatyvą, pagal kurią vertinama ES administravimo institucijų taikoma kovos su priekabiavimu politika; kadangi Europos ombudsmenė 2018 m. nusprendė raštu kreiptis į 26 ES institucijas ir agentūras ir prašyti pateikti išsamios informacijos apie minėtą politiką ir jos įgyvendinimo būdus;
- U. kadangi 2018 m. Europos ombudsmenė pradėjo tyrimą dėl diskriminacijos dėl lyties ir vienodų galimybių Europos investicijų banke (EIB); kadangi EIB įgyvendino ombudsmenės rekomendacijas ir siūlymus dėl vienodų galimybių ir lyčių lygybės;
- V. kadangi Ombudsmeno tarnyba pagal JT NTK yra ES struktūros dalis ir jo užduotis – ES institucijų lygmeniu ginti, skatinti ir stebėti šios konvencijos įgyvendinimą;
- W. kadangi 2018 m. kovo mėn. buvo surengta Europos ombudsmenų tinklo ir Europos Parlamento Peticijų komiteto konferencija ir vienas iš pagrindinių aptartų klausimų – kaip ombudsmenams gerinti bendradarbiavimą;
1. teigiamai vertina Europos ombudsmenės pristatytą metinį pranešimą apie 2018 m. veiklą;
 2. sveikina Emily O'Reilly atlikus puikų darbą ir dėjus konstruktyvias pastangas gerinti ES administravimo kokybę ir piliečiams teikiamų jos paslaugų prieinamumą ir kokybę;
 3. pabrėžia, kaip svarbu užtikrinti skaidrumą ir galimybę visuomenei susipažinti su Tarybos turimais dokumentais; pabrėžia, jog didelis teisėkūros proceso skaidrumas yra nepaprastai svarbus norint, kad piliečiai, žiniasklaida ir suinteresuotieji subjektai galėtų reikalauti savo išrinktų pareigūnų ir vyriausybių atskaitomybės; pripažįsta vertingą Europos ombudsmeno vaidmenį palaikant ryšius ir tarpininkaujant tarp ES institucijų ir piliečių; mano, kad Taryba privalo persvarstyti savo konfidencialumo politiką; atkreipia dėmesį į Europos ombudsmenės darbą siekiant užtikrinti, kad ES teisėkūros procesas taptų labiau atskaitingas visuomenei;

(*) Priimti tekstai, P8_TA(2019)0080.

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

4. pabrėžia, jog reikia užtikrinti, kad piliečiai aktyviau dalyvautų priimant sprendimus, ir atkreipia dėmesį į tokio dalyvavimo svarbą, taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad reikia užtikrinti daugiau administravimo sistemos veikimo skaidrumo, nes priemonėmis, kuriomis stiprinamas Sąjungos institucijų demokratinis teisėtumas, siekiama atkurti pasitikėjimą;
5. primygtinai ragina Ombudsmeną užtikrinti didesnę sprendimų priėmimo proceso skaidrumą trišaliuose dialoguose;
6. pabrėžia, kad Europos Parlamentui itin rūpi piliečių pasitikėjimas Sąjungos institucijomis, šis aspektas yra labai svarbus socialiniu, politiniu ir etiniu požiūriu;
7. pabrėžia, kad reikia gerinti ir plėsti socialinį dialogą, be kita ko, kaip ir Sąjungos institucijų, įstaigų ir piliečių tarpusavio dialogą;
8. visapusiškai pritaria Europos ombudsmenės rekomendacijoms Tarybai ir primygtinai ragina Tarybą imtis visų reikalingų veiksmų šioms rekomendacijoms kuo skubiau įgyvendinti;
9. ragina Europos ombudsmenę teikti daugiau konsultavimo paslaugų ES institucijoms apie geresnę komunikaciją su piliečiais visomis oficialiosiomis ES kalbomis; primygtinai ragina Europos ombudsmenę teikti konsultavimo paslaugas institucijoms dėl kalbos politikos formavimo būdų, kad būtų galima pateikti atitinkamą turinį ir informaciją kuo daugiau kalbų;
10. džiaugiasi Europos ombudsmenės strategija, kuria siekiama padidinti jos įgaliojimų poveikį ir matomumą tarp ES piliečių;
11. palankiai vertina tai, kad buvo pakeista Europos ombudsmeno interneto svetainė, nes ji tapo funkcionalesnė ir prieinamesnė piliečiams;
12. prašo Tarybos, kaip vienos iš teisėkūros institucijų, savo darbo metodus suderinti su parlamentinės demokratijos standartais, kaip reikalaujama pagal Sutartis, o ne veikti kaip diplomatinis forumas, nes tai nėra jai numatyta funkcija; primena, kad, atlikusi strateginį tyrimą Nr. OI/2/2017/TE, Europos ombudsmenė priėjo prie išvados, kad Tarybos veikla skaidrumo požiūriu yra netinkamo administravimo atvejis; primygtinai ragina Tarybą nedelsiant įgyvendinti Europos ombudsmenės rekomendacijas, pateiktas po jos strateginio tyrimo, be kita ko, ir Parlamento rekomendacijas, kurias jis pateikė savo pranešime dėl specialiosios ataskaitos; primygtinai ragina Europos ombudsmenę ir toliau stebėti su jos strateginiu tyrimu daromą pažangą;
13. pakartoja savo raginimą atnaujinti ES teisės aktus dėl galimybės susipažinti su dokumentais ir prašo peržiūrėti 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais⁽⁵⁾, taip siekiant palengvinti Europos ombudsmeno darbą tikrinant, ar Parlamentas, Taryba ir Komisija suteikia galimybę susipažinti su dokumentais; apgailestauja, kad Taryba blokavo Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 peržiūrą, ir primygtinai ragina Tarybą atnaujinti diskusijas, remiantis Parlamento per antrąjį svarstymą priimta pozicija, kaip nustatyta 2013 m. birželio 12 d. rezoliucijoje dėl aklavietės, susijusios su Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 peržiūra⁽⁶⁾;
14. dar kartą ragina peržiūrėti Reglamentą (EB) Nr. 1049/2001, nes jis labai pasenęs ir nebeatspindi dabartinės teisinės padėties ir ES institucijų, įstaigų, organų ir agentūrų taikomos institucinės praktikos;
15. džiaugiasi, kad oficialiai pradėta pagreitinta procedūra, taikoma tyrimams dėl galimybės susipažinti su dokumentais, ir pripažįsta jos teigiamus rezultatus skundų teikėjams;

⁽⁵⁾ OL L 145, 2001 5 31, p. 43.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0271.

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

16. ypač atkreipia dėmesį į tai, jog labai svarbu, kad Europos ombudsmenas toliau atidžiai stebėtų padėtį ir atliktų strateginius tyrimus dėl skaidrumo Komisijoje; tvirtina, jog žino apie vadinamąjį sukamųjų durų reiškinių, ypač paplitusių tarp aukščiausio rango institucijų pareigūnų; primygtinai ragina Europos ombudsmenę toliau stebėti, kaip įgyvendinamos po ombudsmenės tyrimo savo iniciatyva 2018 m. rugsėjo mėn. priimtos persvarstytos Komisijos taisyklės dėl vadinamojo sukamųjų durų reiškinių;

17. pabrėžia, kad interesų konflikto klausimas apima daugiau, nei tik vadinamojo sukamųjų durų reiškinių atvejus, ir primygtinai ragina tobulinti taisykles ir griežtini kriterijus, siekiant patikimai užtikrinti, kad sprendimai ir teisės aktai būtų priimami vadovaujantis piliečių interesais;

18. primena, jog galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais, atvirumo ir skaidrumo principai yra neatsiejama ES teisėkūros proceso dalis, kad piliečiai galėtų rasti informacijos apie teisėkūros veiksmų priežastis ir taip galėtų iš tiesų naudotis savo demokratinės teisėmis⁽⁷⁾; pripažįsta skaidrumo poreikį ES sprendimų priėmimo procese; pritaria tam, kad trijų institucijų tarnybos bendradarbiautų kuriant bendrą teisėkūros portalą, kuriuo būtų siekiama užtikrinti patogų naudoti kanalą, per kurį nespecialistai galėtų gauti informacijos apie vykstančias teisėkūros procedūras;

19. pritaria tam, kad būtų skelbiami galutiniai trišalio dialogo dokumentai; pabrėžia, kad Teisingumo Teismo sprendime, 2018 m. kovo mėn. priimtame byloje *De Capitani* (T-540/15), teigiama, jog vadinamuosiuose keturių skilčių dokumentuose pateikiamoms institucijų nuomonėms netaikoma bendra neatskleidimo prezumpcija; pažymi, kad dalyko, apie kurį kalbama trišalio dialogo dokumentuose, konfidencialus pobūdis savaime nėra pakankamas pagrindas neleisti visuomenei susipažinti su informacija; mano, kad siekiant užtikrinti skaidrumą trišaliuose dialoguose, imtis veiksmų turėtų visos trys institucijos; pripažįsta, kad visuomenės teisė susipažinti su Sąjungos institucijų dokumentais yra saugoma ir neliečiama visų ES piliečių teisė, tiesiogiai kylanti iš demokratijos principo ir pagrindinės žodžio laisvės teisės, todėl kyla atitinkama Sąjungos pareiga jos laikytis ir teikti informaciją; pabrėžia, kad reikia toliau skatinti skaidrumą atitinkamose institucijose, pavyzdžiui, Ombudsmeno tarnyboje, kad Sąjunga vykdytų pirmiau nurodytas pareigas;

20. pakartoja, kad Europos Centrinio Banko (ECB) vientisumas ir jo nepriklausomumas nuo privačių finansinių interesų turi būti užtikrinti; pabrėžia, kad vykdomosios valdybos nariai negali vienu metu būti forumų ar kitų organizacijų, tarp kurių yra ECB prižiūrimų bankų vadovai, nariais ir negali dalyvauti forumuose, kurie nėra atviri visuomenei; palankiai vertina 2018 m. liepos 5 d. Europos ombudsmenės nuomonę;

21. apgailestauja, kad ECB, kaip buvo rekomenduojama, dar nepriėmė ir netaiko minimalių atskaitomybės taisyklių; mano, kad neužtikrinus ECB veiklos skaidrumo gali kilti abejonių dėl jo nepriklausomumo nuo privačių finansinių interesų;

22. pritaria 2018 m. sausio 15 d. ombudsmeno rekomendacijoms dėl Europos Centrinio Banko pirmininko ir banko sprendimus priimančių organų narių dalyvavimo Didžiojo trisdešimtuko (G30) grupėje ir ragina ECB iš dalies pakeisti atitinkamas taisykles siekiant užtikrinti, kad būtų konkrečiai įgyvendinti aukščiausi etikos ir atskaitomybės standartai;

23. ragina Komisiją, vykdant neoficialų dialogą su valstybėmis narėmis, užtikrinti aukštą skaidrumo ir galimybės susipažinti su dokumentais ir informacija apie „EU Pilot“ procedūras ir pažeidimo nagrinėjimo procedūras, lygi, ypač apie procedūras, susijusias su gautomis peticijomis, ir deramomis priemonėmis suteikti visapusišką prieigą prie jau pasibaigusias „EU Pilot“ procedūras ir pažeidimo nagrinėjimo procedūrų; ragina Komisiją laikytis kitokio požiūrio dėl ES teisės pažeidimų tyrimų ir pradėti pažeidimo nagrinėjimo procedūras ne vien tik pagal mechanizmą „EU Pilot“;

24. pabrėžia priemonių, kurių imtasi siekiant padidinti sprendimų, priimtų vykdant pažeidimo nagrinėjimo procedūras, skaidrumą, svarbą; primena, kad 2014 m. Komisija interneto svetainėje „Europa“ sukūrė centralizuotą platformą, kurioje pateikiama išsami informacija apie pažeidimus; pabrėžia, kad Komisija savo metinėse ES teisės taikymo stebėjimo ataskaitose Europos Parlamentui ir visuomenei teikia informaciją apie „EU Pilot“ ir pažeidimų nagrinėjimo procedūrų bylas;

(7) Sąjungtos bylos C-39/05 ir C-52/05 P, *Švedijos Karalystė ir Maurizio Turco prieš Europos Sąjungos Tarybą*, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikos rinkinys 2008 I-04723.

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

25. visapusiškai remia Europos ombudsmenės išsipareigojimą didinti ES lobistinės veiklos skaidrumą; remia Komisijos išsipareigojimą įgyvendinti persvarstytas horizontaliąsias ekspertų grupių taisykles, be kita ko, susijusias su skaidrumu ir interesų konfliktais; pabrėžia, jog svarbu, kad asmenys ir organizacijos, atstovaujantys privatiems interesams, būtų registruojami Skaidrumo registre, kad susitikimus būtų galima rengti pagal horizontaliąsias taisykles;

26. pabrėžia, kad reikia sudaryti Europos Parlamentą, Tarybą ir Komisiją trišalį susitarimą, kuris būtų laikomas žingsniu tobulinant dabartines taisykles dėl lobistinės veiklos ir naikinant spragas; vis dėlto mano, kad šios institucijos neturėtų tuo spsiriboti, bet toliau kurti privalomo pobūdžio teisėkūros priemonės visoms ES institucijoms ir agentūroms;

27. pabrėžia, kad svarbu visą informaciją apie lobistų įtaką teikti nemokamai, visiškai suprantamai ir visuomenei lengvai prieinama forma, gerinant ES skaidrumo registre saugomų duomenų tikslumą; pabrėžia, kad reikia užtikrinti visapusišką skaidrumą apie visų interesų atstovų finansavimą, ir ragina nebeteikti paramos visoms organizacijoms, kurios pažeidžia taisykles dėl vadinamojo sukamųjų durų reiškinio;

28. pabrėžia, jog svarbu priimti teisės aktą siekiant, kad Skaidrumo registras taptų privalomas ir teisiškai įpareigojantis visoms ES institucijoms ir agentūroms bei tretiesiems subjektams, taip užtikrinant visišką lobistinės veiklos skaidrumą; ragina ES institucijas apsvarstyti, kokios praktinės nuostatos galėtų padėti skubiai priimti veiksmingą susitarimą;

29. apgailestauja, kad dėl lyčių diskriminacijos ir lyčių atstovavimo vis dar patiriama sunkumų ES institucijose; susirūpinęs atkreipia dėmesį į išvadas byloje 366/2017/AMF ir primygtinai ragina EIB laikytis visų Europos ombudsmenės rekomendacijų užtikrinant harmoningą visų lyčių atstovavimą vadovaujamose pareigose;

30. palankiai vertina 2018 m. atliktą Europos ombudsmenės tyrimą dėl buvusio Komisijos generalinio sekretoriaus skyrimo procedūros ir pripažįsta ombudsmenės išvadas, kad buvo nustatyti keturi netinkamo administravimo atvejai; apgailestaudamas pažymi, kad, nepaisant Parlamento pritarimo Europos ombudsmenės rekomendacijoms, ankstesnė Komisija jų neįgyvendino; ypač susirūpinęs pažymi, kad Komisija nenustatė specialios skyrimo procedūros, ir prašo naujos sudėties Komisijos sukurti tokią procedūrą, taip užtikrinant aukščiausius skaidrumo, etikos ir teisinės valstybės principų laikymosi standartus;

31. susirūpinęs pažymi, kad Komisija vis mažiau įgyvendina Europos ombudsmeno siūlomas rekomendacijas, siūlymus ir sprendimus; ragina Komisiją labiau išsipareigoti savo veikloje šalinant visus Europos ombudsmeno nustatytus netinkamo administravimo atvejus;

32. primygtinai ragina Europos ombudsmenę stebėti, kaip, užtikrinant skaidrumą ir objektyvumą, įgyvendinamos naujos Parlamento darbo tvarkos taisyklės dėl paskirtųjų Komisijos narių klausimų, visų pirma tos, kurios išdėstytos VII priedo 2 straipsnyje dėl finansinių interesų deklaracijos nagrinėjimo;

33. pripažįsta Komisijos 2018 m. sausio 31 d. priimtą pasiūlymą dėl naujo Europos Komisijos narių elgesio kodekso; mano, kad reikia toliau stiprinti šio kodekso nuostatas;

34. dar kartą pakartoja ir tvirtai tiki, kad visose ES institucijose reikia taikyti griežtas etikos taisykles ir standartus, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi sąžiningumo pareigos;

35. yra tvirtai įsitikinęs, kad skaidrumas yra esminė teisinės valstybės principų dalis, ir tvirtina, kad būtina visu teisėkūros proceso metu stebėti, kaip šis užtikrinamas, nes skaidrumas daro įtaką faktiniam teisės balsuoti ir teisės būti išrinktam, be kita ko, kaip ir kitų teisių (t. y. saviraiškos laisvės, žodžio laisvės ir laisvės gauti informaciją), realizavimui; mano, kad siekiant aktyvaus ES pilietiškumo, reikia visuomenės atliekamo šio proceso kontrolės, stebėjimo ir vertinimo, sudarant galimybę kritikuoti rezultatus; pabrėžia, kad tai padėtų piliečiams daugiau sužinoti apie pagrindines teisėkūros proceso koncepcijas ir didintų dalyvavimą demokratiame Sąjungoje gyvenime;

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

36. džiaugiasi, kad Europos ombudmenė, dalyvaudama su jos darbu susijusiose viešosiose konsultacijose, nuolat stengiasi keisti tvarką ES institucijose; palankiai vertina ombudsmenės siūlymą didinti ES rizikos vertinimo modelio skaidrumą maisto grandinėje, ombudsmenė taip pat rekomendavo Europos maisto saugos agentūrai skelbti su rizikos vertinimu susijusių posėdžių darbotvarkes ir protokolus;

37. ragina Europos ombudsmenę toliau vykdyti savo iniciatyva pradėtą tyrimą dėl EMA ir farmacijos bendrovių bendravimo prieš pateikiant paraiškas dėl patekimo į rinką leidimo skaidrumo ir viešųjų konsultacijų, kurios vyko iki 2019 m. sausio mėn.;

38. palankiai vertina Europos ombudsmenės tyrimą dėl Europos aviacijos saugos agentūros (EASA) saugos ataskaitų, dėl šio tyrimo agentūra pakeitė savo praktiką ir dabar susirūpinimą keliančios informacijos apie saugą pateikę asmenys gauna grįžtamosios informacijos;

39. primygtinai ragina Europos ombudsmenę stebėti, ar bendroji sveikatos draudimo sistema (JSIS) atitinka JT NTK; primygtinai ragina Komisiją atnaujinti bendrųjų įgyvendinimo nuostatų, pagal kurias reglamentuojamas JSIS veikimas, tekstą, kiek jis susijęs su neįgaliųjų ar sunkiomis ligomis sergančių asmenų medicininėmis išlaidomis ir išlaidomis pagrįstam buvimui darbo vietoje; ragina Europos ombudsmenę užtikrinti, kad visa Europos Sąjungos administracijos sistema visapusiškai taikytų JT NTK;

40. džiaugiasi Europos ombudsmenės praktinėmis rekomendacijomis dėl Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) atrankos procedūrų prieinamumo regos negalią turintiems kandidatams; ragina Europos ombudsmenę stebėti, kaip EPSO, rengdama internetines atrankos procedūras, laikosi visų prieinamumo reikalavimų; ragina Europos ombudsmenę stebėti, kaip įgyvendinami jos pasiūlymai dėl pagalbinių technologijų atliekant kompiuterinius testus, vykstančius visame pasaulyje;

41. remia Europos ombudsmenę šiai tarp ES institucijų skleidžiant informaciją apie griežtesnės kovos su priekabiavimu politikos nustatymą;

42. pritaria Europos ombudsmenės iniciatyvai sekti judėjimą „#MeToo“ ir ragina toliau stebėti ES administracijos sistemos taikomą kovos su priekabiavimu politiką;

43. remia Europos ombudsmenės pastangas sudaryti geresnes sąlygas piliečiams dalyvauti ES politikos formavimo procese; prašo Europos ombudsmenės toliau stebėti, kaip naudojamos Europos piliečių iniciatyvos priemonė (ECI), be kita ko, stebinti, kaip įgyvendinamas peržiūrėtas ECI reglamentas;

44. pabrėžia, kad Europos ombudsmeno vaidmuo ilgainiui nuo šios tarnybos atsiradimo keitėsi: iš pradžių tai buvo netinkamo administravimo prevencijos tarnyba, o dabar ji užsiima gero administravimo skatinimu; mano, kad logiška šios tendencijos pasekmė būtų dirbti siekiant iš aktyviai skatinti geresnę administravimą ir geriausias administravimo praktikas reikiamu laiku;

45. palankiai vertina Europos ombudsmeno iniciatyvą dėl apdovanojimo už gerą administravimą, kuriuo pripažįstamos ES viešosios tarnybos pastangos rasti naujoviškų piliečiams palankios politikos įgyvendinimo būdų;

46. dar kartą ragina, kaip tą darė jau ilgą laiką, atnaujinti dabartinį Europos gero administracinio elgesio kodeksą, jį tinkamai įtraukiant į privalomą reglamentą visoms ES institucijoms ir agentūroms;

47. primena Europos ombudsmenės įsipareigojimą užtikrinti labai aukštą skaidrumo lygį ES derybose dėl JK išstojimo iš Europos Sąjungos susitarimo;

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

48. ragina Europos ombudsmenę toliau bendradarbiauti su nacionaliniais ombudsmenais naudojantis Europos ombudsmenų tinklu; pabrėžia, kad reikia toliau plėtoti tokius bendradarbiavimo tarp įvairių nacionalinių ombudsmenų būdus;
 49. primena, kad naujame Europos ombudsmeno statuto projekte, kurį neseniai priėmė Parlamentas, numatytas trejų metų trukmės vadinamasis atvėsimo laikotarpis, kuriam pasibaigus Europos Parlamento narys gali tapti Europos ombudsmenu;
 50. pakartoja, kad itin svarbu išsaugoti Europos ombudsmeno nepriklausomumą ir sąžiningumą ir užtikrinti, kad šias pareigas eitų asmenys, kurių nesaisto akivaizdi priklausomybė politinėms partijoms, kuriems nekyla interesų konfliktai ir kurie turi stiprų etikos jausmą;
 51. teigiamai vertina puikų ir sėkmingą Europos ombudsmenės ir jos komandos bendradarbiavimą su Peticijų komitetu;
 52. pripažįsta, kad per visą įgaliojimų laikotarpį Europos ombudsmenė puikiai bendradarbiavimo, ir ragina kitą Europos ombudsmeną taip pat bendradarbiauti ir palaikyti struktūrinį dialogą su Peticijų komitetu, siekiant toliau gerinti ES administravimo sistemos kokybę ir jos ES piliečiams siūlomų paslaugų prieinamumą ir kokybę;
 53. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją ir Peticijų komiteto pranešimą Tarybai, Komisijai ir Europos ombudsmenei, taip pat valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams bei jų ombudsmenams arba panašioms tarnyboms.
-

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0017

Ekonominės ir pinigų sąjungos institucijos ir įstaigos: interesų konfliktų, pasibaigus darbiniam santykiams viešajame sektoriuje, prevencija**2020 m. sausio 16 d. Europos Parlamento rezoliucija „Ekonominės ir pinigų sąjungos institucijos ir įstaigos: interesų konfliktų, pasibaigus darbiniam santykiams viešajame sektoriuje, prevencija“ (2019/2950(RSP))**

(2021/C 270/13)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 298 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Reglamentą Nr. 31 (EEB), 11 (EAEB), nustatantį Europos ekonominės bendrijos ir Europos atominės energijos bendrijos pareigūnų tarnybos nuostatus ir kitų darbuotojų įdarbinimo sąlygas (ES tarnybos nuostatai), ypač į jo 11a, 12, 16 ir 17 straipsnius ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. gegužės 10 d. rezoliuciją dėl 2009 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo. Agentūrų veikla, finansų valdymas ir kontrolė ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 15/2012 „Interesų konfliktų valdymas pasirinktose ES agentūrose“ ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2018 m. birželio 29 d. Europos Komisijos sprendimą dėl su darbu nesusijusios veiklos ir užduočių ir dėl profesinės veiklos nutraukus tarnybą (C(2018)4048),
- atsižvelgdamas į 2019 m. rugsėjo 17 d. Europos bankininkystės institucijos (EBI) pranešimą spaudai dėl Adamo Farkaso atsistatydinimo iš Europos bankininkystės institucijos (EBI) vykdomojo direktoriaus pareigų nuo 2020 m. sausio 31 d. ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į klausimą Komisijai, į kurį atsakoma žodžiu, dėl EBI vykdomojo direktoriaus Adamo Farkaso skyrimo Europos finansų rinkų asociacijos (AFME) generaliniu direktoriumi (O-000031/2019 – B9-0054/2019) ir į 2019 m. spalio 24 d. Komisijos pateiktus atsakymus ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2019 m. lapkričio 4 d. Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto surengto klausymo metu EBI pirmininko pateiktus atsakymus,
- atsižvelgdamas į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) 2010 m. rugpjūčio 23 d. pranešimą „Pasibaigę darbiniai santykiai valstybės tarnyboje. Geriausia patirtis siekiant užkirsti kelią interesų konfliktams“ ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į organizacijos „Transparency International“ darbinį dokumentą Nr. 06/2010 „Sukamųjų durų reiškinio reguliavimas“ (angl. *Regulating the Revolving Door*) ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į Europos ombudsmeno rekomendacijų dėl tyrimo skundo Nr. 775/2010/ANA prieš Europos maisto saugos tarnybą (EFSA) klausimu projektą ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ OL 45, 1962 6 14, p. 1385.

⁽²⁾ OL L 250, 2011 9 27, p. 268.

⁽³⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/News/NEWS1210_11/NEWS1210_11_EN.PDF

⁽⁴⁾ <https://eba.europa.eu/adam-farkas-steps-down-as-eba-executive-director>

⁽⁵⁾ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/O-9-2019-000031_EN.html

⁽⁶⁾ https://read.oecd-ilibrary.org/governance/post-public-employment_9789264056701-en#page7

⁽⁷⁾ https://www.transparency.org/whatwedo/publication/working_paper_06_2010_regulating_the_revolving_door

⁽⁸⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/recommendation/en/11089>

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2017 m. birželio 13 d. Ombudsmeno laišką Europos cheminių medžiagų agentūros direktoriui dėl ES tarnybos nuostatų 16 straipsnio įgyvendinimo ⁽⁹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2017 m. birželio 13 d. Ombudsmeno laišką EBI direktoriui dėl ES tarnybos nuostatų 16 straipsnio įgyvendinimo ⁽¹⁰⁾,
 - atsižvelgdamas į 2019 m. vasario 28 d. Europos ombudsmeno pranešimą dėl informacijos apie buvusius vyresnius darbuotojus skelbimo siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi vienerių metų lobistinės veiklos ir propagavimo draudimo: SI/2/2017/NF ⁽¹¹⁾,
 - atsižvelgdamas į savo 2019 m. vasario 12 d. rezoliuciją dėl Europos Parlamento reglamento, kuriuo nustatomos ombudsmeno pareigų atlikimą reglamentuojančios nuostatos ir bendrosios sąlygos (Europos ombudsmeno statutas) ⁽¹²⁾,
 - atsižvelgdamas į politines gaires būsimai Europos Komisijai (2019–2024 m.) ⁽¹³⁾,
 - atsižvelgdamas į klausimą, į kurį atsakoma žodžiu, Komisijai „Ekonominės ir pinigų sąjungos institucijos ir įstaigos: interesų konfliktų, pasibaigus darbiniam santykiams viešajame sektoriuje, prevencija“ O-000048/2019 – B9-0001/2019),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 136 straipsnio 5 dalį ir 132 straipsnio 2 dalį,
 - atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos pasiūlymą dėl rezoliucijos,
- A. kadangi SESV 298 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „Sąjungos institucijos, įstaigos ir organai, vykdydami savo užduotis, remiasi atvira, veiksminga ir nepriklausoma Europos administracija“;
- B. kadangi Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 ⁽¹⁴⁾ 68 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „Institucijos darbuotojams, įskaitant jos vykdomąjį direktorių ir pirmininką, taikomi Pareigūnų tarnybos nuostatai, Kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygos ir Sąjungos institucijų bendrai priimtos taisyklės šiems nuostatomis ir sąlygoms taikyti“;
- C. kadangi visų pirma Tarnybos nuostatų 16 ir 17 straipsniuose nustatyti personalo išėjimo iš tarnybos institucijose principai, įskaitant nuostatas dėl interesų konfliktų prevencijos;
- D. kadangi EBI vykdomasis direktorius pritarė jo paskyrimui į AFME generalinio direktoriaus pareigas nuo 2020 m. vasario 1 d. ir pranešė apie savo atsistatydinimą iš EBI vykdomojo direktoriaus pareigų nuo 2020 m. sausio 31 d.;
- E. kadangi EBI valdyba ir stebėtojų taryba nusprendė, kad EBI vykdomojo direktoriaus perėjimui į naują darbo vietą, t. y. AFME generalinio direktoriaus, turėtų būti pritarta; kadangi Priežiūros taryba priėmė sprendimą savo vykdomajam direktoriui nustatyti gana lengvus apribojimus, kurie, pasak EBI, išsprendžia interesų konfliktą, kylantį dėl to, kad jis sutinka eiti naujas pareigas AFME; kadangi šie apribojimai taikomi veiklai, vykdomai Europos bankininkystės institucijoje (EBI) ir išėjus iš jos;
- F. kadangi Europos Parlamento klausyme EBI pirmininkas pabrėžė, kad tokius užimtumo pasibaigus darbiniam santykiams viešajame sektoriuje apribojimus sunku įgyvendinti;

⁽⁹⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/80697>

⁽¹⁰⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/80699>

⁽¹¹⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/report/en/110521>

⁽¹²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2019)0080.

⁽¹³⁾ https://ec.europa.eu/info/files/political-guidelines-next-commission-2019-2024-union-strives-more-my-agenda-europe_lt

⁽¹⁴⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija) (OL L 331, 2010 12 15, p. 12).

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

- G. kadangi priežiūros institucijas paliekantys vyresnieji vadovai šiuo metu negauna laikinosios išmokos;
- H. kadangi interesų konfliktų, pasibaigus darbiniam santykiams viešajame sektoriuje, atvejai ir „sukamųjų durų“ reiškiniai yra pasikartojančios problemos, kuriuos vertino ir analizavo tarptautinės ir ES įstaigos, visų pirma Europos ombudsmenas ir Europos Audito Rūmai;
- I. kadangi tokie „sukamųjų durų“ reiškiniai suteikia interesų grupėms galimybę atlyginti reguliavimo institucijoms už ankstesnę elgesį, taip atveriant duris žalingoms paskatoms;
1. pabrėžia atviros, veiksmingos ir nepriklausomos Europos administracijos svarbą visai ES, įskaitant ekonominės ir pinigų sąjungos institucijas, įstaigas ir agentūras;
 2. yra susirūpinęs dėl interesų konflikto, kilusio dėl EBI vykdomojo direktoriaus paskyrimo AFME generaliniu direktoriumi nuo 2020 m. vasario 1 d.; pažymi, kad šis užimtumas pasibaigus darbiniam santykiams viešajame sektoriuje, nenustačius veiklos pertraukos laikotarpio, kelia pavojų ne tik EBI reputacijai ir nepriklausomumui, bet ir visoms Sąjungos institucijoms bei visam Europos projektui;
 3. primena, kad neišspręstos interesų konfliktų situacijos gali ne tik trukdyti užtikrinti aukštą etikos standartų laikymąsi visoje Europos administracijoje, bet ir kelti grėsmę teisei į gerą administravimą, taip keliant pavojų vienodoms veiklos sąlygoms, kurios būtinos geram bendrosios rinkos veikimui;
 4. ragina veiksmingai ir nuosekliai taikyti Tarnybos nuostatus, ypač 16 straipsnį, siekiant užkirsti kelią interesų konfliktams, visų pirma vyresniųjų pareigūnų atveju; pabrėžia, kad pagal 16 straipsnį ES institucijoms leidžiama nepatenkinti buvusio pareigūno prašymo dėl perėjimo į konkretų postą, jei apribojimų nepakanka teisėtiems institucijų interesams apsaugoti; pabrėžia, kad, remiantis Komisijos sprendimo C(2018)4048 21 straipsnio 3 dalies b punktu, A. Farkaso atveju galėjo būti svarstomas tiesioginio persikėlimo į AFME draudimas, nes AFME gali būti laikoma „priešinga šalimi“;
 5. baiminasi, kad dažnai neįmanoma užtikrinti sąlygų, taikomų užimtumui pasibaigus darbiniam santykiams viešajame sektoriuje, įgyvendinimo; todėl ragina ES institucijas ir agentūras apsvarstyti visas Tarnybos nuostatų 16 straipsnyje numatytas priemones;
 6. abejoja EBI stebėtojų tarybos ir administracinės valdybos sprendimu leisti A. Farkasui užimti AFME generalinio direktoriaus pareigas; ragina jas persvarstyti savo sprendimą;
 7. pažymi, kad, nors patirtis privačiame sektoriuje gali būti vertinga dirbant institucijose, „sukamųjų durų“ sistema taip pat gali atsirasti dėl darbo privačiame sektoriuje iki darbo viešajame sektoriuje, kai egzistuoja tiesioginis ryšys tarp buvusio darbdavio ir naujų pareigūnų institucijoje, ir kad tai gali pakenkti ES institucijų sąžiningumui ir piliečių pasitikėjimui jomis; todėl pabrėžia, kad atsiranda poreikis įvertinti, kaip interesų konfliktai galėtų taip pat kilti dėl iki darbo viešajame sektoriuje turėtų pareigūnų ar iki išankstinio paskyrimo į pareigas, susijusias su reguliavimo ar vykdomaisiais įgaliojimais ir atsakomybe, ir rekomenduoja toliau į tai atsižvelgti;
 8. pabrėžia, kad užimtumas pasibaigus darbiniam santykiams viešajame sektoriuje ir „sukamųjų durų“ reiškiniai yra bendra visų institucijų, įstaigų, organų ir agentūrų visoje ES ir jos valstybėse narėse problema; todėl pabrėžia, kad norint veiksmingai spręsti šiuos klausimus reikalinga bendra teisinė sistema;
 9. atkreipia dėmesį į tarptautiniu lygmeniu (EBPO) atliktą darbą siekiant užtikrinti suderintą sistemą, skirtą užimtumo pasibaigus darbiniam santykiams viešajame sektoriuje situacijoms; atkreipia dėmesį į ES lygmeniu šioje srityje atliktą Europos Audito Rūmų ir ES ombudsmeno darbą; pažymi, kad laiku įgyvendinus šias rekomendacijas būtų galima išvengti panašių problemų ateityje;
 10. pabrėžia, kad nors darbo privačiame sektoriuje patirtis, kurią yra įgiję reguliavimo ar priežiūros organų, darbuotojai, gali būti vertinga, Sąjungos organuose ir institucijose turėtų būti laikomasi tvirtų viešosios tarnybos principų, kad jos galėtų kuo geriau tarnauti Europos piliečiams;

2020 m. sausio 16 d., ketvirtadienis

11. ragina Europos Audito Rūmus atlikti išsamią ekonominės ir pinigų sąjungos organų ir agentūrų situacijų, kuriose gali kilti interesų konfliktų, valdymo metodų analizę; ragina Europos Audito Rūmus surasti geriausios patirties pavyzdžius;
12. ragina Komisiją ES ir nacionaliniu lygmenimis įvertinti dabartinę praktiką užimtumo pasibaigus darbiniam santykiams viešajame sektoriuje srityje, siekiant nustatyti griežtesnes interesų konfliktų, kylančių, kai ES įstaigų vyresnieji pareigūnai palieka savo pareigas, kad pradėtų dirbti privačiame sektoriuje, arba kai privataus sektoriaus asmenys paskiriami į aukštesnes pareigas ES įstaigoje, prevencines priemones, ir atsižvelgti į Komisijos išvadas rengiant suderintą teisinę sistemą, skirtą interesų konfliktams, kylantiems pasibaigus darbiniam santykiams viešajame sektoriuje;
13. primena 2019 m. spalio 24 d. plenariniame posėdyje vykusiose diskusijose Komisijos priimtą išipareigojimą persvarstyti teisinę sistemą, taikomą pasibaigus tarnybos laikotarpiui; ragina Komisiją siekiant užtikrinti aukštus etikos standartus sukurti suderintą teisinę sistemą, skirtą užkirsti kelią interesų konfliktams, susijusiems su užimtumu pasibaigus darbiniam santykiams viešajame sektoriuje; pabrėžia, kad ES praktiką reikia suderinti su tarptautiniais standartais; pabrėžia, kad tie patys standartai turėtų būti taikomi ir ES, ir nacionaliniu lygmeniu;
14. ragina Komisiją atliekant šią užimtumo pasibaigus darbiniam santykiams viešajame sektoriuje sistemos peržiūrą apibrėžti konkrečias rizikos sritis, kurias gali prireikti stiprinti, be kita ko, išplėsti galimybę blokuoti profesinius veiksmus ir apsvarstyti galimybę pratęsti vyresniųjų pareigūnų veiklos pertraukos laikotarpius proporcingai konkrečiam atvejui, kad būtų užtikrintas vienodas požiūris pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 15 straipsnį; pabrėžia, kad Tarnybos nuostatų 11 straipsnyje nustatytas reikalavimas *ex ante* atskleisti informaciją apie interesų konfliktus turėtų būti įgyvendinamas taip, kad būtų užtikrinta, jog galimi kandidato interesų konfliktai būtų atskleisti gerokai prieš jam pradėdant dirbti ES įstaigoje; taip pat pabrėžia, kad visos ES įstaigos savo interneto svetainėse turėtų skelbti savo vidaus taisykles, skirtas interesų konfliktams spręsti, ir laikytis Europos ombudsmeno 2017 m. rekomendacijų dėl metinės informacijos, kurios reikalaujama pagal Tarnybos nuostatų 16 straipsnio 4 dalį, skelbimo;
15. ragina Komisiją į šią peržiūrą įtraukti iki darbinio santykių viešajame sektoriuje patiriamus interesų konfliktus ir apsvarstyti galimybę sustiprinti esamas priemones, pvz., privalomą akcijų perleidimą institucijai, kuriai priklauso naujai paskirtas pareigūnas, pavaldžiose arba reikalų su šia institucija turinčiose įmonėse, taip pat apsvarstyti naujų rūšių prevencines priemones, pvz., privalomą nušalinimą, kai sprendžiami klausimai, susiję su buvusiu privataus sektoriaus darbdaviu;
16. mano, kad uždraudžiant profesinį judėjimą, kai atitinkamas asmuo dar dirba ir kai draudimas yra pakankamai tikslingas ir pagrįstas, teisė į darbą nėra pažeidžiama;
17. pažymi, kad jei vyresniesiems agentūrą paliekantiems pareigūnams būtų nustatyti ilgesni veiklos pertraukos laikotarpiai, taip pat būtų galima apsvarstyti galimybę jiems skirti atitinkamą laikiną išmoką; pabrėžia, kad tokių laikinų išmokų mokėjimas turėtų būti nutrauktas, jei per veiklos pertraukos laikotarpį būtų įsidarbinta naujoje darbo vietoje;
18. ragina Komisiją įvertinti, ar tikslinga, kad susijusios ES agentūros pačios priimtų sprendimus dėl interesų konfliktų prevencijos taisyklių vykdymo užtikrinimo ir kaip būtų galima užtikrinti nuoseklų taisyklių taikymą; mano, kad Komisijos pirmininkės Ursulos von der Leyen numatytas nepriklausomas etikos organas yra labiausiai atėityje sprendimams, susijusiems su ES darbuotojų interesų konfliktais, priimti tiksianti institucija;
19. siūlo visiems Europos Parlamento nariams ir visiems Europos Komisijos ir Europos Sąjungos Tarybos atstovams dvejus metus susilaikyti nuo ryšių su dabartiniu vykdomuoju direktoriumi, kai jis pradės eiti AFME generalinio direktoriaus pareigas (jeigu jis pradės jas eiti); ragina tarnybas, atsakingas už leidimo nuolat patekti į Parlamento patalpas išdavimą (vadinamieji rudieji leidimai), nuodugnai apsvarstyti A. Farkaso atvejį, atsižvelgiant į galimybę neišduoti tokio leidimo tam pačiam laikotarpiui (dvejiems metams), siekiant išvengti galimo interesų konflikto;
20. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Audito Rūmams ir Europos ombudsmenui.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

III

(Parengiamieji aktai)

EUROPOS PARLAMENTAS

P9_TA(2020)0001

Komitetų narių skaičius**2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento sprendimas dėl nuolatinių komitetų narių skaičiaus (2020/2512(RSO))**

(2021/C 270/14)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Pirmininkų sueigos pasiūlymą dėl sprendimo,
- atsižvelgdamas į 2014 m. sausio 15 d. sprendimą dėl nuolatinių komitetų skaičiaus ir įgaliojimų ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 206 straipsnį,

1. nusprendžia nustatyti tokį nuolatinių komitetų ir pakomitečių narių skaičių po JK išstojimo iš ES:

- I. Užsienio reikalų komitetas: 71 narys,
- II. Vystymosi komitetas: 26 nariai,
- III. Tarptautinės prekybos komitetas: 43 nariai,
- IV. Biudžeto komitetas: 41 narys,
- V. Biudžeto kontrolės komitetas: 30 narių,
- VI. Ekonomikos ir pinigų politikos komitetas: 60 narių,
- VII. Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas: 55 nariai,
- VIII. Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas: 81 narys,
- IX. Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas: 78 nariai,
- X. Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetas: 45 nariai,
- XI. Transporto ir turizmo komitetas: 49 nariai,
- XII. Regioninės plėtros komitetas: 43 nariai,
- XIII. Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas: 48 nariai,

⁽¹⁾ OL C 482, 2016 12 23, p. 160.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

XIV. Žuvininkystės komitetas: 28 nariai,

XV. Kultūros ir švietimo komitetas: 31 narys,

XVI. Teisės reikalų komitetas: 25 nariai,

XVII. Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas: 68 nariai,

XVIII. Konstitucinių reikalų komitetas: 28 nariai,

XIX. Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas: 35 nariai,

XX. Peticijų komitetas: 35 nariai,

Žmogaus teisių pakomitetas: 30 narių,

Saugumo ir gynybos pakomitetas: 30 narių;

2. atsižvelgdamas į 2019 m. birželio 30 d. Pirmininkų sueigos sprendimą dėl komitetų biurų sudėties, nusprendžia, kad komiteto biurą gali sudaryti ne daugiau kaip keturi pirmininko pavaduotojai;

3. paveda Pirmininkui perduoti šį sprendimą susipažinti Tarybai ir Komisijai.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

P9_TA(2020)0002

Europos bendrijos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarimo dėl valstybės, atsakingos už prieglobsčio prašymo, pateikto valstybėje narėje arba Islandijoje ar Norvegijoje, nagrinėjimą, nustatymo kriterijų ir mechanizmų ES, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės protokolas dėl prieigos prie EURODAC teisėsaugos tikslais ***

2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos bendrijos ir Islandijos bei Norvegijos Karalystės susitarimo dėl valstybės, atsakingos už prieglobsčio prašymo, pateikto valstybėje narėje arba Islandijoje ar Norvegijoje, nagrinėjimą, nustatymo kriterijų ir mechanizmų Europos Sąjungos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės protokolo dėl prieigos prie EURODAC teisėsaugos tikslais sudarymo projekto (15791/2018 – C9-0155/2019 – 2018/0419(NLE))

(Pritarimo procedūra)

(2021/C 270/15)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (15791/2018),
 - atsižvelgdamas į Europos bendrijos ir Islandijos bei Norvegijos Karalystės susitarimo dėl valstybės, atsakingos už prieglobsčio prašymo, pateikto valstybėje narėje arba Islandijoje ar Norvegijoje, nagrinėjimą, nustatymo kriterijų ir mechanizmų Europos Sąjungos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės protokolo dėl prieigos prie EURODAC teisėsaugos tikslais projektą (15792/2018),
 - atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 87 straipsnio 2 dalies a punktą, 88 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a punktą ir 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punktą (C9-0155/2019),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 105 straipsnio 1 ir 4 dalis ir į 114 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto rekomendaciją (A9-0053/2019),
1. pritaria protokolo sudarymui;
 2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių, Islandijos ir Norvegijos Karalystės parlamentams ir vyriausybėms.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

P9_TA(2020)0003

ES ir Kinijos susitarimas dėl oro susisiekimo paslaugų tam tikrų aspektų ***

2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Kinijos Liaudies Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl tam tikrų oro susisiekimo paslaugų aspektų sudarymo Sąjungos vardu projekto (11033/2019 – C9-0049/2019 – 2018/0147(NLE))

(Pritarimo procedūra)

(2021/C 270/16)

Europos Parlamentas

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (11033/2019),
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Kinijos Liaudies Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl oro susisiekimo paslaugų tam tikrų aspektų projektą (09685/2018),
 - atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 100 straipsnio 2 dalį ir 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punktą (C9-0049/2019),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 105 straipsnio 1 ir 4 dalis ir į 114 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į Transporto ir turizmo komiteto rekomendaciją (A9-0041/2019),
1. pritaria susitarimo sudarymui;
 2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių bei Kinijos Liaudies Respublikos vyriausybėms ir parlamentams.

2020 m. sausio 15 d., trečiadienis

P9_TA(2020)0004

Pridėtinės vertės mokesčio bendra sistema, susijusi su specialia mažosioms įmonėms skirta schema *

2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos nuostatos, susijusios su specialia mažosioms įmonėms skirta schema, ir Reglamento (ES) Nr. 904/2010 nuostatos, susijusios su administraciniu bendradarbiavimu ir keitimusi informacija tinkamo specialios mažosioms įmonėms skirtos schemos taikymo stebėsenos tikslais, projekto (13952/2019 – C9-0166/2019 – 2018/0006(CNS))

(Speciali teisėkūros procedūra: pakartotinė konsultacija)

(2021/C 270/17)

Europos Parlamentas

- atsižvelgdamas į Tarybos projektą (13952/2019),
 - atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Tarybai (COM(2018)0021),
 - atsižvelgdamas į savo 2018 m. rugsėjo 11 d. poziciją⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 113 straipsnį, pagal kurį Taryba vėl kreipėsi į Parlamentą dėl konsultacijos (C9-0166/2019),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 82 ir 84 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pranešimą (A9-0055/2019),
1. pritaria Tarybos projektui;
 2. ragina Tarybą pranešti Parlamentui, jei ji ketina nukrypti nuo teksto, kuriam pritarė Parlamentas;
 3. ragina Tarybą dar kartą konsultuotis su Parlamentu, jei ji ketina iš esmės keisti Parlamento patvirtintą tekstą;
 4. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

⁽¹⁾ OL C 433, 2019 12 23, p. 203.

ISSN 1977-0960 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-521X (popierinis leidimas)

Europos Sąjungos
leidinių biuras
L-2985 Liuksemburgas
LUXEMBURGAS

LT